

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

62 metai

2019 m. gegužės 17 d.

Turinys

I Teisėkūros procedūra priimami aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/787 dėl spiritinių gėrimų apibrėžties, apibūdinimo, pateikimo ir ženklavimo, spiritinių gėrimų pavadinimų naudojimo pateikiant ir ženklinant kitus maisto produktus, spiritinių gėrimų geografinių nuorodų apsaugos ir žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ir distiliatų naudojimo gaminant alkoholinius gėrimus, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 110/2008 1
- ★ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos ⁽¹⁾ 55

DIREKTYVOS

- ★ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/789, kuria nustatomos naudojimosi autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis, taikytinomis tam tikroms transliuojančiųjų organizacijų internetu transliuojamoms programoms bei retransliuojamoms televizijos ir radijo programoms, taisyklės ir kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 93/83/EEB ⁽¹⁾ 82
- ★ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB ⁽¹⁾ 92

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE.

I

(Teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2019/787

2019 m. balandžio 17 d.

dėl spiritinių gėrimų apibrėžties, apibūdinimo, pateikimo ir ženklinimo, spiritinių gėrimų pavadinimų naudojimo pateikiant ir ženklinant kitus maisto produktus, spiritinių gėrimų geografinių nuorodų apsaugos ir žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ir distiliatų naudojimo gaminant alkoholinius gėrimus, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 110/2008

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį ir į 114 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastą teisėkūros procedūrą ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 110/2008 ⁽³⁾ pasirodė esanti veiksminga spiritinių gėrimų sektoriaus reguliavimo priemonė. Tačiau, atsižvelgiant į pastarojo laikotarpio patirtį ir technologijų naujoves, rinkos pokyčius ir augančius vartotojų lūkesčius, būtina atnaujinti spiritinių gėrimų apibrėžties, apibūdinimo, pateikimo ir ženklinimo taisykles ir persvarstyti spiritinių gėrimų geografinių nuorodų registravimo ir apsaugos būdus;
- (2) spiritinių gėrimų sektoriui taikomos taisyklės turėtų padėti siekti aukšto vartotojų apsaugos lygio, panaikinti informacijos asimetriją, užkirsti kelią klaidinančiai veiklai ir užtikrinti, kad rinka būtų skaidri ir vykėtų sąžininga konkurencija. Taikant šias taisykles turėtų būti apsaugota gera Sąjungos spiritinių gėrimų reputacija Sąjungoje ir pasaulio rinkoje, nes ir toliau būtų atsižvelgiama į naudojamus tradicinius spiritinių gėrimų gamybos metodus ir padidėjusį vartotojų apsaugos ir informavimo poreikį. Turėtų būti atsižvelgiama ir į spiritinių gėrimų sektoriaus technologijų naujoves, kai jomis galima pagerinti kokybę nepakeičiant tradicinių atitinkamų spiritinių gėrimų ypatybių;
- (3) spiritiniai gėrimai sudaro didelę Sąjungos žemės ūkio produktų realizavimo rinkos dalį, o spiritinių gėrimų gamyba yra glaudžiai susijusi su tuo sektoriumi. Tas ryšys lemia Sąjungoje gaminamų spiritinių gėrimų kokybę, saugumą ir reputaciją. Todėl tas glaudus ryšys su žemės ūkio maisto produktų sektoriumi turėtų būti pabrėžiamas šią sritį reglamentuojančiuose teisės aktuose;
- (4) palyginti su bendrosiomis žemės ūkio maisto produktų sektoriui nustatytomis taisyklėmis, spiritinių gėrimų sektoriui taikomos taisyklės yra išskirtinės. Jas nustatant derėtų taip pat atsižvelgti į skirtingose valstybėse narėse taikomus tradicinius gamybos metodus;

⁽¹⁾ OL C 209, 2017 6 30, p. 54.

⁽²⁾ 2019 m. kovo 13 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. balandžio 9 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 110/2008 dėl spiritinių gėrimų apibrėžimo, apibūdinimo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1576/89 (OL L 39, 2008 2 13, p. 16).

- (5) šiame reglamente turėtų būti nustatyti aiškūs spiritinių gėrimų apibrėžties, apibūdinimo, pateikimo ir ženklavimo, taip pat geografinių nuorodų apsaugos kriterijai, ir juo neturėtų būti daroma poveikio Sąjungoje vartojamų oficialiųjų kalbų ir raidynų įvairovei. Jame taip pat turėtų būti nustatytos žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ir distiliatų naudojimo gaminant alkoholinius gėrimus ir spiritinių gėrimų teisinių pavadinimų naudojimo pateikiant ir ženklinant maisto produktus taisyklės;
- (6) siekiant pateisinti vartotojų lūkesčius ir laikytis tradicinių gamybos metodų, spiritinių gėrimų gamybai naudojamas etilo alkoholis ir distiliatai turėtų būti tik žemės ūkio kilmės;
- (7) vartotojų labai šis reglamentas turėtų būti taikomas visiems valstybėse narėse arba trečiosiose valstybėse pagamintiems spiritiniams gėrimams, teikiamiems Sąjungos rinkai. Siekiant išsaugoti ir gerinti Sąjungoje pagamintų spiritinių gėrimų reputaciją pasaulio rinkoje, šis reglamentas turėtų būti taikomas ir Sąjungoje pagamintiems eksportuoti skirtiems spiritiniams gėrimams;
- (8) nustatant spiritinių gėrimų apibrėžtis ir techninius reikalavimus ir suskirstant spiritinius gėrimus į kategorijas, turėtų ir toliau būti atsižvelgiama į tradicinius gamybos metodus. Taip pat turėtų būti nustatytos specialios tam tikriems spiritiniams gėrimams, kurie nėra įtraukti į kategorijų sąrašą, taikomos taisyklės;
- (9) spiritiniams gėrimams taip pat taikomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1333/2008 ⁽⁴⁾ ir (EB) Nr. 1334/2008 ⁽⁵⁾. Tačiau būtina nustatyti papildomas su dažikliais ir kvapiosiomis medžiagomis susijusias taisykles, taikytinas tik spiritiniams gėrimams. Taip pat būtina nustatyti papildomas taisykles dėl kvapiųjų medžiagų, dažiklių ir kitų leidžiamų naudoti sudedamųjų dalių skiedimo ir tirpinimo, kurios taikytinos tik alkoholinių gėrimų gamybai;
- (10) derėtų nustatyti teisinių pavadinimų, naudotinų Sąjungos rinkai pateikiant spiritinius gėrimus, taisykles, siekiant užtikrinti suderintą tokių teisinių pavadinimų naudojimą Sąjungoje ir apsaugoti vartotojams teikiamos informacijos skaidrumą;
- (11) atsižvelgiant į spiritinių gėrimų sektoriaus svarbą ir sudėtingumą, tikslinga nustatyti specialiąsias spiritinių gėrimų apibūdinimo, pateikimo ir ženklavimo taisykles, ypač susijusias su teisinių pavadinimų, geografinių nuorodų, sudėtinųjų terminų ir užuominų naudojimu apibūdinant, pateikiant ir ženklinant spiritinius gėrimus;
- (12) spiritinių gėrimų apibūdinimui, pateikimui ir ženklavimui turėtų būti taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 ⁽⁶⁾, išskyrus tuos atvejus, kai šiame reglamente numatyta kitaip. Vis dėlto, atsižvelgiant į spiritinių gėrimų sektoriaus svarbą ir sudėtingumą, šiame reglamente tikslinga nustatyti specialias spiritinių gėrimų apibūdinimo, pateikimo ir ženklavimo taisykles, kurios apimtų daugiau nei numatyta Reglamente (ES) Nr. 1169/2011. Tomis specialiosiomis taisyklėmis taip pat turėtų būti užkirstas kelias piktnaudžiavimui terminu „spiritinis gėrimas“ ir spiritinių gėrimų teisiniais pavadinimais, kai jie suteikiami šiame reglamente nustatytų apibrėžčių ir reikalavimų neatitinkantiems produktams;
- (13) siekiant užtikrinti vienodą sudėtinųjų terminų ir užuominų naudojimą valstybėse narėse ir teikti vartotojams tinkamą informaciją, tokiu būdu apsaugant juos nuo klaidinimo, būtina nustatyti terminų ir užuominų naudojimo pateikiant spiritinius gėrimus ir kitus maisto produktus nuostatas. Tokiomis nuostatomis taip pat siekiama apsaugoti spiritinių gėrimų, kurių terminais naudojamosi, reputaciją;
- (14) kad vartotojai gautų tinkamą informaciją, turėtų būti nustatytos spiritinių gėrimų, kurie laikomi mišiniais ar deriniais, apibūdinimo, pateikimo ir ženklavimo nuostatos;
- (15) nors yra svarbu užtikrinti, kad apibūdinant, pateikiant ir ženklinant spiritinius gėrimus paprastai būtų nurodomas tik trumpiausiai brandintos alkoholinės sudedamosios dalies brandinimo ar išlaikymo laikotarpis, tam, kad būtų atsižvelgta į valstybėse narėse naudojamus tradicinius brandinimo procesus, turėtų būti įmanoma deleguotaisiais aktais nustatyti nuo bendrosios taisyklės nukrypti leidžiančią nuostatą ir tinkamus kontrolės mechanizmus, susijusius su brendžiais (*brandy*), gaminamais naudojant „*criaderas y solera*“ sistema arba „*solera e criaderas*“ sistema vadinamą tradicinį dinamišką brandinimo metodą;

⁽⁴⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1333/2008 dėl maisto priedų (OL L 354, 2008 12 31, p. 16).

⁽⁵⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1334/2008 dėl kvapiųjų medžiagų ir aromatinių savybių turinčių tam tikrų maisto ingredientų naudojimo maisto produktuose ir ant jų ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1601/91, reglamentus (EB) Nr. 2232/96 ir (EB) Nr. 110/2008 bei Direktyvą 2000/13/EB (OL L 354, 2008 12 31, p. 34).

⁽⁶⁾ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL L 304, 2011 11 22, p. 18).

- (16) teisinio tikrumo sumetimais ir siekiant užtikrinti, kad vartotojams būtų teikiama tinkama informacija, žaliavų pavadinimų ir būdvardžių įtraukimas į tam tikrų spiritinių gėrimų teisinius pavadinimus neturėtų užkirsti kelio vartoti tokių žaliavų pavadinimų ar būdvardžių pateikiant ir ženklinant kitus maisto produktus. Tais pačiais sumetimais vokiško žodžio „-geist“ įtraukimas į tam tikros spiritinių gėrimų kategorijos teisinį pavadinimą neturėtų užkirsti kelio vartoti šio žodžio išgalvotuose pavadinimuose, papildant kitų spiritinių gėrimų teisinius pavadinimus ar kitų alkoholinių gėrimų pavadinimus, jei vartojant šį žodį neklaidinamas vartotojas;
- (17) siekiant užtikrinti, kad vartotojams būtų teikiama tinkama informacija, ir skatinti kokybiškos gamybos metodus, turėtų būti galimybė bet kokio spiritinio gėrimo teisinį pavadinimą papildyti terminu „sausas“ arba „dry“, t. y. arba terminu, išverstu į atitinkamos valstybės narės kalbą ar kalbas, arba neverčiamu terminu, pažymėtu kursyvu šiame reglamente, jei tas spiritinis gėrimas nesaldintas. Vis dėlto, laikantis principo, kad informacija apie maisto produktą neturi būti klaidinanti, ypač sudarant išpūdį, kad produktas pasižymi ypatingomis savybėmis, nors iš tiesų visi į jį panašūs maisto produktai turi tokių savybių, ši taisyklė turėtų būti netaikoma tokių spiritinių gėrimų, kurie pagal šį reglamentą nesaldinami net ir skoniui sušvelninti, atveju, konkrečiai viskiui (*whisky* arba *whiskey*). Ši taisyklė taip pat neturėtų būti taikoma *gin*, distiliuotam *gin* ir *London gin* – jų atveju ir toliau turėtų būti taikomos specialios saldinimo ir ženklavimo taisyklės. Be to, turėtų būti galimybė likerius, kuriems būdingas aštrus, kartus, aštrus, deginantis, rūgštus ar citrusinis skonis, neatsižvelgiant į tai, kiek jie saldinti, ženklinti nurodant „sausas“ arba „dry“. Toks ženklavimas neturėtų klaidinti vartotojo, nes likeriuose turi būti tam tikras minimalus cukraus kiekis. Atitinkamai likerių atveju neturėtų būti laikoma, kad terminas „sausas“ arba „dry“ reiškia, kad spiritinis gėrimas yra nesaldintas;
- (18) siekiant atsižvelgti į vartotojų lūkesčius dėl degtinės (vodka) gamybai naudojamų žaliavų, o ypač tradiciškai degtinę gaminančiose valstybėse narėse, turėtų būti suteikiama tinkama informacija apie naudotą žaliavą, kai degtinė (vodka) gaminama iš žemės ūkio kilmės žaliavų, kurios nėra grūdai ir (arba) bulvės;
- (19) siekiant užtikrinti, kad su brandinimo ir ženklavimo taisyklėmis susijusių teisės aktų būtų laikomasi, ir patikrinti, kaip jie taikomi, taip pat siekiant kovoti su sukčiavimu, turėtų būti privaloma elektroniniuose administraciniuose dokumentuose nurodyti kiekvieno spiritinio gėrimo teisinį pavadinimą ir brandinimo laikotarpį;
- (20) kai kuriais atvejais maisto verslo operatoriai pageidauja nurodyti spiritinių gėrimų kilmės vietą, o ne geografinę nuorodą ir prekių ženklą, kad atkreiptų vartotojų dėmesį į savo produkto savybes. Todėl turėtų būti įtrauktos specialios nuostatos dėl kilmės vietos nurodymo apibūdinant, pateikiant ir ženklinant spiritinius gėrimus. Be to, Reglamentu (ES) Nr. 1169/2011 nustatytas įpareigojimas nurodyti pagrindinių sudedamųjų dalių kilmės šalį ar kilmės vietą neturėtų būti taikomas spiritinių gėrimų atveju, net jei spiritinio gėrimo pagrindinių sudedamųjų dalių kilmės šalis ar kilmės vieta yra ne ta pati kaip tą spiritinį gėrimą apibūdinant, pateikiant ar ženklinant nurodyta kilmės vieta;
- (21) siekiant apsaugoti tam tikrų spiritinių gėrimų reputaciją, derėtų įtraukti nuostatas, kuriomis būtų reglamentuojamas eksportui skirtų produktų teisinių pavadinimų vertimas, transkribavimas ir transliteravimas;
- (22) siekiant užtikrinti, kad šis reglamentas būtų taikomas nuosekliai, derėtų nustatyti Sąjungos etaloninius spiritinių gėrimų ir etilo alkoholio, naudojamo spiritinių gėrimų gamybai, tyrimo metodus;
- (23) turėtų būti ir toliau draudžiama naudoti švinines kapsules ir švininę foliją spiritinių gėrimų taros uždoriams padengti, kad būtų išvengta bet kokio užteršimo pavojaus, ypač kylančio dėl atsitiktinio sąlyčio su tokiomis kapsulėmis ar folija, ir atliekų, kurių sudėtyje yra švino iš tokių kapsulių ar folijos, keliamos aplinkos taršos;
- (24) kalbant apie geografinių nuorodų apsaugą, svarbu tinkamai atsižvelgti į Susitarimo dėl su prekyba susijusių intelektinės nuosavybės teisių aspektų (toliau – TRIPS susitarimas) nuostatas, ypač į jo 22 ir 23 straipsnius, ir į Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (toliau – GATT susitarimas), įskaitant jo V straipsnį dėl tranzito laisvės, kurie buvo patvirtinti Tarybos sprendimu 94/800/EB⁽⁷⁾. Pagal tokią teisinę sistemą, siekiant sustiprinti geografinių nuorodų apsaugą ir veiksmingiau kovoti su klastojimu, tokios apsaugos nuostatos turėtų būti taikomos ir prekėms, įvežamoms į Sąjungos muitų teritoriją, bet neišleistoms į laisvą apyvartą, ir jų atveju turėtų būti laikomasi specialių muitinės procedūrų, susijusių, pavyzdžiui, su tranzitu, sandėliavimu, specifiniu panaudojimu ar perdirbimu;

(7) 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, 1994 12 23, p. 1).

- (25) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 ⁽⁸⁾ spiritiniams gėrimams netaikomas. Todėl turėtų būti nustatytos spiritinių gėrimų geografinių nuorodų apsaugos taisyklės. Geografinės nuorodas turėtų registruoti Komisija;
- (26) turėtų būti nustatyta Sąjungos ar trečiųjų valstybių geografinių nuorodų registravimo, keitimo ir galimo panaikinimo pagal TRIPS susitarimą procedūra, sykiu automatiškai pripažįstant jau esamų geografinių nuorodų, kurios saugomos Sąjungoje, statusą. Siekiant užtikrinti nuoseklų su geografinėmis nuorodomis susijusių procedūrinių taisyklių taikymą visuose atitinkamuose sektoriuose, šios spiritiniams gėrimams taikytinos procedūros turėtų būti parengtos pagal išsamesnes ir gerai patikrintas žemės ūkio ir maisto produktams taikomas procedūras, nustatytas Reglamente (ES) Nr. 1151/2012, sykiu atsižvelgiant į spiritinių gėrimų ypatumus. Siekiant supaprastinti registravimo procedūras ir užtikrinti, kad informacija maisto verslo operatoriams ir vartotojams būtų prieinama elektroniniu būdu, turėtų būti sukurtas elektroninis geografinių nuorodų registras. Geografinės nuorodos, saugomos pagal Reglamentą (EB) Nr. 110/2008, turėtų būti automatiškai saugomos pagal šį reglamentą ir įtrauktos į elektroninį registrą. Komisija turėtų užbaigti Reglamento (EB) Nr. 110/2008 III priede įrašytų geografinių nuorodų tikrinimą pagal to reglamento 20 straipsnį;
- (27) siekiant vienodumo su maisto, vyno ir aromatizuoto vyno produktų geografinėms nuorodoms taikomomis taisyklėmis, bylos, kurioje nustatomos spiritinių gėrimų, registruotų su geografine nuoroda, specifikacijos, pavadinimą „techninė byla“ reikėtų pakeisti į pavadinimą „produkto specifikacija“. Techninės bylos, pateiktos teikiant paraišką pagal Reglamentą (EB) Nr. 110/2008, turėtų būti laikomos produktų specifikacijomis;
- (28) atsižvelgiant į atmetimo, panaikinimo ir sambūvio kriterijus, turėtų būti paaiškintas prekių ženklų ir spiritinių gėrimų geografinių nuorodų ryšys. Toks paaiškinimas neturėtų daryti poveikio teisėms, kurias geografinių nuorodų turėtojai įgijo nacionaliniu lygmeniu arba pagal tarptautinius susitarimus, valstybių narių sudarytus laikotarpiu iki Sąjungos apsaugos sistemos nustatymo pagal Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1576/89 ⁽⁹⁾;
- (29) siekiant išlaikyti spiritinių gėrimų sektoriaus reputaciją ir vertę, itin svarbu išsaugoti aukštas kokybės standartus. Valstybių narių institucijos turėtų būti atsakingos už užtikrinimą, kad tie kokybės standartai būtų išsaugoti laikantis šio reglamento. Komisijai turėtų būti suteikta galimybė stebėti ir tikrinti, kaip laikomasi šio reglamento, kad ji galėtų įsitikinti, ar šio reglamento laikomasi vienodai. Todėl turėtų būti reikalaujama, kad Komisija ir valstybės narės keistųsi atitinkama informacija;
- (30) vykdant kokybės politiką ir visų pirma siekiant aukštos spiritinių gėrimų kokybės bei jų įvairovės spiritinių gėrimų sektoriuje, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama priimti griežtesnes jų teritorijoje gaminamų spiritinių gėrimų gamybos, apibūdinimo, pateikimo ir ženklinimo taisykles, nei nustatytos šiame reglamente;
- (31) siekiant atsižvelgti į kintančius vartotojų poreikius, technologijų pažangą, atitinkamų tarptautinių standartų raidą, poreikį gerinti ekonomines gamybos ir prekybos sąlygas, tradicinius brandinimo procesus ir importuojančių trečiųjų valstybių įstatymus ir užtikrinti, kad būtų apsaugoti teisėti gamintojų ir maisto verslo operatorių interesai, susiję su geografinių nuorodų apsauga, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl: spiritinių gėrimų techninių apibrėžčių ir reikalavimų keitimo ir nuo tų apibrėžčių ir reikalavimų nukrypti leidžiančių nuostatų, leidimo naudoti naujus saldinančiuosius produktus, su brendžių (*brandy*) brandinimo ar išlaikymo laikotarpio nurodymu susijusių nukrypti leidžiančių nuostatų ir institucijų, atsakingų už brandinimo procesų priežiūrą, viešo registro sukūrimo, elektroninio spiritinių gėrimų geografinių nuorodų registro sukūrimo ir išsamių taisyklių dėl to registro formos ir turinio, išsamesnių sąlygų, susijusių su geografinės nuorodos apsaugos paraiškomis ir preliminariomis nacionalinėmis procedūromis, Komisijos atliekamu tikrinimu, prieštaravimo procedūra ir geografinių nuorodų panaikinimu, taip pat sąlygų ir reikalavimų, taikomų produktų specifikacijų pakeitimo procedūrai bei tam tikrų apibrėžčių ir apibūdinimo, pateikimo ir ženklinimo taisyklių pakeitimų procedūrai ir leidimo nukrypti nuo tų apibrėžčių ir taisyklių procedūrai. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d.

⁽⁸⁾ 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų (OL L 343, 2012 12 14, p. 1).

⁽⁹⁾ 1989 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1576/89, nustatantis bendrąsias spiritinių gėrimų apibrėžimo, aprašymo ir pateikimo taisykles (OL L 160, 1989 6 12, p. 1).

Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁰⁾ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (32) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai dėl bendrojo dokumento skelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir sprendimų dėl pavadinimų kaip geografinių nuorodų užregistravimo, jei nėra pranešimo apie prieštaravimą arba priimtino pagrįsto prieštaravimo pareiškimo arba jei yra priimtinas pagrįstas prieštaravimo pareiškimas ir yra pasiektas susitarimas;
- (33) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, susiję su: naujų saldinančiųjų produktų naudojimo, informacijos apie brandinimo procesams prižiūrėti paskirtas institucijas, kurią turi pateikti valstybės narės, kilmės šalies ar kilmės vietos nurodymo apibūdinant, pateikiant ar ženklinant spiritinius gėrimus ir Sąjungos saugomų geografinių nuorodų simbolio naudojimo taisyklėmis, išsamomis techninėmis Sąjungos etaloninių žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ir distiliatų ir spiritinių gėrimų tyrimo metodų taisyklėmis, pereinamųjų geografinių nuorodų naudojimo laikotarpių nustatymo ir tų laikotarpių pratęsimo, paraiškų atmetimo tais atvejais, kai registravimo sąlygos neįvykdomos, dar nė nepaskelbus, kai skelbiant suteikiama galimybė pateikti prieštaravimą, geografinių nuorodų, paskelbtų, kad būtų galima pareikšti prieštaravimą, registravimo arba atmetimo tuo atveju, kai pateikiamas prieštaravimas ir nepasiekiamas susitarimas, produkto specifikacijos Sąjungos masto pakeitimų patvirtinimo arba atmetimo, prašymų dėl geografinės nuorodos registracijos panaikinimo patvirtinimo arba atmetimo, produkto specifikacijų formos ir informacijos apie geografinės vietovės ir galutinio produkto ryšį, kuri turi būti pateikta produkto specifikacijoje, priemonių, paraiškų, prieštaravimų, pakeitimo paraiškų ir su pakeitimais susijusių pranešimų procedūrų, formos ir teikimo, geografinių nuorodų panaikinimo proceso, patikrų ir tikrinimų, kuriuos turi atlikti valstybės narės, ir būtinos informacijos, kuria turi būti keičiamasi taikant šį reglamentą, taisyklėmis. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽¹¹⁾;
- (34) siekiant užtikrinti Europos Sąjungos ir Japonijos ekonominės partnerystės susitarimo⁽¹²⁾ įgyvendinimą, buvo būtina įtraukti nuostatą, leidžiančią nukrypti nuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/45/EB⁽¹³⁾ priede nustatytų spiritinių gėrimų vardinių kiekių, kad pagamintą distiliavimo įrangą „pot still“ ir Japonijoje išpilstytą vieno distiliavimo *shochu* būtų leidžiama pateikti Sąjungos rinkai tradicinių japoniškų dydžių buteliuose. Ta nukrypti leidžianti nuostata buvo įtraukta į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1670⁽¹⁴⁾ ir turėtų būti ir toliau taikoma;
- (35) atsižvelgiant į būtinų Reglamento (EB) Nr. 110/2008 pakeitimų pobūdį ir mastą ir siekiant padidinti teisinį tikrumą, aiškumą ir skaidrumą, šioje srityje reikia sukurti naują teisinę sistemą. Todėl Reglamentas (EB) Nr. 110/2008 turėtų būti panaikintas;
- (36) siekiant apsaugoti teisėtus atitinkamų gamintojų arba suinteresuotųjų subjektų interesus gauti naudos iš bendrųjų dokumentų viešinimo pagal naująją teisinę sistemą, reikėtų numatyti galimybę atitinkamų valstybių narių prašymu skelbti pagal Reglamentą (EB) Nr. 110/2008 įregistruotų geografinių nuorodų bendruosius dokumentus;
- (37) kadangi geografinių nuorodų taisyklėmis padidinama ūkio subjektų apsauga, tos taisyklės turėtų būti pradėtos taikyti praėjus dviem savaitėms nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos. Tačiau turėtų būti nustatyta atitinkama tvarka, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas sklandžiai pereiti nuo Reglamento (EB) Nr. 110/2008 nustatytų taisyklių prie šiame reglamente nustatytų taisyklių;

⁽¹⁰⁾ OLL 123, 2016 5 12, p. 1.

⁽¹¹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁽¹²⁾ OLL 330, 2018 12 27, p. 3.

⁽¹³⁾ 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/45/EB, nustatanti taisykles dėl fasuotų produktų vardinių kiekių, panaikinanti Tarybos direktyvas 75/106/EEB bei 80/232/EEB ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 76/211/EEB (OL L 247, 2007 9 21, p. 17).

⁽¹⁴⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1670, kuriuo dėl Sąjungos rinkai pateikiamo vieno distiliavimo *shochu*, pagaminto naudojant distiliavimo įrangą „Pot still“ ir išpilstyto Japonijoje, vardinių kiekių iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 110/2008 (OL L 284, 2018 11 12, p. 1).

- (38) taisyklių, nesusijusių su geografinėmis nuorodomis, atveju reikėtų priimti nuostatą, užtikrinančią, kad būtų suteikta pakankamai laiko, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos sklandžiai pereiti nuo Reglamente (EB) Nr. 110/2008 nustatytų taisyklių prie šiame reglamente nustatytų taisyklių;
- (39) po šio reglamento taikymo pradžios datų turimomis spiritinių gėrimų atsargomis turėtų būti leidžiama ir toliau prekiauti, kol jos baigsis,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS, TERMINŲ APIBRĖŽTYS IR SPIRITINIŲ GĖRIMŲ KATEGORIJOS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

- Šiame reglamente nustatomos taisyklės dėl:
 - spiritinių gėrimų apibrėžties, apibūdinimo, pateikimo ir ženklavimo ir spiritinių gėrimų geografinių nuorodų apsaugos,
 - etilo alkoholio ir distiliatų, naudojamų gaminant alkoholinius gėrimus, ir
 - spiritinių gėrimų teisinių pavadinimų naudojimo pateikiant ir ženklinant maisto produktus, kurie nėra spiritiniai gėrimai.
- Šis reglamentas taikomas 1 dalyje nurodytiems produktams, pateikiamiems Sąjungos rinkai, nepriklausomai nuo to, ar jie pagaminti Sąjungoje ar trečiojoje valstybėje, taip pat Sąjungoje pagamintiems eksportuoti skirtiems produktams.
- Kalbant apie geografinių nuorodų apsaugą, šio reglamento III skyrius taip pat taikomas prekėms, įvežamoms į Sąjungos muitų teritoriją, bet neišleistoms į laisvą apyvartą.

2 straipsnis

Spiritinių gėrimų apibrėžtis ir reikalavimai

Šiame reglamente vartojamas terminas „spiritinis gėrimas“ reiškia alkoholinį gėrimą, kuris atitinka šiuos reikalavimus:

- yra skirtas žmonėms vartoti;
- turi tam tikrų juslinių savybių;
- yra ne mažesnės kaip 15 % tūrio alkoholio koncentracijos, išskyrus I priedo 39 kategorijos reikalavimus atitinkančius spiritinius gėrimus;
- yra pagamintas vienu iš šių būdų:
 - tiesiogiai vienu iš šių būdų, naudojamų atskirai arba juos derinant:
 - su kvapiosiomis medžiagomis ar kvapiaisiais maisto produktais arba be jų distiliuojant fermentuotus produktus,
 - maceruojant ar panašiai apdorojant augalines medžiagas žemės ūkio kilmės etilo alkoholyje, žemės ūkio kilmės distiliatuose, spiritiniuose gėrimuose arba jų derinyje,
 - į žemės ūkio kilmės etilo alkoholį, žemės ūkio kilmės distiliatus arba spiritinius gėrimus pridedant po vieną ar daugiau:
 - kvapiųjų medžiagų, naudojamų laikantis Reglamento (EB) Nr. 1334/2008,
 - dažiklių, naudojamų laikantis Reglamento (EB) Nr. 1333/2008,
 - kitų leidžiamų sudedamųjų dalių, naudojamų laikantis reglamentų (EB) Nr. 1333/2008 ir (EB) Nr. 1334/2008,

- saldinančiųjų produktų,
 - kitų žemės ūkio produktų,
 - maisto produktų, arba
- ii) į jį pridedant po vieną ar daugiau bet kurių iš toliau išvardytų medžiagų:
- kitų spiritinių gėrimų,
 - žemės ūkio kilmės etilo alkoholio,
 - žemės ūkio kilmės distiliatų,
 - kitų maisto produktų;
- e) nėra priskiriamas KN kodams 2203, 2204, 2205, 2206 ir 2207;
- f) kai jį gaminant įpilta vandens (vanduo gali būti distiliuotas, demineralizuotas, išgrynintas ar minkštintas):
- i) to vandens kokybė atitinka Tarybos direktyvą 98/83/EB⁽¹⁵⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/54/EB⁽¹⁶⁾ ir
- ii) spiritinio gėrimo alkoholio koncentracija po vandens įpylimo vis dar atitinka šio straipsnio c punkte nurodytą arba I priede nustatytos atitinkamos kategorijos spiritinių gėrimų minimalią alkoholio koncentracijos tūrio procentais normą.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) teisinis pavadinimas – pavadinimas, kuriuo spiritinis gėrimas pateikiamas rinkai, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 2 straipsnio 2 dalies n punkte;
- 2) sudėtinis terminas – apibūdinant, pateikiant ir ženklinant alkoholinį gėrimą naudojamas numatyto I priede nustatytų spiritinių gėrimų kategorijų teisinio pavadinimo arba geografinės nuorodos, apibūdinančios spiritinį gėrimą, iš kurio kilo visas galutinio produkto alkoholis, derinys su vienu ar daugiau:
 - a) vieno ar kelių maisto produktų, išskyrus alkoholinius gėrimus ir tuos maisto produktus, kurie naudoti tam spiritiniam gėrimui gaminti pagal I priedą, pavadinimų arba iš jų padarytų būdvardžių;
 - b) terminų „likeris“ arba „cream“;
- 3) užuomina – tiesioginė arba netiesioginė nuoroda į vieną ar daugiau numatytų I priede nustatytų spiritinių gėrimų kategorijų teisinių pavadinimų arba spiritinių gėrimų geografinių nuorodų, išskyrus nuorodą į sudėtinį terminą ar į 13 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytus sudedamųjų dalių sąrašus, vartojama apibūdinant, pateikiant ar ženklinant:
 - a) maisto produktą, kuris nėra spiritinis gėrimas, arba
 - b) spiritinį gėrimą, kuris atitinka I priede nustatytų 33–40 kategorijų reikalavimus;
- 4) geografinė nuoroda – nuoroda, rodanti, kad spiritinis gėrimas yra kilęs iš šalies teritorijos arba toje teritorijoje esančio regiono ar vietovės, jei spiritinio gėrimo tam tikra savybė, reputacija ar kitas požymis iš esmės priskirtinas jo geografiniui kilmei;
- 5) produkto specifikacija – prie geografinės nuorodos apsaugos paraiškos pridedamas dokumentas, kuriame nurodomos specifikacijos, kurias tas spiritinis gėrimas turi atitikti, ir kuris pagal Reglamentą (EB) Nr. 110/2008 buvo vadinamas „techninė byla“;

⁽¹⁵⁾ 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyva 98/83/EB dėl žmoniems vartoti skirto vandens kokybės (OL L 330, 1998 12 5, p. 32).

⁽¹⁶⁾ 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/54/EB dėl natūralaus mineralinio vandens eksploatavimo ir pateikimo į rinką (OL L 164, 2009 6 26, p. 45).

- 6) grupė – bet kokios teisinės formos susivienijimas, kurį sudaro daugiausia gamintojai arba perdirbėjai, susiję su atitinkamais spiritiniais gėrimais;
- 7) bendrinis pavadinimas – bendrinis tapęs spiritinio gėrimo pavadinimas, kuris, nors ir sietinas su vieta ar regionu, kuriuose šis spiritinis gėrimas buvo pirmiausia pradėtas gaminti ar kuriuose juo buvo pradėta prekiauti, Sąjungoje tapo įprastu to spiritinio gėrimo pavadinimu;
- 8) regėjimo laukas – regėjimo laukas, apibrėžtas Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 2 straipsnio 2 dalies k punkte;
- 9) maišyti – į spiritinį gėrimą, patenkantį į tam tikrą I priede nustatytą spiritinių gėrimų kategoriją arba turintį tam tikrą geografinę nuorodą, įpilti vieną ar daugiau:
 - a) kitų spiritinių gėrimų, kurie nepriklauso tai pačiai I priede nustatytai spiritinių gėrimų kategorijai;
 - b) žemės ūkio kilmės distiliatų;
 - c) žemės ūkio kilmės etilo alkoholio;
- 10) mišinys – spiritinis gėrimas, su kuriuo atlikti maišymo veiksmai;
- 11) derinti – į vieną gėrimą supilti du ar daugiau tos pačios kategorijos spiritinių gėrimų, kurie skiriasi tik nereikšmingais sudėties ypatumais, nulemtais vieno ar daugiau šių veiksnių:
 - a) gamybos metodo,
 - b) naudotų distiliatorių,
 - c) brandinimo arba išlaikymo laikotarpio,
 - d) geografinės gamybos vietovės.

Taip pagamintas spiritinis gėrimas priskiriamas prie tos pačios spiritinių gėrimų kategorijos kaip ir pirminiai spiritiniai gėrimai prieš derinimą;
- 12) derinys – spiritinis gėrimas, su kuriuo atlikti derinimo veiksmai.

4 straipsnis

Techninės terminų apibrėžtys ir reikalavimai

Šiame reglamente vartojamos techninės terminų apibrėžtys ir reikalavimai:

- 1) apibūdinimas – terminai, vartojami ženklinant, pateikiant, ant spiritinio gėrimo pakuotės, spiritinio gėrimo vežimo dokumentuose, komerciniuose dokumentuose, pirmiausia sąskaitose ir važtaraščiuose, taip pat spiritinio gėrimo reklamoje;
- 2) pateikimas – terminai, vartojami ženklinant ir užrašuose (įskaitant reklaminius ir produkto pardavimo skatinimo užrašus, vaizdines ar panašias priemones) ant pakuočių ir taros (įskaitant užrašus ant butelio ar uždorių);
- 3) ženklinimas – su produktu susijusių žodžių, išsamių duomenų, prekių ženklų, komercinio prekės pavadinimo, vaizdinės medžiagos ar simbolio nurodymas ant pakuotės, dokumente, informaciniame lapelyje, etiketėje, žiede ar lankelyje, kurie pridedami prie tokio produkto arba kuriuose jis nurodytas;
- 4) etiketė – žymuo, prekės ženklas, ženklas, vaizdinė arba kitokia aprašomoji medžiaga, užrašyti ar atspausdinti maisto produkto pakuotėje ar taroje, uždėti trafaretu, joje pažymėti, išpausti ar ant jos atspausti arba prie jos pritvirtinti;
- 5) pakuotė – apsauginės įpakavimo medžiagos, kartonas, dėžės, talpyklos ir buteliai, naudojami spiritiniams gėrimams transportuoti arba parduoti;
- 6) distiliavimas – terminio separavimo procesas, apimantis vieną ar daugiau separavimo etapų, kuriais siekiama išgauti tam tikrų jausinių savybių ir (arba) didesnę alkoholio koncentraciją, nepriklausomai nuo to, ar tais etapais separuojama esant normaliam slėgiui ar vakuume, priklausomai nuo to, kokia naudojama distiliavimo įranga; distiliavimas gali būti vienkartinis, daugkartinis arba pakartotinis;
- 7) žemės ūkio kilmės distiliatas – alkoholinis skystis, gautas distiliuojant į Sutarties I priedą įtrauktus žemės ūkio produktus po jų alkoholinės fermentacijos ir neturintis etilo alkoholio savybių, bet išlaikęs naudotų žaliavų aromatą ir skonį;

- 8) saldinti – gaminant spiritinius gėrimus panaudoti vieną ar daugiau saldinančiųjų produktų;
- 9) saldinantieji produktai – tai:
 - a) pusbaltis cukrus, baltasis cukrus, aukščiausios rūšies baltasis cukrus, dekstrozė, fruktozė, gliukozės sirupas, cukraus tirpalas, invertuotojo cukraus tirpalas ir invertuotojo cukraus sirupas, apibrėžti Tarybos direktyvos 2001/111/EB ⁽¹⁷⁾ priedo A dalyje;
 - b) rektifikuota koncentruota vynuogių misa, koncentruota vynuogių misa ir šviežia vynuogių misa;
 - c) degintas cukrus, t. y. produktas, gautas reguliuojamu būdu kaitinant vien tik sacharozę be šarmų, mineralinių rūgščių ar kitokių cheminių priedų;
 - d) medus, apibrėžtas Tarybos direktyvos 2001/110/EB ⁽¹⁸⁾ I priedo 1 punkte;
 - e) saldžiosios ceratonijos sirupas;
 - f) kitos natūralios angliavandenių medžiagos, turinčios panašų poveikį kaip a–e papunkčiuose nurodyti produktai;
- 10) alkoholio įpylimas – žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ir (arba) žemės ūkio kilmės distilatų įpylimas į spiritinį gėrimą; ši sąvoka neapima alkoholio naudojimo dažikliams, kvapiosioms medžiagoms ar kitoms alkoholinių gėrimų gamyboje leidžiamoms naudoti sudedamosioms dalims skiesti ar tirpinti;
- 11) brandinimas arba išlaikymas – spiritinio gėrimo laikymas atitinkamose talpyklose tam tikrą laikotarpį, turint tikslą leisti, kad tame spiritiniame gėrime vyktų natūralios reakcijos, dėl kurių tas spiritinis gėrimas įgyja specifinių savybių;
- 12) aromatizuoti – gaminant spiritinius gėrimus panaudoti kvapiųjų medžiagų ar kvapiųjų maisto produktų naudojant vieną ar daugiau iš šių procesų: alkoholio įpylimą, infuziją, maceravimą, alkoholinį fermentavimą arba distiliavimą, kai esama kvapiųjų medžiagų ar kvapiųjų maisto produktų;
- 13) kvapiosios medžiagos – kvapiosios medžiagos, apibrėžtos Reglamento (EB) Nr. 1334/2008 3 straipsnio 2 dalies a punkte;
- 14) kvapiosios medžiagos pagrindas – kvapiosios medžiagos pagrindas, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 1334/2008 3 straipsnio 2 dalies b punkte;
- 15) natūralus kvapiosios medžiagos pagrindas – natūralus kvapiosios medžiagos pagrindas, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 1334/2008 3 straipsnio 2 dalies c punkte;
- 16) kvapiosios medžiagos preparatas – kvapiosios medžiagos preparatas, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 1334/2008 3 straipsnio 2 dalies d punkte;
- 17) kita kvapioji medžiaga – kita kvapioji medžiaga, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1334/2008 3 straipsnio 2 dalies h punkte;
- 18) kvapieji maisto produktai – maisto produktai, apibrėžti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002 ⁽¹⁹⁾ 2 straipsnyje, naudojami spiritinių gėrimų gamyboje iš esmės siekiant spiritinius gėrimus aromatizuoti;
- 19) dažyti – gaminant spiritinį gėrimą panaudoti vieną ar daugiau dažiklių;
- 20) dažikliai – dažikliai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 1333/2008 I priedo 2 punkte;
- 21) karamelė – maisto priedas, kuriam priskiriami E numeriai E 150a, E 150b, E 150c arba E 150d, siejamas su didesnio ar mažesnio intensyvumo rudos spalvos dažyti skirtais produktais, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1333/2008 II priedo B dalyje; tai nėra cukringas aromatinis produktas, gautas kaitinant cukrų ir naudojamas maistui pagardinti;
- 22) kitos leidžiamos naudoti sudedamosios dalys – aromatinių savybių turinčios maisto sudedamosios dalys, leidžiamos naudoti pagal Reglamentą (EB) Nr. 1334/2008, ir maisto priedai, išskyrus dažiklius, leidžiami naudoti pagal Reglamentą (EB) Nr. 1333/2008;

⁽¹⁷⁾ 2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2001/111/EB dėl kai kurių žmoniems vartoti skirtų cukraus rūšių (OL L 10, 2002 1 12, p. 53).

⁽¹⁸⁾ 2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2001/110/EB dėl medaus (OL L 10, 2002 1 12, p. 47).

⁽¹⁹⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

- 23) alkoholio koncentracija tūrio procentais – gryno alkoholio, esančio produkte esant 20 °C, tūrio santykis su visu to gaminio tūriu, esant tai pačiai temperatūrai;
- 24) lakiųjų medžiagų kiekis – lakiųjų medžiagų (išskyrus etilo alkoholį ir metanolį) kiekis tik distiliavimo būdu pagamintame spiritiniame gėrime.

5 straipsnis

Žemės ūkio kilmės etilo alkoholio apibrėžtis ir reikalavimai

Šiame reglamente vartojamas terminas „žemės ūkio kilmės etilo alkoholis“ reiškia skystį, kuris atitinka šiuos reikalavimus:

- a) yra gautas tik iš Sutarties I priede išvardytų produktų;
- b) neturi jokio kito aptinkamo skonio, išskyrus jam gaminti naudotų žaliavų skonį;
- c) jo minimali alkoholio koncentracija tūrio procentais yra 96,0 %;
- d) didžiausias priemaišų kiekis jame neviršija:
 - i) 1,5 gramo bendro rūgštingumo (išreikšto acto rūgšties gramais) absoliutaus alkoholio hektolitre;
 - ii) 1,3 gramo esterių (išreikštų etilo acetato gramais) absoliutaus alkoholio hektolitre;
 - iii) 0,5 gramo aldehydų (išreikštų acetaldehido gramais) absoliutaus alkoholio hektolitre;
 - iv) 0,5 gramo aukštesniųjų alkoholių (išreikštų 2-metil-1-propanolio gramais) absoliutaus alkoholio hektolitre;
 - v) 30 gramų metanolio absoliutaus alkoholio hektolitre;
 - vi) 1,5 gramo sausojo ekstrakto absoliutaus alkoholio hektolitre;
 - vii) 0,1 gramo lakiųjų bazių, kurių sudėtyje yra azoto, (išreikštų azoto gramais) absoliutaus alkoholio hektolitre;
 - viii) 0 gramo furfurolo.

6 straipsnis

Alkoholinių gėrimų gamyboje naudojamas etilo alkoholis ir distiliatai

1. Spiritinių gėrimų gamybai naudojamas tik žemės ūkio kilmės, kaip apibrėžta Sutarties I priede, etilo alkoholis ir distiliatai.
2. Alkoholinių gėrimų gamyboje naudojamiems dažikliams, kvapiosioms medžiagoms ar kitoms leidžiamoms naudoti sudedamosioms dalims skiesti ar tirpinti nenaudojamas joks kitas alkoholis, tik žemės ūkio kilmės etilo alkoholis, žemės ūkio kilmės distiliatai arba I priede nustatytų 1–14 kategorijų spiritiniai gėrimai. Dažikliams, kvapiosioms medžiagoms ar kitoms leidžiamoms naudoti sudedamosioms dalims skiesti ar tirpinti skirtas tokios rūšies alkoholis naudojamas tik tokiais kiekiais, kokie yra būtini tuo tikslu.
3. Alkoholinių gėrimų sudėtyje negali būti sintezės būdu gauto alkoholio ir kito ne žemės ūkio kilmės alkoholio, kaip apibrėžta Sutarties I priede.

7 straipsnis

Spiritinių gėrimų kategorijos

1. Spiritiniai gėrimai skirstomi į kategorijas pagal bendrąsias taisykles, nustatytas šiame straipsnyje, ir specialiąsias taisykles, nustatytas I priede.
2. Nedarant poveikio specialiosioms taisyklėms, nustatytoms kiekvienai iš I priede nustatytų 1–14 spiritinių gėrimų kategorijų, tų kategorijų spiritiniai gėrimai turi atitikti šiuos reikalavimus:
 - a) jie yra pagaminti fermentuojant ir distilijuojant tik iš atitinkamai I priede nustatytai spiritinių gėrimų kategorijai numatytos žaliavos;

- b) į juos neįpilta praskiesto arba nepraskiesto alkoholio;
 - c) jie yra nearomatizuoti;
 - d) jie yra nedažyti jokia medžiaga, išskyrus karamelę, naudojamą tik tų spiritinių gėrimų spalvai koreguoti;
 - e) jie yra nesaldinti, nebent reikia sušvelninti galutinį produkto skonį. Didžiausias saldinančiųjų produktų kiekis, išreikštas invertuotuoju cukrumi, neviršija I priede kiekvienai kategorijai nustatytų ribų;
 - f) jų sudėtyje nėra jokių kitų žaliavų, išskyrus nesmulkintus neperdirbtus žaliavos, iš kurios gautas alkoholis, vienetus, kurie įdėti iš esmės siekiant dekoravimo tikslų.
3. Nedarant poveikio specialiosioms taisyklėms, nustatytoms kiekvienai iš I priede nustatytų 15–44 spiritinių gėrimų kategorijų, tų kategorijų spiritiniai gėrimai gali atitikti šiuos reikalavimus:
- a) jie gali būti pagaminti iš Sutarties I priede išvardytų žemės ūkio kilmės žaliavų;
 - b) į juos gali būti įpilta alkoholio;
 - c) jų sudėtyje gali būti kvapiųjų medžiagų, natūralių kvapiųjų medžiagų pagrindų, kvapiųjų medžiagų preparatų ir kvapiųjų maisto produktų;
 - d) jie gali būti dažyti;
 - e) jie gali būti saldinti.
4. Nedarant poveikio specialiosioms taisyklėms, nustatytoms II priede, spiritiniai gėrimai, kurie neatitinka specialiųjų taisyklių, nustatytų kiekvienai iš I priede nustatytų kategorijų, gali atitikti šiuos reikalavimus:
- a) jie gali būti pagaminti iš bet kokių Sutarties I priede išvardytų žemės ūkio kilmės žaliavų ir (arba) bet kokių maisto produktų;
 - b) į juos gali būti įpilta alkoholio;
 - c) jie gali būti aromatizuoti;
 - d) jie gali būti dažyti;
 - e) jie gali būti saldinti.

8 straipsnis

Deleguotieji ir įgyvendinimo įgaliojimai

1. Komisijai pagal 46 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas šis reglamentas ir kuriais priimami 2 straipsnio f punkte ir 4 ir 5 straipsniuose nustatytų techninių apibrėžčių ir reikalavimų daliniai pakeitimai.

Pirmoje pastraipoje nurodyti deleguotieji aktai priimami jokiū būdu neviršijant įrodytų poreikių, atsiradusių dėl kintančių vartotojų poreikių, technologijų pažangos ar produktų inovacijų poreikio.

Komisija priima po atskirą deleguotąjį aktą dėl kiekvienos techninės apibrėžties ar reikalavimo, nurodytų pirmoje pastraipoje.

2. Komisijai pagal 46 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas išimtiniais atvejais, jei tai privaloma pagal importuojančios trečiosios valstybės teisę, nuostatomis, kuriomis leidžiama nukrypti nuo 2 straipsnio f punkte ir 4 ir 5 straipsniuose nustatytų reikalavimų, I priede nustatytų spiritinių gėrimų kategorijų reikalavimų ir II priede nustatytų specialiųjų taisyklių, susijusių su tam tikrais spiritiniais gėrimais.

3. Komisijai pagal 46 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas ir kuriais nustatoma, kokias kitas natūralias medžiagas ar žemės ūkio kilmės žaliavas, turinčias panašų poveikį kaip 4 straipsnio 9 punkto a–e papunkčiuose nurodyti produktai, galima naudoti Sąjungoje kaip saldinančiuosius produktus gaminant spiritinius gėrimus.

4. Komisija įgyvendinimo aktais gali priimti vienodas kitų natūralių medžiagų ar žemės ūkio kilmės žaliavų, kurias leidžiama naudoti spiritinių gėrimų gamyboje pagal deleguotuosius aktus kaip 3 dalyje nurodytus saldinančiuosius produktus, naudojimo taisykles, kuriomis visų pirma nustatomi atitinkami saldiklių invertavimo koeficientai. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 47 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

II SKYRIUS

SPIRITINIŲ GĖRIMŲ APIBŪDINIMAS, PATEIKIMAS IR ŽENKLINIMAS IR SPIRITINIŲ GĖRIMŲ PAVADINIMŲ NAUDOJIMAS PATEIKIANT IR ŽENKLINANT KITUS MAISTO PRODUKTUS

9 straipsnis

Pateikimas ir ženklinimas

Jeigu šiame reglamente nenumatyta kitaip, spiritiniai gėrimai, pateikiami Sąjungos rinkai, turi atitikti Reglamente (ES) Nr. 1169/2011 nustatytus pateikimo ir ženklavimo reikalavimus.

10 straipsnis

Spiritinių gėrimų teisiniai pavadinimai

1. Spiritinio gėrimo pavadinimas turi būti jo teisinis pavadinimas.

Apibūdinant, pateikiant ir ženklinant spiritinius gėrimus nurodomi jų teisiniai pavadinimai.

Teisiniai pavadinimai aiškiai ir matomai pateikiami spiritinio gėrimo etiketėje, nepakeičiami kitais ir nekoreguojami.

2. Nurodomas spiritinių gėrimų, kurie atitinka I priede nustatytos spiritinių gėrimų kategorijos reikalavimus, pavadinimas turi būti tos kategorijos pavadinimas (teisinis pavadinimas), nebent tos kategorijos atveju leidžiama vartoti kitą teisinį pavadinimą.

3. Spiritinio gėrimo, kuris neatitinka nė vienos iš I priede nustatytų spiritinių gėrimų kategorijų reikalavimų, pavadinimas turi būti teisinis pavadinimas „spiritinis gėrimas“.

4. Jei spiritinis gėrimas atitinka daugiau negu vienos iš I priede nustatytų spiritinių gėrimų kategorijų reikalavimus, jis gali būti pateikiamas rinkai vienu ar daugiau toms I priede nustatytoms kategorijoms priskirtų teisinių pavadinimų.

5. Nepaisant šio straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatų, spiritinio gėrimo teisinis pavadinimas gali būti:

a) papildytas ar pakeistas III skyriuje nurodyta geografine nuoroda. Tokiu atveju geografinę nuorodą galima dar papildyti bet koku terminu, kurį leidžiama vartoti pagal atitinkamo produkto specifikaciją, jei jis neklaidina vartotojo, ir

b) pakeistas sudėtinu terminu, kuriame yra terminas „likeris“ arba „cream“, su sąlyga, kad galutinis produktas atitinka I priedo 33 kategorijos reikalavimus.

6. Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 nuostatomis ir šio reglamento I priede nustatytų spiritinių gėrimų kategorijų specialiosioms taisyklėms, teisinį spiritinio gėrimo pavadinimą gali papildyti:

a) valstybėje narėje, kurioje spiritinis gėrimas pateikiamas rinkai, taikytinuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose nurodytas pavadinimas arba geografinė nuoroda, jei jie neklaidina vartotojo;

b) įprastinis pavadinimas, apibrėžtas Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 2 straipsnio 2 dalies o punkte, jei jis neklaidina vartotojo;

c) sudėtinis terminas arba užuomina, vadovaujantis 11 ir 12 straipsniais;

d) terminai „derinys“ („blend“), „derintas“ („blended“), jei su spiritiniu gėrimu atlikti derinimo veiksmai;

e) terminai „mišinys“ („mixture“), „maišytas“ („mixed“), jei su spiritiniu gėrimu atlikti maišymo veiksmai, arba

f) terminai „sausas“ arba „dry“, išskyrus spiritinius gėrimus, kurie atitinka I priede nustatytos 2 kategorijos reikalavimus, nedarant poveikio I priede 20–22 kategorijoms nustatytiems specialiems reikalavimams, jei spiritinis gėrimas nesaldintas (net ir skonio švelninimo tikslais). Nukrypstant nuo pirmos šio punkto dalies, terminais „sausas“ arba „dry“ gali būti papildytas spiritinių gėrimų, kurie atitinka 33 kategorijos reikalavimus ir todėl yra saldinti, teisinis pavadinimas.

7. Nedarant poveikio 11 ir 12 straipsnių ir 13 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių nuostatomis, draudžiama naudoti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus teisinius pavadinimus ar geografines nuorodas apibūdinant, pateikiant ar ženklinant gėrimą, kuris neatitinka I priede nustatytos atitinkamos kategorijos ar atitinkamos geografinės nuorodos reikalavimų. Tas draudimas taip pat taikomas tais atvejais, kai tokie teisiniai pavadinimai ar geografinės nuorodos naudojami drauge su žodžiais ar frazėmis, tokiais kaip „panašus į“, „tipas“, „rūšis“, „pagamintas“, „skonis“ ar bet kokiais kitais panašiais terminais.

Nedarant poveikio 12 straipsnio 1 dalies nuostatomis, pateikiant ir ženklinant kvapiąsias medžiagas, imituojančias spiritinių gėrimų arba jo naudojimą maisto produkto, kuris nėra gėrimas, gamyboje, gali būti nurodomi šio straipsnio 2 dalyje nurodyti teisiniai pavadinimai, jei tokie teisiniai pavadinimai papildomi terminu „skonis“ ar bet kokiais kitais panašiais terminais. Geografinės nuorodos tokioms kvapiosioms medžiagoms apibūdinti nenaudojamos.

11 straipsnis

Sudėtiniai terminai

1. Apibūdinant, pateikiant ir ženklinant alkoholinį gėrimą, leidžiama naudoti sudėtinį terminą, į kurį įtraukiamas I priede nustatytų spiritinių gėrimų kategorijų numatytas teisinis pavadinimas arba spiritinių gėrimų geografinė nuoroda, jeigu laikomasi šių sąlygų:

- a) alkoholiniam gėrimui gaminti naudojamas alkoholis kilęs tik iš spiritinio gėrimo, nurodyto sudėtiniame termine, išskyrus alkoholį, kurio gali būti kvapiosiose medžiagose, dažikliuose ar kitose leidžiamose naudoti sudedamosiose dalyse, kurie naudojami tam alkoholiniam gėrimui gaminti, ir
- b) spiritinis gėrimas nėra praskiestas tik vandeniu tiek, kad alkoholio koncentracija jame būtų mažesnė už I priede nustatytai atitinkamai spiritinių gėrimų kategorijai numatytą minimalią koncentraciją.

2. Nedarant poveikio 10 straipsnyje numatytiems teisiniams pavadinimams, į sudėtinį terminą, kuriuo apibūdinamas alkoholinis gėrimas, neįtraukiami terminai „alkoholis“, „spiritinis“, „gėrimas“, „spiritinis gėrimas“ ir „vanduo“.

3. Sudėtiniai terminai, kuriais apibūdinamas alkoholinis gėrimas:

- a) rašomi vienodais tokio pat šrifto, dydžio ir spalvos rašmenimis;
- b) rašomi neįterpiančios jokio sudėtinio terminų nesudarančio teksto ar piešinio ir
- c) rašomi šriftu, ne didesniu už alkoholinio gėrimo pavadinimui užrašyti naudojamo šrifto dydį.

12 straipsnis

Užuominos

1. Pateikiant ir ženklinant maisto produktą, kuris nėra alkoholinis gėrimas, leidžiama naudoti užuominą į teisinius pavadinimus, numatytus vienai ar daugiau I priede nustatytų spiritinių gėrimų kategorijų, arba į vieną ar daugiau spiritinių gėrimų geografinių nuorodų, jei to maisto produkto gamyboje naudotas alkoholis kilęs vien tik iš užuominoje nurodyto spiritinio gėrimo ar spiritinių gėrimų, išskyrus alkoholį, kurio gali būti kvapiosiose medžiagose, dažikliuose ar kitose leidžiamose naudoti sudedamosiose dalyse, kurie naudojami tam maisto produktui gaminti.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies ir nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1308/2013 ⁽²⁰⁾ ir (ES) Nr. 251/2014 ⁽²¹⁾ nuostatomis, pateikiant ir ženklinant alkoholinį gėrimą, kuris nėra spiritinis gėrimas, leidžiama naudoti užuominą į teisinius pavadinimus, numatytus vienai ar daugiau šio reglamento I priede nustatytų spiritinių gėrimų kategorijų, arba į vieną ar daugiau spiritinių gėrimų geografinių nuorodų, su sąlyga, kad:

- a) į gėrimą įpiltas alkoholis kilęs vien tik iš užuominoje nurodyto spiritinio gėrimo ar spiritinių gėrimų ir
- b) procentinė dalis, kurią sudaro kiekviena alkoholinė sudedamoji dalis, nurodoma bent kartą tame pačiame regėjimo lauke kaip ir užuomina, vardinant naudotų kiekių mažėjimo tvarka. Ta procentinė dalis turi būti lygi gryno alkoholio kiekiui tūrio procentais, kuris tenka tai sudedamajai daliai, palyginti su galutiniame produkte esančiu visu gryno alkoholio kiekiu tūrio procentais.

⁽²⁰⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

⁽²¹⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklavimo ir geografinių nuorodų apsaugos, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1601/91 (OL L 84, 2014 3 20, p. 14).

3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies ir 13 straipsnio 4 dalies, apibūdinant, pateikiant ir ženklinant spiritinių gėrimą, kuris atitinka I priedo 33–40 kategorijų reikalavimus, leidžiama naudoti užuominą į teisinius pavadinimus, numatytus vienai ar daugiau tame priede nustatytų spiritinių gėrimų kategorijų, arba į vieną ar daugiau spiritinių gėrimų geografinių nuorodų, su sąlyga, kad:

- a) į gėrimą įpiltas alkoholis kilęs vien tik iš užuominoje nurodyto spiritinio gėrimo ar spiritinių gėrimų;
- b) procentinė dalis, kurią sudaro kiekviena alkoholinė sudedamoji dalis, nurodoma bent kartą tame pačiame regėjimo lauke kaip ir užuomina, vardinant naudotų kiekių mažėjimo tvarka. Ta procentinė dalis turi būti lygi gryno alkoholio kiekiui tūrio procentais, kuris tenka tai sudedamajai daliai, palyginti su galutiniame produkte esančiu visu gryno alkoholio kiekiu tūrio procentais, ir
- c) terminas „cream“ neįtraukiamas į spiritinio gėrimo, kuris atitinka I priedo 33–40 kategorijų reikalavimus, teisinį pavadinimą arba į užuominoje nurodyto spiritinio gėrimo ar spiritinių gėrimų teisinį pavadinimą.

4. 2 ir 3 dalyse nurodytos užuominos:

- a) rašomos ne toje pačioje eilutėje kaip alkoholinio gėrimo pavadinimas ir
- b) rašomos ne didesniu šriftu nei pusė alkoholinio gėrimo pavadinimui užrašyti naudojamo šrifto dydžio ir, jei vartojami sudėtiniai terminai, ne didesniu šriftu nei pusė tokiems sudėtiniais terminams užrašyti naudojamo šrifto dydžio pagal 11 straipsnio 3 dalies c punktą.

13 straipsnis

Papildomos apibūdinimo, pateikimo ir ženklinimo taisyklės

1. Apibūdinant, pateikiant ar ženklinant spiritinių gėrimą gali būti nurodomos žemės ūkio kilmės etilo alkoholiui ar žemės ūkio kilmės distiliatams, panaudotiems to spiritinio gėrimo gamyboje, gaminti naudotos žaliavos, tačiau tik jeigu tas etilo alkoholis ar tie distiliatai gauti vien tik iš tų žaliavų. Tokiu atveju kiekvienos rūšies žemės ūkio kilmės etilo alkoholis ar žemės ūkio kilmės distiliatas nurodomas mažėjančia tvarka pagal gryno alkoholio kiekį tūrio procentais.

2. 10 straipsnyje nurodyti teisiniai pavadinimai gali būti įtraukti į maisto produktų sudedamųjų dalių sąrašą, jei tas sąrašas atitinka Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 18–22 straipsnius.

3. Maišymo ar derinimo atveju I priede nustatytų spiritinių gėrimų kategorijoms numatyti teisiniai pavadinimai ar spiritinių gėrimų geografinės nuorodos gali būti nurodomi tik alkoholinių sudedamųjų dalių sąrašė, pateikiamame tame pačiame regėjimo lauke kaip ir spiritinio gėrimo teisinis pavadinimas.

Pirmoje pastraipoje nurodytu atveju prie alkoholinių sudedamųjų dalių sąrašo pridamas bent vienas iš terminų, nurodytų 10 straipsnio 6 dalies d ir e punktuose. Tiek alkoholinių sudedamųjų dalių sąrašas, tiek pridėtas terminas pateikiami tame pačiame regėjimo lauke kaip ir spiritinio gėrimo teisinis pavadinimas ir turi būti užrašyti tokio paties šrifto, spalvos ir dydžio rašmenimis, ne didesniais nei pusė teisiniam pavadinimui užrašyti naudojamo šrifto dydžio.

Be to, alkoholinių sudedamųjų dalių sąrašė nurodoma procentinė dalis, kurią sudaro kiekviena alkoholinė sudedamoji dalis, turi būti bent vienoje vietoje užrašyta procentais, vardinant naudotų kiekių mažėjimo tvarka. Ta procentinė dalis turi būti lygi gryno alkoholio kiekiui tūrio procentais, kuris tenka tai sudedamajai daliai, palyginti su mišinyje esančiu visu gryno alkoholio kiekiu tūrio procentais.

Ši dalis netaikoma deriniams, pagamintiems iš spiritinių gėrimų, turinčių tą pačią geografinę nuorodą, arba deriniams, pagamintiems iš spiritinių gėrimų, neturinčių jokios geografinės nuorodos.

4. Nukrypstant nuo šio straipsnio 3 dalies, jei mišinys atitinka kurios nors iš I priede nustatytų spiritinių gėrimų kategorijų reikalavimus, tas mišinys vadinamas atitinkamai kategorijai numatytu teisiniu pavadinimu.

Pirmoje pastraipoje nurodytu atveju apibūdinant, pateikiant ar ženklinant mišinį gali būti nurodomi I priede nustatyti teisiniai pavadinimai arba geografinės nuorodos, priskiriamos spiritiniams gėrimams, kurie sumaišyti, su sąlyga, kad tie pavadinimai pateikiami:

- a) vien tik mišinyje esančių alkoholinių sudedamųjų dalių sąrašė, juos užrašant tokio paties šrifto, spalvos ir dydžio rašmenimis, ne didesniais nei pusė teisiniam pavadinimui užrašyti naudojamo šrifto dydžio, ir
- b) bent vieną kartą tame pačiame regėjimo lauke kaip ir mišinio teisinis pavadinimas.

Be to, alkoholinių sudedamųjų dalių sąrašė nurodoma procentinė dalis, kurią sudaro kiekviena alkoholinė sudedamoji dalis, turi būti bent vienoje vietoje užrašyta procentais, vardinant naudotų kiekių mažėjimo tvarka. Ta procentinė dalis turi būti lygi gryno alkoholio kiekiui tūrio procentais, kuris tenka tai sudedamajai daliai, palyginti su mišinyje esančiu visu gryno alkoholio kiekiu tūrio procentais.

5. Augalinių žaliavų pavadinimų, kurie vartojami kaip tam tikrų spiritinių gėrimų teisiniai pavadinimai, vartojimas nedaro poveikio tų augalinių žaliavų pavadinimų vartojimui pateikiant ir ženklinant kitus maisto produktus. Tokių žaliavų pavadinimai gali būti naudojami apibūdinant, pateikiant ar ženklinant kitus spiritinius gėrimus, jei jie neklaidina vartotojo.

6. Apibūdinant, pateikiant ar ženklinant spiritinį gėrimą gali būti nurodomas tik trumpiausiai brandintos alkoholinės to spiritinio gėrimo sudedamosios dalies brandinimo ar išlaikymo laikotarpis ir bet koku atveju su sąlyga, kad visos spiritinio gėrimo brandinimo operacijos vykdomos prižiūrint valstybės narės mokesčių institucijoms arba kitoms lygiavertės garantijas suteikiančioms institucijoms. Komisija sukuria viešą registrą, kuriame pateikiamas brandinimo procesams prižiūrėti kiekvienoje valstybėje narėje paskirtų institucijų sąrašas.

7. Spiritinio gėrimo teisinis pavadinimas nurodomas elektroniniame administraciniame dokumente, nurodytame Komisijos reglamente (EB) Nr. 684/2009 ⁽²²⁾. Kai apibūdinant, pateikiant ar ženklinant spiritinį gėrimą nurodomas spiritinio gėrimo brandinimo ar išlaikymo laikotarpis, jis taip pat turi būti nurodytas tame administraciniame dokumente.

14 straipsnis

Kilmės vietos nurodymas

1. Jei apibūdinant, pateikiant ar ženklinant spiritinį gėrimą nurodoma jo kilmės vieta, išskyrus geografines nuorodas ir prekių ženklus, ji turi būti ta pati vietovė ar regionas, kuriame vyko gamybos proceso etapas, per kurį paruoštas spiritinis gėrimas įgavo savo savitumą ir pagrindines galutines savybes.

2. Nereikalaujama, kad būtų nurodyta spiritinių gėrimų pagrindinių sudedamųjų dalių kilmės šalis ar kilmės vieta, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 1169/2011.

15 straipsnis

Spiritinių gėrimų pavadinimų kalba

1. I ir II prieduose kursyvu nurodyti terminai ir geografinės nuorodos į kitas kalbas neverčiami nei juos nurodant spiritinių gėrimų etiketėje, nei juos apibūdinant ir pateikiant.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, tuo atveju, kai Sąjungoje pagaminti spiritiniai gėrimai yra skirti eksportuoti, prie 1 dalyje nurodytų terminų ir geografinių nuorodų gali būti pridėtas jų vertimas, transkripcija ar transliteracija, jei tokie terminai ir geografinės nuorodos originalo kalba nepaslepiamos.

16 straipsnis

Sąjungos geografinių nuorodų simbolio naudojimas

Apibūdinant, pateikiant ir ženklinant spiritinius gėrimus, turinčius geografines nuorodas, gali būti naudojamas Sąjungos saugomų geografinių nuorodų simbolis, patvirtintas pagal Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 12 straipsnio 7 dalį.

17 straipsnis

Draudimas naudoti švinines kapsules ir švininę foliją

Spiritiniai gėrimai nelaikomi siekiant parduoti ir neteikiami rinkai taroje, kurios uždoriai dengti švininėmis kapsulėmis ar švinine folija.

⁽²²⁾ 2009 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 684/2009, kuriuo įgyvendinamos Tarybos direktyvos 2008/118/EB nuostatos, susijusios su akcizais apmokestinamų prekių, kurioms pritaikytas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimo kompiuterinėmis procedūromis (OL L 197, 2009 7 29, p. 24).

18 straipsnis

Sąjungos etaloniniai tyrimų metodai

1. Kai, siekiant patikrinti, ar žemės ūkio kilmės etilo alkoholis, žemės ūkio kilmės distiliatai ar spiritiniai gėrimai atitinka šį reglamentą, reikia juos tirti, tokie tyrimai atliekami laikantis Sąjungos etaloninių tyrimo, kuriuo siekiama nustatyti produkto cheminę ir fizinę sudėtį ir juslines savybes, metodų.

Leidžiama naudoti kitus tyrimo metodus, už kuriuos atsako laboratorijos vadovas, jei tų metodų tikslumas, pakartojamumas ir atkuriamumas yra bent lygiaverčiai atitinkamiems Sąjungos etaloniniams tyrimo metodams.

2. Jei nėra nustatytų Sąjungos tyrimo, kuriuo siekiama nustatyti tam tikrame spiritiniame gėrime esančių medžiagų sudėtį ir kiekį, metodų, taikomi vienas ar daugiau šių metodų:

- a) tarptautiniu mastu pripažintomis procedūromis patvirtinti tyrimo metodai, atitinkantys pirmiausia Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 882/2004 ⁽²³⁾ III priede nustatytus kriterijus;
- b) Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO) rekomenduojamus standartus atitinkantys tyrimo metodai;
- c) Tarptautinės vynuogių ir vyno organizacijos (OIV) pripažinti ir paskelbti tyrimo metodai arba
- d) jei nėra a, b arba c punktuose nurodytų metodų, atsižvelgiant į tikslumą, pakartojamumą ir atkuriamumą:
 - atitinkamos valstybės narės patvirtintas tyrimo metodas,
 - kai būtina, bet kuris kitas tinkamas tyrimo metodas.

19 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

1. Siekiant atsižvelgti į valstybėse narėse naudojamą „*criaderas y solera*“ sistema arba „*solera e criaderas*“ sistema vadinamą tradicinį dinamišką brendžio (*brandy*) brandinimo procesą, nurodytą III priede, Komisijai pagal 46 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas:

- a) nuo 13 straipsnio 6 dalies nukrypti leidžiančiomis nuostatomis dėl brandinimo ar išlaikymo laikotarpio nurodymo apibūdinant, pateikiant ar ženklinant tokį brendį (*brandy*), ir
- b) nuostatomis dėl atitinkamos tokio brendžio (*brandy*) kontrolės mechanizmų nustatymo.

2. Komisijai pagal 46 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas, dėl viešo registro, į kurį įtraukiamos brandinimo procesams prižiūrėti kiekvienos valstybės narės paskirtos institucijos, numatytos 13 straipsnio 6 dalyje, sukūrimo.

20 straipsnis

Įgyvendinimo įgaliojimai

Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti:

- a) būtinas valstybių narių pranešimų dėl 13 straipsnio 6 dalyje numatytų brandinimo procesams prižiūrėti paskirtų institucijų taisykles;
- b) vienodas 14 straipsnyje numatyto kilmės šalies ar kilmės vietos nurodymo apibūdinant, pateikiant ar ženklinant spiritinius gėrimus taisykles;

⁽²³⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių (OL L 165, 2004 4 30, p. 1).

- c) 16 straipsnyje nurodyto Sąjungos simbolio naudojimo apibūdinant, pateikiant ir ženklinant spiritinius gėrimus taisykles;
- d) išsamias technines 18 straipsnyje nurodytų Sąjungos etaloninių tyrimo metodų taisykles.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 47 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

III SKYRIUS

GEOGRAFINĖS NUORODOS

21 straipsnis

Geografinių nuorodų apsauga

1. Pagal šį reglamentą saugomas geografinės nuorodos gali naudoti bet kuris spiritinių gėrimų parduodantis ūkio subjektas, jei tas gėrimas pagamintas laikantis atitinkamos produkto specifikacijos.
2. Pagal šį reglamentą saugomos geografinės nuorodos saugomos nuo:
 - a) bet kokio tiesioginio ar netiesioginio įregistruoto pavadinimo naudojimo komerciniais tikslais neregistruotiems produktams, jei tie produktai yra panašūs į tuo pavadinimu įregistruotus produktus arba jei naudojant tą pavadinimą naudojama saugomo pavadinimo reputacija, įskaitant atvejus, kai tie produktai naudojami kaip sudedamosios dalys;
 - b) bet kokio netinkamo naudojimo, imitavimo ar mėgdžiojimo, net jei nurodoma tikroji produktų ar paslaugų kilmė arba jei saugomas pavadinimas yra išverstas ar prie jo prirašomi žodžiai, tokie kaip „rūšis“, „tipas“, „metodas“, „pagamintas“, „imitacija“, „skonis“, „panašus“ ar kiti panašūs žodžiai, įskaitant atvejus, kai tie produktai naudojami kaip sudedamosios dalys;
 - c) bet kokios kitos melagingos ar klaidinančios nuorodos apie produkto kilmės vietą, kilmę, pobūdį ar svarbiausias savybes naudojimo apibūdinant, pateikiant ar ženklinant tą produktą, jeigu ji gali sukelti klaidingą išpūdį apie produkto kilmę;
 - d) bet kokios kitos praktikos, dėl kurios vartotojai gali susidaryti klaidingą išpūdį apie tikrąją produkto kilmę.
3. Pagal šį reglamentą saugomos geografinės nuorodos Sąjungoje negali būti paverčiamos bendriniais pavadinimais.
4. 2 dalyje nurodyta apsauga taip pat taikoma prekėms, įvežamoms į Sąjungos muitų teritoriją, bet neišleistoms į laisvą apyvartą.

22 straipsnis

Produkto specifikacija

1. Pagal šį reglamentą saugoma geografinė nuoroda turi atitikti produkto specifikaciją, kurioje nurodoma bent ši informacija:
 - a) pavadinimas, kuris turi būti saugomas kaip geografinė nuoroda, kai jis naudojamas prekyboje arba bendrinėje kalboje, tik tomis kalbomis, kuriomis konkretus produktas dabar yra arba anksčiau buvo apibūdinamas apibrėžtoje geografinėje vietovėje, originaliais rašmenimis ir lotyniška transkripcija, jei tie rašmenys nėra lotyniški;
 - b) spiritinio gėrimo kategorija arba terminas „spiritinis gėrimas“, jeigu spiritinis gėrimas neatitinka I priede nustatytų spiritinių gėrimų kategorijų reikalavimų;
 - c) spiritinio gėrimo savybių apibūdinimas, įskaitant žaliavas, iš kurių jis pagamintas (jei taikytina), taip pat pagrindines produkto fizines, chemines arba juslines savybes ir specifines produkto savybes, palyginti su kitais tos pačios kategorijos spiritiniais gėrimais;
 - d) geografinės vietovės, nustatytos atsižvelgiant į f punkte nurodytą ryšį, apibrėžimas;
 - e) spiritinio gėrimo gamybos metodo ir atitinkamais atvejais autentiškų ir nekintančių vietinių gamybos metodų apibūdinimas;

- f) spiritinio gėrimo kokybės, reputacijos ar kitos savybės ir jo kilmės geografinės vietovės ryšys;
- g) kompetentingų institucijų arba, jei yra, įstaigų, kurios pagal 38 straipsnį tikrina atitiktį produkto specifikacijos nuostatom, pavadinimai, adresai ir jų konkrečios užduotys;
- h) specialios atitinkamos geografinės nuorodos ženklavimo taisyklės.

Kai taikytina, į produkto specifikaciją įtraukiami pakavimo reikalavimai, pridedant pagrindimą, kuriame paaiškinama, kodėl produktas turi būti pakuojamas apibrėžtoje geografinėje vietovėje, kad būtų išsaugota kokybė, užtikrinta kilmė ar užtikrinta kontrolė, atsižvelgiant į Sąjungos teisę, visų pirma į Sąjungos teisę dėl laisvo prekių judėjimo ir laisvės teikti paslaugas.

2. Techninės bylos, pateiktos teikiant paraišką iki 2019 m. birželio 8 d. pagal Reglamentą (EB) Nr. 110/2008, laikomos produktų specifikacijomis pagal šį straipsnį.

23 straipsnis

Geografinės nuorodos registravimo paraiškos turinys

1. Geografinės nuorodos registravimo paraiškoje pagal 24 straipsnio 5 arba 8 dalį nurodoma bent ši informacija:
 - a) pareiškėjų grupės ir kompetentingų institucijų arba, jei yra, įstaigų, kurios tikrina atitiktį produkto specifikacijos nuostatom, pavadinimai ir adresai;
 - b) 22 straipsnyje numatyta produkto specifikacija;
 - c) bendrasis dokumentas, kuriame pateikiama ši informacija:
 - i) pagrindinė produkto specifikacijos informacija, be kita ko, saugotinas pavadinimas, kategorija, kuriai priskiriamas spiritinis gėrimas, arba terminas „spiritinis gėrimas“, gamybos metodas, spiritinio gėrimo savybių apibūdinimas, glaustas geografinės vietovės apibrėžimas ir, kai taikytina, specialios pakavimo ir ženklavimo taisyklės;
 - ii) spiritinio gėrimo ir jo kilmės geografinės vietovės, nurodytos 3 straipsnio 4 punkte, ryšio apibūdinimas, įskaitant, jei reikia, konkrečius šį ryšį pagrindžiančius produkto apibūdinimo ar jo gamybos metodo elementus.

Be to, 24 straipsnio 8 dalyje nurodytoje paraiškoje pateikiama produkto specifikacijos paskelbimo nuoroda ir įrodymai, kad produkto pavadinimas yra saugomas jo kilmės šalyje.

2. 24 straipsnio 7 dalyje nurodytuose paraiškos dokumentuose nurodoma ši informacija:
 - a) pareiškėjų grupės pavadinimas ir adresas;
 - b) šio straipsnio 1 dalies c punkte nurodytas bendrasis dokumentas;
 - c) valstybės narės pareiškimas, kad, jos nuomone, paraiška atitinka šio reglamento ir pagal jį priimtų nuostatų reikalavimus;
 - d) produkto specifikacijos paskelbimo nuoroda.

24 straipsnis

Geografinės nuorodos registravimo paraiška

1. Geografinės nuorodos registravimo paraiškas pagal šį skyrių gali teikti tik grupės, kurių veikla susijusi su spiritiniu gėrimu, kurio pavadinimą siūloma įregistruoti.
2. Valstybės narės paskirta institucija gali būti laikoma grupe pagal šį skyrių, jei atitinkamiems gamintojams dėl jų skaičiaus, geografinės vietovės ar organizacinių ypatumų neįmanoma sukurti grupės. Tokiu atveju 23 straipsnio 2 dalyje nurodytuose paraiškos dokumentuose išdėstomos tos priežastys.

3. Pavienis fizinis ar juridinis asmuo gali būti laikomas grupe pagal šį skyrių, jei tenkinamos abi šios sąlygos:

- a) atitinkamas asmuo yra vienintelis gamintojas, pageidaujantis pateikti paraišką, ir
- b) apibrėžta geografinė vietovė turi savybių, kuriomis aiškiai skiriasi nuo gretimų vietovių, spiritinio gėrimo savybės skiriasi nuo spiritinių gėrimų, gaminamų gretimose vietovėse, arba spiritinis gėrimas yra ypatingos kokybės, turi ypatingą reputaciją ar kitą savybę, aiškiai susijusią su jo kilmės geografinė vieta.

4. Tarpvalstybines geografines vietas žyminčių geografinių nuorodų atveju kelios grupės iš skirtingų valstybių narių arba trečiųjų valstybių gali pateikti bendrą registravimo paraišką.

Kai teikiama bendra paraiška, ją Komisijai teikia atitinkama valstybė narė arba atitinkamos trečiosios valstybės pareiškėjų grupė tiesiogiai arba per tos trečiosios valstybės institucijas, pasikonsultavusi su visomis atitinkamomis institucijomis ir pareiškėjų grupėmis. Į bendrą paraišką įtraukiamas 23 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytas visų atitinkamų valstybių narių pareiškimas. 23 straipsnyje nustatytų reikalavimų turi būti laikomasi visose atitinkamose valstybėse narėse ir trečiojoiose valstybėse.

Pateikus bendrą paraišką, su ja susijusios nacionalinės prieštaravimo procedūros vykdomos visose atitinkamose valstybėse narėse.

5. Kai paraiška susijusi su valstybėje narėje esančia geografinė vieta, ji pateikiama tos valstybės narės institucijoms.

Valstybė narė tinkamomis priemonėmis nagrinėja paraišką, siekdama patikrinti, ar ji motyvuota ir ar atitinka šio skyriaus reikalavimus.

6. Valstybė narė, nagrinėdama paraišką pagal 5 dalies antrą pastraipą, inicijuoja nacionalinę prieštaravimo procedūrą, kuria užtikrinamas tinkamas 5 dalyje nurodytos paraiškos paskelbimas ir numatomas pagrįstas laikotarpis, per kurį bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisėtą interesą ir gyvenantis ar įsisteigęs tos valstybės narės teritorijoje, gali pateikti prieštaravimą dėl paraiškos.

Valstybė narė nagrinėja, ar gauti prieštaravimai yra priimtini, remdamasi 28 straipsnyje nurodytais kriterijais.

7. Jeigu, įvertinusi gautus prieštaravimus, valstybė narė nusprendžia, kad šio skyriaus reikalavimų laikomasi, ji gali priimti palankų sprendimą ir paraiškos dokumentus pateikti Komisijai. Tokiu atveju ji informuoja Komisiją apie priimtinius prieštaravimus, gautus iš fizinių arba juridinių asmenų, kurie ne trumpiau kaip penkerius metus iki 6 dalyje nurodytos paskelbimo dienos teisėtai prekiaavo atitinkamais produktais, naudodami atitinkamus pavadinimus. Be to, valstybės narės nuolat informuoja Komisiją apie visus nacionalinius teismo procesus, kurie gali turėti įtakos registravimo procedūrai.

Valstybė narė užtikrina, kad, kai ji pagal pirmą pastraipą priima palankų sprendimą, tas sprendimas būtų paskelbtas viešai ir kad bet kuris teisėtą interesą turintis fizinis ar juridinis asmuo turėtų galimybę jį apskūsti.

Valstybė narė užtikrina, kad būtų paskelbta produkto specifikacijos redakcija, kuria grindžiamas palankus sprendimas, ir suteikia galimybę elektroniniu būdu susipažinti su ta produkto specifikacija.

Valstybė narė taip pat užtikrina, kad būtų tinkamai paskelbta produkto specifikacijos redakcija, kuria remdamasi Komisija priima sprendimą pagal 26 straipsnio 2 dalį.

8. Kai paraiška yra susijusi su trečiosios valstybės geografinė vieta, ji teikiama Komisijai tiesiogiai arba per atitinkamos trečiosios valstybės institucijas.

9. Šiame straipsnyje nurodyti Komisijai siunčiami dokumentai parengiami viena iš oficialiųjų Sąjungos kalbų.

25 straipsnis

Laikina nacionalinė apsauga

1. Valstybė narė pagal šį skyrių gali suteikti tik laikiną nacionalinę pavadinimo apsaugą, kuri įsigalioja nuo paraiškos pateikimo Komisijai dienos.

2. Tokia nacionalinė apsauga nustoja galioti sprendimo dėl įregistravimo pagal šį skyrių priėmimo dieną arba paraiškos atsiėmimo dieną.
3. Kai pavadinimas nėra registruotas pagal šį skyrių, visa atsakomybė už tokios nacionalinės apsaugos pasekmes tenka atitinkamai valstybei narei.
4. Priemonės, kurių valstybės narės imasi pagal 1 dalį, daro poveikį tik nacionaliniu lygmeniu ir nedaro poveikio Sąjungos vidaus ar tarptautinei prekybai.

26 straipsnis

Tikrinimas Komisijoje ir skelbimas, suteikiant galimybę pateikti prieštaravimą

1. Komisija tinkamomis priemonėmis tikrina visas paraiškas, kurias gauna pagal 24 straipsnį, siekdama patikrinti, ar jos yra pagrįstos, ar atitinka šio skyriaus reikalavimus, ir ar atsižvelgta į suinteresuotųjų subjektų už paraiškos valstybės narės ribų interesus. Šis tikrinimas apima 23 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą bendrąjį dokumentą, patikrinimą, ar nėra akivaizdžių klaidų paraiškoje, ir įprastai trunka ne ilgiau kaip šešis mėnesius. Tačiau, tais atvejais, kai šio termino nesilaikoma, Komisija paraiškos teikėjui nedelsdama raštu nurodo tokio uždelsimo priežastis.

Komisija ne rečiau kaip kas mėnesį viešai skelbia pavadinimų, kuriems įregistruoti jai buvo pateiktos paraiškos, sąrašą ir jų pateikimo datą. Sąraše taip pat nurodomas paraiškos valstybės narės arba paraiškos trečiosios valstybės pavadinimas.

2. Jei, remdamasi pagal 1 dalies pirmą pastraipą atliktu tikrinimu, Komisija mano, kad šiame skyriuje nustatyti reikalavimai yra tenkinami, ji *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia 23 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą bendrąjį dokumentą ir produkto specifikacijos paskelbimo nuorodą.

27 straipsnis

Prieštaravimo procedūra

1. Per tris mėnesius nuo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos valstybės narės ar trečiosios valstybės institucijos arba fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisėtą interesą ir gyvenantis ar įsisteigęs trečiojoje valstybėje, Komisijai gali pateikti pranešimą apie prieštaravimą.

Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisėtą interesą ir gyvenantis ar įsisteigęs valstybėje narėje, kuri nėra paraiškos valstybė narė, gali valstybei narei, kurioje tas asmuo gyvena ar yra įsisteigęs, pateikti pranešimą apie prieštaravimą per laikotarpį, kuris numatytas prieštaravimams teikti pagal pirmą pastraipą.

Pranešime apie prieštaravimą pareiškama, kad paraiška gali pažeisti šiame skyriuje nustatytus reikalavimus.

Pranešimas apie prieštaravimą, kuriame nėra tokio pareiškimo, negalioja.

Komisija pranešimą apie prieštaravimą nedelsdama persiunčia paraišką pateikusiai institucijai ar įstaigai.

2. Jeigu Komisijai pateikiamas pranešimas apie prieštaravimą, o po to per dvejų mėnesių laikotarpį – pagrįstas prieštaravimo pareiškimas, Komisija patikrina šio pagrįsto prieštaravimo pareiškimo priimtinumą.

3. Per du mėnesius nuo priimtino pagrįsto prieštaravimo pareiškimo gavimo dienos Komisija pakviečia prieštaravimą pateikusią instituciją arba asmenį ir paraišką pateikusią instituciją arba įstaigą atitinkamai konsultuotis laikotarpį, kuris neviršija trijų mėnesių. Tas terminas pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kurią suinteresuotosioms šalims elektroniniu būdu išsiunčiamas kvietimas konsultuotis.

Prieštaravimą pateikusi institucija arba asmuo ir paraišką pateikusi institucija arba įstaiga be nepagrįsto delsimo pradeda tokias atitinkamas konsultacijas. Jie vienas kitam pateikia atitinkamą informaciją, kad būtų galima įvertinti, ar registravimo paraiška atitinka šiame skyriuje nustatytus reikalavimus. Jeigu susitarti nepavyksta, ta informacija taip pat pateikiama Komisijai.

Kai suinteresuotosios šalys pasiekia susitarimą, paraišką pateikusių valstybės narės arba trečiosios valstybės institucijos pateikia Komisijai visą informaciją, kuria remiantis buvo pasiektas susitarimas, įskaitant paraiškos teikėjo ir valstybės narės ar trečiosios valstybės institucijų arba kitų prieštaravimus pateikusių fizinių ir juridinių asmenų nuomones.

Nepriklausomai nuo to, ar susitarimas pasiekiamas, ar ne, pranešimas Komisijai pateikiamas per mėnesį nuo konsultacijų pabaigos dienos.

Per tą trijų mėnesių laikotarpį Komisija bet kuriuo metu paraiškos teikėjo prašymu gali ne ilgesniam kaip trijų mėnesių laikotarpiui pratęsti konsultacijų terminą.

4. Tais atvejais, kai, pasibaigus šio straipsnio 3 dalyje nurodytoms atitinkamoms konsultacijoms, pagal 26 straipsnio 2 dalį paskelbta informacija iš esmės pakeičiama, Komisija dar kartą atlieka 26 straipsnyje nurodytą tikrinimą.

5. Pagal 1–4 dalis Komisijai siunčiamas pranešimas apie prieštaravimą, pagrįstas prieštaravimo pareiškimas ir susiję dokumentai parengiami viena iš oficialiųjų Sąjungos kalbų.

28 straipsnis

Pagrindas prieštarauti

1. 27 straipsnio 2 dalyje nurodytas pagrįstas prieštaravimo pareiškimas yra priimtinas tik tuomet, jei Komisija jį gauna per tame straipsnyje nustatytą laikotarpį ir jei juo įrodoma, kad:

- a) siūloma geografinė nuoroda neatitinka 3 straipsnio 4 punkte pateiktos apibrėžties arba 22 straipsnyje nurodytų reikalavimų;
 - b) siūlomos geografinės nuorodos įregistravimas prieštarautų 34 ar 35 straipsniui;
 - c) siūlomos geografinės nuorodos įregistravimas keltų grėsmę visiškai ar iš dalies tapataus pavadinimo ar prekių ženklo gyvavimui arba produktų, kurie teisėtai yra rinkoje ne mažiau kaip penkerius metus iki 26 straipsnio 2 dalyje numatytos paskelbimo datos, gyvavimui arba
 - d) nesilaikoma 31 ir 32 straipsniuose nurodytų reikalavimų.
2. Pagrindas prieštarauti vertinamas Sąjungos teritorijos mastu.

29 straipsnis

Pereinamieji geografinių nuorodų naudojimo laikotarpiai

1. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas ne ilgesnis nei penkerių metų pereinamasis laikotarpis, kad valstybės narės ar trečiosios valstybės kilmės spiritinių gėrimų, kurių pavadinimai prieštarauja 21 straipsnio 2 daliai, atveju būtų galima toliau naudoti nuorodą, kurią naudojant jais buvo prekiaujama, su sąlyga, kad priimtinu prieštaravimo pareiškimu pagal 24 straipsnio 6 dalį arba 27 straipsnį įrodoma, kad siūlomo pavadinimo įregistravimas keltų grėsmę:

- a) visiškai tapačiam pavadinimui arba sudėtiniam pavadinimui, kurio vienas iš terminų yra tapatus registruotinam pavadinimui, arba
- b) kitiems į registruotiną pavadinimą panašioms pavadinimams, kuriais vadinami spiritiniai gėrimai, teisėtai esantys rinkoje ne mažiau kaip penkerius metus iki 26 straipsnio 2 dalyje numatytos paskelbimo datos.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 47 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Nedarant poveikio 36 straipsniui, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais iki 15 metų pratęsiamas pagal 1 dalį nustatytas pereinamasis laikotarpis arba deramai pagrįstais atvejais ne daugiau kaip 15 metų leidžiama pavadinimą naudoti toliau, jei įrodoma, kad:

- a) 1 dalyje nurodyta nuoroda buvo teisėtai, nuosekliai ir teisingai naudojama ne mažiau kaip 25 metus iki apsaugos paraiškos pateikimo Komisijai;

- b) 1 dalyje nurodytos nuorodos naudojimo tikslas niekada nebuvo pasipelninti pasinaudojant registruotos geografinės nuorodos reputacija ir
- c) vartotojas nebuvo ir negalėjo būti suklaidintas dėl tikrosios produkto kilmės.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 47 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3. Naudojant 1 ir 2 dalyse nurodytą nuorodą, etiketėje pateikiamas aiškus ir gerai matomas kilmės šalies pavadinimas.

30 straipsnis

Sprendimas dėl įregistravimo

1. Tais atvejais, kai Komisija, remdamasi turima informacija, gauta atlikus tikrinimą pagal 26 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą, mano, kad siūlomos geografinės nuorodos registravimo sąlygos neįvykdytos, ji informuoja atitinkamą valstybės narės ar trečiosios valstybės paraiškos teikėją apie paraiškos atmetimo priežastis ir duoda du mėnesius laiko pastaboms pateikti. Jei Komisija negauna pastabų arba jei, nepaisant gautų pastabų, vis tiek mano, kad registracijos sąlygos neįvykdytos, ji įgyvendinimo aktais atmeta paraišką, nebent paraiška būtų atsiimta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 47 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Jeigu Komisija negauna pranešimo apie prieštaravimą arba priimtino pagrįsto prieštaravimo pareiškimo pagal 27 straipsnį, ji, netaikydama 47 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros, priima įgyvendinimo aktus, kuriais pavadinimas įregistruojamas.

3. Jeigu Komisija gauna priimtina pagrįstą prieštaravimo pareiškimą, pasibaigus 27 straipsnio 3 dalyje nurodytoms atitinkamoms konsultacijoms, atsižvelgdama į jų rezultatus ji:

- a) jeigu susitarimas pasiektas – netaikydama 47 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros, įgyvendinimo aktais įregistruoja pavadinimą ir prireikus iš dalies pakeičia pagal 26 straipsnio 2 dalį paskelbtą informaciją, jei tokie pakeitimai nėra esminiai, arba
- b) jeigu susitarimo pasiekti nepavyko – priima įgyvendinimo aktus, kuriuose pateikiamas sprendimas dėl registravimo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 47 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4. Registravimo aktai ir sprendimai dėl atmetimo skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Registravimo aktu geografinėi nuorodai suteikiama 21 straipsnyje nurodyta apsauga.

31 straipsnis

Produkto specifikacijos pakeitimas

1. Bet kuri teisėtą interesą turinti grupė gali teikti paraišką dėl pritarimo produkto specifikacijos pakeitimui.

Paraiškose apibūdinami prašomi pakeitimai ir nurodomos jų priežastys.

2. Produkto specifikacijos pakeitimai pagal svarbą skirstomi į dvi kategorijas:

- a) Sąjungos masto pakeitimai, dėl kurių reikalinga Sąjungos lygmens prieštaravimo procedūra;
- b) standartiniai pakeitimai, kurių procedūra vykdytina valstybės narės arba trečiosios valstybės lygmeniu.

3. Pakeitimas laikomas Sąjungos masto pakeitimu, jeigu jis:

- a) apima pagal šį reglamentą įregistruotos geografinės nuorodos pavadinimo ar jo dalies keitimą;
- b) apima spiritinio gėrimo teisinio pavadinimo arba kategorijos pakeitimą;

c) kelia riziką, kad bus panaikinta spiritinio gėrimo specifinė kokybė, reputacija ar kitos savybės, iš esmės priskiriamos jo geografini kilmėi, arba

d) yra susijęs su papildomais prekybos tuo produktu apribojimais.

Bet kokie kiti pakeitimai laikomi standartiniais pakeitimais.

Standartiniu pakeitimu taip pat laikomas laikinas pakeitimas, kai jis susijęs su laikinu produkto specifikacijos pakeitimu dėl valdžios institucijų nustatytų privalomų sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių ar dėl kompetentingų institucijų oficialiai pripažintų gaivalinių nelaimių ar nepalankių oro sąlygų.

4. Sąjungos masto pakeitimus tvirtina Komisija. Patvirtinimo procedūra *mutatis mutandis* atliekama pagal 24 straipsnyje ir 26–30 straipsniuose nustatytą tvarką. Į trečiosios valstybės arba trečiosios valstybės gamintojų pateikiamas Sąjungos masto pakeitimų paraiškas įtraukiamas įrodymas, kad prašomas pakeitimas atitinka toje trečiojoje valstybėje taikytinus geografinių nuorodų apsaugos teisės aktus.

5. Standartinius pakeitimus tvirtina valstybė narė, kurios teritorijoje yra atitinkamo produkto geografinė vietovė. Trečiųjų valstybių atveju pakeitimai tvirtinami pagal atitinkamoje trečiojoje valstybėje taikytinus teisės aktus.

6. Tikrinant pakeitimo paraišką sprendžiama tik dėl pasiūlyto pakeitimo.

32 straipsnis

Panaikinimas

1. Savo iniciatyva arba bet kurio fizinio ar juridinio asmens, turinčio teisėtą interesą, prašymu Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais panaikinama geografinės nuorodos registracija, bet kuriuo iš šių atvejų:

a) jeigu nebeužtikrinama atitiktis produkto specifikacijos reikalavimams;

b) kai produktas, kurio pavadinimas įregistruotas kaip geografinė nuoroda, bent septynerius metus iš eilės neteikiamas rinkai.

Panaikinimo procedūrai *mutatis mutandis* taikomi 24, 26, 27, 28 ir 30 straipsniai.

2. Nepaisant 1 dalies, Komisija gali spiritinio gėrimo, kuriuo prekiaujama naudojant registruotą geografinę nuorodą, gamintojų prašymu priimti įgyvendinimo aktus, kuriais panaikinama atitinkama registracija.

3. Abiem 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais, prieš priimdama įgyvendinimo aktą, Komisija konsultuojasi su valstybės narės institucijomis, trečiosios valstybės institucijomis arba, jei įmanoma, su trečiosios valstybės gamintoju, kuris pirmas pateikė atitinkamos geografinės nuorodos registravimo paraišką, nebent panaikinimo tiesiogiai prašo tie patys pirmieji paraiškos teikėjai.

4. Šiame straipsnyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 47 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

33 straipsnis

Spiritinių gėrimų geografinių nuorodų registras

1. Ne vėliau kaip 2021 m. birželio 8 d. Komisija pagal 46 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas ir sukuriamas viešai prieinamas atnaujinamas elektroninis pagal šią sistemą pripažintų spiritinių gėrimų geografinių nuorodų registras (toliau – registras).

2. Geografinės nuorodos pavadinimas registruojamas originaliais rašmenimis. Jei originalūs rašmenys yra ne lotyniški, transkripcija arba transliteracija lotyniškais rašmenimis registruojama kartu su pavadinimu originaliais rašmenimis.

Pagal šį skyrių registruotų geografinių nuorodų atveju registras suteikia tiesioginę prieigą prie bendrųjų dokumentų ir jame taip pat pateikiama produkto specifikacijos paskelbimo nuoroda.

Iki 2019 m. birželio 8 d. įregistruotų geografinių nuorodų atveju registras suteikia tiesioginę prieigą prie techninės bylos pagrindinių specifikacijų, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 110/2008 17 straipsnio 4 dalyje.

Komisija pagal 46 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais papildoma ši dalis ir nustatomos tolesnės išsamios registro formos ir turinio taisyklės.

3. Į registrą gali būti įrašytos trečiojoje valstybėje gaminamų spiritinių gėrimų geografinės nuorodos, kurios Sąjungoje yra saugomos pagal tarptautinį susitarimą, kurio viena iš susitariančiųjų šalių yra Sąjunga.

34 straipsnis

Homoniminės geografinės nuorodos

1. Jei pavadinimas, dėl kurio pateikiama paraiška, visiškai ar iš dalies sutampa su jau pagal šį reglamentą įregistruotu pavadinimu, jis įregistruojamas deramai atsižvelgiant į vietinę bei tradicinę vartoseną ir bet koki suklaudinimo pavojų.
2. Vartotoją klaidinantis homoniminis pavadinimas, verčiantis manyti, kad produktai kilę iš kitos teritorijos, nėra registruojamas, net jeigu pavadinimas yra tikslus tikrosios tų produktų teritorijos, regiono ar kilmės vietos atžvilgiu.
3. Įregistruota homoniminė geografinė nuoroda naudojama laikantis sąlygos, kad galima faktiškai aiškiai atskirti vėliau įregistruotą homonimą ir pavadinimą, kuris jau buvo įrašytas į registrą, atsižvelgiant į poreikį užtikrinti vienodas sąlygas atitinkamiems gamintojams ir siekiant neklaidinti vartotojų.
4. Šio reglamento 21 straipsnyje nurodyta spiritinių gėrimų geografinių nuorodų apsauga nedaro poveikio saugomoms produktų geografinėms nuorodomis ir kilmės nuorodomis pagal reglamentus (ES) Nr. 1308/2013 ir (ES) Nr. 251/2014.

35 straipsnis

Specifinės atsisakymo saugoti priešastys

1. Bendrinis pavadinimas kaip geografinė nuoroda nesaugomas.

Siekiant nustatyti, ar pavadinimas yra tapęs bendrinium, reikia atsižvelgti į visus svarbius veiksnius, visų pirma į:

- a) esamą padėtį Sąjungoje, visų pirma vartojimo regionuose;
- b) atitinkamus Sąjungos arba nacionalinės teisės aktus.

2. Pavadinimas nėra saugomas kaip geografinė nuoroda, jei, atsižvelgiant į prekių ženklo reputaciją ir žinomumą, vartotojai dėl tokios apsaugos galėtų susidaryti klaidingą įspūdį apie tikrąjį spiritinio gėrimo tapatumą.

3. Pavadinimas tik tada saugomas kaip geografinė nuoroda, kai gamybos etapai, kuriais spiritinis gėrimas įgyja kokybę, reputaciją ar kitas savybes, iš esmės priskirtinas jo geografinėi kilmei, atliekami atitinkamoje geografinėje vietovėje.

36 straipsnis

Prekių ženklų ir geografinių nuorodų ryšys

1. Prekių ženklą, kurį naudojant susidaro ar susidarytų viena ar daugiau iš 21 straipsnio 2 dalyje nurodytų situacijų, turi būti atsisakoma registruoti arba jo registracija turi būti pripažinta negaliojančia.

2. Prekių ženklą, kurį naudojant susidaro viena ar daugiau iš 21 straipsnio 2 dalyje nurodytų situacijų, kurio atveju pateikta paraiška, kuris yra registruotas ar, jei tai numatyta atitinkamuose teisės aktuose, įgytas jį sąžiningai naudojant Sąjungos teritorijoje iki dienos, kurią geografinės nuorodos apsaugos paraiška pateikta Komisijai, toliau galima naudoti ir atnaujinti neatsižvelgiant į geografinės nuorodos įregistravimą, jei nėra pagrindo jo pripažinti negaliojančiu ar jį anuliuoti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/2436 ⁽²⁴⁾ ar Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1001 ⁽²⁵⁾.

37 straipsnis

Esamos registruotos geografinės nuorodos

Pagal Reglamento (EB) Nr. 110/2008 III priedą įregistruotos, taigi, pagal tą reglamentą saugomos spiritinių gėrimų geografinės nuorodos yra automatiškai saugomos kaip geografinės nuorodos pagal šį reglamentą. Komisija jas įtraukia į šio reglamento 33 straipsnyje nurodytą registrą.

38 straipsnis

Atitikties produkto specifikacijai tikrinimas

1. Valstybės narės parengia ir nuolat atnaujina ūkio subjektų, gaminančių pagal šį reglamentą registruotą geografinę nuorodą turinčius spiritinius gėrimus, sąrašą.

2. 22 straipsnyje nurodytos pagal šį reglamentą registruotų geografinių nuorodų, žyminčių Sąjungos kilmės spiritinius gėrimus, atitikties produkto specifikacijai tikrinimą prieš pateikiant produktą rinkai atlieka:

- a) viena ar daugiau 43 straipsnio 1 dalyje nurodytų kompetentingų institucijų arba
- b) kontrolės institucijos, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 882/2004 2 straipsnio antros pastraipos 5 punkte, veikiančios kaip produktų sertifikavimo įstaiga.

Kai valstybė narė taiko 24 straipsnio 2 dalį, tokį atitikties produkto specifikacijai tikrinimą užtikrina institucija, kuri nėra laikoma grupe pagal tos dalies nuostatas.

Nepaisant valstybių narių nacionalinės teisės, tokio atitikties produkto specifikacijai tikrinimo išlaidas gali padengti tikrinami ūkio subjektai.

3. Pagal šį reglamentą registruotų geografinių nuorodų, žyminčių trečiosios valstybės kilmės spiritinius gėrimus, atitikties produkto specifikacijai tikrinimą prieš pateikiant produktą rinkai atlieka:

- a) trečiosios valstybės paskirta kompetentinga valdžios institucija arba
- b) produktų sertifikavimo įstaiga.

4. Valstybės narės viešai skelbia 2 dalyje nurodytų kompetentingų institucijų ir įstaigų pavadinimus ir adresus ir šią informaciją reguliariai atnaujina.

Komisija viešai skelbia 3 dalyje nurodytų kompetentingų institucijų ir įstaigų pavadinimus ir adresus ir šią informaciją reguliariai atnaujina.

5. 2 dalies b punkte nurodytos kontrolės institucijos ir 3 dalies b punkte nurodytos produktų sertifikavimo įstaigos laikosi Europos standarto ISO/IEC 17065:2012 ar bet kokios taikytinos būsimos jo redakcijos ar pakeistos versijos ir yra pagal jį akredituojamos.

⁽²⁴⁾ 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (OL L 336, 2015 12 23, p. 1).

⁽²⁵⁾ 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1001 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo (OL L 154, 2017 6 16, p. 1).

6. 2 ir 3 dalyse nurodytos kompetentingos institucijos, kurios tikrina pagal šį reglamentą saugomų geografinių nuorodų atitiktį produkto specifikacijai, turi būti objektyvios ir nešališkos. Jos turi turėti kvalifikuoto personalo ir išteklių, būtinų jų užduotims atlikti.

39 straipsnis

Pavadinimų naudojimo rinkoje priežiūra

1. Valstybės narės atlieka rizikos analize pagrįstas pagal šį reglamentą registruotų geografinių nuorodų naudojimo rinkoje patikras ir imasi visų būtinų priemonių tuo atveju, jei pažeidžiami šiame skyriuje nustatyti reikalavimai.

2. Valstybės narės imasi atitinkamų administracinių ir teisminių veiksmų, kad užkirstų kelią neteisėtam jų teritorijoje gaminamų ar parduodamų produktų ar paslaugų, turinčių pagal šį reglamentą registruotas geografines nuorodas, pavadinimų naudojimui ar jį nutrauktų.

Tuo tikslu valstybės narės paskiria institucijas, atsakingas už tų veiksmų vykdymą laikantis kiekvienos valstybės narės atskirai nustatytos tvarkos.

Tos institucijos turi teikti tinkamas objektyvumo ir nešališkumo garantijas ir turėti kvalifikuoto personalo ir išteklių, būtinų jų uždaviniams vykdyti.

3. Valstybės narės Komisijai praneša pagal 43 straipsnį paskirtų kompetentingų institucijų, atsakingų už pavadinimų naudojimo rinkoje kontrolę, pavadinimus ir adresus. Komisija tų institucijų pavadinimus ir adresus paskelbia viešai.

40 straipsnis

Kontrolės tvarka ir reikalavimai, planavimas ir ataskaitų teikimas

1. Reglamente (EB) Nr. 882/2004 nustatyta tvarka ir reikalavimai *mutatis mutandis* taikomi šio reglamento 38 ir 39 straipsniuose numatytiems patikroms.

2. Valstybės narės užtikrina, kad šiame skyriuje numatyta įpareigojimų kontrolė būtų konkrečiai įtraukta į atskirą daugiamėčių nacionalinių kontrolės planų skirsnį pagal Reglamento (EB) Nr. 882/2004 41–43 straipsnius.

3. Į Reglamento (EB) Nr. 882/2004 44 straipsnio 1 dalyje nurodytas metines ataskaitas įtraukiamas atskiras skirsnis, kuriame pateikiama toje nuostatoje numatyta informacija apie šiuo reglamentu nustatytų įpareigojimų kontrolę.

41 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

1. Komisijai pagal 46 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas išsamesnėmis sąlygomis, kurios turi būti įvykdytos, be kita ko, tais atvejais, kai geografinė vietovė apima daugiau nei vieną valstybę, susijusiomis su:

a) 23 ir 24 straipsniuose nurodyta geografinės nuorodos registravimo paraiška ir

b) 24 straipsnyje nurodytomis preliminarioriais nacionalinėmis procedūromis, Komisijos atliekamu tikrinimu, prieštaravimo procedūra ir geografinių nuorodų panaikinimu.

2. Komisijai pagal 46 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas ir nustatomos 31 straipsnyje nurodytų Sąjungos masto ir standartinių produktų specifikacijų pakeitimų, įskaitant laikinus pakeitimus, procedūrų sąlygos ir reikalavimai.

42 straipsnis

Igyvendinimo įgaliojimai

1. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios taisyklės, susijusios su:
 - a) 22 straipsnyje nurodytos produkto specifikacijos forma ir produkto specifikacijoje pateiktinos informacijos apie geografinės vietovės ir galutinio produkto ryšį, nurodytą 22 straipsnio 1 dalies f punkte, priemonėmis;
 - b) 27 ir 28 straipsniuose nurodytų prieštaravimų procedūromis, forma ir pateikimu;
 - c) 31 straipsnio atitinkamai 4 ir 5 dalyse nurodytų Sąjungos masto pakeitimų paraiškų ir pranešimų dėl standartinių ir laikinų pakeitimų forma ir pateikimu;
 - d) 32 straipsnyje nurodyto panaikinimo proceso procedūromis ir forma ir panaikinimo prašymų pateikimu ir
 - e) 38 straipsnyje nurodytomis patikromis ir tikrinimais, kuriuos turi atlikti valstybės narės, įskaitant tyrimus.
2. Ne vėliau kaip 2021 m. birželio 8 d. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato išsamias 23 ir 24 straipsniuose nurodytų paraiškų procedūras, formos ir pateikimo taisykles, įskaitant paraiškas, susijusias su daugiau nei vienos valstybės teritorija.
3. 1 ir 2 dalyse nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 47 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

IV SKYRIUS

PATIKROS, KEITIMASIS INFORMACIJA, VALSTYBIŲ NARIŲ TEISĖS AKTAI

43 straipsnis

Spiritinių gėrimų patikros

1. Už spiritinių gėrimų patikras atsakingos valstybės narės. Jos imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti šio reglamento nuostatų laikymąsi, ir paskiria kompetentingas institucijas, atsakingas už šio reglamento nuostatų laikymosi užtikrinimą.
2. Komisija užtikrina vienodą šio reglamento taikymą ir, jei reikia, įgyvendinimo aktais priima administracinių ir fizinių patikrų, kurias valstybės narės turi atlikti, siekdamas patikrinti, kaip vykdomos su šio reglamento taikymu susijusios pareigos, taisykles. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 47 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

44 straipsnis

Keitimasis informacija

1. Valstybės narės ir Komisija viena kitai perduoda šiam reglamentui taikyti būtiną informaciją.
2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus dėl informacijos, kuria turi būti keičiamasi, pobūdžio ir rūšies ir keitimosi informacija metodų.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 47 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

45 straipsnis

Valstybių narių teisės aktai

1. Taikydamos kokybės politiką jų teritorijoje gaminamiems spiritiniams gėrimams, visų pirma registre esančioms geografinėms nuorodoms ar naujų geografinių nuorodų apsaugai, valstybės narės gali nustatyti griežtesnes gamybos, apibūdinimo, pateikimo ir ženklavimo taisykles, nei nustatytosios I ir II prieduose, jei jos suderinamos su Sąjungos teise.

2. Nepaisant 1 dalies, valstybės narės negali drausti ar riboti kitose valstybėse narėse ar trečiojoje valstybėje pagamintų spiritinių gėrimų, kurie atitinka šį reglamentą, importo, pardavimo ar vartojimo.

V SKYRIUS

ĮGALIOJIMŲ DELEGAVIMAS, ĮGYVENDINIMO NUOSTATOS, PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1 SKIRSNIS

Įgaliojimų delegavimas ir įgyvendinimo nuostatos

46 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 8 ir 19 straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami septynerių metų laikotarpiui nuo 2019 m. gegužės 24 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki septynerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. 33 ir 41 straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2019 m. gegužės 24 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
4. 50 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šešerių metų laikotarpiui nuo 2019 m. gegužės 24 d.
5. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 8, 19, 33, 41 ir 50 straipsniuose nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
6. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
7. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
8. Pagal 8, 19, 33, 41 ir 50 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

47 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Spiritinių gėrimų komitetas, įsteigtas pagal Reglamentą (EEB) Nr. 1576/89. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

2 SKIRSNIS

Išlygos, pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

48 straipsnis

Nukrypti nuo Direktyvoje 2007/45/EB nurodytų vardinių kiekių reikalavimų leidžianti nuostata

Nukrypstant nuo Direktyvos 2007/45/EB 3 straipsnio ir nuo tos direktyvos priedo 1 punkto šeštos eilutės, pagamintą distiliavimo įranga „pot still“ ir Japonijoje išpilstytą vieno distiliavimo *shochu* ⁽²⁶⁾ galima teikti Sąjungos rinkai 720 ml ir 1 800 ml vardinais kiekiais.

49 straipsnis

Panaikinimas

1. Nedarant poveikio 50 straipsnio taikymui, Reglamentas (EB) Nr. 110/2008 panaikinamas nuo 2021 m. gegužės 25 d. Tačiau to reglamento III skyrius panaikinamas nuo 2019 m. birželio 8 d.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies nuostatų:
 - a) Reglamento (EB) Nr. 110/2008 17 straipsnio 2 dalis toliau taikoma iki 2021 m. gegužės 25 d.;
 - b) Reglamento (EB) Nr. 110/2008 20 straipsnis ir, nedarant poveikio kitų Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 716/2013 ⁽²⁷⁾ nuostatų taikymui, to įgyvendinimo reglamento 9 straipsnis ir toliau taikomi, kol bus užbaigtos to įgyvendinimo reglamento 9 straipsnyje numatytos procedūros, tačiau bet koku atveju ne vėliau kaip iki 2021 m. gegužės 25 d., ir
 - c) Reglamento (EB) Nr. 110/2008 III priedas toliau taikomas iki tol, kol bus sukurtas šio reglamento 33 straipsnyje nurodytas registras.
3. Nuorodos į Reglamentą (EB) Nr. 110/2008 laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal šio reglamento IV priede pateiktą atitikties lentelę.

50 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

1. Spiritiniai gėrimai, kurie neatitinka šio reglamento reikalavimų, bet atitinka Reglamento (EB) Nr. 110/2008 reikalavimus ir buvo pagaminti iki 2021 m. gegužės 25 d., gali būti toliau teikiami rinkai tol, kol pasibaigs jų atsargos.
2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, spiritiniai gėrimai, kurių apibūdinimas, pateikimas ar ženklavimas neatitinka šio reglamento 21 ir 36 straipsnių, bet atitinka Reglamento (EB) Nr. 110/2008 16 ir 23 straipsnius, ir kurie buvo paženklininti iki 2019 m. birželio 8 d., gali būti toliau teikiami rinkai tol, kol pasibaigs jų atsargos.
3. Iki 2025 m. gegužės 25 d. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 46 straipsnį, kuriais iš dalies keičiami 3 straipsnio 2, 3, 9, 10, 11 ir 12 punktai, 10 straipsnio 6 ir 7 dalys, 11, 12 ir 13 straipsniai arba papildomas šis reglamentas nuostatomis, leidžiančiomis nukrypti nuo tų nuostatų.

Pirmoje pastraipoje nurodyti deleguotieji aktai priimami jokiū būdu neviršijant įrodytų poreikių, atsiradusių dėl rinkos aplinkybių.

Komisija priima po atskirą deleguotąjį aktą dėl kiekvienos termino apibrėžties, techninės termino apibrėžties ar reikalavimo, nurodytų pirmos pastraipos nuostatose.

⁽²⁶⁾ Kaip nurodyta Europos Sąjungos ir Japonijos ekonominės partnerystės susitarimo 2-D priede.

⁽²⁷⁾ 2013 m. liepos 25 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 716/2013, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 110/2008 dėl spiritinių gėrimų apibrėžimo, apibūdinimo, pateikimo, ženklavimo ir geografinių nuorodų apsaugos taikymo taisyklės (OL L 201, 2013 7 26, p. 21).

4. Šio reglamento 22–26, 31 ir 32 straipsniai netaikomi registravimo ar pakeitimo paraiškoms bei panaikinimo prašymams, kurie dar nėra išnagrinėti iki 2019 m. birželio 8 d. Tokių paraiškų ir panaikinimo prašymų atveju toliau taikomos Reglamento (EB) Nr. 110/2008 17 straipsnio 4, 5 ir 6 dalys, 18 ir 21 straipsniai.

Šio reglamento 27, 28 ir 29 straipsniuose nurodytos prieštaravimo procedūros nuostatos netaikomos registravimo ar pakeitimo paraiškoms, kurių atitinkamai techninės bylos pagrindinės specifikacijos arba pakeitimo paraiška 2019 m. birželio 8 d. jau paskelbtos, suteikiant galimybę prieštarauti, *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Tokių paraiškų atveju toliau taikoma Reglamento (EB) Nr. 110/2008 17 straipsnio 7 dalis.

Šio reglamento 27, 28 ir 29 straipsniuose nurodytos prieštaravimo procedūros nuostatos netaikomos panaikinimo prašymams, jeigu 2019 m. birželio 8 d. jie dar nėra išnagrinėti. Tokių panaikinimo prašymų atveju toliau taikomas Reglamento (EB) Nr. 110/2008 18 straipsnis.

5. Pagal šio reglamento III skyrių užregistruotų geografinių nuorodų atveju, kai registracijos paraiška šio reglamento 42 straipsnio 2 dalyje numatytų įgyvendinimo aktų, kuriais nustatomos išsamios 23 straipsnyje nurodytų paraiškų procedūrų, formos ir pateikimo taisyklės, taikymo dieną yra dar neišnagrinėta, registras gali suteikti tiesioginę prieigą prie techninės bylos pagrindinių specifikacijų, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 110/2008 17 straipsnio 4 dalyje.

6. Valstybei narei paprašius Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia tos valstybės narės pateiktą pagal Reglamentą (EB) Nr. 110/2008 įregistruotas geografinės nuorodos bendrąjį dokumentą. Skelbiant tą dokumentą pateikiama produkto specifikacijos paskelbimo nuoroda, o prieštaravimo procedūra nevykdoma.

51 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2021 m. gegužės 25 d.

2. Nepaisant 1 dalies, 16 straipsnis, 20 straipsnio c punktas, 21, 22 ir 23 straipsniai, 24 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys, 24 straipsnio 4 dalies pirma ir antra pastraipos, 24 straipsnio 8 ir 9 dalys, 25–42 straipsniai, 46 ir 47 straipsniai, 50 straipsnio 1, 4 ir 6 dalys, I priedo 39 kategorijos d punktas ir 40 kategorijos d punktas bei 3 straipsnio terminų apibrėžtys, susijusios su tomis nuostatomis, taikomi nuo 2019 m. birželio 8 d.

3. 8, 19 ir 50 straipsniuose numatyti deleguotieji aktai, priimti laikantis 46 straipsnio, ir 8 straipsnio 4 dalyje ir 20, 43 ir 44 straipsniuose numatyti įgyvendinimo aktai, priimti laikantis 47 straipsnio, taikomi nuo 2021 m. gegužės 25 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2019 m. balandžio 17 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. CIAMBA

I PRIEDAS

SPIRITINIŲ GĖRIMŲ KATEGORIJOS

1. Romas

- a) Romas yra spiritinis gėrimas, pagamintas vien tik distiliuojant produktą, gautą alkoholinio fermentavimo būdu iš melasos ar sirupo, gauto gaminant cukranendrių cukrų, arba iš pačių cukranendrių syvų, distiliuotas iki mažesnės kaip 96 tūrio % alkoholio koncentracijos taip, kad distiliatas įgytų išskirtines romui būdingas juslines savybes.
- b) Romo minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- c) Neįpilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.
- d) Romas nearomatizuojamas.
- e) Spalvai koreguoti romo sudėtyje gali būti tik pridėtos karamelės.
- f) Romas gali būti saldintas siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 20 gramų saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.
- g) Pagal šį reglamentą registruotos geografinės nuorodos atveju romo teisinį pavadinimą gali papildyti:
 - i) terminas „*traditionnel*“ arba „*tradicional*“, su sąlyga, kad atitinkamas romas:
 - pagamintas distiliavimo būdu iki mažesnės kaip 90 tūrio % alkoholio koncentracijos iš alkoholinio fermentavimo būdu fermentuotų alkoholi gaminančių medžiagų, kurių vienintelė kilmės vieta yra gamybos vieta,
 - turi lakiųjų medžiagų kiekį, kuris yra ne mažesnis kaip 225 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio, ir
 - yra nesaldintas;
 - ii) terminas „žemės ūkio“, jei atitinkamas romas atitinka i papunkčio reikalavimus ir yra pagamintas vien tik distiliavimo būdu iš alkoholinio fermentavimo būdu fermentuotų cukranendrių syvų. Terminas „žemės ūkio“ gali būti naudojamas tik Prancūzijos užjūrio departamento arba Madeiros autonominio regiono geografinės nuorodos atveju.

Šis punktas nedaro poveikio termino „žemės ūkio“, „*traditionnel*“ ar „*tradicional*“ vartojimui, kai kalbama apie kitus produktus, kurie nėra priskiriami prie šios kategorijos, pagal jų savituosius kriterijus.

2. Whisky arba whiskey

- a) Whisky arba whiskey yra spiritinis gėrimas, pagamintas vien tik atliekant visas šias gamybos operacijas:
 - i) distiliuojant iš grūdų salyklo su neskaldytais salyklu nepaverstais grūdais arba be jų pagamintą mentalą, kuris:
 - sucukrintas salykle esančia amilaze, su kitais natūraliais fermentais arba be jų,
 - fermentuotas mielėmis;
 - ii) kiekvieną kartą distiliuojant iki mažesnės kaip 94,8 tūrio % alkoholio koncentracijos taip, kad distiliatas išlaikytų naudotų žaliavų aromatą ir skonį;
 - iii) galutinį distiliatą brandinant ne mažiau kaip trejus metus medinėse statinėse, kurių talpa neviršija 700 litrų.

Galutinis distiliatas, į kurį gali būti įpilta tik vandens ir įdėta grynos karamelės (dažymui), išlaiko spalvą, aromatą ir skonį, gaunamus vykstant i, ii ir iii papunkčiuose nurodytam gamybos procesui.

- b) Minimali whisky arba whiskey alkoholio koncentracija yra 40 tūrio %.
- c) Neįpilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.

- d) *Whisky* arba *whiskey* negali būti saldintas (net ir skoniui sušvelninti) ar aromatizuotas ir turėti kitų priedų, išskyrus grynąją karamelę (E 150a), naudojamą spalvai koreguoti.
- e) Teisinį pavadinimą „*whisky*“ arba „*whiskey*“ gali papildyti terminas „viensalykliš“, tačiau tik tada, kai gėrimas distiliuotas tik iš miežių salyklo ir tik vienoje varykloje.

3. Grūdų spiritas

- a) Grūdų spiritas yra spiritinis gėrimas, pagamintas tik distiliuojant fermentuotą neskaldytą grūdų mentalą ir turintis naudotą žaliavų juslinių savybių.
- b) Grūdų spirito (išskyrus *Korn*) minimali alkoholio koncentracija yra 35 tūrio %.
- c) Neįpilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.
- d) Grūdų spiritas nearomatizuojamas.
- e) Spalvai koreguoti grūdų spirito sudėtyje gali būti tik pridėtos karamelės.
- f) Grūdų spiritas gali būti saldintas siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 10 gramų saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.
- g) Grūdų spiritas gali būti vadinamas teisiniu pavadinimu „grūdų brendis“, jei jis pagamintas distiliuojant fermentuotą neskaldytą grūdų mentalą iki mažesnės kaip 95 tūrio % alkoholio koncentracijos ir turi naudotą žaliavų juslinių savybių.
- h) Vartojant teisinį pavadinimą „grūdų spiritas“ arba „grūdų brendis“, žodį „grūdų“ galima pakeisti grūdų, naudotų spiritinio gėrimo gamyboje (jei naudoti tik tie grūdai), pavadinimu.

4. Vyno spiritas

- a) Vyno spiritas yra spiritinis gėrimas, kuris atitinka šiuos reikalavimus:
 - i) jis yra gaminamas vien tik distiliuojant vyną, distiliavimui skirtą spirituotą vyną ar vyno distiliatą iki mažesnės kaip 86 tūrio % alkoholio koncentracijos;
 - ii) turi lakiųjų medžiagų kiekį, kuris yra ne mažesnis kaip 125 gramai hektolitre absoliutaus alkoholio;
 - iii) jo metanolio kiekis neviršija 200 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio.
- b) Vyno spirito minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- c) Neįpilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.
- d) Vyno spiritas nearomatizuojamas. Tai netrukdo naudoti tradicinius gamybos metodus.
- e) Spalvai koreguoti vyno spirito sudėtyje gali būti tik pridėtos karamelės.
- f) Vyno spiritas gali būti saldintas siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 20 gramų saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.
- g) Jei vyno spiritas buvo brandinamas, jis ir toliau gali būti teikiamas rinkai pavadinimu „vyno spiritas“, jei jis brandintas tiek laiko, kiek numatyta prie 5 kategorijos priskiriamam spiritiniam gėrimui, arba ilgiau.
- h) Šis reglamentas nedaro poveikio termino „*Branntwein*“ vartojimui drauge su terminu „*essig*“ pateikiant ir ženklinant actą.

5. Brandy arba *Weinbrand*

- a) *Brandy* ar *Weinbrand* yra spiritinis gėrimas, kuris atitinka šiuos reikalavimus:
 - i) jis yra pagamintas iš vyno spirito, į kurį gali būti įpilta vyno distiliato, jei tas vyno distiliatas distiliuotas iki mažesnės kaip 94,8 tūrio % alkoholio koncentracijos ir vyno distiliato kiekis neviršija 50 tūrio % galutiniame produkte esančio alkoholio;

- ii) jis yra brandintas ne mažiau kaip:
 - vienus metus ąžuolinėse talpyklose, kurių kiekvienos talpa ne mažesnė kaip 1 000 litrų, arba
 - šešis mėnesius ąžuolinėse statinėse, kurių kiekvienos talpa mažesnė kaip 1 000 litrų;
 - iii) turi lakiųjų medžiagų, susidariusių vien tik distiliuojant naudojamas žaliavas, kiekį, kuris yra ne mažesnis kaip 125 gramai hektolitre absoliutaus alkoholio;
 - iv) jo metanolio kiekis neviršija 200 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio.
- b) *Brandy* arba *Weinbrand* minimali alkoholio koncentracija yra 36 tūrio %.
- c) Neįpilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.
- d) *Brandy* arba *Weinbrand* nearomatizuojamas. Tai netrukdo naudoti tradicinius gamybos metodus.
- e) Spalvai koreguoti *brandy* arba *Weinbrand* sudėtyje gali būti tik pridėtos karamelės.
- f) *Brandy* arba *Weinbrand* gali būti saldintas siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 35 gramai saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.

6. Vynuogių išspaudų spiritas arba vynuogių išspaudos

- a) Vynuogių išspaudų spiritas arba vynuogių išspaudos yra spiritinis gėrimas, kuris atitinka šiuos reikalavimus:
- i) jis yra pagamintas vien tik fermentuojant ir distiliuojant vynuogių išspaudas vandens garais tiesiogiai arba prieš tai įpylus vandens, įvykdant šias dvi sąlygas:
 - kiekvieną kartą distiliuojama iki mažesnės kaip 86 tūrio % alkoholio koncentracijos,
 - pirmą kartą distiliuojamos pačios išspaudos;
 - ii) į vynuogių išspaudas gali būti įdėta nuosėdų, kurių kiekis neviršija 25 kg nuosėdų 100 kg sunaudotų vynuogių išspaudų;
 - iii) iš nuosėdų gautas alkoholio kiekis galutiniame produkte neviršija 35 % bendro alkoholio kiekio;
 - iv) turi lakiųjų medžiagų kiekį, kuris yra ne mažesnis kaip 140 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio, o metanolio kiekis – ne didesnis kaip 1 000 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio.
- b) Vynuogių išspaudų spirito arba vynuogių išspaudų minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- c) Neįpilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.
- d) Vynuogių išspaudų spiritas arba vynuogių išspaudos nearomatizuojami. Tai netrukdo naudoti tradicinius gamybos metodus.
- e) Spalvai koreguoti vynuogių išspaudų spirito arba išspaudų sudėtyje gali būti tik pridėtos karamelės.
- f) Vynuogių išspaudų spiritas arba vynuogių išspaudos gali būti saldinti siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 20 gramų saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.

7. Vaisių išspaudų spiritas

- a) Vaisių išspaudų spiritas yra spiritinis gėrimas, kuris atitinka šiuos reikalavimus:
- i) jis yra pagamintas vien tik fermentuojant ir distiliuojant vaisių, išskyrus vynuogių, išspaudas, įvykdant šias dvi sąlygas:
 - kiekvieną kartą distiliuojama iki mažesnės kaip 86 tūrio % alkoholio koncentracijos,
 - pirmą kartą distiliuojamos pačios išspaudos;
 - ii) turi lakiųjų medžiagų kiekį, kuris yra ne mažesnis kaip 200 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio;
 - iii) jo metanolio kiekis neviršija 1 500 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio;
 - iv) kaulavaisių išspaudų spirito atveju vandenilio cianido kiekis neviršija 7 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio.

- b) Vaisių išspaudų spirito minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- c) Neipilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.
- d) Vaisių išspaudų spiritas nearomatizuojamas.
- e) Spalvai koreguoti vaisių išspaudų spirito sudėtyje gali būti tik pridėtos karamelės.
- f) Vaisių išspaudų spiritas gali būti saldintas siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 20 gramų saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.
- g) Teisinių pavadinimų sudaro vaisiaus pavadinimas, po kurio įrašoma „išspaudų spiritas“. Jei naudojamos kelių skirtingų vaisių išspaudos, naudojamas teisinis pavadinimas „vaisių išspaudų spiritas“ ir jį gali papildyti kiekvieno vaisiaus pavadinimas, vardinant naudotų kiekių mažėjimo tvarka.

8. Razinų spiritas arba *raisin brandy*

- a) Razinų spiritas arba *raisin brandy* yra spiritinis gėrimas, pagamintas vien tik distiliuojant alkoholinės fermentacijos būdu iš Korinto juodųjų arba Aleksandrijos muskatinių veislių džiovintų vynuogių ekstrakto gautą produktą iki mažesnės kaip 94,5 tūrio % alkoholio koncentracijos taip, kad distiliatas išlaikytų naudotų žaliavų aromatą ir skonį.
- b) Razinų spirito arba *raisin brandy* minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- c) Neipilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.
- d) Razinų spiritas arba *raisin brandy* nearomatizuojamas.
- e) Spalvai koreguoti razinų spirito arba *raisin brandy* sudėtyje gali būti tik pridėtos karamelės.
- f) Razinų spiritas arba *raisin brandy* gali būti saldintas siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 20 gramų saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.

9. Vaisių spiritas

- a) Vaisių spiritas yra spiritinis gėrimas, kuris atitinka šiuos reikalavimus:
 - i) jis yra pagamintas vien tik alkoholinės fermentacijos ir distiliavimo būdu iš šviežių ir sultingų vaisių, įskaitant bananus, masės arba jų misos, uogų ar daržovių su kauliukais arba be kauliukų;
 - ii) kiekvieną kartą distiliuojama iki mažesnės kaip 86 tūrio % alkoholio koncentracijos taip, kad distiliatas išlaikytų distiliuotų žaliavų aromatą ir skonį;
 - iii) turi lakiųjų medžiagų kiekį, kuris yra ne mažesnis kaip 200 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio;
 - iv) kaulavaisių spiritų atveju vandenilio cianido kiekis neviršija 7 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio.
- b) Metanolio kiekis vaisių spirite neviršija 1 000 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio, išskyrus:
 - i) jei vaisių spiritai gaminami iš šių vaisių ar uogų, ir kurių atžvilgiu metanolio kiekis turi neviršyti 1 200 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio:
 - obuolių (*Malus domestica* Borkh.),
 - abrikosų (*Prunus armeniaca* L.),
 - slyvų (*Prunus domestica* L.),
 - naminių slyvų (*Prunus domestica* L.),
 - mirabelių (*Prunus domestica* L. porūšio *syriaca* (Borkh.) Janch. ex Mansf.),
 - persikų (*Prunus persica* (L.) Batsch),
 - kriaušių (*Pyrus communis* L.), išskyrus kriaušes „Williams“ (*Pyrus communis* L. cv „Williams“),
 - gervuogių (*Rubus* sect. *Rubus*),
 - aviečių (*Rubus idaeus* L.);

- ii) jei vaisių spiritai gaminami iš šių vaisių ar uogų, ir kurių atžvilgiu metanolio kiekis turi neviršyti 1 350 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio:
- svarainių (*Cydonia oblonga* Mill.),
 - kadagio uogų (*Juniperus communis* L. arba *Juniperus oxicedrus* L.),
 - kriaušių „Williams“ (*Pyrus communis* L. cv „Williams“),
 - juodųjų serbentų (*Ribes nigrum* L.),
 - raudonųjų serbentų (*Ribes rubrum* L.),
 - erškėtuogių (*Rosa canina* L.),
 - šėivamedžio uogų (*Sambucus nigra* L.),
 - sodinių šermukšnių (*Sorbus aucuparia* L.),
 - naminių šermukšnių (*Sorbus domestica* L.),
 - grūstinio šermukšnio (*Sorbus torminalis* (L.) Crantz).
- c) Vaisių spirito minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- d) Vaisių spiritas nedažomas.
- e) Nepaisant šios kategorijos d punkto ir nukrypstant nuo Reglamento (EB) Nr. 1333/2008 II priedo E dalies 14.2.6 maisto kategorijos, galima naudoti karamelę vaisių spiritų spalvai koreguoti, jei tie gėrimai brandinti bent vienus metus medinėje talpykloje.
- f) Neįpilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.
- g) Vaisių spiritas nearomatizuojamas.
- h) Vaisių spiritas gali būti saldintas siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 18 gramų saldinančiųjų produktų, išreikškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.
- i) Vaisių spirito teisinis pavadinimas yra „spiritas“, prieš jį nurodant vaisių, uogų ar daržovių pavadinimą. Bulgarijų, čekų, graikų, kroatų, lenkų, rumunų, slovakių ir slovėnų kalba rašomas teisinis pavadinimas gali būti rašomas kaip vaisių, uogų ar daržovių pavadinimas prie jo pridėdam tam tikrą priesagą.
- Arba:
- i) pirmoje pastraipoje nurodytas teisinis pavadinimas gali būti „wasser“, rašomas drauge su vaisių pavadinimu, arba
- ii) šiais atvejais gali būti vartojami šie teisiniai pavadinimai:
- vyšnių spiritas (*Prunus avium* (L.) L.) gali būti vadinamas „kirsch“,
 - slyvų spiritas (*Prunus domestica* L.) gali būti vadinamas „plum“, „questscht“ arba „slivovitz“,
 - mirabelių spiritas (*Prunus domestica* L. porūšio *syriaca* (Borkh.) Janch. ex Mansf.) gali būti vadinamas „mirabelle“,
 - žemuoginio arbuto spiritas (*Arbutus unedo* L.) gali būti vadinamas „žemuoginis arbutas“ („fruit of arbutus“),
 - obuolių spiritas (*Malus domestica* var. „Golden delicious“) gali būti vadinamas „Golden Delicious“,
 - iš vaisių su uogomis ar be jų pagamintas vaisių spiritas gali būti vadinamas „Obstler“, jei bent 85 % mentalo gauta iš įvairių veislių obuolių ir (arba) kriaušių.

Pavadinimas „Williams“ arba „williams“ gali būti naudojamas teikiant rinkai tik kriaušių spiritą, jei jis pagamintas vien iš „Williams“ veislės kriaušių.

Jei galutiniam vartotojui gali būti sunku suprasti vieną iš teisinių pavadinimų, kuriame nepavartotas šiame punkte nurodytas žodis „spiritas“, apibūdinant, pateikiant ir ženklinant nurodomas žodis „spiritas“, kurį galima papildomai paaiškinti.

j) Jei kartu distilijuojami dviejų ar daugiau rūšių vaisiai, uogos ar daržovės, produktas pateikiamas rinkai teisiniu pavadinimu:

- „vaisių spiritas“, jei spiritiniai gėrimai pagaminti vien tik vaisių ir (arba) uogų distiliacijos būdu,
- „daržovių spiritas“, jei spiritiniai gėrimai pagaminti vien tik daržovių distiliacijos būdu,
- „vaisių ir daržovių spiritas“, jei spiritiniai gėrimai pagaminti vaisių, uogų ir daržovių mišinio distiliacijos būdu.

Teisinių pavadinimų gali papildyti vaisių, uogų ar daržovių pavadinimai, vardinant naudotų kiekių mažėjimo tvarka.

10. Sidro spiritas, kriaušių sidro spiritas ir sidro ir kriaušių sidro spiritas

a) Sidro spiritas, kriaušių sidro spiritas ir sidro ir kriaušių sidro spiritas yra spiritiniai gėrimai, kurie atitinka šiuos reikalavimus:

- i) jie yra pagaminti vien tik distilijuojant sidrą arba kriaušių sidrą iki mažesnės kaip 86 tūrio % alkoholio koncentracijos taip, kad distiliatas išlaikytų distilijuojamų vaisių aromatą ir skonį;
- ii) turi lakiųjų medžiagų kiekį, kuris yra ne mažesnis kaip 200 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio;
- iii) jų metanolio kiekis neviršija 1 000 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio.

b) Sidro spirito, kriaušių sidro spirito ir sidro ir kriaušių sidro spirito minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.

c) Neįpilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.

d) Sidro spiritas, kriaušių sidro spiritas ir sidro ir kriaušių sidro spiritas nearomatizuojami. Tai netrukdo naudoti tradicinius gamybos metodus.

e) Spalvai koreguoti sidro spirito, kriaušių sidro spirito ir sidro ir kriaušių sidro spirito sudėtyje gali būti tik pridėtos karamelės.

f) Sidro spiritas, kriaušių sidro spiritas ir sidro ir kriaušių sidro spiritas gali būti saldinti siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 15 gramų saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.

g) Vartojami tokie teisiniai pavadinimai:

- spiritiniai gėrimai, pagaminti vien tik sidro distiliacijos būdu, vadinami pavadinimu „sidro spiritas“,
- spiritiniai gėrimai, pagaminti vien tik kriaušių sidro distiliacijos būdu, vadinami pavadinimu „kriaušių sidro spiritas“,
- spiritiniai gėrimai, pagaminti sidro ir kriaušių sidro distiliacijos būdu, vadinami pavadinimu „sidro ir kriaušių sidro spiritas“.

11. Medaus spiritas

a) Medaus spiritas yra spiritinis gėrimas, kuris atitinka šiuos reikalavimus:

- i) jis yra pagamintas vien tik fermentuojant ir distilijuojant medaus misą;
- ii) jis yra distilijuojamas iki mažesnės kaip 86 tūrio % alkoholio koncentracijos taip, kad distiliatas išlaikytų naudotų žaliavų juslines savybes.

b) Medaus spirito minimali alkoholio koncentracija yra 35 tūrio %.

c) Neįpilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.

d) Medaus spiritas nearomatizuojamas.

e) Spalvai koreguoti medaus spirito sudėtyje gali būti tik pridėtos karamelės.

f) Medaus spiritas gali būti saldinamas tik medumi siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 20 gramų medaus, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.

12. Hefebrand arba nuosėdų spiritas

- a) *Hefebrand* arba nuosėdų spiritas yra spiritinis gėrimas, gaunamas vien tik distiliuojant vyno nuosėdas, alaus nuosėdas arba fermentuotų vaisių nuosėdas iki mažesnės kaip 86 tūrio % alkoholio koncentracijos.
- b) *Hefebrand* arba nuosėdų spirito minimali alkoholio koncentracija yra 38 tūrio %.
- c) Neipilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.
- d) *Hefebrand* arba nuosėdų spiritas nearomatizuojamas.
- e) Spalvai koreguoti *Hefebrand* arba nuosėdų spirito sudėtyje gali būti tik pridėtos karamelės.
- f) *Hefebrand* arba nuosėdų spiritas gali būti saldintas siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 20 gramų saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.
- g) „*Hefebrand*“ arba „nuosėdų spirito“ teisinis pavadinimas papildomas naudotos žaliavos pavadinimu.

13. Alaus spiritas

- a) Alaus spiritas yra spiritinis gėrimas, pagamintas vien tik tiesiogiai distiliuojant šviežią alų esant normaliam slėgiui iki mažesnės kaip 86 tūrio % alkoholio koncentracijos taip, kad gautas distiliatas išlaikytų alaus juslines savybes.
- b) Alaus spirito minimali alkoholio koncentracija yra 38 tūrio %.
- c) Neipilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.
- d) Alaus spiritas nearomatizuojamas.
- e) Spalvai koreguoti alaus spirito sudėtyje gali būti tik pridėtos karamelės.
- f) Alaus spiritas gali būti saldintas siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 20 gramų saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.

14. Topinambur arba topinambų (bulvinių saulėgrąžų) spiritas

- a) *Topinambur* arba topinambų (bulvinių saulėgrąžų) spiritas yra spiritinis gėrimas, pagamintas vien tik fermentuojant ir distiliuojant topinambų (bulvinių saulėgrąžų) (*Helianthus tuberosus* L.) gumbus iki mažesnės kaip 86 tūrio % alkoholio koncentracijos.
- b) *Topinambur* arba topinambų (bulvinių saulėgrąžų) spirito minimali alkoholio koncentracija yra 38 tūrio %.
- c) Neipilama praskiesto arba nepraskiesto alkoholio.
- d) *Topinambur* arba topinambų (bulvinių saulėgrąžų) spiritas nearomatizuojamas.
- e) Spalvai koreguoti *Topinambur* arba topinambų (bulvinių saulėgrąžų) spirito sudėtyje gali būti tik pridėtos karamelės.
- f) *Topinambur* arba topinambų (bulvinių saulėgrąžų) spiritas gali būti saldintas siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 20 gramų saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.

15. Degtinė (vodka)

- a) Degtinė (vodka) yra spiritinis gėrimas, pagamintas iš žemės ūkio kilmės etilo alkoholio, gaunamo fermentavimo būdu, naudojant mieles iš:
 - bulvių ir (arba) grūdų,
 - kitų žemės ūkio žaliavų,distiliuotas taip, kad naudojamoms žaliavoms būdingos juslinės savybės ir fermentavimo metu susidariusių šalutinių produktų savybės būtų pasirinktinai susilpnintos.

Po šio proceso gali būti atliekamas papildomas distiliavimas ir (arba) apdorojimas atitinkamomis priemonėmis, įskaitant apdorojimą aktyvuota medžio anglimi, siekiant suteikti produktui savitas juslines savybes.

Didžiausi likučių kiekiai degtinei (vodkai) gaminti naudojamame žemės ūkio kilmės etilo alkoholyje turi atitikti 5 straipsnio d punkte nustatytus kiekius, išskyrus tai, kad metanolio kiekis turi neviršyti 10 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio.
- b) Degtinės (vodkos) minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.

- c) Vienintelės kvapiosios medžiagos, kurios gali būti naudojamos, yra iš fermentuotų žaliavų gautame distiliate esantys natūralūs kvapiųjų medžiagų pagrindai arba kvapiųjų medžiagų preparatai. Be to, produktui gali būti suteiktos savitos, skirtingos nuo vyraujančio aromato, juslinės savybės.
- d) Degtinė (vodka) nedažoma.
- e) Degtinė (vodka) gali būti saldinta siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 8 gramai saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.
- f) Apibūdinant, pateikiant ar ženklinant degtinę (vodką), kuri nėra pagaminta vien tik iš bulvių ir (arba) grūdų, aiškiai nurodoma „pagaminta iš ...“ ir pateikiamas žaliavų, iš kurių pagamintas žemės ūkio kilmės etilo alkoholis, pavadinimas. Ši nuoroda pateikiama tame pačiame regėjimo lauke kaip ir teisinis pavadinimas.
- g) Visose valstybėse narėse teisinis pavadinimas gali būti „degtinė“ („vodka“).

16. Spiritas (prieš šį žodį papildomai nurodomas vaisių, uogų ar riešutų pavadinimas), išgautas maceravimo ir distiliavimo būdu

- a) Spiritas (prieš šį žodį papildomai nurodomas vaisių, uogų ar riešutų pavadinimas), išgautas maceravimo ir distiliavimo būdu, yra spiritinis gėrimas, kuris atitinka šiuos reikalavimus:
 - i) jis yra pagamintas:
 - maceruojant ii papunktyje išvardytus iš dalies fermentuotus arba nefermentuotus vaisius, uogas arba riešutus, į kuriuos papildomai galima įpilti ne daugiau kaip 20 litrų žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ar spirito arba distiliato ar jų derinio, gauto iš tos pačios rūšies vaisių, uogų ar riešutų 100 kg fermentuotų vaisių, uogų arba riešutų,
 - ir po to distiliuojant; kiekvieną kartą distiliuojama iki mažesnės kaip 86 tūrio % alkoholio koncentracijos;
 - ii) jis yra pagamintas iš šių vaisių, uogų arba riešutų:
 - aronijų (*Aronia Medik. nom cons.*),
 - juodavaisių aronijų (*Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliott),
 - kaštonų (*Castanea sativa* Mill.),
 - citrusinių vaisių (*Citrus spp.*),
 - lazdyno riešutų (*Corylus avellana* L.),
 - juodųjų varnauogių (*Empetrum nigrum* L.),
 - braškių (*Fragaria spp.*),
 - dygliuotųjų šaltalankių (*Hippophae rhamnoides* L.),
 - bugienio uogų (*Ilex aquifolium* ir *Ilex cassine* L.),
 - geltonosios sedulos vaisių (*Cornus mas*),
 - graikinių riešutų (*Juglans regia* L.),
 - bananų (*Musa spp.*),
 - mirtų (*Myrtus communis* L.),
 - opuncijų (*Opuntia ficus-indica* (L.) Mill),
 - pasifloros vaisių (*Passiflora edulis* Sims),
 - paprastosios ievos vaisių (*Prunus padus* L.),
 - dygiųjų slyvų (*Prunus spinosa* L.),
 - juodųjų serbentų (*Ribes nigrum* L.),
 - baltųjų serbentų (*Ribes niveum* Lindl.),
 - raudonųjų serbentų (*Ribes rubrum* L.),

- agrastų (*Ribes uva-crispa* L. syn. *Ribes grossularia*),
 - erškėtuogių (*Rosa canina* L.),
 - arktinių raukšlėtųjų gervuogių (*Rubus arcticus* L.),
 - tekšių (*Rubus chamaemorus* L.),
 - gervuogių (*Rubus* sect. *Rubus*),
 - aviečių (*Rubus idaeus* L.),
 - šėivamedžio uogų (*Sambucus nigra* L.),
 - sodinių šermukšnių (*Sorbus aucuparia* L.),
 - naminių šermukšnių (*Sorbus domestica* L.),
 - grūstinio šermukšnio (*Sorbus torminalis* (L.) Crantz),
 - raudonųjų spondijų (*Spondias dulcis* Parkinson),
 - geltonųjų spondijų (*Spondias mombin* L.),
 - amerikinių vaivorų (*Vaccinium corymbosum* L.),
 - spanguolių (*Vaccinium oxycoccos* L.),
 - mėlynių (*Vaccinium myrtillus* L.),
 - bruknių (*Vaccinium vitis-idaea* L.).
- b) Spirito (prieš šį žodį papildomai nurodomas vaisių, uogų ar riešutų pavadinimas), išgauto maceravimo ir distiliavimo būdu, minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- c) Spiritas (prieš šį žodį papildomai nurodomas vaisių, uogų ar riešutų pavadinimas), išgautas maceravimo ir distiliavimo būdu, nearomatizuojamas.
- d) Spiritas (prieš šį žodį papildomai nurodomas vaisių, uogų ar riešutų pavadinimas), išgautas maceravimo ir distiliavimo būdu, nedažomas.
- e) Nepaisant d punkto ir nukrypstant nuo Reglamento (EB) Nr. 1333/2008 II priedo E dalies 14.2.6 maisto kategorijos, galima naudoti karamelę spirito (prieš šį žodį papildomai nurodomas vaisių, uogų ar riešutų pavadinimas), išgauto maceravimo ir distiliavimo būdu, spalvai koreguoti, jei tas gėrimas brandintas bent vienus metus medinėje talpykloje.
- f) Spiritas (prieš šį žodį papildomai nurodomas vaisių, uogų ar riešutų pavadinimas), išgautas maceravimo ir distiliavimo būdu, gali būti saldintas siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 18 gramų saldinančiųjų produktų, išreikškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.
- g) Apibūdinant, pateikiant ir ženklinant spiritą (prieš šį žodį papildomai nurodomas vaisių, uogų ar riešutų pavadinimas), išgautą maceravimo ir distiliavimo būdu, frazė „išgautas maceravimo ir distiliavimo būdu“ turi būti vartojama, jį apibūdinant, pateikiant ar ženklinant, to paties šrifto, dydžio ir tos pačios spalvos rašmenimis ir tame pačiame regėjimo lauke kaip ir frazė „... spiritas“ (prieš šį žodį papildomai nurodomas vaisių, uogų ar riešutų pavadinimas), o ant butelių – priekinėje etiketėje.

17. Geist (su šiuo žodžiu papildomai nurodomas naudotų vaisių ar žaliavų pavadinimas)

- a) Geist (su šiuo žodžiu papildomai nurodomas naudotų vaisių ar žaliavų pavadinimas) yra spiritinis gėrimas, pagamintas žemės ūkio kilmės etilo alkoholyje maceruojant nefermentuotus vaisius ir uogas, išvardytus 16 kategorijos a punkto ii papunktyje, arba daržoves, riešutus ar kitas augalines medžiagas, pavyzdžiui, prieskoninius augalus, rožių lapelius ar grybus, ir po to juos distiluojuojant iki mažesnės kaip 86 tūrio % alkoholio koncentracijos.
- b) Geist (su šiuo žodžiu papildomai nurodomas naudotų vaisių ar žaliavų pavadinimas) minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- c) Geist (su šiuo žodžiu papildomai nurodomas naudotų vaisių ar žaliavų pavadinimas) nearomatizuojamas.
- d) Geist (su šiuo žodžiu papildomai nurodomas naudotų vaisių ar žaliavų pavadinimas) nedažomas.

- e) Geist (su šiuo žodžiu papildomai nurodomas naudotų vaisių ar žaliavų pavadinimas) gali būti saldintas siekiant sušvelninti galutinį produkto skonį. Tačiau galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 10 gramų saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.
- f) Terminu „-geist“, prieš kurį rašomas pavadinimas, kuris nėra vaisių, augalų ar kitų žaliavų pavadinimas, gali būti papildytas kitų spiritinių gėrimų ir alkoholinių gėrimų teisinis pavadinimas, jei toks jo vartojimas neklaidina vartotojo.

18. Gencijonų spiritinis gėrimas

- a) Gencijonų spiritinis gėrimas yra spiritinis gėrimas, pagamintas iš gencijonų distiliato, gauto fermentuojant gencijonų šaknis, įpylus arba neįpylus žemės ūkio kilmės etilo alkoholio.
- b) Gencijonų spiritinio gėrimo minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- c) Gencijonų spiritinis gėrimas nearomatizuojamas.

19. Kadagiais aromatizuotas spiritinis gėrimas

- a) Kadagiais aromatizuotas spiritinis gėrimas yra spiritinis gėrimas, pagamintas žemės ūkio kilmės etilo alkoholių arba grūdų spirity ar grūdų distiliatą arba jų derinį aromatizuojant kadagio (*Juniperus communis* L. arba *Juniperus oxicedrus* L.) uogomis.
- b) Kadagiais aromatizuoto spiritinio gėrimo minimali alkoholio koncentracija yra 30 tūrio %.
- c) Kiti kvapiųjų medžiagų pagrindai, kvapiųjų medžiagų preparatai, aromatinių savybių turintys augalai ar jų dalys arba visų jų derinys taip pat gali būti naudojami kadagio uogoms papildyti, tačiau turi jaustis kadagio juslinės savybės, net jei jos kartais yra silpnos.
- d) Kadagiais aromatizuotas spiritinis gėrimas gali būti vadinamas teisiniu pavadinimu „Wacholder“ arba „genebra“.

20. Gin

- a) Gin yra kadagiais aromatizuotas spiritinis gėrimas, pagamintas kadagio uogomis (*Juniperus communis* L.) aromatuojant žemės ūkio kilmės etilo alkoholių.
- b) Gin minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- c) Gaminant gin naudojami tik kvapiųjų medžiagų pagrindai ir (arba) kvapiųjų medžiagų preparatai, kad kadagio skonis būtų vyraujantis.
- d) Terminas „gin“ gali būti papildytas žodžiu „dry“, jei pridėtų saldinančiųjų produktų kiekis litre galutinio produkto neviršija 0,1 gramo, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.

21. Distiliuotas gin

- a) Distiliuotas gin yra:
 - i) kadagiais aromatizuotas spiritinis gėrimas, pagamintas vien tik distiliuojant žemės ūkio kilmės etilo alkoholių, kurio pirminė alkoholio koncentracija yra ne mažesnė kaip 96 tūrio %, įdėjus kadagio uogų (*Juniperus communis* L.) ir kitokių natūralių augalų, bet taip, kad vyrautų kadagių skonis;
 - ii) tokios pat sudėties, grynumo ir alkoholio koncentracijos žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ir pirmiau nurodyto distiliavimo produkto derinys; kvapiųjų medžiagų pagrindai ir (arba) kvapiųjų medžiagų preparatai, kaip nurodyta 20 kategorijos c punkte, taip pat gali būti naudojami distiliuotam gin aromatizuoti.
- b) Distiliuoto gin minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- c) Gin, pagamintas iš žemės ūkio kilmės etilo alkoholių tiesiog įpylus esencijų ar įdėjus kvapiųjų medžiagų, nėra laikomas distiliuotu gin.
- d) Terminas „distiliuotas gin“ gali būti papildytas arba sudurtas su žodžiu „dry“, jei pridėtų saldinančiųjų produktų kiekis litre galutinio produkto neviršija 0,1 gramo, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.

22. London gin

- a) *London gin* yra distiliuotas *gin*, kuris atitinka šiuos reikalavimus:
- jis yra pagamintas vien tik iš žemės ūkio kilmės etilo alkoholio, kuriame metanolio kiekis neviršija 5 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio, kuriam aromatas suteikiamas vien tik distiliuojant žemės ūkio kilmės etilo alkoholį ir naudojant visas reikiamas natūralias augalines medžiagas;
 - gautame distillate yra bent 70 tūrio % alkoholio;
 - jei papildomai įpilama žemės ūkio kilmės etilo alkoholio, jis turi atitikti 5 straipsnyje nustatytus reikalavimus, tačiau metanolio kiekis negali viršyti 5 gramų hektolitre absoliutaus alkoholio;
 - jame nėra dažiklių;
 - jis nėra saldinamas tiek, kad saldinančiųjų produktų kiekis litre galutinio produkto viršytų 0,1 gramo, išreikškus invertuotojo cukraus ekvivalentu;
 - jo sudėtyje nėra jokių kitų sudedamųjų dalių, išskyrus i, iii ir v papunkčiuose išvardintas sudedamąsias dalis ir vandenį.
- b) *London gin* minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- c) Terminas „*London gin*“ gali būti papildytas arba sudurtas su terminu „*dry*“.

23. Kmynais aromatizuotas spiritinis gėrimas arba Kümmel

- a) Kmynais aromatizuotas spiritinis gėrimas arba *Kümmel* yra spiritinis gėrimas, pagamintas kmynais (*Carum carvi* L.) aromatizuojant žemės ūkio kilmės etilo alkoholį.
- b) Kmynais aromatizuoto spiritinio gėrimo arba *Kümmel* minimali alkoholio koncentracija yra 30 tūrio %.
- c) Galima papildomai naudoti kvapiųjų medžiagų pagrindus ir (arba) kvapiųjų medžiagų preparatus, tačiau turi vyrauti kmynų skonis.

24. Akvavit arba aquavit

- a) *Akvavit* arba *aquavit* yra kmynų ir (arba) krapų sėklomis aromatizuotas spiritinis gėrimas, pagamintas naudojant žemės ūkio kilmės etilo alkoholį ir aromatizuojant augalų ar prieskonių distiliatu.
- b) *Akvavit* arba *aquavit* minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- c) Taip pat galima papildomai naudoti natūralius kvapiųjų medžiagų pagrindus ir (arba) kvapiųjų medžiagų preparatus, tačiau šių gėrimų aromatas turi būti iš esmės priskirtinas kmynų (*Carum carvi* L.) ir (arba) krapų (*Anethum graveolens* L.) sėklų distiliatams. Draudžiama naudoti eterinius aliejus.
- d) Karčiosios medžiagos negali nustelbti skonio; sausojo ekstrakto kiekis negali viršyti 1,5 gramo 100 mililitrų.

25. Anyžiais aromatizuotas spiritinis gėrimas

- a) Anyžiais aromatizuotas spiritinis gėrimas yra spiritinis gėrimas, pagamintas aromatizuojant žemės ūkio kilmės etilo alkoholį natūraliais tikrųjų anyžių (*Illicium verum* Hook f.), anyžių (*Pimpinella anisum* L.), paprastųjų pankolių (*Foeniculum vulgare* Mill.) ar bet kokių kitokių augalų, kuriuose yra ta pati pagrindinė kvapioji medžiaga, ekstraktais, naudojant vieną iš šių procesų ar jų derinį:
- maceruojant ir (arba) distiliuojant;
 - distiliuojant alkoholį su sėklomis ar kitomis anksčiau nurodytų augalų dalimis;
 - įdedant anyžių aromato turinčių augalų natūralių distiliuotų ekstraktų.
- b) Anyžiais aromatizuoto spiritinio gėrimo minimali alkoholio koncentracija yra 15 tūrio %.
- c) Anyžiais aromatizuotas spiritinis gėrimas gali būti aromatizuotas tik kvapiųjų medžiagų preparatais ir natūraliais kvapiųjų medžiagų pagrindais.
- d) Kiti natūralūs augalų ekstraktai arba kvapiosios sėklos taip pat gali būti naudojami, tačiau turi vyrauti anyžių skonis.

26. Pastis

- a) *Pastis* yra anyžiais aromatizuotas spiritinis gėrimas, taip pat turintis natūralių paprastųjų saldymedžių šaknų (*Glycyrrhiza* spp.) ekstraktų, su kuriais į gėrimą patenka „chalcones“ vadinamų dažiklių ir glicirizo rūgšties, kurių mažiausias ir didžiausias kiekis turi būti atitinkamai 0,05 ir 0,5 gramo litre.
- b) *Pastis* minimali alkoholio koncentracija yra 40 tūrio %.
- c) *Pastis* gali būti aromatizuotas tik kvapiųjų medžiagų preparatais ir natūraliais kvapiųjų medžiagų pagrindais.
- d) *Pastis* viename litre yra mažiau kaip 100 gramų saldinančiųjų produktų, išreikškus invertuotojo cukraus ekvivalentu, o mažiausias ir didžiausias anetolio kiekis turi būti atitinkamai 1,5 gramo ir 2 gramai litre.

27. Pastis de Marseille

- a) *Pastis de Marseille* yra *pastis*, turintis ryškų anyžių skonį ir kurio litre yra 1,9–2,1 gramo anetolio.
- b) *Pastis de Marseille* minimali alkoholio koncentracija yra 45 tūrio %.
- c) *Pastis de Marseille* gali būti aromatizuotas tik kvapiųjų medžiagų preparatais ir natūraliais kvapiųjų medžiagų pagrindais.

28. Anis arba janeževė

- a) *Anis* arba *janeževė* yra anyžiais aromatizuotas spiritinis gėrimas, kuriam būdingos vien tik anyžių (*Pimpinella anisum* L.), tikrųjų anyžių (*Illicium verum* Hook f.) ar pankolių (*Foeniculum vulgare* Mill.) arba jų derinio suteiktos aromatinės savybės.
- b) *Anis* arba *janeževė* minimali alkoholio koncentracija yra 35 tūrio %.
- c) *Anis* arba *janeževė* gali būti aromatizuotas tik kvapiųjų medžiagų preparatais ir natūraliais kvapiųjų medžiagų pagrindais.

29. Distiliuotas anis

- a) Distiliuotas *anis* yra *anis*, kuriame yra naudojant 28 kategorijos a punkte nurodytas sėklas, o geografinių nuorodų atveju – mastiką ir kitas kvapiąsias sėklas, augalus ar vaisius, distiliuoto alkoholio, jei tokio alkoholio kiekis sudaro ne mažiau kaip 20 % distiliuoto *anis* alkoholio koncentracijos.
- b) Distiliuoto *anis* minimali alkoholio koncentracija yra 35 tūrio %.
- c) Distiliuotas *anis* gali būti aromatizuotas tik kvapiųjų medžiagų preparatais ir natūraliais kvapiųjų medžiagų pagrindais.

30. Kartaus skonio spiritinis gėrimas arba bitter

- a) Kartaus skonio spiritinis gėrimas arba *bitter* yra spiritinis gėrimas, kuriame vyrauja kartus skonis, atsirandantis suteikiant žemės ūkio kilmės etilo alkoholiui ir (arba) žemės ūkio kilmės distiliatui tam tikrą skonį kvapiųjų medžiagų pagrindais ir (arba) kvapiųjų medžiagų preparatais.
- b) Kartaus skonio spiritinio gėrimo arba *bitter* minimali alkoholio koncentracija yra 15 tūrio %.
- c) Nedarant poveikio tokių terminų vartojimui pateikiant ir ženklinant maisto produktus, kurie nėra spiritiniai gėrimai, kartaus skonio spiritinis gėrimas arba *bitter* gali būti taip pat teikiamas rinkai pavadinimu „karčioji“ arba „*bitter*“ pridedant kitą terminą arba nieko nepridedant.
- d) Nepaisant c punkto, terminas „kartusis“ arba „*bitter*“ gali būti vartojamas apibūdinant, pateikiant ir ženklinant kartaus skonio likerius.

31. Aromatizuota degtinė (vodka)

- a) Aromatizuota degtinė (vodka) yra degtinė (vodka), kuriai suteiktas kitoks nei degtinei (vodkai) gaminti panaudotų žaliavų suteikiamas vyraujantis aromatas.
- b) Aromatizuotos degtinės (vodkos) minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %.
- c) Aromatizuota degtinė (vodka) gali būti saldinta, derinta, aromatizuota, brandinta ar dažyta.

- d) Jei aromatizuota degtinė (vodka) saldinama, galutinio produkto viename litre gali būti ne daugiau kaip 100 gramų saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.
- e) Aromatizuotos degtinės (vodkos) teisinis pavadinimas taip pat gali būti bet kurio vyraujančio aromato pavadinimas, pridedamas prie žodžio „degtinė“ („vodka“). Terminas „degtinė“ bet kuria oficialiąja Sąjungos kalba gali būti pakeistas žodžiu „vodka“.

32. Dygiųjų slyvų aromato spiritinis gėrimas arba *pacharán*

- a) Dygiųjų slyvų aromato spiritinis gėrimas arba *pacharán* yra spiritinis gėrimas, kuriame vyrauja dygiųjų slyvų skonis ir kuris pagamintas dygiųjų slyvų vaisius (*Prunus spinosa*) maceruojant žemės ūkio kilmės etilo alkoholyje ir pridėnant natūralių anyžiaus ekstraktų ir (arba) anyžiaus distiliatų.
- b) Dygiųjų slyvų aromato spiritinio gėrimo arba *pacharán* minimali alkoholio koncentracija yra 25 tūrio %.
- c) Gaminant dygiųjų slyvų aromato spiritinį gėrimą arba *pacharán* litrui galutinio produkto turi būti sunaudojama ne mažiau kaip 125 gramai dygiųjų slyvų vaisių.
- d) Dygiųjų slyvų aromato spiritinio gėrimo arba *pacharán* galutinio produkto litre yra 80–250 gramų saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu.
- e) Dygiųjų slyvų aromato spiritinis gėrimas arba *pacharán* savo juslines savybes, spalvą ir skonį įgauna tik iš naudojamų vaisių ir anyžių.
- f) Terminas „*pacharán*“ gali būti vartojamas kaip teisinis pavadinimas tik tuomet, kai produktas pagamintas Ispanijoje. Kai produktas pagamintas ne Ispanijoje, pavadinimas „*pacharán*“ gali būti vartojamas tik teisiniam pavadinimui „dygiųjų slyvų aromato spiritinis gėrimas“ papildyti, jei prirašoma „pagaminta ...“ ir pateikiamas valstybės narės arba trečiosios valstybės, kurioje produktas pagamintas, pavadinimas.

33. Likeris

- a) Likeris yra spiritinis gėrimas:
 - i) kurio sudėtyje saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu, yra ne mažiau kaip:
 - 70 gramų viename saldžiųjų vyšnių ar paprastųjų vyšnių likeriu, kuriuose etilo alkoholi sudaro vien tik saldžiųjų vyšnių ar paprastųjų vyšnių spiritas, litre,
 - 80 gramų viename likeriu, kurie aromatizuoti tik gencjonu ar panašiu augalu arba kiečiu, litre,
 - 100 gramų viename litre visais kitais atvejais;
 - ii) pagamintas naudojant žemės ūkio kilmės etilo alkoholi ar žemės ūkio kilmės distiliatą arba vieną ar kelis spiritinius gėrimus arba jų derinį, pasaldinant ir įdedant vienos ar daugiau kvapiųjų medžiagų, žemės ūkio kilmės produktų arba maisto produktų.
- b) Likerio minimali alkoholio koncentracija yra 15 tūrio %.
- c) Gaminant likerį gali būti naudojami kvapiųjų medžiagų pagrindai ir kvapiųjų medžiagų preparatai.

Tačiau kvapiaisiais maisto produktais, kvapiųjų medžiagų preparatais ir natūraliais kvapiųjų medžiagų pagrindais galima aromatizuoti tik šiuos likerius:

- i) vaisių likerius:
 - ananasų (*Ananas*),
 - citrusinių vaisių (*Citrus L.*),
 - dygliuotųjų šaltalankių (*Hippophae rhamnoides L.*),
 - šilkmedžio uogų (*Morus alba*, *Morus rubra*),
 - paprastųjų vyšnių (*Prunus cerasus*),
 - saldžiųjų vyšnių (*Prunus avium*),
 - juodųjų serbentų (*Ribes nigrum L.*),
 - arktinių raukšlėtųjų gervuogių (*Rubus arcticus L.*),

- tekšių (*Rubus chamaemorus* L.),
 - aviečių (*Rubus idaeus* L.),
 - spanguolių (*Vaccinium oxycoccos* L.),
 - mėlynių (*Vaccinium myrtillus* L.),
 - bruknių (*Vaccinium vitis-idaea* L.);
- ii) augalų likerius:
- tripirščio kiekio (*Artemisia genipi*),
 - gencijono (*Gentiana* L.),
 - mėtų (*Mentha* L.),
 - anyžių (*Pimpinella anisum* L.).
- d) Visose valstybėse narėse teisinis pavadinimas gali būti „likeris“ („*liqueur*“) ir:
- likerių, pagamintų maceruojant paprastąsias vyšnias arba saldžiąsias vyšnias (*Prunus cerasus* arba *Prunus avium*) žemės ūkio kilmės etilo alkoholyje, teisinis pavadinimas gali būti „*guignolet*“ arba „*čėšnjevėc*“, rašomas su terminu „likeris“ arba be jo,
 - likerių, pagamintų maceruojant paprastąsias vyšnias (*Prunus cerasus*) žemės ūkio kilmės etilo alkoholyje, teisinis pavadinimas gali būti „*ginja*“, „*ginjinha*“ arba „*višnjevėc*“, rašomas su terminu „likeris“ arba be jo,
 - likerių, kurių sudėtyje esantis alkoholis yra tik iš romo, teisinis pavadinimas gali būti „*punch au rhum*“, rašomas su terminu „likeris“ arba be jo,
 - nedarant poveikio 3 straipsnio 2 punkto, 10 straipsnio 5 dalies b punkto ir 11 straipsnio nuostatomis, likerių, kurių sudėtyje yra pieno ar pieno produktų, teisinis pavadinimas gali būti „*cream*“, papildytas naudotų žaliavų, kurios likeriuui suteikė vyraujančią aromatą, pavadinimu ir rašomas su terminu „likeris“ arba be jo.
- e) Apibūdinant, pateikiant ir ženklinant Sąjungoje pagamintus likerius, kuriuos gaminant naudotas žemės ūkio kilmės etilo alkoholis arba žemės ūkio kilmės distiliatas, siekiant nurodyti nusistovėjusius gamybos metodus, gali būti vartojami šie sudėtiniai terminai:
- prune brandy,
 - orange brandy,
 - apricot brandy,
 - cherry brandy,
 - *solbaerrom* arba juodųjų serbentų romas.
- Apibūdinant, pateikiant ir ženklinant šiame punkte nurodytus likerius sudėtinis terminas nurodomas toje pačioje eilutėje vienodais tokio pat šrifto ir spalvos rašmenimis, o žodis „likeris“ nurodomas šalia ne mažesniais nei to šrifto rašmenimis. Jei alkoholis gautas iš kito nei nurodytas spiritinio gėrimo, etiketėje jo kilmė nurodoma tame pačiame regėjimo lauke, kuriame nurodytas sudėtinis terminas ir žodis „likeris“, nurodant žemės ūkio kilmės alkoholio rūšį arba įrašant žodžius „žemės ūkio kilmės alkoholis“, prieš kuriuos kiekvienu atveju įrašoma „pagamintas iš“ arba „pagamintas naudojant“.
- f) Nedarant poveikio 11 ir 12 straipsnių bei 13 straipsnio 4 dalies nuostatomis, teisinį pavadinimą „likeris“ gali papildyti kvapiosios medžiagos ar maisto produkto, kurie suteikia spiritiniam gėrimui vyraujančią aromatą, pavadinimas, jei aromatą spiritiniam gėrimui suteikė kvapieji maisto produktai, kvapiųjų medžiagų preparatai ir natūralūs kvapiųjų medžiagų pagrindai, gauti iš žaliavos, nurodytos kvapiosios medžiagos ar maisto produkto pavadinime, o papildomai naudoti kvapiųjų medžiagų pagrindai buvo reikalingi tik tam, kad būtų sustiprintas tos žaliavos aromatas.

34. *Crème de* (po šių žodžių papildomai nurodomas naudoto vaisiaus ar kitos žaliavos pavadinimas)

- a) *Crème de* (po šių žodžių papildomai nurodomas naudoto vaisiaus ar kitos žaliavos pavadinimas) yra likeris, kurio sudėtyje saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu, yra ne mažiau kaip 250 gramų litre.
- b) *Crème de* (po šių žodžių papildomai nurodomas naudoto vaisiaus ar kitos žaliavos pavadinimas) minimali alkoholio koncentracija yra 15 tūrio %.

- c) Šiam spiritiniam gėrimui taikomos 33 kategorijoje nustatytos kvapiųjų medžiagų pagrindų ir kvapiųjų medžiagų preparatų naudojimo gaminant likerį taisyklės.
- d) Į naudojamas žaliavas neįeina pieno produktai.
- e) Teisiniame pavadinime naudojamas vaisius ar bet kokia kita žaliava yra vaisius ar žaliava, kurie suteikia tam spiritiniam gėrimui vyraujančią aromatą.
- f) Teisinis pavadinimas gali būti papildytas žodžiu „likeris“.
- g) Teisiniu pavadinimu „*crème de cassis*“ gali būti vadinami tik tie likeriai, kurie pagaminti iš juodųjų serbentų ir kurių sudėtyje saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu, yra daugiau kaip 400 gramų litre.

35. **Sloe gin**

- a) *Sloe gin* yra likeris, pagamintas *gin* maceruojant dygiosios slyvos vaisius, į kurį galima pridėti dygiųjų slyvų sulčių.
- b) *Sloe gin* minimali alkoholio koncentracija yra 25 tūrio %.
- c) Gaminant *sloe gin* gali būti naudojami tik natūralūs kvapiųjų medžiagų pagrindai ir kvapiųjų medžiagų preparatai.
- d) Teisinis pavadinimas gali būti papildytas žodžiu „likeris“.

36. **Sambuca**

- a) *Sambuca* yra bespalvis anyžiais aromatizuotas likeris, kuris atitinka šiuos reikalavimus:
 - i) jame yra anyžių (*Pimpinella anisum* L.), tikrųjų anyžių (*Illicium verum* L.) arba kitų kvapiųjų augalų distiliatų;
 - ii) jo sudėtyje saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu, yra ne mažiau kaip 350 gramų litre;
 - iii) jo litre natūralaus anetolio kiekis yra ne mažesnis kaip 1 gramas, bet ne didesnis kaip 2 gramai.
- b) *Sambuca* minimali alkoholio koncentracija yra 38 tūrio %.
- c) *Sambuca* taikomos 33 kategorijoje nustatytos kvapiųjų medžiagų pagrindų ir kvapiųjų medžiagų preparatų naudojimo gaminant likerį taisyklės.
- d) *Sambuca* nedažomas.
- e) Teisinis pavadinimas gali būti papildytas žodžiu „likeris“.

37. **Maraschino, marrasquino arba maraskino**

- a) *Maraschino*, *marrasquino* arba *maraskino* yra bespalvis likeris, kuriam aromatą iš esmės suteikia įmaišomas vyšnių „Marasca“ distiliatas arba produkto, pagaminto iš žemės ūkio kilmės etilo alkoholyje arba vyšnių „Marasca“ distiliate maceruotų vyšnių arba jų dalių, distiliatas, kurio sudėtyje saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu, yra ne mažiau kaip 250 gramų litre.
- b) *Maraschino*, *marrasquino* arba *maraskino* minimali alkoholio koncentracija yra 24 tūrio %.
- c) *Maraschino*, *marrasquino* arba *maraskino* taikomos 33 kategorijoje nustatytos kvapiųjų medžiagų pagrindų ir kvapiųjų medžiagų preparatų naudojimo gaminant likerį taisyklės.
- d) *Maraschino*, *marrasquino* arba *maraskino* nedažomi.
- e) Teisinis pavadinimas gali būti papildytas žodžiu „likeris“.

38. **Nocino arba orehovec**

- a) *Nocino* arba *orehovec* yra likeris, kuriam aromatą iš esmės suteikia įdedami maceruoti arba maceruoti ir distiliuoti neskaldyti neprinokusių graikinių riešutų (*Juglans regia* L.) branduoliai, kurio sudėtyje saldinančiųjų produktų, išreiškus invertuotojo cukraus ekvivalentu, yra ne mažiau kaip 100 gramų litre.
- b) *Nocino* arba *orehovec* minimali alkoholio koncentracija yra 30 tūrio %.
- c) *Nocino* arba *orehovec* taikomos 33 kategorijoje nustatytos kvapiųjų medžiagų pagrindų ir kvapiųjų medžiagų preparatų naudojimo gaminant likerį taisyklės.
- d) Teisinis pavadinimas gali būti papildytas žodžiu „likeris“.

39. Kiaušinių likeris arba *advocaat, avocat, advokat*

- a) Kiaušinių likeris arba *advocaat, avocat, advokat* yra iš žemės ūkio kilmės etilo alkoholio, žemės ūkio kilmės distiliato arba spiritinio gėrimo ar jų derinio pagamintas aromatizuotas arba nearomatizuotas likeris, kurio sudedamosios dalys yra geros kokybės kiaušinių tryniai, kiaušinių baltymai, cukrus ir (arba) medus. Invertuotojo cukraus ekvivalentu išreikšto cukraus arba medaus kiekis turi būti ne mažesnis kaip 150 gramų litre. Kiaušinių grynų trynių kiekis turi būti ne mažesnis kaip 140 gramų litre galutinio produkto. Jei naudojami kitokie nei *Gallus gallus* rūšies vištų kiaušiniai, tai turi būti nurodyta etiketėje.
- b) Kiaušinių likerio arba *advocaat, avocat, advokat* minimali alkoholio koncentracija yra 14 tūrio %.
- c) Gaminant kiaušinių likerį arba *advocaat, avocat, advokat* gali būti naudojami tik kvapieji maisto produktai, kvapiųjų medžiagų pagrindai ir kvapiųjų medžiagų preparatai.
- d) Gaminant kiaušinių likerį arba *advocaat, avocat, advokat* gali būti naudojami pieno produktai.

40. Likeris su kiaušiniiais

- a) Likeris su kiaušiniiais yra iš žemės ūkio kilmės etilo alkoholio, žemės ūkio kilmės distiliato arba spiritinio gėrimo ar jų derinio pagamintas aromatizuotas arba nearomatizuotas likeris, kuriam būdingos sudedamosios dalys yra geros kokybės kiaušinių tryniai, kiaušinių baltymai, cukrus ir (arba) medus. Invertuotojo cukraus ekvivalentu išreikšto cukraus arba medaus kiekis turi būti ne mažesnis kaip 150 gramų litre. Kiaušinių trynių kiekis turi būti ne mažesnis kaip 70 gramų litre galutinio produkto.
- b) Likerio su kiaušiniiais minimali alkoholio koncentracija yra 15 tūrio %.
- c) Gaminant likerį su kiaušiniiais gali būti naudojami tik kvapieji maisto produktai, natūralūs kvapiųjų medžiagų pagrindai ir kvapiųjų medžiagų preparatai.
- d) Gaminant likerį su kiaušiniiais gali būti naudojami pieno produktai.

41. Mistrà

- a) Mistrà yra anyžiais arba natūraliu anetoliu aromatizuotas bespalvis spiritinis gėrimas, kuris atitinka šiuos reikalavimus:
 - i) jo litre anetolio kiekis yra ne mažesnis kaip 1 gramas ir ne didesnis kaip 2 gramai;
 - ii) jame taip pat gali būti kvapiųjų augalų distiliato;
 - iii) jis yra nesaldintas.
- b) Mistrà minimali alkoholio koncentracija yra 40 tūrio %, o maksimali – 47 tūrio %.
- c) Mistrà gali būti aromatizuotas tik kvapiųjų medžiagų preparatais ir natūraliais kvapiųjų medžiagų pagrindais.
- d) Mistrà nedažomas.

42. Vākevā glōgi arba *spritglōgg*

- a) Vākevā glōgi arba *spritglōgg* yra spiritinis gėrimas, pagamintas vyną ar vyno produktus ir žemės ūkio kilmės etilo alkoholiū aromatizuojant gvazdikėlių ir (arba) cinamono skonio kvapiosiomis medžiagomis, naudojant vieną iš šių procesų ar jų derinį:
 - i) maceruojant arba distiliuojant;
 - ii) distiliuojant alkoholiū su aukščiau nurodytais augalais;
 - iii) pridedant gvazdikėlių arba cinamono natūraliū kvapiųjų medžiagū.
- b) Vākevā glōgi arba *spritglōgg* minimali alkoholio koncentracija yra 15 tūrio %.
- c) Vākevā glōgi arba *spritglōgg* gali būti aromatizuoti tik kvapiųjų medžiagū pagrindais, kvapiųjų medžiagū preparatais arba kitomis kvapiosiomis medžiagomis, tačiau turi vyrauti a punkte nurodytū prieskoniū aromatas.
- d) Galutinio produkto sudėtyje esantis vno arba vno produktū kiekis turi neviršyti 50 %.

43. Berenburg arba Beerenburg

- a) *Berenburg* arba *Beerenburg* yra spiritinis gėrimas, kuris atitinka šiuos reikalavimus:
- i) jis yra pagamintas naudojant žemės ūkio kilmės etilo alkoholi;
 - ii) jis yra pagamintas maceruojant vaisius ar augalus arba jų dalis;
 - iii) jame yra specifinio aromato distiliato iš gencijono šaknų (*Gentiana lutea* L.), kadagio uogų (*Juniperus communis* L.) ir lauro lapų (*Laurus nobilis* L.);
 - iv) jis gali būti nuo šviesiai iki tamsiai rudos spalvos;
 - v) jis gali būti saldintas ne daugiau kaip 20 gramų saldinančiųjų produktų, išreikškus invertuotojo cukraus ekvivalentu, litre.
- b) *Berenburg* arba *Beerenburg* minimali alkoholio koncentracija yra 30 tūrio %.
- c) *Berenburg* arba *Beerenburg* gali būti aromatizuoti tik kvapiųjų medžiagų preparatais ir natūraliais kvapiųjų medžiagų pagrindais.

44. Medaus arba midaus nektaras

- a) Medaus arba midaus nektaras yra aromatizuojant fermentuotos medaus misos ir medaus distiliato ir (arba) žemės ūkio kilmės etilo alkoholio mišinį pagamintas spiritinis gėrimas, kuriame yra ne mažiau kaip 30 tūrio % fermentuotos medaus misos.
- b) Medaus arba midaus nektaro minimali alkoholio koncentracija yra 22 tūrio %.
- c) Medaus arba midaus nektaras gali būti aromatizuotas tik kvapiųjų medžiagų preparatais ir natūraliais kvapiųjų medžiagų pagrindais, tačiau turi vyrauti medaus skonis.
- d) Medaus arba midaus nektaras gali būti saldinamas tik medumi.
-

II PRIEDAS

SPECIALIOSIOS TAISYKLĖS, SUSIJUSIOS SU TAM TIKRAIS SPIRITINIAIS GĖRIMAIS

1. *Rum-Verschnitt* yra gaminamas Vokietijoje ir gaunamas maišant romą su žemės ūkio kilmės etilo alkoholiu taip, kad mažiausiai 5 % alkoholio, esančio galutiniame produkte, sudarytų romas. *Rum-Verschnitt* minimali alkoholio koncentracija yra 37,5 tūrio %. Apibūdinant, pateikiant ir ženklinant produktą, žodis „*Verschnitt*“ nurodomas to paties šrifto, dydžio ir tos pačios spalvos rašmenimis ir toje pačioje eilutėje kaip ir žodis „*Rum*“, o ant butelių – priekinėje etiketėje. Šio produkto teisinis pavadinimas yra „spiritinis gėrimas“. Jei *Rum-Verschnitt* teikiamas rinkai ne Vokietijoje, etiketėje nurodoma alkoholio sudėtis.
2. *Slivovice* yra gaminamas Čekijoje ir gaunamas prieš galutinį distiliavimą į slyvų distiliatą įpilant žemės ūkio kilmės etilo alkoholio taip, kad mažiausiai 70 % alkoholio, esančio galutiniame produkte, sudarytų slyvų distiliatas. Šio produkto teisinis pavadinimas yra „spiritinis gėrimas“. Pavadinimas „*Slivovice*“ gali būti pridėtas jį įrašant tame pačiame regėjimo lauke priekinėje etiketėje. Jei *slivovice* teikiamas rinkai ne Čekijoje, etiketėje nurodoma alkoholio sudėtis. Ši nuostata nedaro poveikio vaisių spiritų teisinių pavadinimų, numatytų I priedo 9 kategorijoje, vartojimui.
3. *Guignolet Kirsch* gaminamas Prancūzijoje ir gaunamas maišant *guignolet* ir *kirsch* taip, kad mažiausiai 3 % viso gryno alkoholio, esančio galutiniame produkte, būtų iš *kirsch*. Apibūdinant, pateikiant ir ženklinant produktą, žodis „*guignolet*“ nurodomas to paties šrifto, dydžio, tos pačios spalvos rašmenimis ir toje pačioje eilutėje kaip ir žodis „*kirsch*“, o ant butelių – priekinėje etiketėje. Šio produkto teisinis pavadinimas yra „likeris“. Alkoholinių sudedamųjų dalių sąraše nurodoma, kokią *Guignolet Kirsch* esančio gryno alkoholio dalį tūrio procentais sudaro *guignolet* ir kokią *kirsch*.

III PRIEDAS

DINAMIŠKO BRANDINIMO ARBA „CRIADERAS Y SOLERA“ AR „SOLERA E CRIADERAS“ METODAS

Dinamiško brandinimo arba „*criaderas y solera*“ ar „*solera e criaderas*“ metodas yra periodiškasis tam tikros dalies brandžio (*brandy*), laikomo pagal brandinimo pakopą suskirstytose ąžuolo statinėse ir talpyklose, ištraukimas ir atitinkamos atsiradusios tuštumos užpildymas brandžiu (*brandy*), ištrauktu iš mažiau laiko brandinto brandžio (*brandy*) pakopos statinių ar talpyklų.

Apibrėžtys

Brandinimo pakopa – viena ąžuolo statinių ir talpyklų, kuriose laikomas tiek pat subrendęs toliau brandinamas brandis (*brandy*), grupė. Kiekviena pakopa vadinama „*criadera*“, išskyrus paskutiniąją, kuri yra paskutinis etapas prieš išpilstant brandį (*brandy*) ir yra vadinama „*solera*“.

Ištraukimas – tam tikros dalies brandžio (*brandy*) ištraukimas iš kiekvienos tam tikros brandinimo pakopos ąžuolinės statinės ir talpyklos, kad būtų galima juo papildyti kitos brandinimo pakopos ąžuolines statines ir talpyklas arba *solera* atveju – parengti išpilstymui.

Papildymas – tam tikros dalies brandžio (*brandy*), ištraukto iš tam tikros brandinimo pakopos ąžuolinių statinių ir talpyklų, įpylimas į kitos brandinimo pakopos ąžuolines statines ir talpyklas ir sumaišymas su jų turiniu.

Vidutinis brandinimo laikotarpis – laikotarpis, per kurį įvyksta viso brandinamo brandžio (*brandy*) perpylimo procesas, apskaičiuojamas visą visose brandinimo pakopose laikomo brandžio (*brandy*) kiekį padalijus iš per vienus metus iš paskutiniosios pakopos (*solera*) ištraukto kiekio.

Iš *solera* ištraukto brandžio (*brandy*) vidutinis brandinimo laikotarpis apskaičiuojamas pagal šią formulę: $t = V_t/V_e$. Čia:

- t – vidutinis brandinimo laikotarpis, išreikštas metais,
- V_t – visas brandinimo pakopose laikomas kiekis, išreiškiamas gryno alkoholio litrais,
- V_e – visas produkto kiekis, ištrauktas per metus išpilstymo tikslais ir išreiškiamas gryno alkoholio litrais.

Jei ąžuolo statinės ir talpyklos yra mažesnės nei 1 000 litrų, ištraukimų ir papildymų skaičius per metus turi būti lygus dvigubam metodo pakopų skaičiui arba už jį mažesnis, siekiant užtikrinti, kad mažiausiai brandintos sudedamosios dalies brandinimo laikotarpis būtų ne mažesnis kaip šeši mėnesiai.

Jei ąžuolo statinės ir talpyklos yra 1 000 litrų arba didesnės, ištraukimų ir papildymų skaičius per metus turi būti lygus metodo pakopų skaičiui arba už jį mažesnis, siekiant užtikrinti, kad mažiausiai brandintos sudedamosios dalies brandinimo laikotarpis būtų ne mažesnis kaip vieni metai.

IV PRIEDAS

Atitikties lentelė

Šis reglamentas	Reglamentas (EB) Nr. 110/2008
1 straipsnio 1 ir 2 dalys	1 straipsnio 1 ir 2 dalys
2 straipsnio a–d punktai	2 straipsnio 1 ir 3 dalys
2 straipsnio e punktas	2 straipsnio 2 dalis
2 straipsnio f punktas	I priedo 6 punktas
3 straipsnio 1 dalis	8 straipsnis
3 straipsnio 2 ir 3 dalys	10 straipsnis
3 straipsnio 4 dalis	15 straipsnio 1 dalis
3 straipsnio 5 dalis	—
3 straipsnio 6 dalis	—
3 straipsnio 7 dalis	15 straipsnio 3 dalies trečia pastraipa
3 straipsnio 8 dalis	—
3 straipsnio 9 ir 10 dalys	11 straipsnio 2 dalis ir I priedo 4 punktas
3 straipsnio 11 ir 12 dalys	I priedo 7 punktas
4 straipsnio 1 dalis	7 straipsnis ir I priedo 14 punktas
4 straipsnio 2 dalis	7 straipsnis ir I priedo 15 punktas
4 straipsnio 3 dalis	7 straipsnis ir I priedo 16 punktas
4 straipsnio 4 dalis	—
4 straipsnio 5 dalis	I priedo 17 punktas
4 straipsnio 6 dalis	—
4 straipsnio 7 dalis	I priedo 2 punktas
4 straipsnio 8 dalis	I priedo 3 punktas
4 straipsnio 9 dalis	I priedo 3 punktas
4 straipsnio 10 dalis	I priedo 5 punktas
4 straipsnio 11 dalis	I priedo 8 punktas
4 straipsnio 12 dalis	I priedo 9 punktas
4 straipsnio 13 dalis	—
4 straipsnio 14 dalis	—
4 straipsnio 15 dalis	—
4 straipsnio 16 dalis	—
4 straipsnio 17 dalis	—
4 straipsnio 18 dalis	—
4 straipsnio 19 ir 20 dalys	I priedo 10 punktas
4 straipsnio 21 dalis	—
4 straipsnio 22 dalis	—
4 straipsnio 23 dalis	I priedo 11 punktas
4 straipsnio 24 dalis	I priedo 12 punktas
5 straipsnis	I priedo 1 punktas

Šis reglamentas	Reglamentas (EB) Nr. 110/2008
6 straipsnio 1 dalis	3 straipsnio 1 dalis
6 straipsnio 2 dalis	3 straipsnio 3 dalis
6 straipsnio 3 dalis	3 straipsnio 4 dalis
7 straipsnio 1 dalis	4 straipsnis
7 straipsnio 2 dalis	5 straipsnio 1 dalis
7 straipsnio 3 dalis	5 straipsnio 2 dalis
7 straipsnio 4 dalis	5 straipsnio 3 dalis
8 straipsnio 1 dalis	26 straipsnis
8 straipsnio 2 dalis	1 straipsnio 3 dalis
8 straipsnio 3 dalis	—
8 straipsnio 4 dalis	—
9 straipsnis	—
10 straipsnio 1 dalis	—
10 straipsnio 2 dalis	9 straipsnio 1 dalis
10 straipsnio 3 dalis	9 straipsnio 2 dalis
10 straipsnio 4 dalis	9 straipsnio 3 dalis
10 straipsnio 5 dalis	9 straipsnio 5 ir 6 dalys
10 straipsnio 6 dalies a–c punktai, e ir f punktai	—
10 straipsnio 6 dalies d punktas	12 straipsnio 2 dalis
10 straipsnio 7 dalies pirma pastraipa	9 straipsnio 4 ir 7 dalys
10 straipsnio 7 dalies antra pastraipa	—
11 straipsnio 1 dalis	10 straipsnio 1 ir 2 dalys
11 straipsnio 2 ir 3 dalys	—
12 straipsnio 1 dalis	10 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 2 dalis, 3 ir 4 dalys	—
13 straipsnio 1 dalis	12 straipsnio 1 dalis
13 straipsnio 2 dalis	9 straipsnio 9 dalis
13 straipsnio 3 dalies pirma ir antra pastraipos	11 straipsnio 4 dalis
13 straipsnio 3 dalies trečia pastraipa	11 straipsnio 5 dalis
13 straipsnio 3 dalies ketvirta pastraipa	—
13 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa	11 straipsnio 3 dalis
13 straipsnio 4 dalies antra pastraipa	11 straipsnio 4 dalis
13 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa	11 straipsnio 5 dalis
13 straipsnio 5 dalis	—
13 straipsnio 6 dalis	12 straipsnio 3 dalis
13 straipsnio 7 dalis	—
14 straipsnio 1 dalis	I priedo 13 punktas
14 straipsnio 2 dalis	—
15 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 2 dalis

Šis reglamentas	Reglamentas (EB) Nr. 110/2008
15 straipsnio 2 dalis	—
16 straipsnis	—
17 straipsnis	13 straipsnis
18 straipsnis	—
19 straipsnio 1 dalis	12 straipsnio 3 dalis
19 straipsnio 2 dalis	—
20 straipsnio a punktas	—
20 straipsnio b punktas	28 straipsnio 2 dalis
20 straipsnio c punktas	—
20 straipsnio d punktas	—
21 straipsnio 1 dalis	—
21 straipsnio 2 dalis	16 straipsnis
21 straipsnio 3 dalis	15 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa
21 straipsnio 4 dalis	—
22 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	17 straipsnio 4 dalis
22 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	—
22 straipsnio 2 dalis	—
23 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė bei a, b ir c punktai	—
23 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	17 straipsnio 3 dalis
23 straipsnio 2 dalis	17 straipsnio 1 dalies antras sakiny
24 straipsnio 1–4 dalys	—
24 straipsnio 5, 6 ir 7 dalys	17 straipsnio 2 dalis
24 straipsnio 8 dalis	17 straipsnio 3 dalis
24 straipsnio 9 dalis	17 straipsnio 1 dalies pirmas sakiny
25 straipsnis	—
26 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	17 straipsnio 5 dalis
26 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	—
26 straipsnio 2 dalis	17 straipsnio 6 dalis
27 straipsnio 1 dalis	17 straipsnio 7 dalies pirmas sakiny
27 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys	—
27 straipsnio 5 dalis	17 straipsnio 7 dalies antras sakiny
28 straipsnis	—
29 straipsnis	—
30 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys	17 straipsnio 8 dalies pirmas sakiny
30 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa	17 straipsnio 8 dalies antras sakiny
30 straipsnio 4 dalies antra pastraipa	—
31 straipsnis	21 straipsnis
32 straipsnis	18 straipsnis

Šis reglamentas	Reglamentas (EB) Nr. 110/2008
33 straipsnio 1 dalis	15 straipsnio 2 dalis
33 straipsnio 2 ir 3 dalys	—
34 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys	19 straipsnis
34 straipsnio 4 dalis	—
35 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	15 straipsnio 3 dalies antra pastraipa
35 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	—
35 straipsnio 2 dalis	23 straipsnio 3 dalis
35 straipsnio 3 dalis	—
36 straipsnio 1 dalis	23 straipsnio 1 dalis
36 straipsnio 2 dalis	23 straipsnio 2 dalis
37 straipsnis	—
38 straipsnio 1 dalis	—
38 straipsnio 2 dalis	22 straipsnio 1 dalis
38 straipsnio 3 dalis	22 straipsnio 2 dalis
38 straipsnio 4 dalis	—
38 straipsnio 5 dalis	22 straipsnio 3 dalis
38 straipsnio 6 dalis	22 straipsnio 4 dalis
39 straipsnio 1 dalis	—
39 straipsnio 2 ir 3 dalys	—
40 straipsnis	—
41 straipsnis	—
42 straipsnis	—
43 straipsnio 1 dalis	24 straipsnio 1 dalis
43 straipsnio 2 dalis	24 straipsnio 3 dalis
44 straipsnio 1 dalis	24 straipsnio 2 dalis
44 straipsnio 2 dalis	—
45 straipsnis	6 straipsnis
46 straipsnis	—
47 straipsnis	25 straipsnis
48 straipsnis	—
49 straipsnis	29 straipsnis
50 straipsnis	28 straipsnis
51 straipsnis	30 straipsnis
I priedo 1–31 kategorija	II priedo 1–31 kategorija
I priedo 32 kategorija	II priedo 37a kategorija
I priedo 33 kategorija	II priedo 32 kategorija
I priedo 34 kategorija	II priedo 33 kategorija
I priedo 35 kategorija	II priedo 37 kategorija

Šis reglamentas	Reglamentas (EB) Nr. 110/2008
I priedo 36 kategorija	II priedo 38 kategorija
I priedo 37 kategorija	II priedo 39 kategorija
I priedo 38 kategorija	II priedo 40 kategorija
I priedo 39 kategorija	II priedo 41 kategorija
I priedo 40 kategorija	II priedo 42 kategorija
I priedo 41 kategorija	II priedo 43 kategorija
I priedo 42 kategorija	II priedo 44 kategorija
I priedo 43 kategorija	II priedo 45 kategorija
I priedo 44 kategorija	II priedo 46 kategorija
II priedas	II priedo dalis pavadinimu „Kiti spiritiniai gėrimai“
III priedas	—
IV priedas	—

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2019/788**2019 m. balandžio 17 d.****dėl Europos piliečių iniciatyvos****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 24 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos sutartimi (toliau – ES sutartis) įtvirtinama Sąjungos pilietybė. Sąjungos piliečiams (toliau – piliečiai) suteikiama teisė tiesiogiai kreiptis į Komisiją su prašymu pateikti Sutartims įgyvendinti reikiamo Sąjungos teisės akto pasiūlymą; ši galimybė panaši į Europos Parlamentui pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 225 straipsnį ir Tarybai pagal SESV 241 straipsnį suteiktą teisę. Taigi Europos piliečių iniciatyva prisidedama prie demokratinio Sąjungos veikimo stiprinimo: piliečiai dalyvauja jos demokratiname ir politiniame gyvenime. Kaip matyti iš ES sutarties 11 straipsnio ir SESV 24 straipsnio sandaros, Europos piliečių iniciatyvą reikėtų apsvarstyti atsižvelgiant į kitas priemones, kuriomis piliečiai gali atkreipti Sąjungos institucijų dėmesį į tam tikrus klausimus; tos priemonės – tai visų pirma dialogas su atstovaujamosiomis asociacijomis ir pilietine visuomene, konsultacijos su susijusiomis šalimis, peticijos ir keipimaisi į ombudsmeną;
- (2) Europos piliečių iniciatyvos teikimo taisyklės ir tvarka nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 211/2011 ⁽⁴⁾ ir papildytos Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1179/2011 ⁽⁵⁾;
- (3) savo 2015 m. kovo 31 d. Reglamento (ES) Nr. 211/2011 taikymo ataskaitoje Komisija nurodė keletą to reglamento įgyvendinimo sunkumų ir išpareigojo toliau analizuoti tų sunkumų poveikį Europos piliečių iniciatyvos priemonės veiksmingumui bei pagerinti jos veikimą;
- (4) savo 2015 m. spalio 28 d. rezoliucijoje dėl Europos piliečių iniciatyvos ⁽⁶⁾ ir 2017 m. birželio 26 d. savo iniciatyva pateiktame teisėkūros pranešimo projekte ⁽⁷⁾ Europos Parlamentas paragino Komisiją peržiūrėti Reglamentą (ES) Nr. 211/2011 ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1179/2011;
- (5) šiuo reglamentu siekiama padaryti Europos piliečių iniciatyvą prieinamesnę, paprastesnę bei lengvesnę naudotis organizatoriams ir rėmėjams bei sustiprinti tolesnius su ja susijusius veiksmus ir taip išnaudoti visą jos potencialą skatinti diskusijas. Ji taip pat turėtų sudaryti palankesnes sąlygas kuo didesniai kiekiui piliečių dalyvauti demokratiname Sąjungos sprendimų priėmimo procese;

⁽¹⁾ OL C 237, 2018 7 6, p. 74.⁽²⁾ OL C 247, 2018 7 13, p. 62.⁽³⁾ 2019 m. kovo 12 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. balandžio 9 d. Tarybos sprendimas.⁽⁴⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 211/2011 dėl piliečių iniciatyvos (OL L 65, 2011 3 11, p. 1).⁽⁵⁾ 2011 m. lapkričio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1179/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 211/2011 dėl piliečių iniciatyvos nustatomos internetinių pritarimo pareiškimų rinkimo sistemų techninės specifikacijos (OL L 301, 2011 11 18, p. 3).⁽⁶⁾ OL C 355, 2017 10 20, p. 17.⁽⁷⁾ 2017/2024(INL).

- (6) norint pasiekti tuos tikslus, Europos piliečių iniciatyvos teikimo tvarka ir sąlygos turėtų būti veiksmingos, skaidrios, aiškios, paprastos, patogios naudotojams, prieinamos neįgaliesiems ir proporcingos šios priemonės pobūdžiui. Jos taip pat turėtų padėti pasiekti deramą teisių ir pareigų pusiausvyrą bei turėtų užtikrinti, kad Komisija tinkamai išnagrėtų galiojančias iniciatyvas ir deramai į jas reaguotų;
- (7) tikslinga nustatyti minimalų amžių, kurio sulaukus galima pritarti iniciatyvai. Tas minimalus amžius turėtų atitikti amžių, piliečiams suteikiantį teisę balsuoti Europos Parlamento rinkimuose. Siekiant padidinti jaunųjų piliečių dalyvavimą demokratiname Sąjungos gyvenime ir taip išnaudoti visą Europos piliečių iniciatyvos, kaip dalyvaujamąsios demokratijos priemonės, potencialą, valstybės narės, kurios mano tai esant tinkama, turėtų galėti nustatyti, kad minimalus amžius, kurio sulaukus galima pritarti iniciatyvai, būtų 16 metų, ir turėtų informuoti apie tai Komisiją. Komisija turėtų periodiškai peržiūrėti Europos piliečių iniciatyvos veikimą, taip pat minimalų amžių, kurio sulaukus galima pritarti iniciatyvai. Valstybės narės raginamos apsvarstyti galimybę, remiantis savo nacionaliniais teisės aktais, nustatyti, kad minimalus amžius būtų 16 metų;
- (8) remiantis ES sutarties 11 straipsnio 4 dalimi, iniciatyvą, kuria Komisija raginama, neviršydama savo įgaliojimų, pateikti tinkamą pasiūlymą tam tikru klausimu, dėl kurio piliečiai mano, kad Sutartims įgyvendinti reikalingas Sąjungos teisės aktas, turėtų pateikti ne mažiau kaip vienas milijonas Sąjungos piliečių, kurie yra reikšmingos valstybių narių dalies piliečiai;
- (9) siekiant užtikrinti, kad iniciatyva atspindėtų Sąjungos interesą ir kartu būtų paprasta naudoti, reikėtų nustatyti, kad iniciatyvą teikiantys piliečiai turi būti iš bent ketvirtadalio valstybių narių;
- (10) siekiant užtikrinti, kad iniciatyva būtų reprezentatyvi ir kad piliečiams būtų sudarytos panašios sąlygos pritarti iniciatyvai, taip pat tikslinga nustatyti, koks turi būti minimalus pasirašiusiųjų skaičius kiekvienoje iš tų valstybių narių. Tas minimalus pasirašiusiųjų skaičius kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti mažėjančiai proporcingas ir atitikti Europos Parlamento narių, išrinktų kiekvienoje valstybėje narėje, skaičių, padaugintą iš bendro Europos Parlamento narių skaičiaus;
- (11) siekiant, kad Europos piliečių iniciatyvos būtų įtraukesnės ir labiau matomos, organizatoriai savo populiarinimo ir komunikacijos veiklose gali naudoti kalbas, kurios nėra oficialiosios Sąjungos institucijų kalbos, tačiau kurios pagal valstybių narių konstitucinę tvarką turi oficialų statusą visoje jų teritorijoje arba jos dalyje;
- (12) nors taikant šį reglamentą tvarkomi asmens duomenys gali apimti neskelbtinus duomenis, atsižvelgiant į Europos piliečių iniciatyvos, kaip dalyvaujamąsios demokratijos priemonės, pobūdį, pagrįsta reikalauti, kad asmens duomenys būtų pateikiami pritariant iniciatyvai ir juos tvarkant tiek, kiek būtina pritarimo pareiškimams patikrinti pagal nacionalinę teisę ir praktiką;
- (13) siekdama Europos piliečių iniciatyvos priemonę padaryti prieinamesnę, Komisija piliečiams ir organizatorių grupėms turėtų teikti informaciją, pagalbą ir praktinę paramą, ypač jos kompetencijai priklausančiais šio reglamento klausimais. Siekiant sustiprinti šį informavimą ir pagalbą, Komisija turėtų taip pat sukurti internetinę bendradarbiavimo platformą, kuri būtų diskusijų forumas ir kurioje būtų galima gauti nepriklausomą paramą, informacijos bei teisinių patarimų dėl Europos piliečių iniciatyvos. Platforma turėtų būti atvira piliečiams, organizatorių grupėms, organizacijoms ir išorės ekspertams, turintiems patirties rengiant Europos piliečių iniciatyvas. Platforma turėtų būti prieinama neįgaliesiems;
- (14) kad organizatorių grupės galėtų valdyti savo iniciatyvą visos procedūros metu, Komisija turėtų sukurti Europos piliečių iniciatyvų internetinį registrą (toliau – registras). Siekiant padidinti informuotumą apie visas iniciatyvas ir užtikrinti jų skaidrumą, registrą turėtų sudaryti vieša interneto svetainė, kurioje būtų teikiama išsami bendra informacija apie Europos piliečių iniciatyvą, taip pat naujausia informacija apie konkrečias iniciatyvas, jų būklę ir deklaruotus paramos ir finansavimo šaltinius, remiantis organizatorių grupės pateikta informacija;
- (15) siekiant užtikrinti, kad priemonė būtų arti piliečių ir didinti informuotumą Europos piliečių iniciatyvos klausimu, valstybės narės savo teritorijose turėtų įsteigti vieną ar daugiau informacijos centrų, kuris (-ie) piliečiams teiktų su Europos piliečių iniciatyva susijusią informaciją ir pagalbą. Tokia informacija ir pagalba visų pirma turėtų būti susijusi su tais šio reglamento aspektais, kurių įgyvendinimas priklauso valstybių narių nacionalinių valdžios

institucijų kompetencijai arba kurie susiję su taikoma nacionaline teise ir todėl tos institucijos gali geriausiai apie juos informuoti piliečius ir organizatorių grupes bei jiems padėti. Kai tikslinga, valstybės narės turėtų siekti sąveikos su tarnybomis, kurios teikia paramą dėl panašių nacionalinių priemonių naudojimo. Komisija, įskaitant jos atstovybes valstybėse narėse, turėtų užtikrinti glaudų bendradarbiavimą su nacionaliniais informacijos centrais tų informavimo ir pagalbos veiklų srityje, įskaitant, kai tikslinga, komunikacijos veiklų Sąjungos lygmeniu srityje;

- (16) norint sėkmingai pradėti ir valdyti piliečių iniciatyvas, reikia minimalios organizuotos struktūros. Siekiant, kad būtų skatinama kelti Sąjungos masto klausimus ir palaikomas tų klausimų svarstymas, ta struktūra turėtų būti organizatorių grupė, sudaryta iš fizinių asmenų, gyvenančių bent septyniose skirtingose valstybėse narėse. Siekiant skaidrumo bei sklandžios ir veiksmingos komunikacijos, organizatorių grupė turėtų paskirti atstovą, kuris visos procedūros metu palaikytų ryšius tarp organizatorių grupės ir Sąjungos institucijų. Organizatorių grupė turėtų turėti galimybę pagal nacionalinę teisę įsteigti juridinį subjektą iniciatyvai valdyti. Taikant šį reglamentą, tas juridinis subjektas turėtų būti laikomas organizatorių grupe;
- (17) nors atsakomybė ir sankcijos už asmens duomenų tvarkymą ir toliau bus reglamentuojamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 ⁽⁸⁾, organizatorių grupė pagal taikomą nacionalinę teisę turėtų būti solidariai atsakinga už visą organizuojant iniciatyvą padarytą žalą, kurią sukelia tyčiniai ar dėl didelio neatsargumo padaryti jos narių neteisėti veiksmai. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad už šio reglamento pažeidimus organizatorių grupei būtų taikomos atitinkamos sankcijos;
- (18) siekiant užtikrinti iniciatyvų suderinamumą ir skaidrumą ir išvengti padėties, kai parašai renkami dėl Sutartyse ir šiame reglamente nustatytų sąlygų neatitinkančios iniciatyvos, Komisija turėtų užregistruoti šiame reglamente nustatytas sąlygas atitinkančias iniciatyvas prieš pradėdant rinkti pritarimo pareiškimus iš piliečių. Registracijos metu Komisija turėtų visapusiškai laikytis SESV 296 straipsnio 2 pastraipoje nustatytos pareigos nurodyti motyvus ir bendro gero administravimo principo, įtvirtinto Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnyje;
- (19) siekiant Europos piliečių iniciatyvą padaryti veiksmingą ir prieinamesnę, atsižvelgiant į tai, kad Europos piliečių iniciatyvos teikimo tvarka ir sąlygos turi būti aiškios, paprastos, patogios naudoti bei proporcingos, ir siekiant užtikrinti, kad būtų užregistruota kuo daugiau iniciatyvų, tais atvejais, kai tik dalis ar dalyis iniciatyvos atitinka registracijos sąlygas pagal šį reglamentą, tikslinga tokią iniciatyvą užregistruoti iš dalies. Iniciatyvos turėtų būti užregistruojamos iš dalies, jeigu iniciatyvos dalis, įskaitant jos pagrindinius tikslus, nėra akivaizdžiai viršijanti Komisijos įgaliojimus pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis ir visi kiti registracijos reikalavimai yra įvykdyti. Turėtų būti aiškiai ir skaidriai nustatyta, kuri iniciatyvos dalis užregistruojama, o potencialūs pasirašantieji – informuoti apie užregistruotą iniciatyvos dalį ir tai, kad pritarimo pareiškimai renkami tik dėl užregistruotos iniciatyvos dalies. Komisija organizatorių grupei turėtų pakankamai išsamiai nurodyti priežastis, dėl kurių ji nusprendė neužregistruoti iniciatyvos arba užregistruoti ją tik iš dalies, ir visas galimas teismines ir neteismines teisių gynimo priemones, kurių ji gali imtis;
- (20) pritarimo iniciatyvai pareiškimai turėtų būti renkami konkretų laikotarpį. Siekiant užtikrinti, kad piliečių iniciatyva išliktų aktuali, kartu turint omenyje, kaip sunku visoje Sąjungoje surinkti pritarimo pareiškimus, tas laikotarpis turėtų būti ne ilgesnis kaip 12 mėnesių nuo organizatorių grupės pasiūlytos rinkimo laikotarpio pradžios dienos. Organizatorių grupė turėtų turėti galimybę pasirinkti rinkimo laikotarpio pradžios datą per šešis mėnesius nuo iniciatyvos užregistravimo. Organizatorių grupė turėtų informuoti Komisiją apie pasirinktą datą ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki tos datos. Siekiant užtikrinti, kad veiksmai būtų derinami su nacionalinėmis valdžios institucijomis, Komisija turėtų informuoti valstybes nares apie organizatorių grupės praneštą datą;
- (21) siekiant Europos piliečių iniciatyvą padaryti prieinamesnę, paprastesnę bei lengvesnę naudoti organizatoriams ir piliečiams, Komisija turėtų įdiegti ir valdyti centralizuotą internetinę pritarimo pareiškimų rinkimo sistemą. Ta sistema turėtų būti nemokamai teikiama naudotis organizatorių grupėms ir ji turėtų apimti pritarimo pareiškimams rinkti internetu būtinas technines priemones, įskaitant prieglobą ir programinę įrangą, taip pat prieinamumo priemones, užtikrinančias, kad iniciatyvoms galėtų pritari ir piliečiai su negalia. Ta sistema turėtų būti įdiegta ir palaikoma pagal Komisijos sprendimą (ES, Euratomas) 2017/46 ⁽⁹⁾;

⁽⁸⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁽⁹⁾ 2017 m. sausio 10 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2017/46 dėl Europos Komisijos ryšių ir informacinių sistemų saugumo (OL L 6, 2017 1 11, p. 40).

- (22) piliečiai turėtų turėti galimybę pritariti iniciatyvoms internetu arba popierine forma pateikdami tik šio reglamento III priede nustatytus asmens duomenis. Valstybės narės turėtų informuoti Komisiją, į kurią III priedo dalį – A ar B – jos norėtų būti įtrauktos. Piliečiai, kurie Europos piliečių iniciatyvai pritariti naudojami centrine internetine pritarimo pareiškimų rinkimo sistema, turėtų galėti pritariti iniciatyvai internetu naudodamiesi nurodytomis elektroninės atpažinties priemonėmis arba pasirašydami elektroniniu parašu, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 ⁽¹⁰⁾. Šiuo tikslu Komisija ir valstybės narės turėtų pagal tą reglamentą įdiegti reikiamas technines priemones. Pritarimo pareiškimą piliečiai turėtų pasirašyti tik vieną kartą;
- (23) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas perėjimui prie naujos centrinės internetinės pritarimo pareiškimų rinkimo sistemos, organizatorių grupė ir toliau turėtų turėti galimybę sukurti savo internetinę sistemą pritarimo pareiškimams rinkti bei rinkti pritarimo iniciatyvoms, pagal šį reglamentą užregistruotoms iki 2022 m. gruodžio 31 d., pareiškimus naudojantis šia sistema. Kiekvienai iniciatyvai organizatorių grupė turėtų naudoti vieną atskirą internetinę pritarimo pareiškimų rinkimo sistemą. Organizatorių grupės sukurtos ir tvarkomos atskiros internetinės pritarimo pareiškimų rinkimo sistemos turėtų turėti tinkamas technines ir saugumo priemones, kad per visą procedūrą būtų užtikrintas saugus duomenų rinkimas, saugojimas ir perdavimas. Tuo tikslu Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų nustatyti išsamias internetinių pritarimo pareiškimų rinkimo sistemų technines specifikacijas. Komisija turėtų turėti galimybę konsultuotis su Europos Sąjungos tinklų ir informacijos apsaugos agentūra (ENISA), kuri padeda Sąjungos institucijoms plėtoti ir įgyvendinti tinklo ir informacinių sistemų saugumo politiką;
- (24) tikslinga, kad prieš pradėdant rinkti pritarimo pareiškimus valstybės narės patikrintų, ar organizatorių grupės sukurtos atskiros internetinės pritarimo pareiškimų rinkimo sistemos atitinka šio reglamento reikalavimus, ir išduotų tokią atitiktį patvirtinanti dokumentą. Atskiras internetines pritarimo pareiškimų rinkimo sistemas turėtų sertifikuoti valstybių narių, kuriose saugomi naudojantis atskira internetine pritarimo pareiškimų rinkimo sistema surinkti duomenys, kompetentingos nacionalinės institucijos. Nedarydamos poveikio nacionalinių priežiūros institucijų įgaliojimams pagal Reglamentą (ES) 2016/679, valstybės narės turėtų paskirti už sistemų sertifikavimą atsakingą kompetentingą nacionalinę instituciją. Valstybės narės turėtų abipusiškai pripažinti jų kompetentingų institucijų išduotus sertifikatus;
- (25) jei surenkamas iniciatyvai reikiamas pasirašytų pritarimo pareiškimų skaičius, kiekviena valstybė narė turėtų būti atsakinga už savo piliečių pasirašytų pritarimo pareiškimų tikrinimą ir tvirtinimą, kad būtų galima įvertinti, ar pasiektas reikalaujamas minimalus pasirašiusiųjų, turinčių teisę pritariti Europos piliečių iniciatyvai, skaičius. Atsižvelgiant į tai, kad reikia mažinti valstybių narių administracinę naštą, tokie tikrinimai turėtų būti atliekami remiantis tinkamomis patikromis, kurios gali būti grindžiamos atsitiktine atranka. Valstybės narės turėtų išduoti dokumentą, kuriuo patvirtinamas gautų galiojančių pritarimo pareiškimų skaičius;
- (26) siekiant skatinti piliečių dalyvavimą ir viešas diskusijas iniciatyvose keliamais klausimais, tais atvejais, kai iniciatyva, kuriai pritarė reikiamas pasirašiusiųjų skaičius ir kuri atitinka kitus šio reglamento reikalavimus, pateikiama Komisijai, organizatorių grupė turėtų turėti teisę pristatyti tą iniciatyvą viešajam svarstymui Sąjungos lygmeniu. Europos Parlamentas turėtų surengti viešąjį svarstymą per tris mėnesius nuo iniciatyvos pateikimo Komisijai. Europos Parlamentas turėtų užtikrinti, kad būtų tolygiai atstovaujama atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant pilietinę visuomenę, socialinius partnerius ir ekspertus, interesams. Komisijai turėtų būti atstovaujama deramu lygiu. Svarstyme turėtų galėti dalyvauti Taryba, kitos Sąjungos institucijos ir patariamieji organai, taip pat suinteresuotieji subjektai, kad būtų užtikrintas jo įtraukumas ir išplėstas jo viešasis interesas;
- (27) Europos Parlamentas, kaip institucija, kurioje Sąjungos lygmeniu yra tiesiogiai atstovaujama piliečiams, turėtų turėti teisę įvertinti pritarimą galiojančiai iniciatyvai po to, kai ji pateikiama ir kai surengiamas viešasis svarstymas. Europos Parlamentas taip pat turėtų turėti galimybę įvertinti veiksmus, kurių ėmėsi Komisija, reaguodama į iniciatyvą, išdėstytus pranešime;
- (28) siekiant užtikrinti, kad piliečiai galėtų veiksmingai dalyvauti demokratiame Sąjungos gyvenime, Komisija turėtų išnagrinėti galiojančią iniciatyvą ir į ją reaguoti. Todėl Komisija per šešis mėnesius nuo iniciatyvos gavimo turėtų išdėstyti savo teises ir politines išvadas bei veiksmus, kurių ji ketina imtis. Komisija turėtų aiškiai, suprantamai ir išsamiai paaiškinti priežastis, dėl kurių ji ketina imtis veiksmų, įskaitant tai, ar ji, reaguodama į iniciatyvą,

⁽¹⁰⁾ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73).

pateiks pasiūlymą dėl Sąjungos teisės akto, ir lygiai taip pat nurodyti priežastis, jei ji neketina imtis veiksmų. Komisija turėtų išnagrinėti iniciatyvas laikydamosi bendrų gero administravimo principų, kaip išdėstyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnyje;

- (29) siekdami užtikrinti savo finansavimo ir paramos skaidrumą, laikotarpiu nuo iniciatyvos užregistravimo iki dienos, kurią ji pateikiama Komisijai, organizatorių grupė turėtų teikti reguliariai atnaujinamą ir išsamią informaciją apie savo iniciatyvų finansavimo ir paramos šaltinius. Ši informacija turėtų būti viešai skelbiama registre ir viešojoje Europos piliečių iniciatyvos interneto svetainėje. Organizatorių grupės paramos ir finansavimo šaltinių deklaracijoje turėtų būti pateikiama informacija apie finansinę paramą, kai vieno rėmėjo suteikta parama viršija 500 EUR, taip pat apie savanoriškai organizatorių grupei padedančias organizacijas, kai tokios paramos neįmanoma ekonomiškai apskaičiuoti. Subjektai, ypač organizacijos, kurios pagal Sutartį prisideda formuojant Europos politinį sąmoningumą ir reiškiant Sąjungos piliečių valią, turėtų galėti skatinti iniciatyvas ir teikti joms finansavimą ir paramą su sąlyga, kad jie tai daro laikydamiesi šiuo reglamentu nustatytos tvarkos ir sąlygų;
- (30) siekdama užtikrinti visišką skaidrumą, Komisija registre ir viešojoje Europos piliečių iniciatyvos interneto svetainėje turėtų pateikti kontaktinę formą, kad sudarytų galimybę piliečiams pateikti skundą, susijusį su informacijos apie finansavimo ir paramos šaltinius, kuriuos deklaravo organizatorių grupės, išsamumu ir teisingumu. Komisija turėtų turėti teisę paprašyti organizatorių grupės pateikti papildomos su skundais susijusios informacijos ir, kai būtina, atnaujinti informaciją apie registre nurodytus finansavimo ir paramos šaltinius;
- (31) tvarkant asmens duomenis pagal šį reglamentą taikomas Reglamentas (ES) 2016/679. Todėl, siekiant teisinio tikrumo, tikslinga paaiškinti, kad organizatorių grupės atstovas arba, kai taikytina, iniciatyvai valdyti įsteigtas juridinis subjektas ir valstybių narių kompetentingos institucijos laikytini duomenų valdytojais, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2016/679, kiek tai susiję su asmens duomenų tvarkymu renkant pritarimo pareiškimus, el. pašto adresus bei duomenis apie iniciatyvų rėmėjus ir paramos pareiškimų tikrinimo ir tvirtinimo tikslais, ir nustatyti maksimalų laikotarpį, kurį galima saugoti asmens duomenis, surinktus iniciatyvos tikslais. Atlikdami duomenų valdytojo funkciją, organizatorių grupės atstovas arba, kai taikytina, iniciatyvai valdyti įsteigtas juridinis subjektas ir valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų imtis visų tinkamų priemonių, kad būtų vykdomos Reglamentu (ES) 2016/679 nustatytos pareigos, visų pirma susijusios su duomenų tvarkymo teisėtumu bei duomenų tvarkymo veiklos saugumu, informacijos teikimu ir duomenų subjektų teisėmis;
- (32) Komisijai tvarkant asmens duomenis taikant šį reglamentą taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725⁽¹⁾. Tikslinga paaiškinti, kad Komisija laikytina duomenų valdytoja, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2018/1725, kiek tai susiję su asmens duomenų tvarkymu registre, internetinėje bendradarbiavimo platformoje, centrinėje internetinėje pritarimo pareiškimų rinkimo sistemoje ir renkant el. pašto adresus. Komisija pagal šį reglamentą turėtų sukurti ir administruoti centrinę internetinę pritarimo pareiškimų rinkimo sistemą, kuria naudodamasi organizatorių grupė rinktų internete paramos pareiškimus savo iniciatyvoms. Komisija ir organizatorių grupės atstovas arba, kai taikytina, iniciatyvai valdyti įsteigtas juridinis subjektas turėtų būti bendri duomenų valdytojai, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2016/679, kiek tai susiję su asmens duomenų tvarkymu centrinėje internetinėje pritarimo pareiškimų rinkimo sistemoje;
- (33) siekdama prisidėti prie aktyvaus piliečių dalyvavimo politiniame Sąjungos gyvenime skatinimo, Komisija turėtų didinti visuomenės informuotumą Europos piliečių iniciatyvos klausimu, visų pirma naudodamasi skaitmeninėmis technologijomis bei socialine žiniasklaida ir vykdydama Sąjungos pilietybės ir piliečių teisių populiarinimo veiksmus. Europos Parlamentas turėtų prisidėti prie Komisijos komunikacijos veiklos;
- (34) siekdami sudaryti palankesnes sąlygas komunikacijai su pasirašiusiais ir informuoti juos apie reaguojant į iniciatyvą vykdomus tolesnius veiksmus, Komisija ir organizatorių grupė turėtų galėti, laikydamiesi duomenų apsaugos taisyklių, rinkti pasirašiusių el. pašto adresus. Rinkti el. pašto adresus turėtų būti neprivaloma ir galima tik jei su tuo aiškiai sutinka pasirašantieji. El. pašto adresai turėtų būti renkami ne iš pritarimo pareiškimų formų ir potencialūs pasirašantieji turėtų būti informuojami, kad jų teisė pritari iniciatyvai nepriklauso nuo to, ar jie sutiks pateikti savo el. pašto adresą;

⁽¹⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

- (35) siekiant pritaikyti šį reglamentą prie būsimų poreikių, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiami šio reglamento priedai. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽¹²⁾ nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu, kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (36) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, visų pirma tam, kad nustatytų šį reglamentą atitinkančių internetinių rinkimo sistemų technines specifikacijas. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽¹³⁾;
- (37) laikantis proporcingumo principo, kad būtų pasiektas pagrindinis tikslas stiprinti piliečių dalyvavimą Sąjungos demokratiname ir politiniame gyvenime, būtina ir tinkama nustatyti taisykles, susijusias su Europos piliečių iniciatyva. Pagal ES sutarties 5 straipsnio 4 dalį šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (38) šiuo reglamentu laikomasi pagrindinių teisių ir principų, įtvirtintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje;
- (39) siekiant teisinio tikrumo ir aiškumo Reglamentas (ES) Nr. 211/2011 turėtų būti panaikintas;
- (40) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001⁽¹⁴⁾ 28 straipsnio 2 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kuris pateikė oficialias pastabas 2017 m. gruodžio 19 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos iniciatyvos, kuria Europos Komisija raginama, neviršydamą savo įgaliojimų, pateikti atitinkamą pasiūlymą tam tikru klausimu, dėl kurio piliečiai mano, kad Sutartims įgyvendinti reikalingas Sąjungos teisės aktas (toliau – Europos piliečių iniciatyva arba iniciatyva), teikimo tvarka ir sąlygos.

2 straipsnis

Teisė pritarti Europos piliečių iniciatyvai

1. Kiekvienas Sąjungos pilietis, sulaukęs bent tokio amžiaus, kada galima balsuoti Europos Parlamento rinkimuose, pagal šį reglamentą turi teisę pritarti iniciatyvai pasirašydamas pritarimo pareiškimą.

Valstybės narės, laikydamosi savo nacionalinės teisės aktų, gali nustatyti, kad minimalus amžius, kurio sulaukus galima pritarti iniciatyvai, būtų 16 metų; tokiu atveju jos informuoja apie tai Komisiją.

2. Laikydamosi taikomos teisės, valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad neįgalieji galėtų naudotis savo teise pritarti iniciatyvai ir turėtų galimybę susipažinti su visų atitinkamų šaltinių informacija apie iniciatyvas vienodomis sąlygomis kaip ir kiti piliečiai.

⁽¹²⁾ OLL 123, 2016 5 12, p. 1.

⁽¹³⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁽¹⁴⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

3 straipsnis

Reikalaujamas pasirašiusių skaičius

1. Inicijatyva yra galiojanti, jei:
 - a) jei pagal 2 straipsnio 1 dalį pritarė bent vienas milijonas Sąjungos piliečių (toliau – pasirašiusieji), iš bent ketvirtadalio valstybių narių ir
 - b) bent ketvirtadalyje valstybių narių iniciatyvos registracijos metu pasirašiusių skaičius yra lygus bent minimaliam I priede nustatytam skaičiui, atitinkančiam kiekvienoje valstybėje narėje išrinktų Europos Parlamento narių skaičių, padaugintą iš bendro Europos Parlamento narių skaičiaus.
2. Taikant 1 dalį pasirašiusysis skaičiuojamas toje valstybėje narėje, kurios pilietis jis yra, nepriklausomai nuo to, kur pasirašiusysis pasirašė pritarimo pareiškimą.

4 straipsnis

Komisijos ir valstybių narių teikiama informacija ir pagalba

1. Komisija piliečiams ir organizatorių grupėms teikia lengvai prieinamą ir išsamią informaciją ir pagalbą, susijusią su Europos piliečių iniciatyva, įskaitant jų nukreipimą prie atitinkamų informacijos ir pagalbos šaltinių.

Komisija tiek internete, tiek popierine forma visomis oficialiosiomis Sąjungos institucijų kalbomis viešai paskelbia Europos piliečių iniciatyvos vadovą.

2. Komisija sukuria nemokamą internetinę bendradarbiavimo Europos piliečių iniciatyvos klausimais platformą.

Platformoje teikiami praktiniai ir teisiniai patarimai, be to, tai yra diskusijų apie Europos piliečių iniciatyvą forumas, kuriame piliečiai, organizatorių grupės, suinteresuotieji subjektai, nevyriausybinės organizacijos, ekspertai ir kitos dalyvauti pageidaujantios Sąjungos institucijos ir įstaigos gali keistis informacija ir geriausia patirtimi.

Platforma yra prieinama neigaliesiems.

Platformos valdymo ir priežiūros išlaidos padengiamos iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto.

3. Komisija sukuria internetinį registrą, kuriame organizatorių grupės gali valdyti savo iniciatyvą per visą procedūrą.

Registrą sudaro vieša interneto svetainė, kurioje teikiama bendra informacija apie Europos piliečių iniciatyvą ir informacija apie konkrečias iniciatyvas bei jų būklę.

Komisija reguliariai atnaujina registrą ir paskelbia jame organizatorių grupės pateiktą informaciją.

4. Užregistravusi iniciatyvą pagal 6 straipsnį, Komisija pateikia tos iniciatyvos, įskaitant jos priedą, turinio vertimus į visas oficialiąsias Sąjungos institucijų kalbas, vadovaujantis II priede nustatytais ribomis, kad jie būtų skelbiami registre ir naudojami pritarimo pareiškimams rinkti pagal šį reglamentą.

Be to, organizatorių grupė gali pateikti papildomos informacijos apie iniciatyvą ir, jei yra, II priede nurodyto teisės akto projekto, pateikto pagal 6 straipsnio 2 dalį, vertimus į visas oficialiąsias Sąjungos institucijų kalbas. Už tuos vertimus atsako organizatorių grupė. Organizatorių grupės pateiktų vertimų turinys atitinka pagal 6 straipsnio 2 dalį pateiktos iniciatyvos turinį.

Komisija užtikrina, kad registre ir viešojoje Europos piliečių iniciatyvos interneto svetainėje būtų skelbiama pagal 6 straipsnio 2 dalį pateikta informacija ir pagal šią dalį pateikti vertimai.

5. Komisija sukuria ir organizatorių grupėms nemokamai teikia rinkmenų keitimosi paslaugą, skirtą pritarimo pareiškimams perduoti valstybių narių kompetentingoms institucijoms pagal 12 straipsnį.

6. Kiekviena valstybė narė įsteigia vieną ar daugiau informacijos centrų, laikantis taikomos Sąjungos ir nacionalinės teisės organizatorių grupėms nemokamai teikiantį (-us) su Europos piliečių iniciatyvos teikimu susijusią informaciją ir pagalbą.

II SKYRIUS

PROCEDŪRINĖS NUOSTATOS

5 straipsnis

Organizatorių grupė

1. Iniciatyvą rengia ir valdo bent septynių fizinių asmenų grupė (toliau – organizatorių grupė). Europos Parlamento nariai į tą minimalų skaičių neįskaičiuojami.

2. Organizatorių grupės nariai iniciatyvos registracijos metu turi būti Sąjungos piliečiai, sulaukę amžiaus, kada galima balsuoti Europos Parlamento rinkimuose, ir grupę turi sudaryti bent septynių skirtingų valstybių narių gyventojai.

Registre Komisija pagal Reglamentą (ES) 2018/1725 skelbia kiekvienos iniciatyvos visų organizatorių grupės narių vardus ir pavardes.

3. Organizatorių grupė vieną savo narį paskiria atstovu ir vieną – jo pavaduotoju, kurie atitinkamai atsakingi už ryšių su Sąjungos institucijomis per visą procedūrą palaikymą ir yra įgalioti veikti organizatorių grupės vardu (toliau – asmenys ryšiams).

Organizatorių grupė taip pat gali iš savo narių arba iš šalies paskirti ne daugiau kaip du kitus fizinius asmenis, kurie būtų įgalioti veikti asmenų ryšiams vardu per visą procedūrą palaikant ryšius su Sąjungos institucijomis.

4. Organizatorių grupė informuoja Komisiją apie visus grupės sudėties pasikeitimus per visą procedūrą ir pateikia tinkamus įrodymus, kad 1 ir 2 dalyse nustatyti reikalavimai yra įvykdyti. Organizatorių grupės sudėties pasikeitimai turi atsispindėti pritarimo pareiškimų formose, be to, per visą procedūrą esamų ir buvusių organizatorių grupės narių vardai ir pavardės skelbiami registre.

5. Nedarant poveikio atsakomybei, kuri organizatorių grupės atstovui, kaip duomenų valdytojui, tenka pagal Reglamento (ES) 2016/679 82 straipsnio 2 dalį, pagal taikomą nacionalinę teisę organizatorių grupės nariai yra solidariai atsakingi už bet kokią organizuojant iniciatyvą padarytą žalą, kurią sukelia tyčiniai arba dėl didelio neatsargumo padaryti neteisėti veiksmai.

6. Nedarant poveikio sankcijoms, numatytiems Reglamento (ES) 2016/679 84 straipsnyje, valstybės narės užtikrina, kad organizatorių grupės nariams pagal nacionalinę teisę būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos sankcijos už šio reglamento pažeidimus, visų pirma už:

- a) neteisingus pareiškimus;
- b) nesąžiningą duomenų naudojimą.

7. Jei pagal valstybės narės nacionalinę teisę būtent konkrečiai iniciatyvai valdyti įsteigiamas juridinis subjektas, tas juridinis subjektas, jei taikytina, šio straipsnio 5 ir 6 dalių, 6 straipsnio 2 ir 4–7 dalių, 7–19 straipsnių ir II–VII priedų tikslais laikomas organizatorių grupe arba jos nariu, jei organizatorių grupės atstovu paskirtam jos nariui yra suteikti įgaliojimai veikti juridinio subjekto vardu.

6 straipsnis

Registracija

1. Pritarimo iniciatyvai pareiškimai gali būti renkami tik po to, kai Komisija iniciatyvą užregistruoja.

2. Organizatorių grupė registracijos prašymą Komisijai pateikia registre.

Teikdama prašymą organizatorių grupė taip pat:

- a) perduoda II priede nurodytą informaciją viena iš oficialiųjų Sąjungos institucijų kalbų;
- b) nurodo septynis narius, į kuriuos reikia atsižvelgti 5 straipsnio 1 ir 2 dalių tikslais, jei organizatorių grupę sudaro daugiau nei septyni nariai;
- c) kai aktualu, nurodo, kad pagal 5 straipsnio 7 dalį įsteigtas juridinis subjektas.

Nedarant poveikio 5 ir 6 dalių taikymui, Komisija priima sprendimą dėl registracijos prašymo per du mėnesius nuo jo pateikimo.

3. Komisija iniciatyvą užregistruoja, jeigu:
- organizatorių grupė pateikė tinkamų įrodymų, kad ji atitinka 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus, ir paskyrė asmenis ryšiams pagal 5 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą;
 - 5 straipsnio 7 dalyje nurodytoje situacijoje juridinis subjektas įsteigtas būtent iniciatyvai valdyti, o organizatorių grupės narys, paskirtas to subjekto atstovu, yra įgaliotas veikti juridinio subjekto vardu;
 - jokia iniciatyvos dalis nėra akivaizdžiai viršijanti Komisijos įgaliojimus pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis;
 - iniciatyva nėra akivaizdžiai siekiama piktnaudžiauti, ji nėra akivaizdžiai lengvabūdiška ar nepagrįsta;
 - iniciatyva nėra akivaizdžiai prieštaraujanti Sąjungos vertybėms, nustatytoms ES sutarties 2 straipsnyje, ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintoms teisėms.

Siekdama įvertinti, ar tenkinami šios dalies pirmos pastraipos a–e punktuose nurodyti reikalavimai, Komisija įvertina laikantis 2 dalies organizatorių grupės pateiktą informaciją.

Nedarant poveikio 4 ir 5 dalių taikymui, Komisija atsisako užregistruoti iniciatyvą, jeigu netenkinamas vienas ar keli šios dalies pirmos pastraipos a–e punktuose nustatyti reikalavimai.

4. Priėjusi prie išvados, kad 3 dalies pirmos pastraipos a, b, d ir e punktuose nustatyti reikalavimai tenkinami, tačiau netenkinamas 3 dalies pirmos pastraipos c punkto reikalavimas, Komisija per vieną mėnesį nuo prašymo pateikimo informuoja organizatorių grupę apie savo vertinimą ir jo pagrindą.

Tokiu atveju organizatorių grupė gali iniciatyvą iš dalies pakeisti, siekdama atsižvelgti į Komisijos vertinimą, kad iniciatyva atitiktų 3 dalies pirmos pastraipos c punkte nustatytą reikalavimą, arba palikti pradinę iniciatyvą tokią pačią arba ją atsiimti. Organizatorių grupė per du mėnesius nuo Komisijos vertinimo gavimo informuoja Komisiją apie savo pasirinkimą, atsižvelgdama į vertinimo pagrindą, ir pateikia pradinės iniciatyvos dalinius pakeitimus, jei jų yra.

Jeigu pagal šios dalies antrą pastraipą organizatorių grupė iš dalies pakeičia pradinę iniciatyvą arba palieka ją tokią pačią, Komisija:

- užregistruoja iniciatyvą, jei ji atitinka 3 dalies pirmos pastraipos c punkto reikalavimą;
- iš dalies užregistruoja iniciatyvą, jei iniciatyvos dalis, įskaitant jos pagrindinius tikslus, nėra akivaizdžiai viršijanti Komisijos įgaliojimus pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis;
- kitokiu atveju iniciatyvą užregistruoti atsisako.

Komisija priima sprendimą dėl prašymo per vieną mėnesį nuo informacijos, nurodytos šios dalies antroje pastraipoje, gavimo iš organizatorių grupės.

5. Užregistruota iniciatyva viešai paskelbiama registre.

Kai Komisija iniciatyvą užregistruoja iš dalies, ji paskelbia informaciją apie tai, kokia iniciatyvos dalis užregistruota, registre.

Tokiu atveju organizatorių grupė užtikrina, kad potencialūs pasirašantieji būtų informuoti apie tai, kokia iniciatyvos dalis užregistruota, ir tai, kad pritarimo pareiškimai renkami tik užregistruotai daliai.

6. Komisija užregistruoja iniciatyvą unikaliu registracijos numeriu ir nurodo jį organizatorių grupei.

7. Jei pagal 4 dalį Komisija atsisako registruoti iniciatyvą arba ją užregistruoja tik iš dalies, ji nurodo savo sprendimo pagrindą ir informuoja organizatorių grupę. Ji taip pat informuoja organizatorių grupę apie visas galimas teismines ir neteismines teisių gynimo priemones, kurių ji gali imtis.

Komisija registre ir viešojo Europos piliečių iniciatyvos interneto svetainėje viešai skelbia visus savo pagal šį straipsnį priimtus sprendimus dėl registracijos prašymų.

8. Komisija apie iniciatyvos užregistravimą praneša Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui.

*7 straipsnis***Iniciatyvos atsiėmimas**

Bet kuriuo metu prieš pateikdama iniciatyvą Komisijai pagal 13 straipsnį organizatorių grupė gali atsiimti pagal 6 straipsnį užregistruotą iniciatyvą. Informacija apie šį atsiėmimą skelbiama registre.

*8 straipsnis***Rinkimo laikotarpis**

1. Nedarant poveikio 11 straipsnio 6 dalies taikymui, visi pritarimo pareiškimai surenkami per ne ilgesnį kaip 12 mėn. laikotarpį nuo organizatorių grupės pasirinktos datos (toliau – rinkimo laikotarpis). Ta data negali būti vėliau nei praėjus šešiesiems mėnesiams nuo iniciatyvos užregistravimo pagal 6 straipsnį.

Organizatorių grupė informuoja Komisiją apie pasirinktą datą ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki tos datos.

Kai organizatorių grupė per rinkimo laikotarpį pageidauja nutraukti rinkimą nepasibaigus rinkimo laikotarpiui, ji apie tą ketinimą informuoja Komisiją likus bent 10 darbo dienų iki naujai pasirinktos dienos, kurią rinkimo laikotarpis turi pasibaigti.

Komisija praneša valstybėms narėms pirmoje pastraipoje nurodytą datą.

2. Komisija rinkimo laikotarpio pradžios ir pabaigos datas nurodo registre.

3. Dieną, kurią pasibaigia rinkimo laikotarpis, Komisija sustabdo 10 straipsnyje nurodytos centrinės internetinės rinkimo sistemos veikimą, o organizatorių grupė sustabdo 11 straipsnyje nurodytos atskiros internetinės rinkimo sistemos veikimą.

*9 straipsnis***Pritarimo pareiškimų rinkimo procedūra**

1. Pritarimo pareiškimai gali būti pasirašomi internetu arba popierine forma.

2. Renkant pritarimo pareiškimus, galima naudoti tik III priede pateiktus modelius atitinkančias formas.

Prieš pradėdama rinkti pritarimo pareiškimus, organizatorių grupė užpildo III priede pateiktas formas. Formose pateikiama informacija turi atitikti registre nurodytą informaciją.

Kai organizatorių grupė nusprendžia pritarimo pareiškimus internetu rinkti per 10 straipsnyje nurodytą centrinę internetinę rinkimo sistemą, Komisija atsako už tinkamų formų, atitinkančių III priedą, pateikimą.

Kai pagal 6 straipsnio 4 dalį iniciatyva užregistruojama iš dalies, III priede pateiktos formos ir, jei taikytina, centrinė internetinė rinkimo sistema bei atskira internetinė rinkimo sistema turi atitikti užregistruotą iniciatyvos dalį. Pritarimo pareiškimų formos gali būti pritaikytos rinkimui internete arba popierine forma.

III priedas netaikomas, kai piliečiai išreiškia pritarimą iniciatyvai internetu, per 10 straipsnyje nurodytą centrinę internetinę rinkimo sistemą, naudodamiesi praneštomis elektroninės atpažinties priemonėmis, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 910/2014, nurodytomis šio reglamento 10 straipsnio 4 dalyje. Sąjungos piliečiai nurodo savo pilietybę, o valstybės narės pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2015/1501⁽¹⁵⁾ priima minimalų fizinių asmenų duomenų rinkinį.

3. Pritarimo pareiškimą pasirašantis asmuo turi pateikti tik III priede nurodytus asmens duomenis.

4. Iki 2019 m. birželio 30 d. valstybės narės informuoja Komisiją, į kurią III priedo dalį pageidauja būti įtrauktos: A ar B. Valstybės narės, kurios pageidauja būti įtrauktos į III priedo B dalį, nurodo joje nurodytą asmens kodo arba asmens tapatybės (dokumento) numerio rūšį (-is).

⁽¹⁵⁾ 2015 m. rugsėjo 8 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/1501 dėl sąveikumo sistemos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje 12 straipsnio 8 dalį (OL L 235, 2015 9 9, p. 1).

Iki 2020 m. sausio 1 d. Komisija registre paskelbia III priedo formas.

Valstybė narė, įtraukta į vieną III priedo dalį, gali prašyti Komisijos būti perkelta į kitą III priedo dalį. Ji pateikia savo prašymą Komisijai likus bent šešioms mėnesiams iki dienos, kurią bus pradėtos taikyti naujos formos.

5. Organizatorių grupė yra atsakinga už pritarimo pareiškimų popierine forma surinkimą iš pasirašiusiųjų.
6. Asmuo gali pasirašyti pritarimo konkrečiai iniciatyvai pareiškimą tik vieną kartą.
7. Organizatorių grupė rinkimo laikotarpiu kiekvienoje valstybėje narėje surinktų pritarimo pareiškimų skaičių praneša Komisijai bent kas du mėnesius, o galutinį skaičių – per tris mėnesius nuo rinkimo laikotarpio pabaigos, kad šie skaičiai būtų paskelbti registre.

Jei reikiamas pritarimo pareiškimų skaičius nepasiekiamas arba per tris mėnesius nuo rinkimo laikotarpio pabaigos organizatorių grupė nepateikia jokio atsakymo, Komisija iniciatyvą nutraukia ir registre paskelbia pranešimą apie tai.

10 straipsnis

Centrinė internetinė rinkimo sistema

1. Pritarimo pareiškimo formoms rinkti internetu, remdamasi Sprendimu (ES, Euratomas) 2017/46, Komisija iki 2020 m. sausio 1 d. įdiegia ir nuo tos datos pradeda valdyti centrinę internetinę rinkimo sistemą.

Centrinės internetinės rinkimo sistemos diegimo ir valdymo sąnaudos padengiamos iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto. Naudojimasis centrine internetine rinkimo sistema yra nemokamas.

Centrinė internetinė rinkimo sistema yra prieinama neįgaliesiems.

Centrinės internetinės rinkimo sistemos surinkti duomenys saugomi serveriuose, kuriuos tam tikslui suteikia Komisija.

Centrinė internetinė rinkimo sistema suteikia galimybę įkelti popierine forma surinktus pritarimo pareiškimus.

2. Komisija užtikrina, kad rinkimo laikotarpiu, nustatytu pagal 8 straipsnį, pritarimo kiekvienai iniciatyvai pareiškimus būtų galima rinkti naudojantis centrine internetine rinkimo sistema.

3. Organizatorių grupė informuoja Komisiją, ar pageidauja naudotis centrine internetine pritarimo pareiškimų rinkimo sistema ir ar pageidauja įkelti popierine forma surinktus pritarimo pareiškimus, ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki rinkimo laikotarpio pradžios.

Kai organizatorių grupė įkelti popierine forma surinktus pritarimo pareiškimus pageidauja, ji įkelia visus popierine forma surinktus pritarimo pareiškimus ne vėliau kaip per du mėnesius nuo rinkimo laikotarpio pabaigos ir apie tai informuoja Komisiją.

4. Valstybės narės užtikrina, kad:

- a) piliečiai galėtų pritari iniciatyvoms internetu naudodamiesi nurodytomis elektroninės atpažinties priemonėmis arba pasirašydami pritarimo pareiškimą elektroniniu parašu, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 910/2014;
- b) būtų pripažintas Komisijos eIDAS mazgas, sukurtas pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014 ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2015/1501.

5. Komisija konsultuojasi su suinteresuotaisiais subjektais dėl tolesnių centrinės internetinės rinkimo sistemos vystymo ir tobulinimo, siekdama atsižvelgti į jų siūlymus ir susirūpinimą jiems keliančius klausimus.

11 straipsnis

Atskiros internetinės rinkimo sistemos

1. Kai organizatorių grupė centrine internetine rinkimo sistema nesinaudoja, ji gali rinkti pritarimo pareiškimus internetu keliose ar visose valstybėse narėse naudodama kitą bendrą internetinę rinkimo sistemą (toliau – atskira internetinė rinkimo sistema).

Naudojantis atskira internetine rinkimo sistema surinkti duomenys saugomi valstybės narės teritorijoje.

2. Organizatorių grupė užtikrina, kad visą rinkimo laikotarpį atskira internetinė rinkimo sistema atitiktų šio straipsnio 4 dalies ir 18 straipsnio 3 dalies reikalavimus.

3. Užregistravus iniciatyvą, bet dar neprasidėjus rinkimo laikotarpiui, nedarant poveikio nacionalinių priežiūros institucijų įgaliojimams pagal Reglamento (ES) 2016/679 VI skyrių, organizatorių grupė paprašo valstybės narės, kurioje bus saugomi naudojantis atskira internetine rinkimo sistema surinkti duomenys, kompetentingos institucijos patvirtinti, kad ta sistema atitinka šio straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus.

Jeigu atskira internetinė rinkimo sistema atitinka reikalavimus, nustatytus šio straipsnio 4 dalyje, kompetentinga institucija per vieną mėnesį nuo prašymo pateikimo išduoda tai patvirtinantį sertifikatą pagal IV priede pateiktą modelį. Organizatorių grupė tokio sertifikato kopiją viešai paskelbia interneto svetainėje, naudojamoje atskirai internetinei rinkimo sistemai.

Valstybės narės pripažįsta kitų valstybių narių kompetentingų institucijų išduotus sertifikatus.

4. Atskirose internetinėse rinkimo sistemose įdiegiamos tinkamos saugumo ir techninės priemonės, kuriomis visą rinkimo laikotarpį užtikrinama, kad:

- a) pritarimo pareiškimus galėtų pasirašyti tik fiziniai asmenys;
- b) apie iniciatyvą pateikta informacija atitiktų registre skelbiamą informaciją;
- c) duomenys iš pasirašiusiųjų būtų renkami laikantis III priedo;
- d) pasirašiusiųjų pateikti duomenys būtų saugiai renkami ir saugomi.

5. Iki 2020 m. sausio 1 d. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriuose išdėstomos šio straipsnio 4 daliai įgyvendinti skirtos techninės specifikacijos. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 22 straipsnyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

Rengdama pirmoje pastraipoje nurodytas technines specifikacijas, Komisija gali konsultuotis su Europos Sąjungos tinklų ir informacijos apsaugos agentūra (ENISA).

6. Kai pritarimo pareiškimai renkami naudojantis atskira internetine rinkimo sistema, rinkimo laikotarpis gali prasidėti tai sistemai išdavus 3 dalyje nurodytą sertifikatą.

7. Šis straipsnis taikomas tik iniciatyvoms, pagal 6 straipsnį užregistruotoms iki 2022 m. gruodžio 31 d.

12 straipsnis

Valstybių narių vykdomas pritarimo pareiškimų tikrinimas ir tvirtinimas

1. Kiekviena valstybė narė (toliau – atsakinga valstybė narė) patikrina ir patvirtina, ar jos piliečių pasirašyti pritarimo pareiškimai atitinka šio reglamento nuostatas.

2. Per tris mėnesius nuo rinkimo laikotarpio pabaigos ir nedarant poveikio šio straipsnio 3 dalies taikymui, organizatorių grupė pateikia internetu ir popierine forma surinktus pritarimo pareiškimus 20 straipsnio 2 dalyje nurodytoms atsakingos valstybės narės kompetentingoms institucijoms.

Organizatorių grupė pritarimo pareiškimus pateikia kompetentingoms institucijoms tik tuo atveju, jei pasiektas 3 straipsnyje nustatytas minimalus pasirašiusiųjų skaičius.

Pritarimo pareiškimai pateikiami kiekvienai atsakingos valstybės narės kompetentingai institucijai tik vieną kartą, naudojant V priede pateiktą formą.

Internetu surinkti pritarimo pareiškimai pateikiami pagal elektroninę schemą, kurią viešai paskelbia Komisija.

Popierine forma surinkti pritarimo pareiškimai ir internetu surinkti pritarimo pareiškimai pateikiami atskirai.

3. Pritarimo pareiškimus, surinktus internetu, naudojantis centrine internetine rinkimo sistema, taip pat surinktus popierine forma ir įkeltus pagal 10 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą, Komisija pateikia atsakingos valstybės narės kompetentingai institucijai, kai organizatorių grupė pagal šio straipsnio 2 dalį pateikia V priede pateiktą formą atsakingos valstybės narės kompetentingai institucijai.

Kai organizatorių grupė pritarimo pareiškimus surenka naudodamasi atskira internetine rinkimo sistema, ji gali prašyti Komisijos šiuos pareiškimus pateikti atsakingos valstybės narės kompetentingai institucijai.

Komisija pritarimo pareiškimus pateikia pagal šio straipsnio 2 dalies antrą–ketvirtą pastraipą naudodamasi 4 straipsnio 5 dalyje nurodyta keitimosi rinkmenomis paslauga.

4. Per tris mėnesius nuo pritarimo pareiškimų gavimo kompetentingos institucijos, laikydamosi nacionalinės teisės aktų ir praktikos, atlieka tinkamus šių pareiškimų patikrinimus, kurie gali būti grindžiami atsitiktine atranka.

Kai internetu ir popierine forma surinkti pritarimo pareiškimai pateikiami atskirai, šis laikotarpis pradamas skaičiuoti nuo dienos, kurią kompetentinga institucija gauna visus pritarimo pareiškimus.

Tikrinant popierine forma surinktus pritarimo pareiškimus nereikalaujama patvirtinti parašų autentiškumo.

5. Remdamasi atliktu patikrinimu, kompetentinga institucija patvirtina iš atitinkamos valstybės narės gautų galiojančių pritarimo pareiškimų skaičių. Tai patvirtinantis sertifikatas organizatorių grupei išduodamas nemokamai pagal VI priede pateikiamą modelį.

Sertifikate nurodomas galiojančių pritarimo pareiškimų, surinktų popierine forma ir internetu, skaičius, įskaitant surinktus popierine forma ir įkeltus pagal 10 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą.

13 straipsnis

Pateikimas Komisijai

Per tris mėnesius nuo paskutinio sertifikato, išduoto pagal 12 straipsnio 5 dalį, organizatorių grupė iniciatyvą pateikia Komisijai.

Organizatorių grupė užpildytą VII priede pateiktą formą pateikia kartu su 12 straipsnio 5 dalyje nurodytų sertifikatų kopijomis popierine arba elektronine forma.

Komisija VII priede pateiktą formą paskelbia viešai registre.

14 straipsnis

Paskelbimas ir viešasis svarstymas

1. Kai Komisija gauna galiojančią iniciatyvą, kurios pritarimo pareiškimai surinkti ir patvirtinti pagal 8–12 straipsnius, ji nedelsdama registre paskelbia pranešimą apie tai, o iniciatyvą perduoda Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui, taip pat nacionaliniams parlamentams.

2. Per tris mėnesius nuo iniciatyvos pateikimo organizatorių grupei suteikiama galimybė pristatyti iniciatyvą Europos Parlamento surengtame viešajame svarstyme.

Viešąjį svarstymą Europos Parlamentas rengia savo patalpose.

Komisijai svarstyme atstovaujama tinkamu lygmeniu.

Svarstyme suteikiama galimybė dalyvauti Tarybos, kitų Sąjungos institucijų ir patariamųjų organų, nacionalinių parlamentų ir pilietinės visuomenės atstovams.

Europos Parlamentas užtikrina, kad atitinkamiems viešiesiems ir privatiesiems interesams būtų atstovaujama tolygiai.

3. Po viešojo svarstymo Europos Parlamentas įvertina politinę paramą iniciatyvai.

15 straipsnis

Komisijos atliekama nagrinėjimo procedūra

1. Per vieną mėnesį nuo iniciatyvos pateikimo pagal 13 straipsnį Komisija atitinkamu lygmeniu priima organizatorių grupę, suteikdama jai galimybę išsamiai paaiškinti iniciatyvos tikslus.

2. Per šešis mėnesius nuo iniciatyvos paskelbimo pagal 14 straipsnio 1 dalį ir pasibaigus 14 straipsnio 2 dalyje nurodytam viešajam svarstymui Komisija pranešime išdėsto savo teises ir politines išvadas dėl iniciatyvos, nurodo veiksmus, kurių prirėikus ketina imtis, ir pagrindą, kuriuo remdamasi veiksnių imsis arba nesiims.

Kai reaguodama į iniciatyvą Komisija ketina imtis veiksnių, įskaitant, kai tinkama, priimti vieną ar kelis pasiūlymus dėl Sąjungos teisės akto, pranešime taip pat išdėstomas numatomas šių veiksnių įgyvendinimo tvarkaraštis.

Pranešimas perduodamas organizatorių grupei, taip pat Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui ir paskelbiamas viešai.

3. Komisija ir organizatorių grupė informuoja pasirašiusiuosius apie atsaką į iniciatyvą pagal 18 straipsnio 2 ir 3 dalis.

Komisija registre ir viešoje Europos piliečių iniciatyvos interneto svetainėje teikia atnaujintą informaciją apie pranešime, priimtame reaguojant į iniciatyvą, išdėstytų veiksnių įgyvendinimą.

16 straipsnis

Europos Parlamento tolesni veiksmai dėl sėkmingų piliečių iniciatyvų

Europos Parlamentas įvertina priemones, kurių ėmėsi Komisija, parengusi savo pranešimą, nurodytą 15 straipsnio 2 dalyje.

III SKYRIUS

KITOS NUOSTATOS

17 straipsnis

Skaidrumas

1. Organizatorių grupė pateikia aiškia, tikslią ir išsamią informaciją, skelbtiną registre ir, kai tinkama, savo kampanijos interneto svetainėje, apie iniciatyvos finansavimo šaltinius, kai viršijama 500 EUR suma vienam rėmėjui.

Turi būti įmanoma aiškiai nustatyti deklaruojamus finansavimo ir paramos šaltinius, įskaitant rėmėjus, ir atitinkamas sumas.

Organizatorių grupė taip pat pateikia informaciją apie savanoriškai jai padedančių organizacijų pavadinimus, kai tokios paramos neįmanoma ekonomiškai apskaičiuoti.

Ta informacija atnaujinama bent kas du mėnesius per laikotarpį nuo registracijos dienos iki dienos, kurią iniciatyva pateikiama Komisijai pagal 13 straipsnį. Komisija ją aiškia ir prieinama forma viešai paskelbia registre ir viešoje Europos piliečių iniciatyvos interneto svetainėje.

2. Komisija turi teisę prašyti, kad organizatorių grupė pateiktų papildomos informacijos ir paaiškinimų apie finansavimo ir paramos šaltinius, deklaruotus pagal šį reglamentą.

3. Komisija registre suteikia galimybę piliečiams pateikti skundą, susijusį su informacijos apie finansavimo ir paramos šaltinius, kuriuos deklaravo organizatorių grupės, išsamumu ir teisingumu, bei tuo tikslu paskelbia kontaktinę formą registre ir viešoje Europos piliečių iniciatyvos interneto svetainėje.

Komisija gali prašyti, kad organizatorių grupė pateiktų papildomos su pagal šią dalį gautais skundais susijusios informacijos ir, kai tinkama, atnaujinti informaciją apie registre nurodytus finansavimo ir paramos šaltinius.

18 straipsnis

Komunikacija

1. Komisija didina visuomenės informuotumą apie Europos piliečių iniciatyvą, jos tikslus ir veikimą vykdydama komunikacijos veiklą ir informacines kampanijas, taip padėdama skatinti aktyvų piliečių dalyvavimą poliniame Sąjungos gyvenime.

Europos Parlamentas prisideda prie Komisijos komunikacijos veiklos.

2. Siekdama vykdyti su konkrečia iniciatyva susijusią komunikacijos ir informavimo veiklą ir gavusi aiškų pasirašiusiojo sutikimą organizatorių grupė arba Komisija gali rinkti jo el. pašto adresą.

Potencialūs pasirašantieji informuojami, kad ir nedavę sutikimo rinkti jų el. pašto adresą jie gali pasinaudoti savo teise pritarti iniciatyvai.

3. El. pašto adresai negali būti renkami iš pritarimo pareiškimų formų. Tačiau jie gali būti renkami tuo pačiu metu kaip pritarimo pareiškimai, jeigu jie tvarkomi atskirai.

19 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

1. Organizatorių grupės atstovas yra duomenų valdytojas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2016/679, kiek tai susiję su asmens duomenų tvarkymu renkant pritarimo pareiškimus, el. pašto adresus ir iniciatyvų rėmėjų duomenis. Kai įsteigiamas šio reglamento 5 straipsnio 7 dalyje nurodytas juridinis subjektas, duomenų valdytojas yra tas subjektas.

2. Pagal šio reglamento 20 straipsnio 2 dalį paskirtos kompetentingos institucijos yra duomenų valdytojos, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2016/679, kiek tai susiję su asmens duomenų tvarkymu paramos pareiškimų tikrinimo ir tvirtinimo tikslais.

3. Komisija yra duomenų valdytoja, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2018/1725, kiek tai susiję su asmens duomenų tvarkymu registre, internetinėje bendradarbiavimo platformoje, šio reglamento 10 straipsnyje nurodytoje centrinėje internetinėje rinkimo sistemoje ir renkant el. pašto adresus.

4. Pritarimo pareiškimų formose pateikti asmens duomenys renkami siekiant vykdyti veiklą, būtiną siekiant užtikrinti saugų rinkimą ir saugojimą pagal 9–11 straipsnius, pateikimą valstybėms narėms, tikrinimą ir tvirtinimą pagal 12 straipsnį ir būtinas kokybės patikras bei statistinių duomenų analizę.

5. Organizatorių grupė ir atitinkamai Komisija sunaikina visus pasirašytus pritarimo iniciatyvai pareiškimus ir visas jų kopijas praėjus ne daugiau kaip vienam mėnesiui nuo iniciatyvos pateikimo Komisijai pagal 13 straipsnį arba ne vėliau nei 21 mėnesis nuo rinkimo laikotarpio pradžios, atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė. Tačiau jeigu iniciatyva atsiimama prasidėjus rinkimo laikotarpiui, pritarimo pareiškimai ir visos jų kopijos sunaikinami ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo iniciatyvos atsiėmimo, kaip nurodyta 7 straipsnyje.

6. Kompetentinga institucija sunaikina visus pritarimo pareiškimus ir jų kopijas ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo 12 straipsnio 5 dalyje nurodyto sertifikato išdavimo.

7. Pritarimo tam tikrai iniciatyvai pareiškimus ir jų kopijas galima saugoti ilgiau, nei numatyta 5 ir 6 dalyse, jei tai būtina vykstant teisiniam ar administraciniam procesui, susijusiam su konkrečia iniciatyva. Jie sunaikinami vėliausiai per vieną mėnesį nuo minėto proceso baigimo priimant galutinį sprendimą dienos.

8. Komisija ir organizatorių grupė sunaikina pagal 18 straipsnio 2 dalį surinktų el. pašto adresų įrašus atitinkamai ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo iniciatyvos atsiėmimo arba 12 mėnesių nuo rinkimo laikotarpio pabaigos arba iniciatyvos pateikimo Komisijai. Tačiau kai Komisija pagal 15 straipsnio 2 dalį pranešime nurodo veiksmus, kurių ketina imtis, el. pašto adresų įrašai sunaikinami ne vėliau kaip per trejus metus nuo pranešimo paskelbimo.

9. Nedarant poveikio Reglamente (ES) 2018/1725 numatytais jų teisėms, organizatorių grupės nariai turi teisę prašyti panaikinti jų asmens duomenis iš registro praėjus dvejiems metams nuo konkrečios iniciatyvos registracijos dienos.

20 straipsnis

Kompetentingos institucijos valstybėse narėse

1. Taikydama 11 straipsnį, kiekviena valstybė narė paskiria vieną ar daugiau kompetentingų institucijų, atsakingų už 11 straipsnio 3 dalyje nurodyto sertifikato išdavimą.

2. Taikydama 12 straipsnį, kiekviena valstybė narė paskiria vieną kompetentingą instituciją, atsakingą už pritarimo pareiškimų tikrinimo proceso koordinavimą ir 12 straipsnio 5 dalyje nurodytų sertifikatų išdavimą.

3. Iki 2020 m. sausio 1 d. valstybės narės Komisijai praneša institucijų, paskirtų pagal 1 ir 2 dalis, pavadinimus ir adresus. Jos informuoja Komisiją apie bet kokią tos informacijos pasikeitimą.

Institucijų, paskirtų pagal 1 ir 2 dalis, pavadinimus ir adresus Komisija paskelbia viešai registre.

21 straipsnis

Nacionalinių nuostatų pateikimas

1. Iki 2020 m. sausio 1 d. valstybės narės Komisijai pateikia konkrečias nuostatas, kurias jos priėmė, kad įgyvendintų šį reglamentą.
2. Šias nuostatas Komisija paskelbia registre ta kalba, kuria valstybės narės jas pateikė pagal 1 dalį.

IV SKYRIUS

DELEGUOTIEJI IR ĮGYVENDINIMO AKTAI

22 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Įgyvendinti šio reglamento 11 straipsnio 5 dalį Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

23 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 24 straipsnį priimti deleguotuosius aktus dėl šio reglamento priedų pakeitimų, nepažeidžiant tiems priedams reikšmingų šio reglamento nuostatų.

24 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 23 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2019 m. birželio 6 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 23 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 23 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25 straipsnis

Peržiūra

Komisija reguliariai peržiūri Europos piliečių iniciatyvos veikimą ir ne vėliau kaip 2024 m. sausio 1 d., o vėliau kas ketverius metus, Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio reglamento taikymo ataskaitą. Šiose ataskaitose taip pat nurodomas minimalus amžius, kurio sulaukus galima pritari Europos piliečių iniciatyvoms valstybėse narėse. Ataskaitos skelbiamos viešai.

26 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (ES) Nr. 211/2011 panaikinamas nuo 2020 m. sausio 1 d.

Nuorodos į panaikintą Reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

27 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostata

Po 2020 m. sausio 1 d. Reglamento (ES) Nr. 211/2011 5–9 straipsniai toliau taikomi Europos piliečių iniciatyvoms, kurios buvo užregistruotos anksčiau nei 2020 m. sausio 1 d.

28 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2020 m. sausio 1 d.

Tačiau 9 straipsnio 4 dalis, 10 straipsnis, 11 straipsnio 5 dalis ir 20–24 straipsniai taikomi nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2019 m. balandžio 17 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. CIAMBA

I PRIEDAS

MINIMALUS PASIRAŠIUSIŲJŲ VALSTYBĖJE NARĖJE SKAIČIUS

Belgija	15 771
Bulgarija	12 767
Čekija	15 771
Danija	9 763
Vokietija	72 096
Estija	4 506
Airija	8 261
Graikija	15 771
Ispanija	40 554
Prancūzija	55 574
Kroatija	8 261
Italija	54 823
Kipras	4 506
Latvija	6 008
Lietuva	8 261
Liuksemburgas	4 506
Vengrija	15 771
Malta	4 506
Nyderlandai	19 526
Austrija	13 518
Lenkija	38 301
Portugalija	15 771
Rumunija	24 032
Slovėnija	6 008
Slovakija	9 763
Suomija	9 763
Švedija	15 020
Jungtinė Karalystė	54 823

II PRIEDAS

INFORMACIJA, KURIA REIKIA PATEIKTI REGISTRUOJANT INICIATYVĄ

1. Iniciatyvos pavadinimas (ne daugiau kaip 100 ženklų). (*)
2. Iniciatyvos, dėl kurios Komisija raginama imtis veiksmų, tikslai (ne daugiau kaip 1 100 ženklų be tarpų) (kiekvienai kalbai pritaikytas vidurkis (*)).

Iniciatyvos dalyką, tikslus ir priežastis iniciatyvos organizatorių grupė gali pateikti priede (ne daugiau kaip 5 000 ženklų be tarpų (kiekvienai kalbai pritaikytas vidurkis (*))).

Organizatorių grupė gali pateikti papildomos informacijos apie iniciatyvos dalyką, tikslus ir priežastis. Jei nori, ji taip pat gali pateikti teisės akto projektą.

3. Sutarčių nuostatos, kurias organizatorių grupė laiko svarbiomis siūlomam veiksmui.
4. Visi septynių organizatorių grupės narių, gyvenančių septyniose skirtingose valstybėse narėse, vardai ir pavardės, adresai, pilietybės ir gimimo datos, konkrečiai nurodant atstovą, pavaduotoją ir jų el. pašto adresus bei telefono numerius ⁽¹⁾.

Jei tarp pirmoje pastraipoje nurodytų septynių narių nėra atstovo ir (arba) pavaduotojo, pateikiami visi pastarųjų vardai ir pavardės, adresai, pilietybės, gimimo datos, el. pašto adresai bei telefono numeriai.

5. Dokumentai, kuriais įrodomi kiekvieno iš 4 punkte nurodytų septynių narių ir atstovo bei pavaduotojo, jei jų nėra tarp tų septynių narių, visi vardai ir pavardės, adresai, pilietybės ir gimimo datos.
6. Kitų organizatorių grupės narių vardai ir pavardės.
7. Reglamento (ES) 2019/788 5 straipsnio 7 dalyje nurodytoje situacijoje, priklausomai nuo konkretaus atvejo – dokumentai, kuriais įrodomas juridinio subjekto įsteigimas pagal valstybės narės teisę būtent tam tikrai iniciatyvai valdyti ir organizatorių grupės nario, paskirto jos atstovu, įgaliojimas veikti juridinio subjekto vardu.
8. Visi iniciatyvai teikiamos paramos ir finansavimo šaltiniai registracijos metu.

(*) Komisija pateikia visų užregistruotų iniciatyvų šių elementų vertimus į visas oficialiąsias Sąjungos institucijų kalbas.

⁽¹⁾ Komisijos internetiniame registre visuomenei bus pateikiami tik visi organizatorių grupės narių vardai ir pavardės, atstovo gyvenamoji šalis arba, kai tinkama, juridinio subjekto pavadinimas ir buveinės šalis, asmenų ryšiams el. pašto adresai ir informacija, susijusi su paramos ir finansavimo šaltiniais. Duomenų subjektas turi teisę dėl teisiškai pagrįstų priežasčių, susijusių su konkrečia savo situacija, prieštarauti, kad būtų skelbiami jo asmens duomenys.

III PRIEDAS

PRITARIMO PAREIŠKIMO FORMA. A dalis ⁽¹⁾

(valstybėms narėms, kurios nereikalauja pateikti asmens kodo ir (arba) asmens tapatybės dokumento numerio)

Privaloma pildyti visus šios formos laukelius.

IŠ ANKSTO PILDO ORGANIZATORIŲ GRUPĖ:

1. Visi pasirašiusieji šią formą yra piliečiai:
Iš kiekvieno sąrašo pažymėkite tik vieną valstybę narę.
2. Europos Komisijos registracijos Nr.:
3. Rinkimo laikotarpio pradžios ir pabaigos datos:
4. Europos Komisijos registre užregistruotos šios iniciatyvos interneto adresas:
5. Šios iniciatyvos pavadinimas:
6. Iniciatyvos tikslai:
7. Registruotų asmenų ryšiams vardai, pavardės ir el. pašto adresai:
[Reglamento (ES) 2019/788 5 straipsnio 7 dalyje nurodytoje situacijoje, jei taikoma, papildomai: juridinio subjekto pavadinimas ir buveinės šalis]:
8. Šios iniciatyvos interneto svetainė (jei yra):

PILDO PASIRAŠANTIEJI DIDŽIOSIOMIS RAIDĖMIS:

„Patvirtinu, kad šioje formoje pateikta informacija yra teisinga ir kad šiai iniciatyvai dar nesu pritaręs.“

VISI VARDAI	PAVARDĖS	GYVENAMOJI VIETA ⁽¹⁾ (gatvė, numeris, pašto kodas, miestas, šalis)	GIMIMO DATA	DATA	PARAŠAS ⁽²⁾

⁽¹⁾ Nuolat užsienyje gyvenantys Vokietijos piliečiai tik tuo atveju, jeigu jie užregistravo savo dabartinę nuolatinę gyvenamąją vietą atitinkamoje Vokietijos diplomatinėje atstovybėje užsienyje.

⁽²⁾ Pasirašyti neprivaloma, jei forma pateikiama internetu per Reglamento (ES) 2019/788 10 straipsnyje nurodytą centrinę internetinę pritarimo pareiškimų rinkimo sistemą arba minėto reglamento 11 straipsnyje nurodytas atskiras internetines pritarimo pareiškimų rinkimo sistemas.

⁽³⁾ Forma spausdinama ant vieno lapo. Organizatorių grupė gali naudoti ant abiejų pusių atspausdintą lapą. Popierine forma surinktiems pritarimo pareiškimams įkelti į centrinę internetinę rinkimo sistemą naudojamas Europos Komisijos suteiktas kodas.

Privatumo pareiškimas ⁽²⁾ dėl popieriuje arba per atskiras internetines rinkimo sistemas renkamų pritarimo pareiškimų:

Remiantis Reglamentu (ES) 2016/679 (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), šioje formoje pateikti jūsų asmens duomenys bus naudojami tik su pritarimu iniciatyvai susijusiais tikslais, o kompetentingos nacionalinės institucijos galės su jais susipažinti tik tikrinimo ir tvirtinimo tikslais. Jūs turite teisę prašyti šios iniciatyvos organizatorių grupės leisti susipažinti su savo asmens duomenimis, juos ištaisyti, ištrinti ir apriboti jų tvarkymą.

Jūsų duomenis organizatorių grupė saugos ne ilgiau kaip vieną mėnesį nuo iniciatyvos pateikimo Europos Komisijai dienos arba 21 mėnesį nuo rinkimo laikotarpio pradžios, atsižvelgiant į tai, kuris terminas sueina anksčiau. Administracinio arba teismo proceso atveju jie gali būti saugomi ilgesnį laiką, bet ne ilgiau kaip vieną mėnesį nuo šio proceso baigimo dienos.

Nedarant poveikio galimybei imtis kitų administracinių arba teisminių teisių gynimo priemonių, turite teisę bet kuriuo metu pateikti skundą duomenų apsaugos institucijai, visų pirma valstybėje narėje, kurioje yra jūsų nuolatinė gyvenamoji vieta, darbo vieta arba vieta, kurioje padarytas įtariamasis pažeidimas, jeigu manote, kad jūsų asmens duomenys tvarkomi neteisėtai.

Iniciatyvos organizatorių grupės atstovas arba, kai tinkama, jos sukurtas juridinis asmuo yra duomenų valdytojai, kaip apibrėžta Bendrajame duomenų apsaugos reglamente, ir su jais galima susisiekti naudojantis šioje formoje pateiktais duomenimis.

Duomenų apsaugos pareigūno (jei yra) kontaktiniai duomenys Europos Komisijos registre pateikti šios iniciatyvos interneto adresu, kuris nurodytas šios formos 4 punkte.

Jūsų asmens duomenis gausiančios ir tvarkysiančios kompetentingos nacionalinės institucijos ir nacionalinių duomenų apsaugos institucijų kontaktiniai duomenys pateikti adresu <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/data-protection?lg=lt>.

Privatumo pareiškimas dėl internetu per centrinę internetinę rinkimo sistemą renkamų pritarimo pareiškimų:

Remiantis Reglamentu (ES) 2018/1725 ir Reglamentu (ES) 2016/679 (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), šioje formoje pateikti jūsų asmens duomenys bus naudojami tik su pritarimu iniciatyvai susijusiais tikslais, o kompetentingos nacionalinės institucijos galės su jais susipažinti tik tikrinimo ir tvirtinimo tikslais. Jūs turite teisę prašyti Europos Komisijos ir iniciatyvos organizatorių grupės atstovo arba, kai tinkama, organizatorių grupės įsteigto juridinio subjekto leisti susipažinti su savo asmens duomenimis, juos ištaisyti, ištrinti ir apriboti jų tvarkymą.

Jūsų duomenis Europos Komisija saugos ne ilgiau kaip vieną mėnesį nuo iniciatyvos pateikimo Europos Komisijai dienos arba 21 mėnesį nuo rinkimo laikotarpio pradžios, atsižvelgiant į tai, kuris terminas sueina anksčiau. Administracinio arba teismo proceso atveju jie gali būti saugomi ilgesnį laiką, bet ne ilgiau kaip vieną mėnesį nuo to proceso baigimo dienos.

Nedarant poveikio galimybei imtis kitų administracinių arba teisminių teisių gynimo priemonių, jūs turite teisę bet kuriuo metu pateikti skundą Europos duomenų apsaugos pareigūnui arba duomenų apsaugos institucijai, visų pirma valstybėje narėje, kurioje yra jūsų nuolatinė gyvenamoji vieta, darbo vieta arba vieta, kurioje padarytas įtariamasis pažeidimas, jeigu manote, kad jūsų asmens duomenys tvarkomi neteisėtai.

Europos Komisija ir iniciatyvos organizatorių grupės atstovas arba, kai tinkama, organizatorių grupės įsteigtas juridinis subjektas yra bendri duomenų valdytojai, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2018/1725 ir Bendrajame duomenų apsaugos reglamente, su jais galima susisiekti naudojantis šioje formoje pateiktais duomenimis.

Organizatorių grupės duomenų apsaugos pareigūno (jei yra) kontaktiniai duomenys pateikti šios iniciatyvos Europos Komisijos registro interneto svetainėje, kaip numatyta šios formos 4 punkte.

Jūsų asmens duomenis gausiančių ir tvarkysiančių Europos Komisijos ir nacionalinės institucijos duomenų apsaugos pareigūno, Europos duomenų apsaugos pareigūno ir nacionalinių duomenų apsaugos institucijų kontaktiniai duomenys pateikti adresu: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/data-protection>.

⁽²⁾ Priklausomai nuo rinkimo būdo, reikia naudoti tik vieną iš dviejų pasiūlytų privatumo pareiškimų versijų.

PRITARIMO PAREIŠKIMO FORMA. B dalis ^(?)

(valstybėms narėms, kurios reikalauja pateikti asmens kodą ir (arba) asmens tapatybės dokumento numerį)

Privaloma pildyti visus šios formos laukelius.

IŠ ANKSTO PILDO ORGANIZATORIŲ GRUPĖ:

1. Visi pasirašiusieji šią formą yra piliečiai:
Iš kiekvieno sąrašo pažymėkite tik vieną valstybę narę.
Daugiau informacijos apie asmens kodą ar asmens tapatybės dokumento numerį, iš kurių vieną privaloma pateikti, pateikiama Europos Komisijos Europos piliečių iniciatyvų internetinėje svetainėje.
2. Europos Komisijos registracijos Nr.:
3. Rinkimo laikotarpio pradžios ir pabaigos datos:
4. Europos Komisijos registre užregistruotos šios iniciatyvos interneto adresas:
5. Šios iniciatyvos pavadinimas:
6. Iniciatyvos tikslai:
7. Registruotų asmenų ryšiams vardai, pavardės ir el. pašto adresai:
[Reglamento (ES) 2019/788 5 straipsnio 7 dalyje nurodytoje situacijoje, jei taikoma, papildomai: juridinio subjekto pavadinimas ir buveinės šalis]:
8. Šios iniciatyvos interneto svetainė (jei yra):

PILDO PASIRAŠANTIEJI DIDŽIOSIOMIS RAIDĖMIS:

„Patvirtinu, kad šioje formoje pateikta informacija yra teisinga ir kad šiai iniciatyvai dar nesu pritaręs.“

VISI VARDAI	PAVARDĖS	ASMENS KODAS/ASMENS TAPATYBĖS DOKUMENTO NUMERIS	ASMENS KODO ARBA ASMENS TAPATYBĖS DOKUMENTO RŪŠIS	DATA	PARAŠAS ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Pasirašyti neprivaloma, jei forma pateikiama internetu per Reglamento (ES) 2019/788 10 straipsnyje nurodytą centrinę internetinę pritarimo pareiškimų rinkimo sistemą arba minėto reglamento 11 straipsnyje nurodytas atskiras internetines pritarimo pareiškimų rinkimo sistemas.

^(?) Forma spausdinama ant vieno lapo. Organizatorių grupė gali naudoti ant abiejų pusių atspausdintą lapą. Popierine forma surinktiems pritarimo pareiškimams įkelti į centrinę internetinę rinkimo sistemą naudojamas Europos Komisijos suteiktas kodas.

Privatumo pareiškimas (*) dėl popieriuje arba per atskiras internetines rinkimo sistemas renkamų pritarimo pareiškimų

Remiantis Reglamentu (ES) 2016/679 (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), šioje formoje pateikti jūsų asmens duomenys bus naudojami tik su pritarimu iniciatyvai susijusiais tikslais, o kompetentingos nacionalinės institucijos galės su jais susipažinti tik tikrinimo ir tvirtinimo tikslais. Jūs turite teisę prašyti šios iniciatyvos organizatorių grupės leisti susipažinti su savo asmens duomenimis, juos ištaisyti, ištrinti ir apriboti jų tvarkymą.

Jūsų duomenis organizatorių grupė saugos ne ilgiau kaip vieną mėnesį nuo iniciatyvos pateikimo Europos Komisijai dienos arba 21 mėnesį nuo rinkimo laikotarpio pradžios, atsižvelgiant į tai, kuris terminas sueina anksčiau. Administracinio arba teismo proceso atveju jie gali būti saugomi ilgesnį laiką, bet ne ilgiau kaip vieną mėnesį nuo to proceso baigimo dienos.

Nedarant poveikio galimybei imtis kitų administracinių arba teisminių teisių gynimo priemonių, turite teisę bet kuriuo metu pateikti skundą duomenų apsaugos institucijai, visų pirma valstybėje narėje, kurioje yra jūsų nuolatinė gyvenamoji vieta, darbo vieta arba vieta, kurioje padarytas įtariamasis pažeidimas, jeigu manote, kad jūsų asmens duomenys tvarkomi neteisėtai.

Iniciatyvos organizatorių grupės atstovas arba, jei taikoma, jos sukurtas juridinis asmuo yra duomenų valdytojai, kaip apibrėžta Bendrajame duomenų apsaugos reglamente, ir su jais galima susisiekti naudojantis šioje formoje pateiktais duomenimis.

Duomenų apsaugos pareigūno (jei yra) kontaktiniai duomenys Europos Komisijos registre pateikti šios iniciatyvos interneto adresu, kaip nurodyta šios formos 4 punkte.

Jūsų asmens duomenis gausiančios ir tvarkysiančios kompetentingos nacionalinės institucijos ir nacionalinių duomenų apsaugos institucijų kontaktiniai duomenys pateikti adresu <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/data-protection?lg=lt>.

Privatumo pareiškimas dėl internetu per centrinę internetinę rinkimo sistemą renkamų pritarimo pareiškimų:

Remiantis Reglamentu (ES) 2018/1725 ir Reglamentu (ES) 2016/679 (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), šioje formoje pateikti jūsų asmens duomenys bus naudojami tik su pritarimu iniciatyvai susijusiais tikslais, o kompetentingos nacionalinės institucijos galės su jais susipažinti tik tikrinimo ir tvirtinimo tikslais. Jūs turite teisę prašyti Europos Komisijos ir iniciatyvos organizatorių grupės atstovo arba, kai tinkama, organizatorių grupės įsteigto juridinio subjekto leisti susipažinti su savo asmens duomenimis, juos ištaisyti, ištrinti ir apriboti jų tvarkymą.

Jūsų duomenis Europos Komisija saugos ne ilgiau kaip vieną mėnesį nuo iniciatyvos pateikimo Europos Komisijai dienos arba 21 mėnesį nuo rinkimo laikotarpio pradžios, atsižvelgiant į tai, kuris terminas sueina anksčiau. Administracinio arba teismo proceso atveju jie gali būti saugomi ilgesnį laiką, bet ne ilgiau kaip vieną mėnesį nuo to proceso baigimo dienos.

Nedarant poveikio galimybei imtis kitų administracinių arba teisminių teisių gynimo priemonių, jūs turite teisę bet kuriuo metu pateikti skundą Europos duomenų apsaugos pareigūnui arba duomenų apsaugos institucijai, visų pirma valstybėje narėje, kurioje yra jūsų nuolatinė gyvenamoji vieta, darbo vieta arba vieta, kurioje padarytas įtariamasis pažeidimas, jeigu manote, kad jūsų asmens duomenys tvarkomi neteisėtai.

Europos Komisija ir iniciatyvos organizatorių grupės atstovas arba, kai tinkama, organizatorių grupės įsteigtas juridinis subjektas yra bendri duomenų valdytojai, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2018/1725 ir Bendrajame duomenų apsaugos reglamente, su jais galima susisiekti naudojantis šioje formoje pateiktais duomenimis.

Organizatorių grupės duomenų apsaugos pareigūno (jei yra) kontaktiniai duomenys pateikti šios iniciatyvos Europos Komisijos registro interneto svetainėje, kaip numatyta šios formos 4 punkte.

Jūsų asmens duomenis gausiančių ir tvarkysiančių Europos Komisijos ir nacionalinės institucijos duomenų apsaugos pareigūno, Europos duomenų apsaugos pareigūno ir nacionalinių duomenų apsaugos institucijų kontaktiniai duomenys pateikti adresu: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/data-protection>.

(*) Priklausomai nuo rinkimo būdo, reikia naudoti tik vieną iš dviejų pasiūlytų privatumo pareiškimų versijų.

IV PRIEDAS

SERTIFIKATAS, KURIUO PATVIRTINAMA INTERNETINĖS PRITARIMO PAREIŠKIMŲ RINKIMO SISTEMOS ATITIKTIS
2019 M. BALANDŽIO 17 D. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTUI (ES) 2019/788 DĖL EUROPOS
PILIEČIŲ INICIATYVOS

... (valstybės narės pavadinimas) ... (kompetentingos institucijos pavadinimas) patvirtina, kad atskira internetinė pritarimo pareiškimų rinkimo sistema ... (svetainės adresas), skirta pritarimo ... (iniciatyvos pavadinimas), kurios registracijos Nr. ... (iniciatyvos registracijos Nr.), pareiškimams rinkti, atitinka susijusias 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos nuostatas.

Data, parašas ir kompetentingos institucijos oficialus spaudas:

V PRIEDAS

PRITARIMO PAREIŠKIMŲ TEIKIMO VALSTYBIŲ NARIŲ KOMPETENTINGOMS INSTITUCIJOMS FORMA

1. Visi asmenų ryšiams (organizatorių grupės atstovo ir pavaduotojo) vardai ir pavardės arba visas iniciatyvą valdančio juridinio subjekto pavadinimas ir visi jo atstovo vardai ir pavardės, taip pat asmenų ryšiams, juridinio subjekto ir jo atstovo adresai ir el. pašto adresai:
2. Iniciatyvos pavadinimas:
3. Komisijos registracijos Nr.:
4. Registracijos data:
5. Pasirašiusiųjų, kurie yra (valstybės narės pavadinimas) piliečiai, skaičius:
6. Bendras surinktų pritarimo pareiškimų skaičius:
7. Valstybių narių, kuriose riba pasiekta, skaičius:
8. Priedai:

(Prašome pridėti visus pasirašiusiųjų, kurie yra atitinkamos valstybės narės piliečiai, pritarimo pareiškimus.

Jei taikytina, pridėkite atitinkamą atskiros internetinės pritarimo pareiškimų rinkimo sistemos atitikties 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos sertifikatą.)

9. Patvirtinu, kad šioje formoje pateikta informacija yra teisinga ir kad pritarimo pareiškimai surinkti pagal 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos 9 straipsnį.
10. Data ir vieno iš asmenų ryšiams (atstovo arba pavaduotojo ⁽¹⁾) arba juridinio subjekto atstovo parašas:

⁽¹⁾ Tai, ko nereikia, išbraukti.

VI PRIEDAS

SERTIFIKATAS, KURIUO PATVIRTINAMAS GALIOJANČIŲ PRITARIMO PAREIŠKIMŲ, SURINKTŲ ... (VALSTYBĖS NARĖS PAVADINIMAS), SKAIČIUS

... (valstybės narės pavadinimas) ... (kompetentingos institucijos pavadinimas), atlikusi reikiamus patikrinimus pagal 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos 12 straipsnį, patvirtina, kad ... (galiojančių pritarimo pareiškimų skaičius) pritarimo iniciatyvai, kurios registracijos Nr. ... (iniciatyvos registracijos Nr.), pareiškimai (-ų) yra galiojantys pagal to reglamento nuostatas.

Data, parašas ir oficialus spaudas

VII PRIEDAS

INICIATYVOS TEIKIMO EUROPOS KOMISIJAI FORMA

1. Inicijatyvos pavadinimas:
2. Komisijos registracijos Nr.:
3. Registracijos data:
4. Gautų galiojančių pritarimo pareiškimų skaičius (turi būti mažiausiai vienas milijonas):
5. Valstybių narių patvirtintas pasirašiusiųjų skaičius:

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU
Pasirašiusiųjų skaičius																
	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	IŠ VISO			
Pasirašiusiųjų skaičius																

6. Visi asmenų ryšiams (organizatorių grupės atstovo ir pavaduotojo) vardai ir pavardės arba visas iniciatyvą valdančio juridinio subjekto pavadinimas ir visi jo atstovo vardai ir pavardės, taip pat asmenų ryšiams, juridinio subjekto ir jo atstovo adresai ir el. pašto adresai ⁽¹⁾:
7. Nurodykite visus šiai iniciatyvai teikiamos paramos ir finansavimo šaltinius, įskaitant suteiktos finansinės paramos dydį iniciatyvos teikimo momentu.
8. Patvirtinu, kad šioje formoje pateikta informacija yra teisinga ir kad laikomasi visų 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos nustatytų atitinkamų procedūrų ir reikalavimų.

Data ir vieno iš asmenų ryšiams (atstovo arba pavaduotojo ⁽²⁾) arba juridinio subjekto atstovo parašas:

9. Priedai: (Pridėkite visus sertifikatus)

⁽¹⁾ Komisijos internetiniame registre visuomenei bus pateikiami tik visi organizatorių grupės narių vardai ir pavardės, atstovo gyvenamoji šalis arba, kai tinkama, juridinio subjekto pavadinimas ir buveinės šalis, asmenų ryšiams el. pašto adresai ir informacija, susijusi su paramos ir finansavimo šaltiniais. Duomenų subjektai turi teisę dėl teisiškai pagrįstų priežasčių, susijusių su konkrečia jų situacija, prieštarauti, kad būtų skelbiami jų asmens duomenys.

⁽²⁾ Tai, ko nereikia, išbraukti.

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2019/789

2019 m. balandžio 17 d.

kuria nustatomos naudojimosi autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis, taikytinomis tam tikroms transliuojančiųjų organizacijų internetu transliuojamoms programoms bei retransliuojamoms televizijos ir radijo programoms, taisyklės ir kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 93/83/EEB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 53 straipsnio 1 dalį ir į 62 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) siekiant prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo ir užtikrinti naudą visos Sąjungos naudotojams, svarbu numatyti galimybę valstybėse narėse aktyviau platinti kitų valstybių narių televizijos ir radijo programas sudarant palankesnes sąlygas išduoti licencijas naudotis autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis, susijusiomis su transliuojamose tam tikro pobūdžio televizijos ir radijo programose naudojamais kūrinių ir kitais saugomais objektais. Televizijos ir radijo programos yra svarbi kultūrų ir kalbų įvairovės, taip pat socialinės sanglaudos ir geresnės prieigos prie informacijos skatinimo priemonė;
- (2) plėtojant skaitmenines technologijas ir internetą, pakito televizijos ir radijo programų platinimo ir prieigos prie jų būdai. Naudotojai vis dažniau tikisi turėti prieigą tiek prie tiesiogiai transliuojamų, tiek prie užsakomųjų televizijos ir radijo programų, naudodamiesi tradiciniais, pvz., palydovinio ar kabelinio ryšio kanalais, taip pat internetinėmis paslaugomis. Todėl transliuojančiosios organizacijos vis dažniau siūlo ne tik savo televizijos ir radijo programų transliavimo paslaugas, bet ir jas papildančias internetines paslaugas, tokias kaip vienalaikio transliavimo ir laidų įrašų paslaugas. Retransliavimo paslaugų teikėjai, kurie transliuojamas televizijos ir radijo programas sujungia į paketus ir jų nepakeitę bei nesutrumpinę pateikia naudotojams tuo pačiu metu, kai vyksta pirminė tų laidų transliacija, naudoja įvairius retransliavimo būdus, tokius kaip retransliavimas kabeliniu, palydoviniu, skaitmeniniu antžeminiu ryšiu ir vidiniais IP grindžiamais tinklais ar judriojo ryšio tinklais ir atviru internetu. Be to, paslaugų teikėjai, platinantys televizijos ir radijo programas vartotojams, transliuojančiųjų organizacijų programų signalus gali įgyti įvairiais būdais, įskaitant tiesioginį tiekimą. Naudotojai vis labiau tikisi turėti prieigą ne tik prie transliuojamų televizijos ir radijo programų jų valstybėje narėje, bet ir kitose valstybėse narėse. Tokiems naudotojams priklauso Sąjungos kalbinių mažumų atstovai, taip pat asmenys, kurie gyvena kitoje nei jų kilmės valstybėje narėje;

⁽¹⁾ OL C 125, 2017 4 21, p. 27.

⁽²⁾ 2019 m. kovo 28 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. balandžio 15 d. Tarybos sprendimas.

- (3) transliuojančiosios organizacijos kasdien daug valandų transliuoja televizijos ir radijo programas. Tose programose naudojamas įvairus autorių teisėmis arba gretutinėmis teisėmis arba autorių ir gretutinėmis teisėmis pagal Sąjungos teisę saugomas turinys, pvz., audiovizualiniai, muzikos, literatūros ar grafikos kūriniai. Dėl to reikia atlikti sudėtingą teisių į skirtingų kategorijų kūrinius ir kitus saugomus objektus išsigijimo iš daugybės teisių turėtojų procedūrą. Dažnai teises reikia išgyti per trumpą laiką, visų pirma, kai rengiamos tokios programos, kaip naujienų ar aktualijų programos. Siekdamas savo internetines paslaugas padaryti prieinamas kitose valstybėse, transliuojančiosios organizacijos reikalingas teises į kūrinius ir kitus saugomus objektus turi turėti visose atitinkamose teritorijose, o tai dar labiau apsunkina teisių išsigijimo procedūrą;
- (4) retransliavimo paslaugų teikėjai paprastai siūlo daugelį programų, kurios apima daugybę kūrinių ir kitų saugomų objektų, ir turi labai mažai laiko išgyti būtinas licencijas, todėl jiems taip pat tenka didelė teisių išsigijimo našta. Autoriams, gamintojams ir kitiems teisių turėtojams taip pat kyla pavojus, kad jų kūriniai ir kiti saugomi objektai bus panaudoti be leidimo ar nesumokėjus tinkamo atlygio. Toks atlygis už jų kūrinių ir kitų saugomų objektų retransliavimą svarbus siekiant užtikrinti įvairaus turinio pasiūlą, taigi taip užtikrinant ir vartotojų interesus;
- (5) teisės į kūrinius ir kitus saugomus objektus yra suderintos, be kita ko, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/29/EB ⁽³⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/115/EB ⁽⁴⁾, kurios užtikrina aukštą teisių turėtojų apsaugos lygį;
- (6) Tarybos direktyva 93/83/EEB ⁽⁵⁾ sudarytos palankesnės sąlygos televizijos ir radijo programas tarpvalstybiniu mastu iš kitų valstybių narių transliuoti palydoviniu ir retransliuoti kabeliniu ryšiu. Tačiau tos direktyvos nuostatos dėl transliuojančiųjų organizacijų transliacijų apima tik palydovines transliacijas ir todėl netaikomos transliuojamas programas papildančioms internetinėms paslaugoms. Be to, nuostatos dėl televizijos ir radijo programų retransliacijos iš kitų valstybių narių taikomos tik tuo pačiu metu kabeliniu ryšiu ar mikrobanginėmis sistemomis retransliuojamoms nepakeistoms ir nesutrumpintoms programoms, bet neapima retransliavimo naudojant kitas technologijas;
- (7) atitinkamai turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniu mastu teikti internetines paslaugas, kurios papildoma kitų valstybių narių televizijos ir radijo programų transliuojamas programos ir retransliavimo paslaugas, pritaikant teisinę sistemą dėl su ta veikla susijusių autorių teisių ir gretutinių teisių naudojimosi. Tas pritaikymas turėtų būti atliekamas atsižvelgiant į kūrybinio turinio, visų pirma audiovizualinių kūrinių, finansavimą ir gamybą;
- (8) ši direktyva turėtų būti taikoma ir papildomoms internetinėms paslaugoms, kurias siūlo transliuojančioji organizacija ir kurios turi aiškų pavaldumo ryšį su transliuojančiosios organizacijos transliuojamomis programomis. Tos paslaugos apima paslaugas, kuriomis prieiga prie televizijos ir radijo programų suteikiama tik linijiniu būdu ir tuo pačiu metu, kai vyksta transliacija, ir paslaugas, kuriomis per nustatytą laikotarpį po transliacijos suteikiama prieiga prie anksčiau transliuojančiosios organizacijos transliuotų televizijos ir radijo programų, vadinamosios laidų įrašų paslaugos. Be to, papildomos internetinės paslaugos, kurioms taikoma ši direktyva, apima paslaugas, kuriomis suteikiama prieiga prie medžiagos, kuria pajvairinamas ar kitaip papildomas transliuojančiosios organizacijos transliuojamų televizijos ir radijo programų turinys, be kita ko, suteikiant galimybę apžvelgti, pajvairinti, papildyti ar peržiūrėti atitinkamos programos turinį. Ši direktyva turėtų būti taikoma papildomoms internetinėms paslaugoms, kurias transliuojančiosios organizacijos naudotojams teikia kartu su transliavimo paslauga. Ji taip pat turėtų būti taikoma ir papildomoms internetinėms paslaugoms, prie kurių, nors jos ir turi aiškų pavaldumo ryšį, naudotojai gali prisijungti nepriklausomai nuo transliavimo paslaugos, nenumatant išankstinės sąlygos, kad naudotojai turėtų prieigą prie transliavimo paslaugos, pavyzdžiui, tapdami abonентаis. Tai neturi poveikio transliuojančiųjų organizacijų laisvei tokias papildomas internetines paslaugas siūlyti nemokamai ar už piniginį atlyginimą. Prieigos prie atskirų kūrinių ar kitų saugomų objektų,

⁽³⁾ 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, 2001 6 22, p. 10).

⁽⁴⁾ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/115/EB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje (OL L 376, 2006 12 27, p. 28).

⁽⁵⁾ 1993 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyva 93/83/EEB dėl tam tikrų autorių teisių ir gretutinių teisių taisyklių, taikomų palydoviniam transliavimui ir kabeliniam perdavimui, koordinavimo (OL L 248, 1993 10 6, p. 15).

įtrauktų į televizijos ar radijo programą, arba prie kūrinių ar kitų saugomų objektų, nesusijusių su jokia transliuojančiosios organizacijos transliuojama programa, pvz., prieiga prie atskirų muzikos ar audiovizualinių kūrinių, muzikos albumų ar vaizdo įrašų, suteikimas, pavyzdžiui, teikiant užsakomąsias vaizdo programų paslaugas, neturėtų patekti į paslaugų, kurioms taikoma ši direktyva, taikymo sritį;

- (9) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas įsigyti teises tarpvalstybiniu mastu teikti papildomas internetines paslaugas, būtina pasirinkti, kad būtų nustatytas kilmės šalies principas, taikytinas naudojantis autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis, susijusiomis su veiksmais, kurie atliekami teikiant papildomas internetines paslaugas, turint prieigą prie jų arba jomis naudojantis. Tas principas turėtų būti taikomas norint įsigyti visas teises, būtinas, kad transliuojančioji organizacija galėtų viešai skelbti ar padaryti viešai prieinamas savo programas, teikiant papildomas internetines paslaugas, taip pat įsigyti visas programose naudojamų kūrinių ar kitų saugomų objektų autorių teises ir gretutines teises, pavyzdžiui, fonogramų ar atlikimo teises. Tas kilmės šalies principas turėtų būti taikomas tik teisių turėtojų arba teisių turėtojams atstovaujančių subjektų, pvz., kolektyvinio administravimo organizacijų ir transliuojančiųjų organizacijų santykiams ir tik papildomų internetinių paslaugų teikimo, prieigos prie jų ar naudojimosi jomis tikslais. Kilmės šalies principas neturėtų būti taikomas jokiam vėlesniam viešam kūrinių ar kitų saugomų objektų paskelbimui ir jokiam vėlesniam tų kūrinių ar kitų saugomų objektų padarymui viešai prieinamais laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis taip, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti jų pačių pasirinktoje vietoje ar pasirinktu laiku, arba jokiam vėlesniam kūrinių ar kitų saugomų objektų atgaminimui, naudojamiems teikiant papildomą internetinę paslaugą;
- (10) atsižvelgiant į tam tikrų audiovizualinių kūrinių finansavimo ir licencijų išdavimo mechanizmų ypatumus, dažnai pagrįstus išimtinėmis teritorinėmis licencijomis, tikslinga televizijos programų atveju šioje direktyvoje nustatyto kilmės šalies principo taikymo sritį apriboti tam tikroms programų rūšims. Tos programų rūšys turėtų apimti naujienų ir aktualijų programas, taip pat transliuojančiosios organizacijos savos gamybos programas, finansuotas vien savo lėšomis, įskaitant tuos atvejus, kai transliuojančiųjų organizacijų savo programų gamybos finansavimui naudojamos viešosios lėšos. Laikoma, kad pagal šią direktyvą transliuojančiųjų organizacijų savos gamybos programos yra programos, kurias pagamino transliuojančiosios organizacijos, naudodamos savo lėšas, bet ne programos, kurias transliuojančiosios organizacijos užsakė nuo jų nepriklausomiems gamintojams ir bendros gamybos programos. Dėl tos pačios priežasties pagal šią direktyvą kilmės šalies principas neturėtų būti taikomas televizijos transliuojamiems sporto renginiams. Kilmės šalies principas turėtų būti taikomas tik tada, kai transliuojančiosios organizacijos naudoja programas, pačios teikdamos papildomas internetines paslaugas. Jis neturėtų būti taikomas transliuojančiųjų organizacijų savos gamybos programų licencijų tretiesiems asmenims, įskaitant kitas transliuojančiąsias organizacijas, išdavimui. Kilmės šalies principas neturėtų daryti poveikio teisių turėtojų ir transliuojančiųjų organizacijų laisvei laikantis Sąjungos teisės susitarti dėl naudojimosi savo teisėmis apribojimų, įskaitant teritorinius apribojimus;
- (11) šioje direktyvoje nustatytas kilmės šalies principas neturėtų sukurti transliuojančiųjų organizacijų pareigos viešai skelbti programas ar padaryti jas viešai prieinamomis, teikiant papildomas internetines paslaugas, arba teikti tokias papildomas internetines paslaugas kitoje valstybėje narėje, nei valstybė narė, kurioje yra pagrindinė jų būstinė;
- (12) nors pagal šią direktyvą laikoma, kad papildomos internetinės paslaugos teikiamos, prieiga prie jų turima ir jomis naudojamosi tik valstybėje narėje, kurioje yra pagrindinė transliuojančiosios organizacijos būstinė, iš tikrųjų jos gali būti tarpvalstybiniu mastu teikiamos ir kitas valstybes nares, todėl būtina užtikrinti, kad, turėdamos nustatyti mokesčio už konkrečias teises sumą, šalys atsižvelgtų į visus papildomų internetinių paslaugų aspektus, tokius kaip paslaugų savybės, įskaitant prieigos prie programų, įtrauktų į šią paslaugą, trukmę, auditoriją, įskaitant auditoriją valstybėje narėje, kurioje yra pagrindinė transliuojančiosios organizacijos būstinė, ir kitoje valstybėje narėje, kurioje suteikiama prieiga prie papildomų internetinių paslaugų ir jomis naudojamosi, taip pat kalbas, kuriomis ji teikiama. Vis dėlto turėtų išlikti galimybė nustatant mokesčio už teises, kurioms taikomas kilmės šalies principas, sumą taikyti konkrečius metodus, pavyzdžiui, metodus, pagrįstus transliuojančiosios organizacijos pajamomis, gautomis už internetinę paslaugą, kurią visų pirma naudoja radijo transliacijų organizacijos;
- (13) kalbant apie sutarties laisvės principą, toliau išliks galimybė riboti naudojamąsias teises, kurioms taikomas šioje direktyvoje nustatytas kilmės šalies principas, su sąlyga, kad bet kuris toks apribojimas atitinka Sąjungos teisę;

- (14) retransliavimo paslaugų teikėjai gali naudoti įvairias technologijas, tuo pačiu metu visuomenei iš kitos valstybės narės retransliuodami nepakeistą ir nesutrumpintą pirminę televizijos ar radijo programos transliaciją. Retransliavimo paslaugų teikėjai programų signalus iš transliuojančiųjų organizacijų, kurios tuos signalus viešai transliuoja, gali gauti įvairiais būdais, pavyzdžiui, gaudydami transliuojančiųjų organizacijų transliuojamus signalus arba tiesiai iš jų gaudami signalus taikant tiesioginio tiekimo techninį procesą. Tokių teikėjų paslaugos gali būti siūlomos palydoviniu, skaitmeniniu antžeminiu ryšiu, judriojo ryšio ar vidiniais IP grindžiamais ar panašiais tinklais arba per prieigos prie interneto paslaugą, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2015/2120 ⁽⁶⁾. Todėl ši direktyva turėtų būti taikoma retransliavimo paslaugų teikėjams, savo retransliavimui naudojantiems tokias technologijas, ir jie turėtų galėti pasinaudoti priemone, kuria nustatomas privalomas kolektyvinis teisių administravimas. Siekiant užtikrinti pakankamą apsaugą nuo neteisėto kūrinių ir kitų saugomų objektų naudojimo, kuri itin svarbi mokamų paslaugų atveju, per prieigos prie interneto paslaugą siūlomos retransliavimo paslaugos turėtų būti įtrauktos į šios direktyvos taikymo sritį tik tuo atveju, kai tos retransliavimo paslaugos teikiamos aplinkoje, kurioje tik leidimą turintys naudotojai turi prieigą prie retransliacijų, ir teikiamo turinio saugumas panašus kaip turinio, transliuojamo valdomais tinklais, pavyzdžiui, kabeliniais ar vidiniais IP grindžiamais tinklais, kuriais retransliuojamas turinys yra šifruojamas, saugumas. Tie reikalavimai turėtų būti įvykdomi ir pakankami;
- (15) norėdami retransliuoti pirmines televizijos ir radijo programų transliacijas, retransliavimo paslaugų teikėjai turi gauti išimtinės teisės viešai skelbti kūrinius ir kitus saugomus objektus turėtojų leidimą. Siekiant suteikti teisinį tikrumą retransliavimo paslaugų teikėjams ir panaikinti nacionalinės teisės skirtumus, susijusius su tokiomis retransliavimo paslaugomis, turėtų būti taikomos taisyklės, panašios į tas, kurios taikomos kabeliniam retransliavimui, kaip apibrėžta Direktyvoje 93/83/EEB. Taisyklės pagal tą direktyvą apima įpareigojimą naudojantis teise suteikti arba atsisakyti suteikti leidimą retransliavimo paslaugų teikėjui pasitelkti kolektyvinio administravimo organizaciją. Taikant tas taisykles nedaromas poveikis pačiai teisei suteikti arba atsisakyti suteikti leidimą, tik tam tikru mastu reglamentuojamas naudojimasis ta teise. Teisių turėtojams turėtų būti tinkamai atlyginama už jų kūrinių ir kitų saugomų objektų retransliavimą. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/26/ES ⁽⁷⁾ priimant sprendimą dėl pagrįstų retransliavimo licencijų teikimo sąlygų, taip pat dėl licencijų mokesčio, reikia be kita ko atsižvelgti į teisių naudojimo prekyboje ekonominę vertę, įskaitant retransliavimo priemonėms skirtą vertę. Tai neturėtų daryti poveikio atlikėjų ir fonogramos gamintojų kolektyviam naudojimuisi teise gauti vieningo teisingo atlyginimo už komerciniais tikslais išleistų fonogramų viešą paskelbimą išmokėjimą, kaip numatyta Direktyvos 2006/115/EB 8 straipsnio 2 dalyje, ir Direktyvos 2014/26/ES, visų pirma, jos nuostatų, susijusių su teisių turėtojų teisėmis pasirinkti kolektyvinio administravimo organizaciją, taikymui;
- (16) pagal šią direktyvą turėtų būti leidžiama kolektyvinio administravimo organizacijoms ir retransliavimo paslaugų teikėjams sudaryti susitarimus dėl teisių, kurioms pagal šią direktyvą privalomas kolektyvinis administravimas, taikymo srities išplėtimo teisių turėtojų, kuriems ta kolektyvinio administravimo organizacija neatstovauja, teisėms, nesuteikiant galimybės tiems teisių turėtojams to mechanizmo netaikyti savo kūriniams ar kitiems objektams. Tais atvejais, kai teritorijoje atitinkamos kategorijos teisės administruoja daugiau nei viena kolektyvinio administravimo organizacija, pareiga nurodyti, kuri kolektyvinio administravimo organizacija arba organizacijos laikomos įgaliotomis administruoti to teisių turėtojo teises, tenka valstybei narei, su kurios teritorija susijusias retransliavimo teises siekia įsigyti retransliavimo paslaugų teikėjas;
- (17) visoms transliuojančiųjų organizacijų turimoms teisėms į savo transliuojamas programas, įskaitant teises į programų turinį, privalomo kolektyvinio teisių administravimo priemonė, kuri taikoma retransliacijoms, neturėtų būti taikoma. Retransliavimo paslaugų teikėjai ir transliuojančiosios organizacijos paprastai palaiko nuolatinius komercinius ryšius, todėl retransliavimo paslaugų teikėjams transliuojančiosios organizacijos yra žinomos. Atitinkamai, tiems teikėjams įsigyti teises iš transliuojančiųjų organizacijų yra gana paprasta. Todėl retransliavimo paslaugų teikėjams, siekiantiems įsigyti reikiamas licencijas iš transliuojančių organizacijų, nekyla tokių sunkumų, kokių kyla siekiant įsigyti licencijas iš teisių kūrinių ir kitus saugomus objektus, naudojamus jų retransliuojamose televizijos ir radijo programose, turinčių subjektų. Todėl licencijų, susijusių su transliuojančiųjų

⁽⁶⁾ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2120, kuriuo nustatomos priemonės, susijusios su atvira interneto prieiga, ir kuriuo iš dalies keičiami Direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis, ir Reglamentas (ES) Nr. 531/2012 dėl tarptinklinio ryšio per viešuosius judriojo ryšio tinklus Sąjungoje (OL L 310, 2015 11 26, p. 1).

⁽⁷⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/26/ES dėl kolektyvinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo ir daugiateritorijų licencijų naudoti muzikos kūrinius internete teikimo vidaus rinkoje (OL L 84, 2014 3 20, p. 72).

organizacijų turimomis teisėmis, išdavimo proceso paprastinti nereikia. Tačiau būtina užtikrinti, kad tais atvejais, kai transliuojančiosios organizacijos ir retransliavimo paslaugų teikėjai pradeda derybas, jie sąžiningai derėtusi dėl licencijų retransliavimo teisėms, kurioms taikoma ši direktyva, suteikimo. Direktyvoje 2014/26/ES numatytos panašios taisyklės, taikomos kolektyvinio administravimo organizacijoms;

- (18) šioje direktyvoje numatytos taisyklės, susijusios su retransliavimo teisėmis, kuriomis naudojasi transliuojančiosios organizacijos savo transliacijų atžvilgiu, neturėtų riboti teisių turėtojų galimybės savo teises perduoti transliuojančiajai organizacijai ar kolektyvinio administravimo organizacijai ir taip gauti tiesioginę retransliavimo paslaugų teikėjo mokamo atlyginimo dalį;
- (19) valstybės narės turėtų turėti galimybę taikyti šioje direktyvoje ir Direktyvoje 93/83/EEB nustatytas retransliavimo taisykles tais atvejais, kai ir pirminė transliacija, ir retransliacija vyksta jų teritorijoje;
- (20) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir išlaikyti teisių turėtojų aukšto lygio apsaugą, reikėtų nustatyti, kad kai transliuojančiosios organizacijos, vykdydamos tiesioginį tiekimą, transliuoja programų signalus tik signalų platintojams, o pačios transliuojančiosios organizacijos tiesiogiai netransliuoja savo programų visuomenei, ir signalų platintojai tuos programų signalus perduoda savo naudotojams, taip sudarydami jiems galimybę žiūrėti programas arba jų klausytis, laikoma, kad signalas buvo viešai paskelbtas tik vieną kartą, ir tiek transliuojančiosios organizacijos, tiek signalų platintojai atitinkamai dalyvavo atitinkamais savo veiksmais. Todėl transliuojančiosios organizacijos ir signalų platintojai turėtų gauti teisių turėtojų leidimą dėl jų konkretaus veiksmo vykdant pavienį viešą paskelbimą. Dėl transliuojančiosios organizacijos ir signalų platintojo veiksmų vykdant tą pavienį viešą paskelbimą neturėtų atsirasti bendra transliuojančiosios organizacijos ir signalų platintojo atsakomybė dėl to viešo paskelbimo veiksmo. Valstybėms narėms turėtų būti palikta teisė nacionaliniu lygmeniu nustatyti tvarką, kaip gauti leidimą tokiam pavieniui viešam paskelbimui, įskaitant susijusius mokėjimus atitinkamiems teisių turėtojams, atsižvelgiant į tai, kaip su pavieniu viešu paskelbimu susijusios transliuojančiosios organizacijos ir signalų platintojai naudoja atitinkamus kūrinius ir kitus saugomus objektus. Kadangi signalų platintojai, kaip ir retransliavimo paslaugų teikėjai, susiduria su didele teisių įsigijimo našta, išskyrus transliuojančiųjų organizacijų turimas teises, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nustatyti, kad signalų platintojų transliacijoms būtų taikomas privalomo kolektyvinio teisių administravimo mechanizmas tokiu pačiu būdu ir tokiu pat mastu, kaip retransliavimo paslaugų, kurioms taikoma Direktyva 93/83/EEB ir ši direktyva, teikėjams. Tais atvejais, kai signalų platintojai transliuojančiosioms organizacijoms teikia tik technines priemones, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikoje, siekiant užtikrinti, kad transliuojama programa priimama arba pagerinti tos transliuojamos programos priėmimą, neturėtų būti laikoma, kad signalų platintojai dalyvauja viešo paskelbimo veiksmo;
- (21) kai transliuojančiosios organizacijos, kurios transliuoja savo programas, perduodamos signalus tiesiogiai visuomenei, taip atlikdamos pirminį transliavimo veiksmą, ir taip pat kitoms organizacijoms tiesiogiai perduoda tuos signalus vykdydamos tiesioginio tiekimo techninį procesą, pavyzdžiui, norėdamos užtikrinti retransliavimo paslaugų signalų kokybę, tų kitų organizacijų vykdomas transliavimas yra kitas viešo paskelbimo veiksmas nei tas, kurį transliuojančioji organizacija atliko, vykdydama viešą paskelbimą. Tais atvejais turėtų būti taikomos retransliavimo taisyklės, nustatytos šioje direktyvoje ir Direktyvoje 93/83/EEB su pakeitimais, padarytais šia direktyva;
- (22) siekiant užtikrinti veiksmingą kolektyvinį teisių administravimą ir tiksliai paskirstyti pajamas, surinktas vykdant pagal šią direktyvą nustatytą privalomą kolektyvinio teisių administravimo mechanizmą, svarbu, kad kolektyvinio administravimo organizacijos tinkamai tvarkytų su naryste, licencijomis ir kūrinių bei kitų saugomų objektų naudojimu susijusius įrašus, laikydamosi Direktyvoje 2014/26/ES nustatytų skaidrumo reikalavimų;
- (23) kad nebūtų siekiama išvengti kilmės šalies principo taikymo pratęsiant esamų susitarimų dėl naudojimosi autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis, susijusiomis su papildomos internetinės paslaugos teikimu, prieiga prie jos arba naudojimosi ta paslauga, galiojimo trukmę, kilmės šalies principą būtina taikyti ir galiojantiems susitarimams, tačiau turėtų būti nustatytas pereinamasis laikotarpis. Per tą pereinamąjį laikotarpį tas principas neturėtų būti taikomas tiems galiojantiems susitarimams, taip sudarant galimybę pririnkti juos pritaikyti pagal šią direktyvą. Taip pat būtina numatyti pereinamąjį laikotarpį, kad transliuojančiosios organizacijos, signalų platintojai ir teisių turėtojai galėtų prisitaikyti prie naujų taisyklių dėl kūrinių ir kitų saugomų objektų naudojimo vykdant tiesioginį tiekimą, nustatytų šios direktyvos nuostatose dėl programų transliavimo vykdant tiesioginį tiekimą;

- (24) vadovaujantis geresnio reglamentavimo principais, turėtų būti atlikta šios direktyvos, įskaitant jos nuostatas dėl tiesioginio tiekimo, peržiūra, praėjus tam tikram šios direktyvos galiojimo laikotarpiui siekiant be kita ko įvertinti jos naudą Sąjungos vartotojams, jos poveikį Sąjungos kūrybos sektoriams ir investicijų į naują turinį lygmeniui, taigi ir didesnės Sąjungos kultūrinės įvairovės naudą;
- (25) šioje direktyvoje laikomasi pagrindinių teisių ir principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Nors dėl šios direktyvos taikymo gali būti apribotas teisių turėtojų naudojimas savo teisėmis tiek, kiek tai susiję su privalomu kolektyviniu administravimu norint naudotis viešo paskelbimo teise, susijusia su retransliavimo paslaugomis, būtina nustatyti, kad privalomas kolektyvinis administravimas būtų taikomas tikslingai ir tik konkrečioms paslaugoms;
- (26) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. skatinti tarpvalstybinį papildomų internetinių paslaugų tam tikro pobūdžio programoms teikimą ir sudaryti palankesnes sąlygas retransliuoti kitų valstybių narių televizijos ir radijo programas, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti. Šia direktyva transliuojančiosios organizacijos neįpareigojamos papildomų internetinių paslaugų teikti tarpvalstybiniu mastu. Be to, šia direktyva retransliavimo paslaugų teikėjai neįpareigojami į savo teikiamas paslaugas įtraukti kitų valstybių narių televizijos ar radijo programų. Ši direktyva susijusi tik su naudojimusi tam tikromis retransliavimo teisėmis ir tik tiek, kiek būtina siekiant supaprastinti licencijų naudoti autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis teikiant tokias paslaugas išdavimą ir kiek tai susiję su kitų valstybių narių televizijos ir radijo programomis;
- (27) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų⁽⁸⁾ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Šioje direktyvoje nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama pagerinti tarpvalstybinę prieigą prie didesnio skaičiaus televizijos ir radijo programų, palengvinant teisių teikti internetines paslaugas, kurios papildo tam tikro pobūdžio transliuojamas televizijos ir radijo programas, ir retransliuoti televizijos ir radijo programas įsigijimą. Joje taip pat nustatomos televizijos ir radijo programų perdavimo vykdant tiesioginio tiekimo procesą taisyklės.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

1. papildoma internetinė paslauga – internetinė paslauga, kuri apima televizijos ar radijo programų teikimą visuomenei, vykdomą arba prižiūrimą transliuojančiosios organizacijos ir jos atsakomybe, tuo pačiu metu, kai vyksta transliuojančiosios organizacijos perduodama transliacija, arba nustatytą laiką po to, taip pat visos tokią transliaciją papildančios medžiagos teikimą visuomenei;

⁽⁸⁾ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

2. retransliavimas – bet koks vienalaikis pirminės visuomenei skirtų nesutrumpintų ir nepakeistų televizijos ir radijo programų transliacijos retransliavimas iš kitos valstybės narės, išskyrus Direktyvoje 93/83/EEB apibrėžtą kabelinę retransliaciją, kai tokia pirminė transliacija vykdyta laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, įskaitant palydovinių ryšių, bet išskyrus transliavimą internetu, su sąlyga, kad:
 - a) retransliavimą vykdo ne transliuojančioji organizacija, kuri vykde pirminę transliaciją, prižiūrejo jos teikimą ar atsakė už tą pirminę transliaciją, neatsižvelgiant į tai, kaip retransliavimą vykdomas subjektas retransliavimo tikslu iš transliuojančiosios organizacijos įsigijo programos perdavimo signalus, ir
 - b) retransliavimas teikiant interneto prieigos paslaugas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2015/2120 2 straipsnio antros pastraipos 2 punkte, yra vykdomas administruojamoje aplinkoje;
3. administruojama aplinka – aplinka, kurioje retransliavimo paslaugas teikėjas teikia saugią retransliavimo paslaugą leidimą turintiems naudotojams;
4. tiesioginis tiekimas – techninis procesas, per kurį transliuojančiosios organizacijos transliuoja savo programų signalus ne transliuojančiosioms organizacijoms taip, kad vykdamas tą transliavimą visuomenė neturi prieigos prie programų signalų.

II SKYRIUS

Transliuojančiųjų organizacijų papildomos internetinės paslaugos

3 straipsnis

Kilmės šalies principo taikymas papildomoms internetinėms paslaugoms

1. Laikoma, kad kūrinių ir kitų saugomų objektų viešo paskelbimo laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis bei tų kūrinių ir kitų saugomų objektų padarymo viešai prieinamais veiksmai laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis taip, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti jų pačių pasirinktoje vietoje ar pasirinktu laiku, kurie atliekami visuomenei teikiant:

- a) radijo programos ir
- b) televizijos programos, kurios yra:
 - i) naujienų ir aktualijų programos arba
 - ii) vien savo lėšomis finansuotos transliuojančiųjų organizacijų savos gamybos programos,

kaip transliuojančiosios organizacijos arba jos priežiūra ir atsakomybe teikiamas papildomas internetines paslaugas, taip pat tokių kūrinių ar kitų saugomų objektų atgaminimo veiksmai, kurie būtini teikiant tų pačių programų internetines paslaugas, turint prieigą prie jų arba jomis naudojantis, naudojimosi su tais veiksmais susijusiomis autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis tikslais atliekami tik toje valstybėje narėje, kurioje yra pagrindinė transliuojančiosios organizacijos būstinė.

Pirmos pastraipos b punktas netaikomas sporto renginių transliacijoms ir į jas įtrauktiems kūriniams bei kitiems saugomiems objektams.

2. Valstybės narės užtikrina, kad nustatant mokesčio už teises, kurioms taikomas 1 dalyje nustatytas kilmės šalies principas, sumą šalis atsižvelgtų į visus papildomų internetinių paslaugų aspektus, tokius kaip paslaugos savybės, įskaitant ta paslauga užtikrinamo prieinamumo prie programų internete trukmę, auditorija ir kalbos, kuriomis ji teikiama.

Pirma pastraipa neužkertamas kelias apskaičiuoti mokėtino mokesčio sumas pagal transliuojančiosios organizacijos pajamas.

3. 1 dalyje nustatytas kilmės šalies principas nedaro poveikio teisių turėtojų ir transliuojančiųjų organizacijų sutarties laisvės principui laikantis Sąjungos teisės susitarti riboti naudojimąsi tokiais teisėmis, įskaitant teises pagal Direktyvą 2001/29/EB.

III SKYRIUS

Televizijos ir radijo programų retransliavimas

4 straipsnis

Kitų nei transliuojančiosios organizacijos teisių turėtojų naudojimasis retransliavimo teisėmis

1. Programų retransliavimo veiksams leidimą turi suteikti išimtinės teisės viešai jas skelbti turėtojai.

Valstybės narės užtikrina, kad teisių turėtojai galėtų naudotis savo teise suteikti arba atsisakyti suteikti leidimą retransliuoti programas tik per kolektyvinio administravimo organizaciją.

2. Jei teisių turėtojas 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos teisės neperdavė administruoti kolektyvinio administravimo organizacijai, laikoma, kad teisę suteikti arba atsisakyti suteikti to teisių turėtojo leidimą retransliuoti įgaliojama kolektyvinio administravimo organizacija, kuri tos pačios kategorijos teises administruoja valstybės narės, su kuria susijusias retransliavimo teises siekia įsigyti retransliavimo paslaugos teikėjas, teritorijoje.

Tačiau jei tos valstybės narės teritorijoje tos kategorijos teises administruoja daugiau nei viena kolektyvinio administravimo organizacija, pareiga priimti sprendimą, kuri kolektyvinio administravimo organizacija ar organizacijos laikoma (-os) įgaliota (-omis) suteikti arba atsisakyti suteikti leidimą retransliuoti, tenka valstybei narei, su kurios teritorija susijusias retransliavimo teises siekia įsigyti retransliavimo paslaugos teikėjas.

3. Valstybės narės užtikrina, kad teisių turėtojas turėtų tokias pat teises ir pareigas, kylančias iš retransliavimo paslaugos teikėjo ir kolektyvinio administravimo organizacijos arba organizacijų, kuri (-os) veikia pagal 2 dalį, susitarimo, kaip ir teisių turėtojai, kurie įgaliojo tą kolektyvinio administravimo organizaciją arba organizacijas. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad tas teisių turėtojas galėtų reikšti pretenzijas dėl tų teisių per laikotarpį, kurį turi nustatyti atitinkama valstybė narė ir kuris negali būti trumpesnis nei treji metai skaičiuojant nuo retransliavimo, kuriam buvo panaudotas jo kūrinys ar kitas saugomas objektas, dienos.

5 straipsnis

Transliuojančiųjų organizacijų naudojimasis retransliavimo teisėmis

1. Valstybės narės užtikrina, kad 4 straipsnis nebūtų taikomas transliuojančiosios organizacijos retransliavimo teisėms, kuriomis ji naudojasi savo transliacijų atžvilgiu, nepriklausomai nuo to, ar atitinkamos teisės yra jos pačios teisės, ar jai perduotos kitų teisių turėtojų.

2. Valstybės narės numato, kad tais atvejais, kai transliuojančiosios organizacijos ir retransliavimo paslaugų teikėjai pradeda derybas dėl leidimo retransliuoti suteikimo pagal šią direktyvą, tos derybos vedamos sąžiningai.

6 straipsnis

Tarpininkavimas

Valstybės narės užtikrina, kad būtų galima pasinaudoti vieno ar kelių tarpininkų pagalba, kaip numatyta Direktyvos 93/83/EEB 11 straipsnyje, tuo atveju, kai kolektyvinio administravimo organizacija ir retransliavimo paslaugos teikėjas arba retransliavimo paslaugos teikėjas ir transliuojančioji organizacija nėra sudarę susitarimo dėl leidimo retransliuoti transliuojamas programas.

7 straipsnis

Pirminės transliacijos retransliavimas toje pačioje valstybėje narėje

Valstybės narės gali numatyti, kad šiame skyriuje ir Direktyvos 93/83/EEB III skyriuje nustatytos taisyklės taikomos tais atvejais, kai pirminė transliacija ir retransliavimas vyksta jų teritorijoje.

IV SKYRIUS

Programų transliavimas vykdant tiesioginį tiesimą

8 straipsnis

Programų transliavimas vykdant tiesioginį tiesimą

1. Kai transliuojančioji organizacija, vykdydama tiesioginį tiesimą, transliuoja savo programos signalus signalų platintojui, o pati transliuojančioji organizacija tiesiogiai netransliuoja tos programos signalų visuomenei, ir signalų platintojas tuos programos signalus perduoda visuomenei, laikoma, kad transliuojančioji organizacija ir signalų platintojas vykdo pavienį viešą paskelbimą, kuriam jie turi gauti teisių turėtojų leidimą. Valstybės narės gali numatyti tvarką, pagal kurią gaunamas teisių turėtojų leidimas.

2. Valstybės narės gali numatyti, kad šios direktyvos 4, 5 ir 6 straipsniai būtų taikomi *mutatis mutandis* teisių turėtojams, besinaudojantiems savo teise išduoti ar atsisakyti išduoti signalų platintojams leidimą vykdyti 1 dalyje nurodytą transliavimą vienu iš techninių būdų, nurodytų Direktyvos 93/83/EEB 1 straipsnio 3 dalyje arba šios direktyvos 2 straipsnio 2 punkte.

V SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

9 straipsnis

Direktyvos 93/83/EB dalinis pakeitimas

Direktyvos 93/83/EB 1 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Šioje direktyvoje „kabelinė retransliacija“ – viešam priėmimui skirtų televizijos ar radijo programų pradinio perdavimo iš kitos valstybės narės laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, įskaitant palydovinį ryšį, vienalaikis, nepakeistas ir nesutrumpintas retransliavimas viešam priėmimui kabeline ar mikrobange sistema, neatsižvelgiant į tai, kaip kabelinio retransliavimo paslaugos teikėjas retransliavimo tikslu iš transliuojančiosios organizacijos įsigijo programos perdavimo signalus.“

10 straipsnis

Peržiūra

1. Komisija ne vėliau kaip 2025 m. birželio 7 d. atlieka šios direktyvos peržiūrą ir pateikia pagrindinių išvadų ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui. Ataskaita viešai paskelbiama ir pateikiama visuomenei Komisijos interneto svetainėje.

2. Valstybės narės laiku pateikia Komisijai 1 dalyje nurodytai ataskaitai parengti susijusią ir reikalingą informaciją.

11 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostata

2021 m. birželio 7 d. galiojantiems susitarimams dėl naudojimosi autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis, susijusiomis su kūrinių ar kitų saugomų objektų viešo skelbimo laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis ir kūrinių ar kitų saugomų objektų viešos prieigos suteikimo laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis veiksmais taip, kad visuomenės nariai galėtų juos gauti jų pačių pasirinktoje vietoje ar pasirinktu laiku, atliekamais teikiant papildomas internetines paslaugas, taip pat atgaminimo veiksmais, kurie būtini teikiant tokias internetines paslaugas, turint prieigą prie jų arba jomis naudojantis, nuo 2023 m. birželio 7 d. taikomas 3 straipsnis, jei jie baigia galioti po tos dienos.

2021 m. birželio 7 d. galiojantiems leidimams vykdyti viešo paskelbimo veiksmus, atliekamus pagal 8 straipsnį, nuo 2025 m. birželio 7 d. taikomas 8 straipsnis, jei jie baigia galioti po tos datos.

12 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi, ne vėliau kaip nuo 2021 m. birželio 7 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

13 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

14 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2019 m. balandžio 17 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
A. TAJANI

Tarybos vardu
Pirmininkas
G. CIAMBA

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2019/790**2019 m. balandžio 17 d.****dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 53 straipsnio 1 dalį ir į 62 bei 114 straipsnius,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos sutartyje (toliau – ES sutartis) numatyta sukurti vidaus rinką ir įteisinti sistemą, užtikrinančią, kad konkurencija vidaus rinkoje nebūtų iškraipoma. Tų tikslų turėtų padėti siekti tolesnis valstybių narių autorių ir gretutinių teisių įstatymų derinimas;
- (2) autorių teisių ir gretutinių teisių srityje priimtomis direktyvomis prisidedama prie vidaus rinkos veikimo, užtikrinama aukšto lygio teisių turėtojų apsauga, palengvinamas leidimo naudotis autorių teisių saugomais kūrinių suteikimo procesas ir sukuriama sistema, pagal kurią įmanomas kūrinių ir kitų saugomų objektų naudojimas. Ta suderinta teisinė sistema padeda vidaus rinkai veikti tinkamai ir skatina inovacijas, kūrybiškumą, investicijas ir naujo turinio gamybą, be kita ko, skaitmeninėje aplinkoje, siekiant išvengti vidaus rinkos susiskaidymo. Toje teisinėje sistemoje numatyta apsauga taip pat padeda siekti Sąjungos tikslo saugoti ir puoselėti kultūrų įvairovę, kartu iškeliant bendrą Europos kultūros paveldą. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 167 straipsnio 4 dalyje reikalaujama, kad Sąjunga imdamasi veiksmų atsižvelgtų į kultūros aspektus;
- (3) dėl sparčios technologinės plėtros nesiliauja keitėsi kūrinių ir kitų objektų kūrimo, gamybos, platinimo ir panaudojimo būdai. Atsiranda vis naujų verslo modelių ir naujų rinkos dalyvių. Atitinkami teisės aktai turi būti parengti atsižvelgiant į būsimus pokyčius, kad jais nebūtų ribojama technologinė raida. Sąjungos autorių teisių sistemoje išdėstyti tikslai ir principai neprarado reikšmės. Tačiau ir teisių turėtojams, ir naudotojams stinga teisinio tikrumo dėl kūrinių ir kitų objektų tam tikrų naudojimo būdų, įskaitant tarpvalstybinio naudojimo būdus, skaitmeninėje aplinkoje. Kaip nurodyta 2015 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikate „Šiuolaikiškos ir labiau visai Europai pritaikytos autorių teisių sistemos kūrimas“, kai kuriose srityse būtina pritaikyti ir papildyti galiojančią Sąjungos autorių teisių sistemą užtikrinant aukšto lygio autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugą. Šia direktyva numatomos taisyklės, kuriomis tam tikros autorių teisių ir gretutinių teisių išimties ir apribojimai pritaikomi skaitmeninei ir tarpvalstybinei aplinkai, ir priemonės, padėsiančios palengvinti tam tikrą licencijų teikimo tvarką, ypač (bet ne tik) susijusią su kūrinių ir kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, sklaida ir internetiniu audiovizualinių kūrinių pasiekiamumu užsakomųjų vaizdo programų platformose, siekiant padidinti

⁽¹⁾ OL C 125, 2017 4 21, p. 27.⁽²⁾ OL C 207, 2017 6 30, p. 80.⁽³⁾ 2019 m. kovo 26 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. balandžio 15 d. Tarybos sprendimas.

galimybes susipažinti su turiniu. Ja taip pat nustatytos taisyklės, kuriomis siekiama palengvinti naudojimąsi viešai prieinamu turiniu. Siekiant sukurti sklandžiai ir sąžiningai veikiančią autorių teisių prekyvietę, taip pat reikėtų taisyklių dėl teisių į publikacijas, internetinių paslaugų teikėjų, kurie saugo naudotojų įkeltą turinį ir suteikia galimybę su juo susipažinti, vykdomo kūrinių ar kitų objektų naudojimo, dėl autorių bei atlikėjų sutarčių skaidrumo, dėl autorių ir atlikėjų atlygio, taip pat teisių, kurias autoriai ir atlikėjai perdavė išimties tvarka, atšaukimo mechanizmo;

- (4) ši direktyva grindžiama šioje srityje šiuo metu galiojančiuose direktyvose, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose 96/9/EB⁽⁴⁾, 2000/31/EB⁽⁵⁾, 2001/29/EB⁽⁶⁾, 2006/115/EB⁽⁷⁾, 2009/24/EB⁽⁸⁾, 2012/28/ES⁽⁹⁾ ir 2014/26/ES⁽¹⁰⁾, išdėstytomis taisyklėmis ir jas papildo;
- (5) mokslinių tyrimų, inovacijų, švietimo ir kultūros paveldo išsaugojimo srityse dėl skaitmeninių technologijų tapo įmanomi naujų tipų naudojimo būdai, kuriems akivaizdžiai netaikomos galiojančios Sąjungos taisyklės dėl išimčių ir apribojimų. Be to, vidaus rinkos veikimas gali nukentėti dėl to, kad direktyvose 96/9/EB, 2001/29/EB ir 2009/24/EB nustatytos išimtys ir apribojimai tose srityse yra laisvai pasirenkami. Tai ypač pasakytina apie tarpvalstybinio naudojimo būdus, kurie skaitmeninėje aplinkoje įgyja vis didesnę reikšmę. Todėl tikslinga atsižvelgiant į tuos naujus naudojimo būdus iš naujo įvertinti galiojančias moksliniams tyrimams, inovacijoms, mokomajam darbui ir kultūros paveldo išsaugojimui svarbias Sąjungos teisės išimtis ir apribojimus. Turėtų būti nustatytos privalomos tekstų ir duomenų gavybos technologijų naudojimo būdų išimtys ar apribojimai mokomojo darbo iliustracijų tikslais skaitmeninėje aplinkoje ir kultūros paveldo išsaugojimo srityje. Turėtų būti toliau taikomos Sąjungos teisėje nustatytos galiojančios išimtys ar apribojimai, be kita ko, taikytini tekstų ir duomenų gavybai, švietimui ir išsaugojimo veiklai, jei dėl jų nesumažėja šioje direktyvoje nustatytų privalomų išimčių ar apribojimų, kuriuos valstybės narės turi įtraukti į savo nacionalinę teisę, taikymo sritis. Todėl direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB turėtų būti iš dalies pakeistos;
- (6) šioje direktyvoje numatytais išimtimis ir apribojimais siekiama teisingos pusiausvyros, kai vienoje teisių ir interesų svarstyklių pusėje autoriai ir kiti teisių turėtojai, o kitoje naudotojai. Jie gali būti taikomi tik tam tikrais specialiais atvejais, kai nekyla kliūčių naudoti kūrinių ar kitą objektą įprastiniu būdu ir be pagrindo nepažeidžiami teisėti teisių turėtojų interesai;
- (7) siekiant autoriams ir kitiems teisių turėtojams užtikrinti apsaugą ir galimybę veiksmingai naudotis pagal Sąjungos teisę suteiktomis teisėmis, ir toliau labai svarbi Direktyva 2001/29/EB nustatyta technologinių priemonių apsauga. Tokią apsaugą reikėtų išlaikyti, kartu užtikrinant, kad naudojant technologines priemones nebūtų kliudoma naudotis šioje direktyvoje numatytais išimtimis ir apribojimais. Teisių turėtojams turėtų būti suteikta galimybė tai užtikrinti savanoriškomis priemonėmis. Jiems turėtų būti palikta laisvė pasirinkti tinkamas priemones, kuriomis šioje direktyvoje numatytų išimčių ir apribojimų naudoti gavėjai galėtų jais naudotis. Jei savanoriškų priemonių nėra, valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių pagal Direktyvos 2001/29/EB 6 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą, be kita ko, tais atvejais, kai kūriniai ir kiti objektai yra viešai prieinami teikiant užsakomąsias paslaugas;
- (8) naujos technologijos sudaro sąlygas automatinei skaičiuojamai skaitmeninio pavidalo informacijos, tokios kaip tekstas, garsai, vaizdai ar duomenys, analizei, paprastai vadinamai tekstų ir duomenų gavyba. Tekstų ir duomenų gavyba sudaro galimybes apdoroti didelius informacijos kiekius siekiant gauti naujų žinių ir atrasti naujas tendencijas. Tekstų ir duomenų gavybos technologijos vyrauja skaitmeninėje ekonomikoje, tačiau plačiai pripažįstama, kad tekstų ir duomenų gavyba gali būti ypač naudinga mokslininkų bendruomenei ir taip remti inovacijas. Tokios technologijos naudingos universitetams ir kitoms mokslinių tyrimų organizacijoms, taip pat

⁽⁴⁾ 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos (OL L 77, 1996 3 27, p. 20).

⁽⁵⁾ 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, 2000 7 17, p. 1).

⁽⁶⁾ 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, 2001 6 22, p. 10).

⁽⁷⁾ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/115/EB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisės, intelektinės nuosavybės srityje (OL L 376, 2006 12 27, p. 28).

⁽⁸⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/24/EB dėl kompiuterių programų teisinės apsaugos (OL L 111, 2009 5 5, p. 16).

⁽⁹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/28/ES dėl tam tikro leistino nenustatytų autorių teisių kūrinių naudojimo (OL L 299, 2012 10 27, p. 5).

⁽¹⁰⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/26/ES dėl kolektyvinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo ir daugiateritorių licencijų naudoti muzikos kūrinius internete teikimo vidaus rinkoje (OL L 84, 2014 3 20, p. 72).

kultūros paveldo įstaigoms, nes jos, vykdydamos pagrindinę veiklą, taip pat galėtų vykdyti mokslinius tyrimus. Vis dėlto Sąjungoje tokioms organizacijoms ir įstaigoms trūksta teisinio tikrumo, koku mastu jos gali vykdyti turinio tekstų ir duomenų gavybą. Tam tikrais atvejais tekstų ir duomenų gavybos dalis gali būti autorių teisių ir (arba) *sui generis* duomenų bazės gamintojo teisės saugomi veiksmai, visų pirma kūrinių ar kitų objektų atgaminimas ir (arba) duomenų bazės turinio perkėlimas, kurie, pavyzdžiui, vyksta tuomet, kai duomenys normalizuojami vykdant tekstų ir duomenų gavybą. Kai netaikoma jokia išimtis ar apribojimas, turi būti gautas teisių turėtojų leidimas atlikti tokius veiksmus;

- (9) tekstų ir duomenų gavybai taip pat gali būti naudojami autorių teisės nesaugomi paprasti faktai ar duomenys, ir tokiais atvejais pagal teisės aktus dėl autorių teisių leidimo nereikia. Taip pat gali būti atvejų, kai vykdant tekstų ir duomenų gavybą nevykdomi atgaminimo veiksmai arba atgaminimo veiksams taikoma Direktyvos 2001/29/EB 5 straipsnio 1 dalyje numatyta privaloma laikinų atgaminimo veikslių išimtis, kuri turėtų būti toliau taikoma tekstų ir duomenų gavybos būdams, kuriais nekopijuojama daugiau, nei leidžiama pagal tą išimtį;
- (10) Sąjungos teisėje nustatyta tam tikrų naudojimo moksliniams tikslams būdų išimčių ir apribojimų, kurie gali būti taikomi tekstų ir duomenų gavybos veiksams. Tačiau tos išimtys ir apribojimai yra laisvai pasirenkami ir ne iki galo pritaikyti prie mokslo tyrimų srityje naudojamų technologijų. Be to, kai mokslininkai gali teisėtai susipažinti su turiniu, pavyzdžiui, prenumeruodami publikacijas ar įgydami atviros prieigos licencijas, licencijų sąlygose tekstų ir duomenų gavyba galėtų būti neleidžiama. Kadangi vis daugiau mokslinių tyrimų vykdoma naudojantis skaitmenine technologija, kyla grėsmė, kad nesiešius priemonių šalinti su tekstų ir duomenų gavyba susijusio teisinio netikrumo nukentės Sąjungos, kaip mokslinių tyrimų erdvės, konkurencinė padėtis;
- (11) teisinį netikrumą dėl tekstų ir duomenų gavybos reikėtų šalinti nustatant universitetams ir kitoms mokslinių tyrimų organizacijoms bei kultūros paveldo įstaigoms privalomą išskirtinės atgaminimo teisės ir teisės neleisti perkelti duomenų iš duomenų bazės išimtį. Laikantis galiojančios Sąjungos mokslinių tyrimų politikos, kuria universitetai ir mokslinių tyrimų institutai skatinami plėtoti bendradarbiavimą su privačiuoju sektoriumi, tokia išimtis taip pat turėtų būti taikoma mokslinių tyrimų organizacijoms, kai jų mokslinių tyrimų veikla vykdoma įgyvendinant viešojo ir privatačiojo sektorių partnerystes. Nors mokslinių tyrimų organizacijoms ir kultūros paveldo įstaigoms ir toliau turėtų būti taikoma ta išimtis, jos taip pat turėtų galėti pasikliauti savo privačiais partneriais tekstų ir duomenų gavybai vykdyti, be kita ko, naudojantis savo technologinėmis priemonėmis;
- (12) mokslinių tyrimų organizacijos visoje Sąjungoje yra labai įvairūs subjektai, kurių svarbiausias tikslas yra vykdyti mokslinius tyrimus arba tai daryti kartu teikiant švietimo paslaugas. Terminas „moksliniai tyrimai“ šioje direktyvoje turėtų būti suprantamas kaip apimantis ir gamtos, ir humanitarinių mokslus. Dėl tokių subjektų įvairovės svarbu vienodai suprasti, kas yra mokslinių tyrimų organizacijos. Pavyzdžiui, jie turėtų apimti ne tik universitetus ar kitas aukštojo mokslo įstaigas ir jų bibliotekas, bet ir tokius subjektus kaip mokslinių tyrimų institutai ir tyrimus atliekančios ligininės. Nepaisant teisinių formų ir struktūrų įvairovės, mokslinių tyrimų organizacijos visose valstybėse narėse paprastai turi vieną bendrą bruožą – jos veikia arba nesiekdamos pelno, arba vykdydamos valstybės pripažintą su viešuoju interesu susijusį uždavinį. Tokį su viešuoju interesu susijusį uždavinį galėtų rodyti, pavyzdžiui, viešasis finansavimas arba nuostatos nacionalinės teisės aktuose ar viešojo pirkimo sutartyse. Priešingai, organizacijų, kurioms komercinės įmonės turi esminės, galimybės kontroliuoti suteikiančios įtakos, atsirandančios dėl struktūros ypatumų (pavyzdžiui, dėl savo kaip akcininkų arba narių vaidmens), kurie galėtų suteikti pirmenybę susipažinti su mokslinių tyrimų rezultatais, šioje direktyvoje nereikėtų laikyti mokslinių tyrimų organizacijomis;
- (13) kultūros paveldo įstaigos turėtų būti suprantamos kaip apimančios viešąsias bibliotekas ir muziejus, nepriklausomai nuo jų nuolatinėse kolekcijose laikomų kūrinių ar kitų objektų rūšių, taip pat archyvus, kino ar garso paveldo įstaigas. Taip pat turėtų būti laikoma, kad jos apima, *inter alia*, nacionalines bibliotekas ir nacionalinius archyvus bei, kiek tai susiję su jų archyvais ir viešai prieinamomis bibliotekomis, švietimo įstaigas, mokslinių tyrimų organizacijas ir visuomeninius transliuotojus;

- (14) mokslinių tyrimų organizacijoms ir kultūros paveldo įstaigoms, įskaitant su jomis susijusius asmenis, turėtų būti taikoma tekstų ir duomenų gavybos išimtis, susijusi su turiniu, prie kurio jos turi teisėtą prieigą. Teisėta prieiga turėtų būti suprantama kaip apimanti prieigą prie turinio, pagrįstą atviros prieigos politika arba teisių turėtojų ir mokslinių tyrimų organizacijų ar kultūros paveldo įstaigų sutartiniais susitarimais, pavyzdžiui, prenumerata arba kitomis teisėtomis priemonėmis. Pavyzdžiui, tais atvejais, kai prenumeratą užsako mokslinių tyrimų organizacijos arba kultūros paveldo įstaigos, su jomis susiję asmenys, kurie yra tos prenumeratos gavėjai, turėtų būti laikomi turinčiais teisėtą prieigą. Teisėta prieiga taip pat turėtų apimti prieigą prie nemokamai internete prieinamo turinio;
- (15) mokslinių tyrimų organizacijoms ir kultūros paveldo įstaigoms tam tikrais atvejais, pavyzdžiui, vėliau tikrinant mokslinių tyrimų rezultatus, galėtų tekti saugoti kopijas, padarytas taikant išimtį tekstų ir duomenų gavybai. Tokiais atvejais kopijos turėtų būti laikomos saugioje aplinkoje. Valstybėms narėms turėtų būti paliekama laisvė nuspręsti nacionaliniu lygmeniu ir po diskusijų su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl tolesnės konkrečios kopijų saugojimo tvarkos, įskaitant laisvę paskirti patikimas įstaigas tokioms kopijoms saugoti. Kad išimties taikymas nebūtų nepagrįstai ribojamas, tokia tvarka turėtų būti proporcinga ir apimti tik tai, ko reikia siekiant saugiai saugoti kopijas ir užkirsti kelią neteisėtam jų naudojimui. Direktyvos 2001/29/EB 5 straipsnio 3 dalies a punkte numatyta išimtis ar apribojimas, jei taikytina, turėtų būti toliau taikoma naudojimui mokslinių tyrimų, pvz., mokslinio tarpusavio vertinimo ir bendrų mokslinių tyrimų, nesusijusių su tekstų ir duomenų gavyba, tikslais;
- (16) numatant galimai didelį prieigos prašymų ir kūrinių ar kitų objektų atsisiuntimų skaičių, teisių turėtojams turėtų būti leista taikyti priemones, kai kyla rizika, kad jų sistemų ar duomenų bazių saugumas ir vientisumas galėtų atsidurti pavojuje. Tokios priemonės galėtų būti, pavyzdžiui, naudojamos siekiant užtikrinti, kad tik teisėtą prieigą prie jų duomenų turintys asmenys galėtų jais naudotis, be kita ko, taikant IP adresų patvirtinimą ar naudotojo autentiškumo patvirtinimą. Tos priemonės turėtų toliau atitikti susijusią riziką ir jomis neturėtų būti siekiama daugiau, nei būtina, kad būtų užtikrintas sistemos saugumas ir vientisumas, ir jos neturėtų trukdyti veiksmingai taikyti išimtį;
- (17) atsižvelgiant į išimties, kuri taikoma tik subjektams, vykdančioms mokslinius tyrimus, pobūdį ir taikymo sritį, bet kokia galima dėl šios išimties taikymo atsirandanti žala teisių turėtojams būtų minimali. Todėl valstybės narės neturėtų teisių turėtojams nustatyti kompensacijos už naudojimo būdus, taikomus pagal šia direktyva nustatytas tekstų ir duomenų gavybos išimtis;
- (18) be to, kad tekstų ir duomenų gavybos metodai yra svarbūs vykdančioms mokslinius tyrimus, jais plačiai naudojasi ir privatūs, ir viešieji subjektai, analizuodami didelius duomenų kiekius įvairiose gyvenimo srityse ir įvairiais tikslais, įskaitant valdžios sektoriaus paslaugas, sudėtingus verslo sprendimus ir naujų taikomųjų programų ar technologijų kūrimą. Teisių turėtojai turėtų toliau turėti galimybę teikti jų kūrinių ar kitų objektų naudojimo, kuriam netaikoma šioje direktyvoje numatyta tekstų ir duomenų gavybos mokslinių tyrimų tikslais privaloma išimtis ir galiojančios Direktyvoje 2001/29/EB numatytos išimtys ir apribojimai, licencijas. Kartu turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad tekstų ir duomenų gavybos metodų naudotojams galėtų kilti teisinis netikrumas dėl to, ar tekstų ir duomenų gavybos tikslais atliekamas atgaminimas ir perkėlimas gali būti taikomi teisėtai prieinamiems kūriniams ar kitiems objektams, visų pirma tais atvejais, kai atgaminimas ar perkėlimas techninio proceso tikslais gali neatitikti visų Direktyvos 2001/29/EB 5 straipsnio 1 dalyje numatytų išimčių, taikomų laikiniams atgaminimo veiksams, sąlygų. Siekiant užtikrinti didesnę teisinį tikrumą tokiais atvejais ir skatinti inovacijas ir privačiajame sektoriuje, šioje direktyvoje turėtų būti numatyta galimybė tam tikromis sąlygomis taikyti kūrinių ar kitų objektų atgaminimo ir perkėlimo tekstų ir duomenų gavybos tikslais išimtį ar apribojimą ir suteikta galimybė kopijas saugoti tiek, kiek yra būtina tų tekstų ir duomenų gavybos tikslais.

Ši išimtis ar apribojimas turėtų būti taikomi tik tada, kai gavėjas turi teisėtą prieigą prie kūrinio ar kito objekto, taip pat kai jis paskelbiamas internete, ir jei teisių turėtojai atitinkamomis priemonėmis neišlaiko atgaminimo ir perkėlimo tekstų ir duomenų gavybos tikslais teisių. Jei turinys viešai skelbiamas internete, jis turėtų būti laikomas tinkamu siekiant išlaikyti tas teises naudojantis kompiuteriu skaitomomis priemonėmis, įskaitant metaduomenis ir naudojimosi interneto svetaine ar paslauga tvarką ir sąlygas. Kitiems naudojimosi būdams teisių išlaikymas tekstų ir duomenų gavybos tikslais neturėtų daryti poveikio. Kitais atvejais teises gali būti tikslinga išlaikyti kitomis

priemonėmis, pavyzdžiui, sutartiniais susitarimais arba vienašalėmis deklaracijomis. Teisių turėtojai turėtų turėti galimybę taikyti priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi jų sąlygų. Ši išimtis ar apribojimas neturėtų daryti poveikį šioje direktyvoje numatyti privalomai teksto ir duomenų gavybos mokslinių tyrimų tikslais išimčiai, taip pat Direktyvos 2001/29/EB 5 straipsnio 1 dalyje numatyti išimčiai, taikomai laikiniems atgaminimo veiksams;

- (19) Direktyvos 2001/29/EB 5 straipsnio 3 dalies a punkte valstybėms narėms leidžiama nustatyti teisių atgaminti, viešai paskelbti ir padaryti viešai prieinamus kūrinius ar kitus objektus vien mokymo iliustracijos tikslais taip, kad visuomenės nariai galėtų jais naudotis iš jų pačių pasirinktos vietos ir jų pačių pasirinktu laiku, išimti ar apribojimą. Be to, Direktyvos 96/9/EB 6 straipsnio 2 dalies b punkte ir 9 straipsnio b punkte leidžiama naudoti duomenų bazes ir perkelti didelę jų turinio dalį mokymo iliustracijoms. Tų išimčių ar apribojimų taikymo skaitmeninio naudojimo būdams sritis yra neaiški. Be to, trūksta aiškumo, ar tos išimties arba apribojimai būtų taikomi, kai mokoma internetu nuotoliniu būdu. Be to, esama teisine sistema nereglamentuojamas tarpvalstybinis poveikis. Ši padėtis galėtų kliudyti plėtoti mokymą naudojant skaitmenines technologijas ir nuotolinį mokymąsi. Todėl būtina nustatyti naują privalomą išimtį ar apribojimą siekiant užtikrinti, kad švietimo įstaigos, kurios skaitmeninėje mokymo veikloje, be kita ko, internetu ir tarpvalstybiniu mastu, naudoja kūrinius ar kitus objektus, turėtų visišką teisinį tikrumą;
- (20) nors nuotolinio mokymosi ir tarpvalstybinio švietimo programos labiausiai išplėtos aukštojo mokslo lygmeniu, skaitmeninės priemonės ir išteklių vis labiau naudojami visais švietimo lygmenimis, ypač siekiant pagerinti ir praplėsti mokymosi patirtį. Todėl šia direktyva nustatyta išimtis ar apribojimas turėtų būti naudingi visoms valstybės narės pripažintoms švietimo veiklą vykdančioms įstaigoms, įskaitant pradinio, vidurinio, profesinio ir aukštojo mokslo įstaigas. Jie turėtų būti taikomi tik tais atvejais, kai naudojimo paskirtis grindžiama nekomerciniais konkrečios mokymo veiklos tikslais. Švietimo įstaigos organizacinė struktūra ir finansavimo priemonės neturėtų būti lemiami veiksniai nustatant, ar veikla yra nekomercinio pobūdžio;
- (21) šioje direktyvoje numatyta tik mokymo iliustracijoms taikoma išimtis ar apribojimas turėtų būti suprantama kaip apimanti skaitmeninio kūrinių ir kitų objektų naudojimo būdus, kuriais remiama, įvairinama ar papildoma mokymo veikla, įskaitant susijusią mokymosi veiklą. Pagal tą išimtį ar apribojimą leidžiama platinti programinę įrangą perduodama tik skaitmeniniu būdu. Todėl dažniausiai iliustracija reikštų tik kūrinių dalių ar ištraukų naudojimą, o tai neturėtų pakeisti visų pirma švietimo rinkoms skirtos medžiagos įsigijimo. Taikydamos išimtį ar apribojimą, valstybės narės turėtų toliau turėti teisę skirtingiems kūrinių ar kitų objektų tipams išlaikant pusiausvyrą nustatyti, kokia kūrinių ar kito objekto dalis gali būti naudojama vien mokymo iliustracijos tikslais. Taikant išimtį ar apribojimą leidžiami naudojimo būdai turėtų būti suprastai, kaip apimantys specialius neįgalių asmenų prieinamumo poreikius, susijusius su mokomojo darbo iliustracijomis;
- (22) kūriniai ar kiti objektai pagal šioje direktyvoje numatytą tik mokymo iliustracijoms taikomą išimtį ar apribojimą turėtų būti naudojami tik vykdant mokymo ir mokymosi veiklą, už kurią atsakingos švietimo įstaigos, be kita ko, per egzaminus ar mokymo veiklą, vykdomą ne švietimo įstaigose, pvz., muziejuje, bibliotekoje ar kitoje kultūros paveldo įstaigoje, ir ne daugiau, negu būtina tokios veiklos reikmėms. Išimtis ar apribojimas turėtų apimti ir kūrinių ar kitų objektų naudojimą klasėje ar kitose vietose naudojant skaitmenines priemones, pvz., elektronines rašymo lentas ar skaitmeninius įrenginius, kurie galėtų būti prijungti prie interneto, ir naudojimą nuotoliniu būdu per saugią elektroninę aplinką, pvz., kursų internetu arba prieigos prie mokymo medžiagos, kuria papildomas tam tikras kursas, kontekste. Saugi elektroninė aplinka turėtų būti suprantama kaip skaitmeninė mokymo ir mokymosi aplinka, prie kurios prieigą gali turėti tik švietimo įstaigos pedagoginis personalas ir mokiniai ar studentai, dalyvaujantys studijų programoje, visų pirma taikant tinkamą autentiškumo patvirtinimo procedūrą, įskaitant slaptažodinių tapatumo nustatymą;

- (23) siekiant palengvinti kūrinių ir kitų objektų naudojimą švietimo reikmėms, kai kuriose valstybėse narėse galioja skirtinga tvarka, kuri pagrįsta Direktyva 2001/29/EB numatytos išimties ar apribojimo įgyvendinimu arba kitiems naudojimo būdams taikomomis licencinėmis sutartimis. Tokia tvarka paprastai parengta atsižvelgiant į švietimo įstaigų poreikius ir skirtingas švietimo pakopas. Nors labai svarbu suderinti naujos privalomos išimties ar apribojimo taikymo skaitmeninio naudojimo būdams ir tarpvalstybinei mokymo veiklai sritį, įgyvendinimo tvarka valstybėse narėse gali skirtis tiek, kiek tai netrukdo veiksmingai taikyti išimties ar apribojimo arba tarpvalstybinio naudojimo būdų. Pavyzdžiui, valstybės narės turėtų toliau turėti teisę reikalauti, kad naudojant kūrinius ir kitus objektus būtų paisoma autorių ir atlikėjų neturtinių teisių. Tai turėtų leisti valstybėms narėms pasinaudoti galiojančia nacionaliniu lygmeniu sukurta tvarka. Visų pirma, valstybės narės galėtų nuspręsti išimčių ar apribojimą iš dalies ar iki galo taikyti pagal tai, ar galima gauti tinkamų licencijų, aprėpiančių bent jau tuos pačius naudojimo būdus kaip tie, kurie leidžiami pagal išimtį ar apribojimą. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad, jei licencijos tik iš dalies apima pagal išimtį ar apribojimą leidžiamus naudojimo būdus, visiems kitiems naudojimo būdams toliau taikoma ši išimtis ar apribojimas.

Valstybės narės galėtų, pavyzdžiui, naudotis šiuo mechanizmu siekiant suteikti pirmenybę licencijoms dėl medžiagos, kuri pirmiausia skirta švietimo rinkai, arba licencijoms natoms. Siekiant, kad išimties taikymo susiejimas su licencijų prieinamumu švietimo įstaigoms netaptų teisinio netikrumo ar administracinės naštos priežastimi, tokį požiūrį besirenkančios valstybės narės turėtų imtis konkrečių priemonių užtikrinti, kad licencijų suteikimo schemas, pagal kurias leidžiama kūrinius ar kitus objektus naudoti skaitmeniniu būdu mokomajame darbe iliustracijų tikslais, būtų lengvai prieinamos ir kad švietimo įstaigos žinotų apie tokių licencijų suteikimo schemų egzistavimą. Tokios licencijų suteikimo schemas turėtų atitikti švietimo įstaigų poreikius. Taip pat galėtų būti parengtos informacinės priemonės, kuriomis būtų siekiama užtikrinti, kad esamos licencijų suteikimo schemas būtų matomos. Tokios schemas, pavyzdžiui, galėtų būti grindžiamos kolektyvinių licencijų suteikimu arba išplėstiniu kolektyvinių licencijų suteikimu, kad švietimo įstaigoms nereikėtų pavieniui derėtis su teisių turėtojais. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, valstybės narės turėtų nurodyti, kokiomis sąlygomis švietimo įstaiga gali naudoti saugomus kūrinius ar kitus objektus pagal tą išimtį ir, priešingai, kada ji turėtų veikti pagal licencijų suteikimo schemą;

- (24) valstybės narės turėtų toliau turėti teisę nustatyti, kad teisės turėtojai galėtų gauti teisingą kompensaciją už skaitmeninių jų kūrinių ar kitų objektų naudojimą pagal šioje direktyvoje numatytą mokymo iliustracijoms taikomą išimtį ar apribojimą. Nustatant teisingos kompensacijos dydį, reikėtų tinkamai atsižvelgti, *inter alia*, į valstybių narių švietimo tikslus ir žalą teisių turėtojams. Valstybės narės, kurios nusprendžia numatyti teisingą kompensaciją, turėtų skatinti naudotis sistemomis, kurios švietimo įstaigoms nesudaro administracinės naštos;
- (25) kultūros paveldo įstaigos dirba savo rinkinių išsaugojimo ateities kartoms darbą. Kultūros paveldo įstaigos rinkinyje esančio kūrinio ar kito objekto išsaugojimo veiksmui vykdyti galėtų reikėti atlikti atgaminimą, taigi gali reikėti gauti atitinkamų teisių turėtojų leidimą. Skaitmeninės technologijos atveria naujų kelių išsaugoti tuose rinkiniuose laikomą paveldą, tačiau kelia ir naujų iššūkių. Atsižvelgiant į tuos naujus iššūkius, būtina pritaikyti galiojančią teisinę sistemą – nustatyti privalomą atgaminimo teisės išimtį, kad tokios įstaigos galėtų vykdyti tokius išsaugojimo veiksmus;
- (26) skirtingų valstybių narių požiūrių į kultūros paveldo įstaigų vykdomus atgaminimo išsaugojimo tikslais veiksmus buvimas trikdo tokių įstaigų tarpvalstybinį bendradarbiavimą, dalijimąsi išsaugojimo priemonėmis ir tarpvalstybinių išsaugojimo tinklų kūrimą vidaus rinkoje, todėl išteklių naudojami neveiksmingai. Tai gali daryti neigiamą poveikį kultūros paveldo išsaugojimui;
- (27) todėl valstybės narės turėtų privalėti nustatyti išimtį, kad kultūros paveldo įstaigos galėtų išsaugojimo tikslais atgaminti jų rinkiniuose nuolat esančius kūrinius ir kitus objektus, pavyzdžiui, siekiant spręsti technologinio senėjimo ar autentiškų eksponatų irimo problemą arba apdrausti tokius kūrinius ir kitus objektus. Tokia išimtis

leistų daryti kopijas ir reikiamą jų skaičių tinkamu išsaugojimo instrumentu, priemone ar technologija bet kokių formatu ar bet kokiaje laikmenoje bet kuriuo kūrinių ar kito objekto egzistavimo momentu ir tiek, kiek to reikia išsaugojimo tikslais. Kultūros paveldo įstaigų atgaminimo veiksmai ne kūrinių ir kitų objektų, esančių jų nuolatinėse kolekcijose, išsaugojimo tikslais turėtų ir toliau būti vykdomi turint teisių turėtojų leidimą, išskyrus atvejus, kai tai leidžiama pagal kitas Sąjungos teisėje nustatytas išimtis ar apribojimus;

- (28) kultūros paveldo įstaigos nebūtinai turi techninių priemonių ar patirties, kad galėtų pačios atlikti veiksmus, reikalingus jų kolekcijoms išsaugoti, ypač skaitmeninėje aplinkoje, ir todėl tuo tikslu galėtų kreiptis pagalbos į kitas kultūros įstaigas ir kitus trečiuosius asmenis. Pagal šioje direktyvoje numatytą išimtį išsaugojimo tikslais kultūros paveldo įstaigoms turėtų būti leidžiama naudotis trečiųjų šalių, veikiančių jų vardu ir jų atsakomybe, įskaitant kitose valstybėse narėse įsisteigusius subjektus, paslaugomis kopijoms daryti;
- (29) šioje direktyvoje turėtų būti laikoma, kad kūriniai ir kiti objektai nuolat yra kultūros paveldo įstaigos rinkinyje, kai tokių kūrinių ar kitų objektų kopijos priklauso tai įstaigai ar yra joje nuolat laikomos, pavyzdžiui, perleidus nuosavybę ar pagal licencinę sutartį, įsipareigojimus dėl privalomųjų egzempliorių ar nuolatinės priežiūros susitarimus;
- (30) kultūros paveldo įstaigoms turėtų būti naudinga aiški kūrinių ar kitų objektų, kurie nelaikomi prekybos objektais pagal šią direktyvą, skaitmeninimo ir sklaidos, be kita ko, tarpvalstybiniu mastu, sistema. Tačiau dėl kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, rinkinių ypatybių ir kūrinių ir kitų objektų, kurių atžvilgiu vykdomi masiško skaitmeninimo projektai, kiekio gauti atskirų teisių turėtojų išankstinį leidimą gali būti labai keblu. To priežastis gali būti, pavyzdžiui, kūrinių ar kitų objektų amžius, ribota komercinė vertė arba tai, kad jie niekad nebuvo skirti naudoti komerciškai arba kad jie niekada nebuvo naudojami komerciniais tikslais. Todėl būtina nustatyti priemones, skirtas kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, kurie yra kultūros paveldo įstaigų nuolatinuose rinkiniuose, tam tikram naudojimui palengvinti;
- (31) visos valstybės narės turėtų turėti teisinius mechanizmus, pagal kuriuos atitinkamų ir pakankamai atstovaujančių kolektyvinio administravimo organizacijų kultūros paveldo įstaigoms išduodamos tam tikro kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudojimo licencijos taip pat būtų taikomos teisių turėtojams, kurie šiuo klausimu nėra įgalioję atstovaujančios kolektyvinio administravimo organizacijos. Pagal šią direktyvą turėtų būti įmanoma užtikrinti, kad tokios licencijos apimtų visas valstybes nares;
- (32) šia direktyva įdiegtos nuostatos dėl kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, kolektyvinių licencijų suteikimo gali nesuteikti sprendimo tais atvejais, kai kultūros paveldo įstaigos susiduria su sunkumais siekdamos gauti visus reikiamus teisių turėtojų tokių kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudojimo leidimus. Taip galėtų būti, pavyzdžiui, tuomet, kai nėra bendros tam tikro tipo kūrinių ar kitų objektų kolektyvinio teisių administravimo praktikos arba kai atitinkama kolektyvinio administravimo organizacija iš esmės nėra pakankamai atstovaujanti teisių turėtojų ir susijusių teisių kategorijai. Tokiais ypatingais atvejais kultūros paveldo įstaigos turėtų turėti galimybę kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama ir kuriuos jos turi savo nuolatinėje kolekcijoje, internete skelbti visose valstybėse narėse pagal suderintą išimtį ar apribojimą, taikomą autorių ir gretutinėms teisėms. Svarbu, kad naudojimas pagal tokią išimtį ar apribojimą vyktų tik tada, kai laikomasi tam tikrų sąlygų, visų pirma susijusių su licencijavimo sprendimų prieinamumu. Tai, kad nėra susitarta dėl licencijos sąlygų, neturėtų būti aiškinama kaip kolektyvinio licencijavimo sprendimų prieinamumo stygius;
- (33) valstybėms narėms turėtų būti leista, nenutolstant nuo šia direktyva numatytos sistemos, pagal savo teises tradicijas, praktiką ar aplinkybes lanksčiai pasirinkti, kokio specifinio tipo bus licencijų suteikimo mechanizmas, pvz., išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimas ar atstovavimo prezumpcijos, kurį jos taikys kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, naudojančioms kultūros paveldo įstaigoms. Be to, valstybės narės turėtų galėti lanksčiai nustatyti reikalavimus, kad kolektyvinio administravimo organizacijos būtų pakankamai reprezentatyvios, jei tai grindžiama dideliu atitinkamo tipo kūrinių ar kitų objektų teisių turėtojų, kurie suteikė įgaliojimą

teikti atitinkamo naudojimo būdo licencijas, skaičiumi. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nustatyti specialias taisykles, taikytinas tais atvejais, kai atitinkamų kūrinių ar kitų objektų atžvilgiu daugiau nei viena kolektyvinio administravimo organizacija yra reprezentatyvi, pvz., reikalaujant, kad būtų teikiamos bendros licencijos arba sudaromas atitinkamų organizacijų susitarimas;

- (34) tų licencijavimo mechanizmų tikslais svarbu, kad veiktų griežta ir sklandžiai veikianči kolektyvinio administravimo sistema. Direktyva 2014/26/ES numato tokią sistemą ir ta sistema pirmiausia apima gero valdymo, skaidrumo ir ataskaitų teikimo taisykles ir reguliarių, stropų ir tikslų mokėtinų sumų paskirstymą ir išmokėjimą atskiriems teisių turėtojams;
- (35) visi teisių turėtojai turėtų galėti naudotis tinkamomis apsaugos priemonėmis, kad bet kuriuo metu prieš licencijos galiojimo pabaigos laikotarpį ar jos galiojimo laikotarpiu arba iki išimties ar apribojimo taikymo arba jį taikant galėtų netaikyti šia direktyva nustatytų licencijų suteikimo mechanizmų ir išimties ar apribojimo naudoti kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, visiems savo kūriniams ar kitiems objektams arba kai tai susiję su visomis licencijomis ar visais naudojimo pagal išimtį ar apribojimą būdais, arba konkrečioms kūriniams ar kitiems objektams arba kai tai susiję su konkrečiomis licencijomis ar naudojimo pagal išimtį ar apribojimą būdais. Su tais licencijų suteikimo mechanizmais siejamos sąlygos neturėtų apriboti jų praktinės reikšmės kultūros paveldo įstaigoms. Svarbu, kad tais atvejais, kai teisių turėtojas tokių mechanizmų arba tokios išimties ar apribojimo netaiko vienam ar daugiau kūrinių ar kitų objektų, bet koks vykdomas naudojimas būtų nutrauktas per pagrįstą laikotarpį, ir, jeigu tai daroma pagal kolektyvinę licenciją, kad kolektyvinio administravimo organizacija, kai yra apie tai informuojama, nustotų teikti atitinkamas naudojimo būdų licencijas. Tai, kad teisių turėtojai netaiko tokių mechanizmų, neturėtų daryti įtakos jų reikalavimams mokėti atlygį už faktinį kūrinio ar kito objekto naudojimą pagal licenciją;
- (36) šia direktyva nedaromas poveikis valstybių narių laisvei nuspręsti, kam bus priskirta teisinė atsakomybė, susijusi su licencijų suteikimo ir kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudojimo atitiktimi šioje direktyvoje nustatytoms sąlygoms ir su susijusių šalių tų licencijų sąlygų laikymusi;
- (37) kadangi kultūros paveldo įstaigų rinkiniuose saugomi labai įvairūs kūriniai ir kiti objektai, svarbu, kad šioje direktyvoje numatyti licencijų suteikimo mechanizmai ir išimtis ar apribojimas egzistuotų ir galėtų būti praktiškai naudojami įvairių tipų kūriniams ir kitiems objektams, įskaitant fotografijas, programinę įrangą, fonogramas, audiovizualinius kūrinius ir unikalius meno kūrinius, įskaitant atvejus, kai jais niekada nebuvo prekiaujama. Kūriniai, kuriais niekada nebuvo prekiaujama, gali būti plakatai, lankstinukai, vadinamieji apkasų žurnalai arba mėgėjų audiovizualiniai kūriniai, taip pat nepaskelbti kūriniai ar kiti objektai, nepažeidžiant kitų taikomų teisinių apribojimų, pavyzdžiui, nacionalinių neturtinių teisių taisyklių. Kai turimas bet kuris iš skirtingų kūrinio ar kito objekto variantų, pavyzdžiui, vėlesni literatūros kūrinių leidimai ir kinematografijos kūrinių montažo versijos, arba bet kurios jo skirtingos apraiškos, pvz., to paties kūrinio skaitmeninis ir spausdintas formatas, tas kūrinys ar kitas objektas neturėtų būti laikomas prekybos objektu. Kita vertus, komercinis adaptacijų, įskaitant kitų kalbų versijas arba literatūros kūrinių garso ir vaizdo adaptacijas, prieinamumas neturėtų trukdyti laikyti, kad kūriniu ar kitu objektu neprekiuojama tam tikra kalba. Siekiant atsižvelgti į kūrinių ir kitų objektų skirtingų tipų ypatumus, susijusius su skelbimo ir platinimo būdais, ir padaryti tuos mechanizmus patogesnius naudoti, gali tekti nustatyti specialius tų licencijų teikimo mechanizmų praktinio taikymo reikalavimus ir procedūras, pvz., reikalavimą dėl tam tikro laikotarpio, kuris turi praeiti nuo tada, kai kūrinys ar kitas objektas pirmą kartą tapo prieinamas komerciškai. Nustatant tokius reikalavimus ir procedūras valstybėms narėms tikslinga konsultuotis su teisių turėtojais, kultūros paveldo įstaigomis ir kolektyvinio administravimo organizacijomis;
- (38) nustatant, ar kūriniams ar kitais objektais nebeprekiuojama, turėtų būti reikalaujama pagrįstai stengtis įvertinti, ar jie viešai prieinami įprastais prekybos kanalais, atsižvelgiant į konkretaus kūrinio ar kito objekto ar konkretaus kūrinių ar kitų objektų rinkinio ypatybes. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta teisė pačioms spręsti, kaip paskirstyti atsakomybę už tai, kad būtų dedamos pagrįstos pastangos. Pagrįstos pastangos neturėtų būti kartojamos laikui bėgant, tačiau jas dedant taip pat turėtų būti atsižvelgiama į bet kokius lengvai prieinamus įrodymus apie būsimą kūrinių prieinamumą įprastais prekybos kanalais. Kiekvieno kūrinio ar kito objekto vertinimas turėtų būti atliekamas tik tuomet, kai manoma, kad tai pagrįsta atsižvelgiant į turimą svarbią informaciją, komercinio prieinamumo tikimybę ir tikėtiną sandorio kainą. Kūrinio ar kito objekto prieinamumo

patikrinimas paprastai turėtų būti atliekamas valstybėje narėje, kurioje yra įsisteigusi kultūros paveldo įstaiga, nebent patikrinimas kitose valstybėse laikomas pagrįstu, pavyzdžiui, kai turima lengvai prieinama informacija, kad literatūros kūrinys buvo pirmą kartą paskelbtas kitoje valstybėje narėje tam tikra kalba. Daugeliu atvejų kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, statusą galima nustatyti naudojant proporcingą mechanizmą, pvz., atranką. Ribotas kūrinio ar kito objekto prieinamumas, pavyzdžiui, jo prieinamumas naudotų prekių parduotuvėse, arba teorinė galimybė gauti kūrinio ar kito objekto licenciją neturėtų būti laikomi viešu prieinamumu įprastais prekybos kanalais;

- (39) tarptautinio mandagumo (*comitas gentium*) sumetimais šia direktyva numatyti licencijų suteikimo mechanizmai ir išimtis ar apribojimas, susiję su kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, skaitmeninimu ir jų sklaida neturėtų būti taikomi kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, rinkiniams, kai yra įrodymų, leidžiančių manyti, kad juos daugiausia sudaro trečiųjų šalių kūriniai ar kiti objektai, nebent susijusi kolektyvinio administravimo organizacija tinkamai atstovauja tai trečiajai šaliai, pvz., taikant atstovavimo susitarimą. Tas vertinimas galėtų būti grindžiamas turimais įrodymais, gautais dedant pagrįstas pastangas siekiant nustatyti, ar kūriniais ar kitais objektais yra nebeprekiuojama, nesant reikalo ieškoti papildomų įrodymų. Atlikti atskirų kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, kilmės vertinimą turėtų būti reikalaujama, tik jei taip pat reikalaujama dėti pagrįstas pastangas siekiant nustatyti, ar jie komerciškai prieinami;
- (40) susitariančiosios kultūros paveldo įstaigos ir kolektyvinio administravimo organizacijos turėtų toliau turėti teisę susitarti dėl licencijų teritorinės taikymo srities, įskaitant galimybę ją taikyti visoms valstybėms narėms, licencijos mokesčio ir leidžiamų naudojimo būdų. Į tokias licencijas įtrauktas naudojimo būdais neturėtų būti siekiama pelno, įskaitant atvejus, kai kopijas platina kultūros paveldo įstaiga, pavyzdžiui, parodos reklaminės medžiagos atveju. Taip pat, kadangi kultūros paveldo įstaigų kolekcijų skaitmeninimas gali reikšti dideles išlaidas, bet kokios pagal šia direktyva nustatytus mechanizmus suteiktos licencijos neturėtų kultūros paveldo įstaigoms trukdyti padengti licencijų ir kūrinių ar kitų objektų, kurioms ji taikoma, skaitmeninimo ir sklaidos išlaidas;
- (41) reikėtų ir prieš naudojant kūrinius ar kitus objektus, ir jau juos naudojant pagal licenciją arba išimties ar apribojimą tinkamai pavišinti informaciją, kaip kultūros paveldo įstaigos naudoja ir ateityje naudos kūrinius ir kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, laikydamosi šios direktyvos ir galiojančios tvarkos, pagal kurią visi teisių turėtojai gali neleisti taikyti licencijų arba išimties ar apribojimo savo kūriniais ar kitiems objektams. Toks viešinimas yra ypač svarbus, kai naudojimas vyksta tarpvalstybiniu mastu vidaus rinkoje. Todėl tikslinga numatyti Sąjungai vieno viešai prieinamo internetinio portalo sukūrimą, kad tokia informacija būtų prieinama visuomenei pagrįstą laikotarpį iki pasinaudojimo. Pasielkiant tokį portalą teisių turėtojams turėtų tapti paprasčiau netaikyti licencijų arba išimties ar apribojimo savo kūriniais ar kitiems objektams. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 386/2012 ⁽¹⁾, Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybai pavedamos tam tikros jos biudžeto lėšomis finansuotinos užduotys ir veikla, kuriomis siekiama palengvinti nacionalinių valdžios institucijų, privačiojo sektoriaus ir Sąjungos institucijų veiklą, skirtą kovai su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais, įskaitant jų prevenciją, ir šią veiklą remti. Todėl steigiant ir valdant portalą, kuriame galima susipažinti su tokia informacija, tikslinga pasinaudoti ta tarnyba.

Be informacijos skelbimo portale gali reikėti imtis papildomų viešinimo priemonių kiekvienu konkrečiu atveju, siekiant didinti susijusių teisių turėtojų informuotumą apie tai, pavyzdžiui, naudojant papildomus komunikacijos kanalus plačiai visuomenei informuoti. Būtinybė, pobūdis ir geografinė papildomų viešumo priemonių taikymo sritis turėtų priklausyti nuo atitinkamų kūrinių, kuriais nebeprekiuojama, ar kitų objektų savybių, licencijų sąlygų ar naudojimo rūšies pagal išimties ar apribojimą ir valstybėse narėse taikomos praktikos. Viešinimo priemonės turėtų būti veiksmingos neinformuojant kiekvieno teisių turėtojo atskirai;

⁽¹⁾ 2012 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 386/2012 dėl su intelektinės nuosavybės teisių užtikrinimu susijusių užduočių pavedimo Vidaus rinkos derinimo tarnybai (prekių ženklai ir dizainas), įskaitant Europos intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų stebėsenos centro sudarymą iš viešojo ir privačiojo sektorių atstovų (OL L 129, 2012 5 16, p. 1).

- (42) siekiant užtikrinti, kad pagal šią direktyvą nustatyti licencijų suteikimo mechanizmai, taikomi kūriniais ar kitiems objektams, kuriais nebeprekiuojama, būtų tinkami ir veiktų tinkamai, kad teisių turėtojai būtų tinkamai apsaugoti, kad licencijos būtų tinkamai viešai skelbiamos ir kad būtų užtikrintas teisinis tikrumas dėl kolektyvinio administravimo organizacijų reprezentatyvumo ir kūriniių klasifikavimo, valstybės narės turėtų skatinti su konkrečiu sektoriumi susijusį dialogą su suinteresuotaisiais subjektais;
- (43) šioje direktyvoje numatytos priemonės, kuriomis siekiama palengvinti licencijų naudoti nuolatinėse kultūros paveldo įstaigų kolekcijose esančius kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, teikimą, nedaro poveikio tokių kūrinių ar kitų objektų naudojimui pagal išimtis ar apribojimus, numatytus Sąjungos teisėje, arba pagal kitas išplėstos apimties licencijas, kai toks licencijų suteikimas nėra grindžiamas tuo, kad kūriniais ar kitais objektais, kuriems jos taikomos, nebeprekiuojama. Tos priemonės taip pat neturėtų daryti poveikio nacionaliniams mechanizmom, susijusiems su kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudojimui pagal kolektyvinio administravimo organizacijos ir naudotojų, kurie nėra kultūros paveldo įstaigos, licencijas;
- (44) kolektyvinių licencijų teikimo mechanizmai, turintys išplėstą apimtį, sudaro galimybę kolektyvinio administravimo organizacijai, kaip kolektyvinių licencijų teikimo subjektui, teikti licencijas teisių turėtojų vardu, nepriklausomai nuo to, ar jie suteikė leidimą organizacijai tai daryti. Tokiais mechanizmais pagrįstos sistemos, pavyzdžiui, išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimas, teisiniai įgaliojimai ar atstovavimo prezumpcijos, yra nusistovėjusi praktika keliose valstybėse narėse ir gali būti naudojamos įvairiose srityse. Kad visoms šalims skirta autorių teisių sistema veiktų, būtina užtikrinti, kad veiktų proporcingi teisiniai kūrinių ar kitų objektų licencijų teikimo mechanizmai. Todėl valstybės narės turėtų galėti pasikliauti sprendimais, leidžiančiais kolektyvinio administravimo organizacijoms siūlyti licencijas, taikomas galimai dideliems tam tikrų rūšių kūrinių ar kitų objektų skaičiams ir paskirstyti gautas pajamas, gautas iš tokių licencijų, teisių turėtojams pagal Direktyvą 2014/26/ES;
- (45) atsižvelgiant į tam tikrų naudojimo būdų pobūdį, kai kartu naudojamas didelis kūrinių ar kitų objektų kiekis, atskirų teisių perdavimo sandorių su kiekvienu susijusiu teisių turėtoju išlaidos yra pernelyg didelės. Todėl mažai tikėtina, kad neturint veiksmingų kolektyvinių licencijų teikimo mechanizmų būtų vykdomi visi sandoriai susijusiose srityse, kurių reikia, kad būtų galima naudoti tokius kūrinius ar kitus objektus. Kolektyvinio administravimo organizacijų išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimas ir panašūs mechanizmai gali suteikti galimybę sudaryti susitarimus tose srityse, kuriose teisių turėtojų leidimu grindžiamas kolektyvinių licencijų teikimas nėra išsamus visus kūrinius ar kitus objektus, kurie bus naudojami, apimantis sprendimas. Tokie mechanizmai papildo kolektyvinį teisių administravimą, pagrįstą atskiru teisių turėtojų leidimu, tam tikrais atvejais naudotojams užtikrindami visišką teisinį tikrumą. Kartu jie suteikia teisių turėtojams galimybę gauti naudos iš teisėto jų kūrinių naudojimo;
- (46) atsižvelgiant į tai, kad vis svarbiau užtikrinti galimybę siūlyti lanksčias licencijų teikimo schemas skaitmeniniame amžiuje, taip pat į tai, kad tokios schemas vis dažniau naudojamos, valstybės narės turėtų turėti galimybę numatyti licencijų teikimo mechanizmus, kuriuos taikydamos kolektyvinio administravimo organizacijos galėtų savanoriškai sudaryti licencijų sutartis, nepriklausomai nuo to, ar visi teisių turėtojai suteikė leidimą susijusiai organizacijai tai daryti. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė išlaikyti ir taikyti tokius mechanizmus vadovaujantis nacionalinėmis tradicijomis, praktika ar aplinkybėmis, taikant šioje direktyvoje numatytas apsaugos priemones ir visapusiškai laikantis Sąjungos teisės ir Sąjungos tarptautinių įsipareigojimų. Tokie mechanizmai turėtų poveikį tik atitinkamos valstybės narės teritorijoje, nebent Sąjungos teisėje būtų numatyta kitaip. Valstybės narės turėtų turėti galimybę lanksčiai pasirinkti tokį mechanizmą, kurį taikant būtų galima kūrinių ar kitų objektų licencijas taikyti ir teisių turėtojų, kurie nesuteikė leidimo susitarimą sudarančiai organizacijai, teisėms, jei tai atitinka Sąjungos teisės aktus, įskaitant Direktyvoje 2014/26/ES numatytas kolektyvinio teisių administravimo taisykles. Visų pirma tokiems mechanizmais taip pat turėtų būti užtikrinama, kad Direktyvos 2014/26/ES 7 straipsnis būtų taikomas tiems teisių turėtojams, kurie nėra organizacijos, kuri sudaro susitarimą, nariai. Į tokius mechanizmus būtų galima įtraukti išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimą, teisėtus įgaliojimus ir atstovavimo prezumpcijas. Šios direktyvos nuostatos, susijusios su kolektyvinių licencijų teikimu, neturėtų daryti poveikio valstybių narių galimybėms taikyti privalomą kolektyvinį teisių administravimą ar kitus išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimo mechanizmus, pvz., mechanizmą, įtrauktą į Tarybos direktyvos 93/83/EEB ⁽¹²⁾ 3 straipsnį;

(12) 1993 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyva 93/83/EEB dėl tam tikrų autorių teisių ir gretutinių teisių taisyklių, taikomų palydoviniam transliavimui ir kabeliniam perdavimui, koordinavimo (OL L 248, 1993 10 6, p. 15).

- (47) svarbu, kad išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimo mechanizmai būtų taikomi tik aiškiai apibrėžtose naudojimo srityse, kai atskirų leidimų gavimas iš teisių turėtojų paprastai yra tiek sudėtingas ir nepraktiškas, kad dėl naudojimo pobūdžio ar susijusių kūrinių ar kitų objektų tipų būtinas licencijos suteikimo sandoris, susijęs su licencijos, apimančios visus susijusius teisių turėtojus, suteikimu, greičiausiai neįvyks. Tokie mechanizmai turėtų būti grindžiami objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais teisių turėtojų, įskaitant teisių turėtojus, kurie nėra kolektyvinio administravimo organizacijos nariais, traktavimo kriterijais. Visų pirma vien tai, kad susiję teisių turėtojai nėra naudotojo, siekiančio gauti licenciją, valstybės narės piliečiai ar nuolatiniai gyventojai, iš esmės neturėtų būti priežastis, dėl kurios būtų galima pagrįstai laikyti, kad teisių suteikimas yra toks sudėtingas ir nepraktiškas, kad būtų galima pateisinti tokių mechanizmų naudojimą. Taip pat svarbu, kad dėl licencijuoto naudojimo nenukentėtų atitinkamų teisių ekonominė vertė, o teisių turėtojai neprarastų didelės komercinės naudos;
- (48) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų taikomos tinkamos apsaugos priemonės, skirtos teisėtiems teisių turėtojų, kurie negaliojo licenciją teikiančios organizacijos, interesams apsaugoti, ir kad tos apsaugos priemonės būtų taikomos jų nediskriminuojant. Visų pirma, siekiant pagrįsti išplėstą mechanizmų poveikį, tokia organizacija, remiantis teisių turėtojų leidimais, turėtų pakankamai atstovauti kūrinių ar kitų objektų rūšims ir teisėms, kurioms taikoma licencija. Valstybės narės turėtų nustatyti reikalavimus, kurie turi būti įvykdyti, kad tos organizacijos būtų laikomos pakankamai reprezentatyvios, atsižvelgiant į organizacijos administruojamų teisių kategoriją, organizacijos gebėjimą veiksmingai administruoti teises, kūrybos sektorių, kuriame ji veikia, ir į tai, ar organizacija atsakinga už didelį atitinkamų rūšių kūrinių ar kitų objektų teisių turėtojų, kurie suteikė įgaliojimą išduoti atitinkamo naudojimo būdo licenciją, skaičių, ir vadovaujantis Direktyva 2014/26/ES. Siekdamas užtikrinti teisinį tikrumą ir pasitikėjimą mechanizmais, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nuspręsti, kas turi teisinę atsakomybę už pagal licencinę sutartį leidžiamus naudojimo atvejus. Visiems teisių turėtojams, kurių kūriniai naudojami pagal licenciją, turėtų būti užtikrintos vienodos sąlygos, įskaitant visų pirma teisę gauti informaciją apie licencijavimą ir atlygio paskirstymą. Per visą licencijos galiojimo laikotarpį viešinimo priemonės turėtų būti taikomos veiksmingai ir naudotojams, kolektyvinio administravimo organizacijoms arba teisių turėtojams neturėtų būti užkraunama neproporcingos administracinės naštos, neinformuojant kiekvieno teisių turėtojo atskirai.

Siekiant užtikrinti, kad teisių turėtojai galėtų lengvai atgauti savo kūrinių kontrolę, ir neleisti, kad jų kūriniai būtų naudojami taip, kad pakentėtų jų interesams, svarbu teisių turėtojams suteikti veiksmingą galimybę netaikyti tokių mechanizmų savo kūriniams ar kitiems objektams, kai tai susiję su visais naudojimo būdais ir visais kūriniams ar kitais objektais arba kai tai susiję su konkrečiu naudojimu ir konkrečiais kūriniams ar kitais objektais, be kita ko, prieš suteikiant licenciją ir jos galiojimo laikotarpį. Tokiais atvejais visi jau taikomi naudojimo būdai turėtų būti nutraukti per pagrįstą laikotarpį. Tai, kad teisių turėtojai netaiko tokių mechanizmų, neturėtų daryti įtakos jų reikalavimams gauti atlygį už faktinį kūrinio ar kito objekto naudojimą pagal licenciją. Valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę nuspręsti, kad tikslinga imtis papildomų priemonių teisių turėtojams apsaugoti. Tokios papildomos priemonės galėtų būti, pavyzdžiui, kolektyvinio administravimo organizacijų ir kitų suinteresuotųjų šalių keitimosi informacija skatinimas visoje Sąjungoje, siekiant didinti informuotumą apie tokius mechanizmus ir teisių turėtojų galimybę netaikyti tų mechanizmų savo kūriniams ar kitiems objektams;

- (49) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad bet kokios pagal išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimo mechanizmus suteiktos licencijos tikslas ir apimtis, taip pat galimi naudojimo būdai turėtų būti visada kruopščiai ir aiškiai apibrėžti teisės aktuose arba, jei pagrindiniai teisės aktai yra bendra nuostata, licencijų suteikimo praktikoje, kuri taikoma pagal tokias bendrąsias nuostatas, arba suteiktose licencijose. Galimybė valdyti licenciją pagal tokius mechanizmus taip pat turėtų būti suteikiama tik kolektyvinio teisių administravimo organizacijoms, kurioms taikoma nacionalinė teisė, kuria įgyvendinama Direktyva 2014/26/ES;
- (50) atsižvelgiant į skirtingas tradicijas ir patirtį išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimo visose valstybėse narėse srityje ir jų taikymą teisių turėtojams, nepriklausomai nuo jų pilietybės ar gyvenamosios vietos valstybės narės, svarbu Sąjungos lygmeniu užtikrinti skaidrumą ir dialogą apie praktinį tokių mechanizmų veikimą, be kita ko, susijusį su teisių turėtojams taikomų apsaugos priemonių veiksmingumu, tokių mechanizmų tinkamumu naudoti, jų poveikiu teisių turėtojams, kurie nėra kolektyvinio administravimo organizacijos nariais, arba teisių turėtojams, kurie yra kitos valstybės narės piliečiai arba kurių gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje, ir

poveikį tarpvalstybiniam paslaugų teikimui, įskaitant galimą poreikį nustatyti taisykles, pagal kurias tokie mechanizmai turėtų tarpvalstybinį poveikį vidaus rinkoje. Siekiant užtikrinti skaidrumą, Komisija turėtų reguliariai skelbti informaciją apie tokių mechanizmų naudojimą pagal šią direktyvą. Todėl valstybės narės, įvedusios tokius mechanizmus, turėtų informuoti Komisiją apie atitinkamas nacionalines nuostatas ir jų taikymą praktikoje, įskaitant licencijų taikymo sritis ir jų tipus, nustatytus remiantis bendromis nuostatomis, licencijų teikimo mastą ir susijusias kolektyvinio administravimo organizacijas. Tokia informacija turėtų būti aptarta su valstybėmis narėmis pagal Direktyvos 2001/29/EB 12 straipsnio 3 dalį įsteigtame ryšių komitete. Komisija turėtų paskelbti tokių mechanizmų naudojimo Sąjungoje ir jų poveikio licencijų teikimui ir teisių turėtojams, kultūrinio turinio platinimui ir tarpvalstybiniam paslaugų teikimui kolektyvinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo srityje ir poveikio konkurencijai ataskaitą;

- (51) užsakomųjų vaizdo paslaugų vaidmuo gali būti lemiamas vykdant audiovizualinių kūrinių sklaidą visoje Sąjungoje. Tačiau tokių kūrinių, ypač Europos kūrinių, prieinamumas teikiant užsakomąsias vaizdo paslaugas tebėra ribotas. Sudaryti susitarimus naudoti tokius kūrinius internete gali būti sudėtinga dėl problemų, susijusių su licencijomis suteikti teises. Tokios problemos gali kilti, pavyzdžiui, kai teisių turėtojas konkrečioje teritorijoje neturi didelių ekonominių paskatų naudotis kūriniu internete ir nesuteikia internetinių teisių arba jas pasilieka sau, o dėl to teikiant užsakomąsias vaizdo paslaugas audiovizualiniai kūriniai gali būti neprieinami. Kitos problemos galėtų būti susijusios su naudojimo tvarkaraščiais;
- (52) siekiant, kad būtų lengviau teikti licencijas dėl teisių į audiovizualinius kūrinius užsakomosioms vaizdo paslaugoms, valstybių narių turėtų būti reikalaujama numatyti derybų mechanizmą, leidžiantį susitarimą sudaryti norinčioms šalims sulaukti nešališko subjekto arba vieno ar kelių tarpininkų paramos. Tuo tikslu valstybės narės turėtų būti leidžiama arba įsteigti naują įstaigą, arba remtis esamu subjektu, kuris atitinka šia direktyva nustatytas sąlygas. Valstybės narės turėtų turėti galimybę paskirti vieną ar kelis kompetentingus subjektus ar tarpininkus. Subjektas arba tarpininkas turėtų susitikti su šalimis ir teikdamas profesionalias ir nešališkas išorės konsultacijas padėti derėtis. Kai derybose dalyvauja šalys iš skirtingų valstybių narių ir kai tos šalys nusprendžia remtis derybų mechanizmu, šalys turėtų iš anksto susitarti dėl kompetentingos valstybės narės. Subjektas arba tarpininkas galėtų susitikti su šalimis, kad būtų lengviau pradėti derybas, arba vykstant deryboms, kad būtų lengviau sudaryti susitarimą. Dalyvavimas tame derybų mechanizme ir paskesnis susitarimų sudarymas turėtų būti savanoriški ir nedaryti neigiamo poveikio šalių laisvei sudaryti sutartis. Valstybės narės turėtų galėti nuspręsti, kaip konkrečiai veiks derybų mechanizmas, be kita ko, tai, kada per derybas teikiama parama, kiek jos teikiama ir kas padengia jos išlaidas. Valstybės narės turėtų užtikrinti administracinės ir finansinės naštos proporcingumą, kad derybų mechanizmas būtų veiksmingas. Nenustatant joms pareigos, valstybės narės turėtų skatinti atstovaujančiųjų organizacijų dialogą;
- (53) kūrinio apsaugos termino pabaiga reiškia, kad tas kūrinys patenka į viešąją erdvę ir nustoja galioti teisės, kurias Sąjungos autorių teisių apsaugos teisė numato tam kūriniui. Vaizduojamųjų menų srityje sąžiningų kūrinių kopijų platinimas viešojoje erdvėje prisideda prie kultūros prieinamumo ir skatinimo ir prie prieigos prie kultūros paveldo. Skaitmeninėje aplinkoje tokių kopijų apsauga autorių teisėmis ar gretutinėmis teisėmis nesuderinama su kūrinių autorių teisių apsaugos galiojimo pabaiga. Be to, dėl nacionalinių autorių teisių įstatymų, kuriais reglamentuojama tokių kopijų apsauga, skirtumų atsiranda teisinis netikrumas ir daromas neigiamas poveikis vaizduojamojo meno kūrinių tarpvalstybinei sklaidai viešojoje erdvėje. Todėl autorių teisėmis ar gretutinėmis teisėmis neturėtų būti saugomos tam tikros vaizduojamojo meno kūrinių kopijos viešojoje erdvėje. Visa tai neturėtų trukdyti kultūros paveldo įstaigoms parduoti kopijas, pvz., atvirukus;
- (54) siekiant užtikrinti kokybišką žurnalistiką ir piliečių galimybę susipažinti su informacija, būtina laisva pliuralistinė spauda. Ji iš esmės prisideda prie viešų diskusijų ir sklandaus demokratinės visuomenės veikimo. Plačiai naudojantis spaudos leidiniais internete atsirado naujų internetinių paslaugų, pavyzdžiui, sklaidos kanalų skaitytuvių arba žiniasklaidos stebėsenos paslaugų, kurių atveju pakartotinis spaudos publikacijų naudojimas

sudaro svarbią jų verslo modelių ir pajamų šaltinio dalį. Spaudos publikacijų leidėjams kyla problemų suteikti savo publikacijų naudojimo internete licencijas tų paslaugų teikėjams, todėl jiems sunkiau susigrąžinti savo investicijas. Kol spaudos publikacijų leidėjai nėra pripažinti teisių turėtojais, teikti licencijas ir užtikrinti teisių į spaudos publikacijas, kurias internetu naudotų informacinės visuomenės paslaugų teikėjai, vykdymą skaitmeninėje aplinkoje dažnai sudėtinga ir neveiksminga;

- (55) reikia pripažinti leidėjų organizacinę ir finansinę įnašą į spaudos publikacijų gamybą ir toliau jį skatinti siekiant užtikrinti spaudos pramonės tvarumą ir taip užtikrinti, kad būtų galima gauti patikimą informaciją. Todėl Sąjungos lygmeniu būtina numatyti suderintą internete informacinės visuomenės paslaugų teikėjų naudojamų spaudos publikacijų teisinę apsaugą ir nekeisti galiojančių Sąjungos teisės aktuose nustatytų autorių teisių taisyklių, taikomų atskiriems naudotojams asmeniniais ar nekomerciniais tikslais naudojant spaudos publikacijas, įskaitant atvejus, kai tokie naudotojai dalijasi spaudos leidiniais internete. Tokią apsaugą reikėtų efektyviai užtikrinti Sąjungos teisėje nustatant skaitmeninio naudojimo būdų teises, susijusias su autorių teisėmis atgaminti ir padaryti viešai prieinamas valstybėse narėse įsisteigusių leidėjų spaudos publikacijas, kurias internete naudoja informacinės visuomenės paslaugų teikėjai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2015/1535⁽¹³⁾. Šia direktyva numatyta spaudos publikacijų teisinė apsauga turėtų būti užtikrinama leidėjams, įsisteigusiems valstybėje narėje ir turintiems savo registruotą buveinę, centrinę administraciją arba pagrindinę verslo vietą Sąjungos teritorijoje.

Spaudos publikacijų leidėjo sąvoka turėtų būti suprantama kaip apimanti paslaugų teikėjus, pavyzdžiui, naujienų leidėjus ar naujienų agentūras, kai jie skelbia spaudos publikacijas, kaip apibrėžta šioje direktyvoje;

- (56) šios direktyvos tikslais būtina taip apibrėžti spaudos publikacijos sąvoką, kad ji apimtų tik bet kurioje laikmenoje, įskaitant popierių, vykdant ekonominę veiklą, kuri laikoma paslaugų teikimu pagal Sąjungos teisę, paskelbtas žurnalistų publikacijas. Tai būtų, pavyzdžiui, bendro pobūdžio ar specializuotų dienraščių, savaitraščių ar mėnraščių, įskaitant prenumeruojamus žurnalus, ir žinių svetainių publikacijos. Spaudos publikacijas daugiausia sudaro literatūros kūriniai, tačiau vis dažniau jos apima ir kitų tipų kūrinius bei kitus objektus, visų pirma nuotraukas ir vaizdo įrašus. Moksliniais ar akademiniais tikslais skelbiamoms periodinėms publikacijoms, pavyzdžiui, mokslo žurnaluose, neturėtų būti taikoma pagal šią direktyvą spaudos publikacijoms suteikta apsauga. Ta apsauga taip pat neturėtų būti taikoma interneto svetainėms, pavyzdžiui, tinklaraščiams, kuriuose teikiama informacija, susijusi su veikla, kuri nevykdoma paslaugų teikėjo, pavyzdžiui, naujienų leidėjo, iniciatyva ir redakcine atsakomybe ar jam kontroliuojant;
- (57) pagal šią direktyvą spaudos publikacijų leidėjams suteiktų teisių taikymo sritis turėtų būti tokia pati kaip Direktyvoje 2001/29/EB numatytų teisių atgaminti ir padaryti viešai prieinama, kiek tai susiję su naudojimo internete būdais, kuriuos taiko informacinės visuomenės paslaugų teikėjai. Spaudos publikacijų leidėjams suteiktos teisės taip pat netaikomos hipersaitų įterpimo veiksams. Jos taip pat neturėtų būti taikomos vien spaudos publikacijose paskelbtiems faktams. Pagal šią direktyvą spaudos publikacijų leidėjams suteiktoms teisėms taip pat turėtų būti taikomos tos pačios išimčių ir apribojimų nuostatos, kaip ir tos, kurios taikomos Direktyva 2001/29/EB numatytoms teisėms, įskaitant tos direktyvos 5 straipsnio 3 dalies d punkte numatytą išimtį dėl citavimų kritikos ar apžvalgos tikslais atveju;
- (58) informacinės visuomenės paslaugų teikėjams spaudos publikacijų naudojimas gali būti susijęs su naudojimusi ištisais leidiniais ar straipsniais, taip pat su spaudos publikacijų dalimis. Toks spaudos publikacijų naudojimas taip pat tapo ekonomiškai svarbus. Kartu tai, kad informacinės visuomenės paslaugų teikėjai naudoja atskirus žodžius arba labai trumpas spaudos publikacijų ištraukas, nebūtinai daro neigiamą poveikį spaudos publikacijų leidėjų investicijoms į turinio gamybą. Todėl tikslinga numatyti, kad pavienių žodžių ar labai trumpų spaudos publikacijų ištraukų naudojimas neturėtų patekti į šioje direktyvoje numatytų teisių taikymo sritį. Atsižvelgiant į tai, kad informacinės visuomenės paslaugų teikėjai masiškai sujungia ir naudoja spaudos publikacijas, svarbu, kad teisių netaikymas labai trumpoms ištraukoms būtų aiškinamas taip, kad nebūtų daromas poveikis šioje direktyvoje numatytų teisių veiksmingumui;

⁽¹³⁾ 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1).

- (59) pagal šią direktyvą spaudos publikacijų leidėjams suteikta apsauga neturėtų paveikti į jas integruotų kūrinių ir kitų objektų autorių ir kitų teisių turėtojų teisių, be kita ko, kiek tai susiję su mastu, koku autoriai ir kiti teisių turėtojai gali naudotis savo kūrinių ir kitais objektais nepriklausomai nuo spaudos publikacijų, į kurias jie integruoti. Todėl spaudos publikacijų leidėjams neturėtų būti galima naudotis jiems šia direktyva suteikta apsauga autorių ir kitų teisių turėtojų nenaudai arba leidimą naudoti tuos pačius kūrinius ar kitus objektus turinčių naudotojų nenaudai. Tai neturėtų daryti poveikio sutartinėms nuostatoms, dėl kurių susitarė spaudos publikacijų leidėjai, kaip viena šalis, ir autorių bei kiti teisių turėtojai, kaip kita šalis. Autoriai, kurių kūriniai įtraukti į spaudos publikaciją, turėtų turėti teisę į deramą dalį pajamų, kurias spaudos leidėjai gauna už savo spaudos publikacijų, kurias naudoja informacinės visuomenės paslaugų teikėjai, naudojimą. Tai neturėtų daryti poveikio nacionaliniams įstatymams dėl nuosavybės ar teisių įgyvendinimo pagal darbo sutartis, su sąlyga, kad tie įstatymai atitinka Sąjungos teisę;
- (60) leidėjų, įskaitant spaudos publikacijų, knygų ar mokslinių publikacijų ir muzikos kūrinių leidėjus, veikla dažnai grindžiama tuo, kad autorių teisės perleidžiamos pagal sutartinius susitarimus arba teisės aktų nuostatas. Tomis aplinkybėmis leidėjai investuoja tam, kad būtų naudojamos jų publikacijose esančiais kūrinių, ir kai kuriais atvejais gali netekti įplaukų, jei tokie kūriniai naudojami pagal išimtis ar apribojimus, pavyzdžiui, kopijuojami asmeniniam naudojimui ir atgaminami reprografijos būdu, įskaitant esamas valstybių narių nacionalines reprografijos sistemas, arba taikant viešosios panaudos sistemas. Keliose valstybėse narėse kompensacijos už naudojimo būdus, kuriems taikomos tos išimtis ar apribojimai, padalijamos autoriams ir leidėjams. Siekiant atsižvelgti į tokią padėtį ir pagerinti visų susijusių šalių teisinį tikrumą, pagal šią direktyvą valstybėms narėms, kurios taiko esamas kompensacijų padalijimo autoriams ir leidėjams schemas, leidžiama jas toliau taikyti. Tai ypač svarbu valstybėms narėms, kurios tokius kompensacijų padalijimo mechanizmus taikė iki 2015 m. lapkričio 12 d., nors kitose valstybėse narėse kompensacija nėra padalijama, o skiriama vien autoriams pagal nacionalinę kultūros politiką. Nors ši direktyva turėtų būti nediskriminuojant taikoma visoms valstybėms narėms, ji turėtų gerbti šios srities tradicijas ir neįpareigoti valstybių narių, kurios šiuo metu neturi tokio kompensacijų padalijimo schemų, jas įdiegti. Ji neturėtų daryti poveikio esamoms ar būsimoms valstybių narių priemonėms, susijusioms su atlygiu viešosios panaudos srityje.

Be to, ji neturėtų daryti poveikio nacionalinėms priemonėms, susijusioms su teisių administravimu ir teisėmis į atlygį, su sąlyga, kad jos atitinka Sąjungos teisę. Visoms valstybėms narėms turėtų būti leista, tačiau neprivaloma, numatyti, kad, kai autorius perleido savo teises ar suteikė jų licenciją leidėjui arba kitaip prisideda savo kūrinių prie publikacijos ir kai veikia dėl išimties ar apribojimo jų patirto nuostolio kompensavimo sistemos, įskaitant per kolektyvinio administravimo organizacijas, kurios bendrai atstovauja autoriams ir leidėjams, leidėjai turėtų teisę gauti tokios kompensacijos dalį. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti, kaip leidėjai turėtų pagrįsti savo reikalavimus dėl kompensacijos ar atlygio, ir nustatyti tokios kompensacijos arba atlygio padalijimo tarp autorių ir leidėjų sąlygas pagal jų nacionalines sistemas;

- (61) pastaraisiais metais internetinio turinio prekyvietės veikimas tapo vis sudėtingesnis. Internetinės turinio dalijimosi paslaugos, suteikiančios galimybę susipažinti su dideliu autorių teisių saugomo turinio, kurį įkėlė jų naudotojai, kiekiu, tapo pagrindiniu galimybės susipažinti su turiniu internete šaltiniu. Internetinės paslaugos yra priemonė, kuria suteikiama platesnė prieiga prie kultūros ir kūrybos darbų ir kultūros ir kūrybos sektoriams siūloma puikių galimybių kurti naujus verslo modelius. Tačiau, nors jomis sudaromos sąlygos įvairovei ir palengvinamos galimybės naudotis turiniu, jos taip pat kelia problemų, kai autorių teisių saugomas turinys yra įkeliamas be išankstinio teisių turėtojų leidimo. Esama teisinio netikrumo dėl to, ar tokių paslaugų teikėjai vykdo su autorių teisėmis susijusius veiksmus ir ar joms teikti reikia gauti teisių turėtojų leidimą dėl naudotojų, kurie neturi atitinkamų teisių į įkeltą turinį, įkelto turinio, nedarant poveikio Sąjungos teisės aktuose numatytų išimčių ir apribojimų taikymui. Tas netikrumas turi įtakos teisių turėtojų galimybėms nustatyti, ar ir kokiomis sąlygomis jų

kūriniai ir kiti objektai gali būti naudojami, ir jų galimybėms už tokį naudojimą gauti tinkamą atlygį. Todėl svarbu skatinti plėtoti teisių turėtojų ir turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų licencijavimo rinką. Tos licencinės sutartys turėtų būti sąžiningos ir išlaikyti tinkamą abiejų šalių pusiausvyrą. Teisių turėtojai turėtų gauti tinkamą atlygį už jų kūrinių ar kitų objektų naudojimą. Tačiau, kadangi tos nuostatos neturėtų daryti poveikio sutarties laisvei, teisių turėtojai neturėtų būti įpareigoti suteikti leidimą arba sudaryti licencines sutartis;

- (62) tam tikros informacinės visuomenės paslaugos, kaip įprasto jų naudojimo dalis, yra skirtos visuomenei suteikti prieigą prie autorių teisių saugomo turinio ar kitų objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai. Šioje direktyvoje nustatyta turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjo apibrėžtis turėtų būti taikoma tik toms internetinėms paslaugoms, kurios atlieka svarbų vaidmenį interneto turinio rinkoje ir konkuruoja su kitomis tai pačiai auditorijai teikiamomis internetinėmis turinio paslaugomis, tokiomis kaip internetinės garso ir vaizdo tiesioginio transliavimo paslaugos. Paslaugos, kurioms taikoma ši direktyva, yra paslaugos, kurių pagrindinis tikslas arba vienas iš pagrindinių tikslų – saugoti ir leisti naudotojams didelį autorių teisių saugomo turinio kiekį ir jį dalintis, siekiant tiesiogiai ar netiesiogiai gauti iš jo pelno, jį tvarkyti ir reklamuoti, siekiant pritraukti didesnę auditoriją, be kita ko, nustatant jo kategorijas ir naudojant tikslinę reklamą. Tokios paslaugos neturėtų apimti paslaugų, kurių pagrindinis tikslas nėra suteikti naudotojams galimybę įkelti didelį autorių teisių saugomo turinio kiekį ir juo dalytis, siekiant gauti pelno iš tos veiklos. Pastarosios paslaugos apima, pavyzdžiui, elektroninių ryšių paslaugas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/1972 ⁽¹⁴⁾, taip pat verslo įmonių viena kitoms teikiamų debesijos paslaugų ir debesijos paslaugų teikėjus, kurie vartotojams suteikia galimybę įkelti turinį savo reikmėms, kaip antai interneto saugyklos ar elektroninės prekyvietės, kurių pagrindinė veikla yra mažmeninė prekyba internetu, o ne suteikiama prieiga prie autorių teisių saugomo turinio.

Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjo apibrėžtis taip pat neturėtų būti taikoma tokiems paslaugų teikėjams, kaip atvirojo kodo programinės įrangos kūrimo ir dalijimosi platformos, ne pelno mokslinių arba švietimo duomenų saugyklos ir ne pelno internetinės enciklopedijos. Galiausiai, siekiant užtikrinti aukštą autorių teisių apsaugos lygį, šioje direktyvoje numatytas atleidimo nuo atsakomybės mechanizmas neturėtų būti taikomas paslaugų teikėjams, kurių pagrindinis tikslas – dalyvauti vykdant arba palengvinti autorių teisės saugomo objekto piratavimo veiklą;

- (63) vertinimas, ar interneto turinio dalijimosi paslaugų teikėjas saugo didelį autorių teisių saugomo turinio kiekį ir suteikia galimybę juo naudotis, turėtų būti atliekamas atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį ir į elementų derinį, pavyzdžiui, paslaugos auditoriją ir autorių teisėmis saugomo turinio rinkmenų, kurias įkėlė paslaugų naudotojai, skaičių;
- (64) šioje direktyvoje tikslinga išaiškinti, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai, visuomenei suteikdami prieigą prie autorių teisių saugomų kūrinių ar kitų saugomų objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai, vykdo viešo paskelbimo arba padarymo viešai prieinamais veiksma. Todėl turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai turėtų gauti atitinkamų teisių turėtojų leidimą, be kita ko, sudarydami licencinę sutartį. Tai neturi poveikio turinio viešo skelbimo arba padarymo viešai prieinamam sąvokai, nustatytai kituose Sąjungos teisės aktuose, ir neturi poveikio Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 ir 2 dalių taikymui kitiems paslaugų teikėjams, kurie naudoja autorių teisėmis saugomą turinį;
- (65) kai turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai atsako už turinio viešo paskelbimo arba padarymo viešai prieinamam veiksmaus pagal šioje direktyvoje nustatytas sąlygas, Direktyvos 2000/31/EB 14 straipsnio 1 dalis neturėtų būti taikoma atsakomybei, atsirandančiai pagal šios direktyvos nuostatą dėl turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjo saugomo turinio naudojimo. Tai neturėtų daryti poveikio Direktyvos 2000/31/EB 14 straipsnio 1 dalies taikymui tokiems paslaugų teikėjams tikslais, kurie nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį;
- (66) atsižvelgiant į tai, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai suteikia prieigą prie turinio, kurį įkelia ne jie, o jų naudotojai, šios direktyvos tikslais tikslinga numatyti specialų atsakomybės mechanizmą, taikomą tais atvejais, kai leidimas nesuteiktas. Tai neturėtų daryti poveikio teisių gynimo priemonėms pagal nacionalinę teisę

⁽¹⁴⁾ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (OL L 321, 2018 12 17, p. 36).

kitais nei atsakomybės už autorių teisių pažeidimus atvejais ir galimybei nacionaliniams teismams ar administracinėms institucijoms nustatyti draudimus, atitinkančius Sąjungos teisę. Visų pirma, speciali tvarka, taikoma naujiems turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjams, kurių metinė apyvarta yra mažesnė kaip 10 mln. EUR ir kurių Sąjungoje gyvenančių unikalių lankytojų skaičiaus vidurkis neviršija 5 mln. lankytojų per mėnesį, neturėtų daryti įtakos galimybei pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę. Tais atvejais, kai paslaugų teikėjams leidimas nesuteikiamas, jie, laikydamiesi aukštų pramonės standartų dėl profesinio atidumo, turėtų dėti visas pastangas, kad naudojantis jų paslaugomis nebūtų galima gauti neteisėtai naudojamų kūrinių ir kitų objektų, kuriuos nurodo atitinkami teisių turėtojai. Tuo tikslu teisių turėtojai turėtų paslaugų teikėjams suteikti aktualią ir reikiamą informaciją, atsižvelgdami, be kitų veiksnių, į teisių turėtojų dydį ir jų kūrinių ir kitų objektų rūšį. Veiksmis, kurių turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai imasi bendradarbiaudami su teisių turėtojais, neturėtų būti užkertamas kelias gauti teisių nepažeidžiantį turinį, įskaitant kūrinius ar kitus saugomus objektus, kurių naudojimas grindžiamas licencine sutartimi, autorių teisių ir gretutinių teisių išimtimi ar apribojimu. Veiksmai, kurių ėmėsi tokie paslaugų teikėjai, neturėtų daryti poveikio naudotojams, kurie naudojami turinio dalijimosi internetu paslaugomis, kad teisėtai įkeltų turinį ir gautų su tokiais paslaugomis susijusią informaciją.

Be to, dėl šioje direktyvoje įtvirtintų pareigų valstybės narės neturėtų nustatyti bendros stebėsenos pareigos. Vertinant, ar turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas dėjo visas pastangas vadovaudamasis aukštais pramonės profesinio atidumo standartais, reikėtų atsižvelgti į tai, ar paslaugų teikėjas ėmėsi visų priemonių, kurių rūpestingas veiklos vykdytojas imtųsi, kad užkirstų kelią neteisėtai naudojamų kūrinių ar kitų objektų prieinamumui savo interneto svetainėje, atsižvelgiant į geriausią sektoriaus praktiką ir priemones, kurių buvo imtasi atsižvelgiant į visus susijusius veiksnius ir pokyčius, veiksmingumą, taip pat į proporcingumo principą. Atliekant tą vertinimą reikėtų atsižvelgti į keletą elementų, pvz., paslaugos dydį, besikeičiančias naujausias esamas priemones, įskaitant būsimus galimus pokyčius, kuriomis neleidžiama gauti įvairių rūšių turinio, ir tokių priemonių kainą toms paslaugoms. Skirtingos priemonės, kuriomis siekiama išvengti neteisėto autorių teisių saugomo turinio prieinamumo, gali būti tinkamos ir proporcingos priklausomai nuo turinio rūšies, todėl neatmetama galimybė, kad kai kuriais atvejais neteisėtai naudojamo turinio prieinamumo galima išvengti tik pranešus teisių turėtojams. Visi veiksmai, kurių imasi paslaugų teikėjai, turėtų būti veiksmingi siekiant tikslo, tačiau jais neturėtų būti viršijama to, kas būtina norint pasiekti tikslą išvengti neteisėto kūrinių ir kitų objektų naudojimo ir nutraukti galimybę juos gauti.

Jei, nepaisant didžiausių pastangų bendradarbiaujant su teisių turėtojais, kaip reikalaujama pagal šią direktyvą, tampa įmanoma gauti neteisėtai naudojamų kūrinių ir kitų objektų, turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai turėtų atsakyti už konkrečius kūrinius ir kitus objektus, apie kuriuos jie gavo aktualią ir reikalingą informaciją iš teisių turėtojų, nebent tie teikėjai įrodo, kad jie dėjo visas pastangas pagal aukštus pramonės profesinio atidumo standartus.

Be to, tais atvejais, kai teikiant turinio dalijimo internetu paslaugas tapo prieinami neteisėtai naudojami kūriniai ar kiti objektai, be kita ko, nepriklausomai nuo to, ar buvo dedamos didžiausios pastangos, ir nepriklausomai nuo to, ar teisių turėtojai pateikė aktualios ir reikalingos informacijos iš anksto, internetinių turinio dalijimosi paslaugų teikėjai turėtų būti atsakingi už kūrinių ar kitų objektų neteisėto viešo paskelbimo veiksmus, jei gavę pakankamai pagrįstą pranešimą jie nedelsdami nepanaikina prieigos prie kūrinių ar kitų objektų, apie kuriuos pranešta, arba nepašalina jų iš savo interneto svetainės. Be to, turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai taip pat turėtų būti atsakingi, jei jie neįrodo, kad dėjo visas pastangas, kad užkirstų kelią tam tikrų neteisėtai naudojamų kūrinių įkėlimui ateityje, remiantis tuo tikslu teisių turėtojų pateikta aktualia ir reikalinga informacija.

Kai teisių turėtojai nesuteikia turinio dalijimo internetu paslaugų teikėjams aktualios ir reikalingos informacijos apie savo konkrečius kūrinius ar kitus objektus arba kai teisių turėtojai nepateikia pranešimo dėl prieigos prie

konkrečių neteisėtai naudojamų kūrinių ar kitų objektų panaikinimo arba jų pašalinimo ir dėl to tie paslaugų teikėjai, laikydamiesi aukštų pramonės profesinio atidumo standartų, negali dėti visų pastangų išvengti, kad teikiant jų paslaugas teikėjams būtų galima gauti neteisėtai naudojamą turinį, tokie paslaugų teikėjai neturėtų būti atsakingi už neteisėtus tokių nenustatytų kūrinių ar kitų objektų viešo paskelbimo arba padarymo viešai prieinamais veiksmais;

- (67) panašiai kaip numatyta Direktyvos 2014/26/ES 16 straipsnio 2 dalyje, šia direktyva numatomos naujų interneto paslaugų taisyklės. Šioje direktyvoje numatytais taisyklėmis siekiama atsižvelgti į konkrečią veiklą pradedančių įmonių, dirbančių su naudotojų įkeliamu turiniu, kad kurtų naujus verslo modelius. Konkreti tvarka, taikoma naujiems paslaugų teikėjams, kurių apyvarta ir auditorija yra nedidelė, turėtų būti naudinga iš tiesų naujoms įmonėms ir todėl ji turėtų būti paslaugų teikėjams nebetaikoma praėjus trejiems metams nuo tos dienos, kai jų paslaugos pirmą kartą Sąjungoje tapo prieinamos internete. Ta tvarka neturėtų būti piktnaudžiaujama taikant priemones, kuriomis siekiama pratęsti naudojimąsi ja ilgesniam laikotarpiui nei pirmieji treji metai. Visų pirma ji neturėtų būti taikoma naujai sukurtoms paslaugoms arba paslaugoms, teikiamoms naudojant naują pavadinimą, tačiau tęsiančioms esamo turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjo, kuris negali arba nebeturi teisės toliau naudotis ta tvarka, veiklą;
- (68) turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai, vykdydami veiksmus, kurių imamasi plėtojant bendradarbiavimą, su teisių turėtojais turėtų elgtis skaidriai. Kadangi turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai galėtų imtis įvairių veiksmų, jie turėtų teisių turėtojams pastarųjų prašymu suteikti tinkamą informaciją apie vykdomų veiksmų pobūdį ir jų vykdymo būdą. Tokia informacija turėtų būti pakankamai konkreti, kad teisių turėtojams būtų užtikrintas pakankamas skaidrumas, nedarant poveikio turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų verslo paslaptims. Tačiau neturėtų būti reikalaujama, kad paslaugų teikėjai teisių turėtojams teiktų išsamią ir individualiai pritaikytą informaciją apie kiekvieną nustatytą kūrinių ar kitą objektą. Tai neturėtų daryti poveikio sutartiniams susitarimams, kuriuose galėtų būti konkretnių nuostatų dėl informacijos, kuri turi būti pateikta tais atvejais, kai paslaugų teikėjai ir teisių turėtojai sudaro sutartis;
- (69) kai turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai gauna leidimus naudoti paslaugos naudotojų įkeltu turinį, be kita ko, sudarydami licencines sutartis, tie leidimai taip pat turėtų apimti su autorių teisėmis susijusius veiksmus su naudotojų įkeliamu turiniu, patenkančius į paslaugų teikėjams suteikto leidimo taikymo sritį, tačiau tik tais atvejais, kai tie naudotojai veikia nekomerciniais tikslais, pavyzdžiui, dalijasi turiniu nesiekdami pelno, arba kai pajamos, gautos iš jų įkelto turinio, nėra reikšmingos, palyginti su autorių teisėmis susijusiais naudotojų veiksmais, kurie patenka į tokių leidimų taikymo sritį. Kai teisių turėtojai aiškiai suteikė leidimą naudotojams naudojantis dalijimosi internetu paslauga įkelti ir padaryti prieinamus kūrinius ar kitus objektus, paslaugų teikėjo viešo paskelbimo veiksmas leidžiamas, jei patenka į teisių turėtojo suteikto leidimo taikymo sritį. Tačiau neturėtų būti daroma turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjams palanki prielaida, kad jų naudotojai gavo visas atitinkamas teises;
- (70) tolesni veiksmai, kurių imasi turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai bendradarbiaudami su teisių turėtojais, neturėtų daryti poveikio autorių teisių išimčių ar apribojimų, be kita ko, visų pirma tų, kuriais garantuojama naudotojų saviraiškos laisvė, taikymui. Naudotojams turėtų būti leidžiama įkelti ir padaryti prieinamą naudotojų sukurtą turinį konkrečiais citavimo, kritikos, peržiūros, karikatūros, parodijos ar pastišo tikslais. Tai ypač svarbu siekiant užtikrinti pagrindinių teisių, nustatytų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija), visų pirma saviraiškos laisvės ir menų laisvės, ir teisės į nuosavybę, įskaitant intelektinę nuosavybę, pusiausvyrą. Todėl tos išimtyms ir apribojimams turėtų būti privalomi siekiant užtikrinti, kad naudotojai visoje Sąjungoje gautų vienodą apsaugą. Svarbu užtikrinti, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai taikytų veiksmingą skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo mechanizmą, kuriuo būtų remiamas toks naudojimas tokiems konkretiems tikslams.

Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai taip pat turėtų įgyvendinti veiksmingus ir operatyvius skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo mechanizmus, kurie leistų naudotojams teikti skundus dėl priemonių, kurių imtasi dėl jų įkelto turinio, visų pirma tais atvejais, kai jiems gali būti taikoma autorių teisių išimtis ar apribojimas, susijęs su įkeltu turiniu, prie kurio buvo panaikinta prieiga arba kuris buvo pašalintas. Visi taikant tokius

mechanizmus pateikiami skundai turėtų būti išnagrinėjami nepagrįstai nedelsiant, o juos turėtų peržiūrėti žmogus. Kai teisių turėtojai reikalauja, kad paslaugų teikėjai imtųsi veiksmų prieš vartotojų įkeltą turinį, pavyzdžiui, panaikinant prieigą prie įkelto turinio arba jį pašalinant, tokie teisių turėtojai savo prašymus turėtų tinkamai pagrįsti. Be to, bendradarbiavimas neturėtų vesti prie pavienių naudotojų tapatybės atskleidimo ar asmens duomenų tvarkymo, nebent tai daroma vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB⁽¹⁵⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679⁽¹⁶⁾. Valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad vartotojai galėtų naudotis neteisminio ginčų sprendimo mechanizmais. Taikant tokius mechanizmus turėtų būti sudarytos sąlygos ginčus spręsti nešališkai. Naudotojai turėtų turėti galimybę kreiptis į teismą ar kitą atitinkamą teisminę instituciją, kad apgintų taikomą autorių teisių ir gretutinių teisių išimtį arba apribojimą;

- (71) išgaliojus šiai direktyvai Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų kuo skubiau surengti suinteresuotųjų subjektų dialogus, kad užtikrintų, jog pareiga bendradarbiauti būtų taikoma vienodai tarp turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų ir teisių turėtojų ir nustatytų tinkamų aukštų pramonės profesinio atidumo standartų geriausią praktiką. Tuo tikslu Komisija turėtų konsultuotis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant naudotojų organizacijas ir technologijų teikėjus, ir atsižvelgti į pokyčius rinkoje. Naudotojų organizacijoms taip pat turėtų būti suteikta galimybė gauti informaciją apie turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų vykdomus veiksmus, kuriais jie valdo turinį internete;
- (72) autoriai ir atlikėjai sutartiniuose santykiuose paprastai būna silpnesnė šalis, kai suteikia licenciją ar perleidžia savo teises, taip pat ir per savo bendroves, suteikdami leidimą naudoti už atlygį, ir tiems fiziniams asmenims reikia šioje direktyvoje numatytos apsaugos, kad jie galėtų visapusiškai naudotis teisėmis, suderintomis pagal Sąjungos teisę. Tas apsaugos poreikis neatsiranda tada, kai kita sutarties šalis veikia kaip galutinis vartotojas ir nenaudoja paties kūrinio ar jo atlikimo, kas, pavyzdžiui, galėtų būti tam tikrų darbo sutarčių atveju;
- (73) autorių ir atlikėjų atlygis turėtų būti tinkamas ir proporcingas faktinei ar galimai ekonominei licencijuotų ar perduotų teisių vertei, atsižvelgiant į autoriaus ar atlikėjo indėlį į bendrą kūrinį ar kitą objektą ir į visas kitas atvejo aplinkybes, pavyzdžiui, rinkos praktiką arba faktinį kūrinio naudojimą. Vienkartinė išmoka taip pat gali būti proporcingas atlygis, tačiau tai neturėtų būti taisyklė. Valstybės narės turėtų galėti laisvai nustatyti konkrečius vienkartinę išmokų taikymo atvejus atsižvelgdamos į kiekvieno sektoriaus ypatumus. Valstybės narės turėtų galėti laisvai įgyvendinti tinkamo ir proporcingo atlygio principą taikydamos įvairius esamus ar naujai sukurtus mechanizmus, kurie galėtų apimti kolektyvines derybas ir kitus mechanizmus, jeigu tokie mechanizmai atitinka taikomus Sąjungos teisės aktus;
- (74) autoriams ir atlikėjams reikia informacijos, kad jie galėtų įvertinti savo teisių, kurios suderintos pagal Sąjungos teisę, ekonominę vertę. Tai ypač aktualu tada, kai fiziniai asmenys suteikia licenciją arba perleidžia teises naudoti mainais už atlygį. Tas poreikis neatsiranda tada, kai naudojimas baigiamas arba kai autorius arba atlikėjas suteikia licenciją plačiau visuomenei be atlygio;
- (75) derėdamiesi dėl savo teisių licencijos suteikimo arba perleisdami savo teises autoriai ir atlikėjai sutartiniuose santykiuose dažnai yra silpnesnė šalis, todėl jiems reikia informacijos norint įvertinti nuolatinę savo teisių ekonominę vertę, palyginti su atlygiu, gautu už licenciją ar perleidimą, tačiau jie dažnai susiduria su skaidrumo stoka. Todėl siekiant autorių ir atlikėjų atlygius reglamentuojančios sistemos skaidrumo ir pusiausvyros svarbu, kad kitos sutarties šalys ar jų teisių perėmėjai dalytųsi tinkama ir tikslią informacija. Ta informacija turėtų būti atnaujinta, kad būtų galima gauti naujausius duomenis, susijusi su kūrinio naudojimu arba atlikimu ir išsami, kad

⁽¹⁵⁾ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37).

⁽¹⁶⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

apimtų visus su kūriniu susijusius pajamų šaltinius, įskaitant, kai taikoma, pajamas iš prekybos. Kol kūrinyms naudojamas, autorių ir atlikėjų kitos sutarties šalys jiems turėtų reguliariai, kaip įprasta atitinkamame sektoriuje, tačiau ne rečiau kaip kartą per metus teikti turimą informaciją apie visų rūšių naudojimą ir visas susijusias gaunamas pajamas visame pasaulyje. Informacija turėtų būti teikiama autoriui arba atlikėjui suprantama forma, ir pagal ją turėtų būti galima efektyviai įvertinti atitinkamų teisių ekonominę vertę. Vis dėlto skaidrumo pareiga turėtų būti taikoma tik tuo atveju, kai autorių teisėmis saugomos atitinkamos teisės. Asmens duomenys, pavyzdžiui, kontaktiniai duomenys ir informacija apie atlygį, kurie yra būtini tam, kad autoriai ir atlikėjai būtų informuoti apie jų kūrinių naudojimą ir atlikimą, turėtų būti tvarkomi pagal Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies c punktą;

- (76) siekiant užtikrinti, kad autoriams ir atlikėjams būtų tinkamai teikiama informacija apie kūrinių naudojimą, taip pat tais atvejais, kai teisės perleidžiamos kitoms šalims, kurios naudojasi teisėmis į kūrinių, šia direktyva autoriams ir atlikėjams suteikiama teisė prašyti papildomos svarbios informacijos apie naudojamą teisėmis į kūrinių tais atvejais, kai pirmoji sutarties šalis suteikė savo turimą informaciją, tačiau tos informacijos nepakanka jų teisių ekonominei vertei įvertinti. Tas prašymas turėtų būti teikiamas arba tiesiogiai sublicencijos turėtojams, arba per autorių ir atlikėjų kitas sutarties šalis. Autoriai ir atlikėjai bei jų kitos sutarties šalys turėtų turėti galimybę susitarti informaciją, kuria dalijasi, išlaikyti konfidencialia, tačiau autoriai ir atlikėjai visada turėtų turėti galimybę naudotis informacija, kuria dalijamasi, siekdami pasinaudoti savo teisėmis, nustatytomis šioje direktyvoje. Valstybės narės, laikydamosi Sąjungos teisės aktų, turėtų turėti galimybę nustatyti papildomas priemones, kuriomis autoriams ir atlikėjams būtų užtikrintas skaidrumas;
- (77) įgyvendindamos šio direktyvoje numatytas skaidrumo pareigas valstybės narės turėtų atsižvelgti į skirtingų turinio sektorių, pvz., muzikos sektoriaus, audiovizualinio sektoriaus ir leidybos sektoriaus, ypatumus, o sprendžiant dėl tokių sektorių įpareigojimų turėtų dalyvauti visi suinteresuotieji subjektai. Kai tinkama, taip pat reikėtų atsižvelgti į autorių ir atlikėjų indėlį į bendrą kūrinių ar atlikimą svarbą. Kolektyvinės derybos reikėtų laikyti galimybe atitinkamoms suinteresuotosioms šalims pasiekti susitarimą dėl skaidrumo. Tokiais susitarimais autoriams ir atlikėjams turėtų būti užtikrintas tokio paties lygmens skaidrumas arba didesnio lygmens skaidrumas, nei minimalūs šioje direktyvoje nustatyti reikalavimai. Reikėtų numatyti pereinamąjį laikotarpį, kad prie skaidrumo pareigų būtų galima pritaikyti galiojančią ataskaitų teikimo tvarką. Neturėtų būti būtina skaidrumo pareigų taikyti susitarimams, kuriuos sudaro teisių turėtojai ir kolektyvinio administravimo organizacijos, nepriklausomi valdymo subjektai ar kiti subjektai, kuriems taikomos nacionalinės taisyklės, kuriomis įgyvendinama Direktyva 2014/26/ES, nes toms organizacijoms ir subjektams jau taikomos Direktyvos 2014/26/ES 18 straipsnyje nustatytos skaidrumo pareigos. Direktyvos 2014/26/ES 18 straipsnis taikomas organizacijoms, kurios daugiau nei vieno teisių turėtojo vardu administruoja autorių teises arba gretutines teises, siekiant kolektyvinės tų teisių turėtojų naudoti. Tačiau teisių turėtojų ir kitų sutarties šalių, kurios veikia vadovaudamosi savo interesais, individualiai sudarytiems susitarimams turėtų būti taikomos šioje direktyvoje numatytos skaidrumo pareigos;
- (78) tam tikros Sąjungos lygmeniu suderintų naudojimosi teisėmis į kūrinių sutartys yra ilgalaikės ir teikia mažai galimybių autoriams ir atlikėjams iš naujo derėtis su kitomis sutarties šalimis arba jų teisių perėmėjais, tuo atveju, kai paaiškėja, kad teisių ekonominė vertė yra daug didesnė nei įvertinta pradžioje. Atitinkamai, nedarant poveikio valstybėse narėse taikomos sutarčių teisės taikymui, turėtų būti nustatytas atlygio tikslinio mechanizmas, taikomas tais atvejais, kai iš pradžių sutartas atlygis už licenciją ar teisių perleidimą aiškiai tampa neproporcingai mažas, palyginti su susijusiomis pajamomis, gautomis už autoriaus ar atlikėjo kitos sutarties šalies vėlesnį kūrinio ar atlikimo įrašo naudojimą. Turėtų būti atsižvelgiama į visas pajamas, susijusias su atitinkamu atveju, įskaitant, kai taikoma, pajamas iš prekybos, vertinant, ar atlygis yra neproporcingai mažas. Įvertinant padėtį reikėtų atsižvelgti į konkrečias kiekvieno atvejo aplinkybes, įskaitant autoriaus ar atlikėjo indėlį, į skirtingų turinio sektorių ypatumus ir atlyginimo praktiką ir į tai, ar sutartis grindžiama kolektyvine sutartimi. Pagal nacionalinę teisę tinkamai įgaluoti autorių ir atlikėjų atstovai, laikydamiės Sąjungos teisės, turėtų turėti galimybę teikti pagalbą vienam ar daugiau autorių ar atlikėjų, dėl prašymų patikslinti sutartis, taip pat, kai tinkama, atsižvelgiant į kitų autorių ar atlikėjų interesus.

Tie atstovai turėtų saugoti atstovaujamojo autorių ir atlikėjų tapatybę tiek, kiek tai įmanoma. Kai šalys nesusitaria dėl atlygio tikslinimo, autorius ar atlikėjas turėtų turėti teisę pateikti ieškinį teismui ar kitai kompetentingai institucijai. Toks mechanizmas neturėtų būti taikomas sutartims, kurias sudaro Direktyvos 2014/26/ES 3 straipsnio a ir b punktuose apibrėžti subjektai arba kiti subjektai, kuriems taikomos nacionalinės taisyklės, kuriomis įgyvendinama Direktyva 2014/26/ES;

- (79) autoriai ir atlikėjai dažnai vengia užtikrinti savo teisių kitų sutarties partnerių atžvilgiu vykdymą teisme. Todėl valstybės narės turėtų numatyti alternatyvaus ginčų sprendimo procedūrą, pagal kurią būtų svarstomi autorių ir atlikėjų ieškiniai arba jų atstovų ieškiniai, pateikti autorių ir atlikėjų vardu, susiję su skaidrumo pareigomis ir sutarčių pritaikymo mechanizmu. Tuo tikslu valstybės narės turi turėti galimybę arba įsteigti naują įstaigą ar mechanizmą, arba pasitelkti esamą įstaigą ar mechanizmą, kuris atitinka šia direktyva nustatytas sąlygas, nepriklausomai nuo to, ar tos įstaigos ar mechanizmai yra pramonės inicijuoti, ar valstybinės, įskaitant atvejus, kai jos yra nacionalinės teismų sistemos dalis. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė lanksčiai spręsti, kaip turi būti paskirstytos ginčų sprendimo procedūros išlaidos. Tokia alternatyvaus ginčų sprendimo procedūra neturėtų daryti poveikio šalių teisei pareikšti ir ginti savo teises teisme;
- (80) kai autoriai ir atlikėjai suteikia licenciją ar perleidžia savo teises, jie tikisi, kad jų kūriniai ar atlikimo įrašai bus naudojami. Tačiau atsitinka taip, kad kūriniai ar atlikimas, kuriems buvo suteikta licencija arba teisės į juos buvo perduotos, yra visai nenaudojami. Kai tos teisės perduotos išimtinė tvarka, autoriai ir atlikėjai negali leisti kitam partneriui naudoti jų kūrinių ar atlikimo įrašų. Tokiu atveju ir pasibaigus pagrįstam laikotarpiui, autoriai ir atlikėjai turėtų turėti teisę pasinaudoti teisių atšaukimo mechanizmu, kuriuo jiems būtų sudarytos galimybės perleisti savo teises arba suteikti licenciją kitam asmeniui. Kadangi kūrinių ar atlikimo naudojimas įvairiuose sektoriuose gali skirtis, nacionaliniu lygmeniu galėtų būti nustatytos specialios nuostatos, siekiant atsižvelgti į sektorių, pavyzdžiui, audiovizualinio sektoriaus, arba į kūrinių ar atlikimo ypatumus, visų pirma nustatant terminus, per kuriuos galima pasinaudoti teise atšaukti. Siekiant apsaugoti teisėtus subjektų, kuriems suteiktos licencijos ar perleistos teisės, interesus ir užkirsti kelią piktnaudžiavimui ir atsižvelgiant į tai, kad prieš pradėdant faktiškai naudoti kūrinių ar atlikimą reikia tam tikro laiko, autoriams ir atlikėjams turėtų būti suteikta galimybė pasinaudoti teise atšaukti pagal tam tikrus procedūrinius reikalavimus ir tik praėjus tam tikram laikotarpiui po licencinės sutarties arba teisių perdavimo sutarties sudarymo. Tais atvejais, kai kūrinių ar atlikimo autorių ar atlikėjų yra daugiau nei vienas, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama reguliuoti teisės atšaukti naudojimą, atsižvelgiant į lyginamąją kiekvieno autoriaus indėlio svarbą;
- (81) šioje direktyvoje nustatytos nuostatos, susijusios su skaidrumu, sutarčių patikslinimo mechanizmais ir alternatyvaus ginčų sprendimo procedūra, turėtų būti privalomos, o šalims neturėtų būti leidžiama nukrypti nuo tų nuostatų, nesvarbu, ar jos įtrauktos į autorių, atlikėjų ir jų kitų sutarties šalių sutartis ar į tų sutarties šalių ir trečiųjų šalių susitarimus, pavyzdžiui, susitarimus dėl informacijos neatskleidimo. Todėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 593/2008 ⁽¹⁷⁾ 3 straipsnio 4 dalis turėtų būti taikoma taip, kad tais atvejais, kai visi kiti situacijai svarbūs elementai taikytinos teisės pasirinkimo metu yra vienoje ar keliose valstybėse narėse, šalių pasirinkta kita nei valstybės narės taikytina teisė nekludytų taikyti šioje direktyvoje nustatytų nuostatų, susijusių su skaidrumu, sutarčių patikslinimo mechanizmais ir alternatyvaus ginčų sprendimo procedūra, kaip įgyvendinama ginčo nagrinėjimo vietos valstybėje narėje;
- (82) jokia šios direktyvos nuostata neturėtų būti aiškinama kaip draudimas išimtinių teisių turėtojams pagal Sąjungos teisės aktus dėl autorių teisių leisti nemokamai naudotis savo kūriniais ar kitais objektais, be kita ko, naudojant neišimtinės nemokamas licencijas, suteikiamas visiems naudotojams;
- (83) kadangi šios direktyvos tikslų, konkrečiai, tam tikrų Sąjungos autorių teisių sistemos aspektų modernizavimo siekiant atsižvelgti į technologinę plėtrą ir naujas saugomo turinio platinimo grandines vidaus rinkoje, valstybės

⁽¹⁷⁾ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma I) (OL L 177, 2008 7 4, p. 6).

narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto, poveikio ir tarpvalstybinio aspekto tų tikslų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, todėl, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

- (84) šia direktyva užtikrinamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų visų pirma Chartijoje. Taigi ši direktyva turėtų būti aiškinama ir taikoma laikantis tų teisių ir principų;
- (85) tvarkant bet kokius asmens duomenis pagal šią direktyvą, turėtų būti užtikrinamos pagrindinės teisės, įskaitant teisę į privatų ir šeimos gyvenimą ir teisę į asmens duomenų apsaugą, nustatytas atitinkamai Chartijos 7 ir 8 straipsniuose, ir jie turi būti tvarkomi laikantis Direktyvos 2002/58/EB ir Reglamento (ES) 2016/679;
- (86) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų ⁽¹⁸⁾ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šioje direktyvoje išdėstytos taisyklės, kuriomis siekiama labiau suderinti autorių ir gretutinėms teisėms vidaus rinkoje taikomą Sąjungos teisę atsižvelgiant, visų pirma, į saugomo turinio skaitmeninio ir tarpvalstybinio naudojimo būdus. Joje taip pat išdėstytos autorių teisių ir gretutinių teisių išimčių ir apribojimų taisyklės, licencijų suteikimo palengvinimo taisyklės ir taisyklės, kuriomis siekiama užtikrinti sklandžiai veikiančią kūrinių ir kitų objektų naudojimo prekyvietę.

2. Išskyrus 24 straipsnyje nurodytus atvejus, ši direktyva nekeičia esamų taisyklių, nustatytų šioje srityje galiojančiomis direktyvomis, visų pirma direktyvomis 96/9/EB, 2000/31/EB, 2001/29/EB, 2006/115/EB, 2009/24/EB, 2012/28/ES ir 2014/26/ES, ir joms nedaro jokio poveikio.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- mokslinių tyrimų organizacija – universitetas, įskaitant jo bibliotekas, mokslinių tyrimų institutas ar bet kuris kitas subjektas, kurio svarbiausias tikslas yra vykdyti švietimo veiklą, kuri apima ir mokslinius tyrimus:
 - nesiekiant pelno arba visą pelną reinvestuojant į savo mokslinius tyrimus arba
 - vykdant valstybės narės pripažintus su viešuoju interesu susijusius uždaviniustaip, kad įmonė, turinti esminės įtakos tokiai organizacijai, neturėtų pirmenybės susipažinti su tokių mokslinių tyrimų rezultatais;
- tekstų ir duomenų gavyba – bet koks automatizuotas analitinis metodas, kuriuo siekiama analizuoti skaitmeninės formos tekstą ir duomenis, kad būtų gauta informacijos, kuri apimtų modelius, tendencijas ir koreliacijas, bet ne tik;
- kultūros paveldo įstaiga – viešoji biblioteka, muziejus, archyvas ar filmų arba garso įrašų paveldo įstaiga;

⁽¹⁸⁾ OLC 369, 2011 12 17, p. 14.

4. spaudos publikacija – daugiausia iš žurnalistinio pobūdžio literatūrinių kūrinių sudarytas rinkinys, bet kurį taip pat gali sudaryti kiti kūriniai ar kiti objektai ir:
 - a) kuris sudaro atskirą vienetą bendrą pavadinimą turinčiame periodiniame ar reguliariai atnaujinamame leidinyje, tokiaime kaip laikraštis arba bendro pobūdžio ar specializuotas žurnalas;
 - b) kurio paskirtis yra plačiai visuomenei suteikti su naujienomis ar kitomis temomis susijusios informacijos ir
 - c) kuris išleistas bet kokioje laikmenoje paslaugų teikėjui prisiėmus redakcinę atsakomybę ir kontroliuojant.

Moksliniais ar akademiniais tikslais skelbiami periodiniai leidiniai, pavyzdžiui, mokslo žurnalai, šioje direktyvoje nelaikomi spaudos publikacijomis;

5. informacinės visuomenės paslauga – paslauga, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies b punkte;
6. turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas – informacinės visuomenės paslaugos teikėjas, kurio pagrindinis arba vienas iš pagrindinių tikslų yra saugoti didelį kiekį autorių teisių saugomų kūrinių ar kitų saugomų objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai ir kuriuos jis tvarko ir reklamuoja pelno tikslais, ir suteikti prieigą prie jų visuomenei.

Šioje direktyvoje tokių paslaugų, kaip ne pelno internetinės enciklopedijos, ne pelno švietimo ir mokslinių duomenų saugyklos, atvirojo kodo programinės įrangos kūrimo ir dalijimosi platformos, elektroninių ryšių paslaugų teikėjai, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2018/1972, elektroninės prekyvietės ir verslo įmonių viena kitoms teikiamos debesijos paslaugos ir debesijos paslaugos, kuriomis naudotojams suteikiama galimybė įkelti savo turinį savoms reikmėms, teikėjai nėra turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

PRIEMONĖS, KURIOMIS IŠIMTYS IR APRIBOJIMAI PRITAIKOMI PRIE SKAITMENINĖS IR TARPVALS- TYBINĖS APLINKOS

3 straipsnis

Tekstų ir duomenų gavyba mokslinių tyrimų tikslais

1. Valstybės narės nustato Direktyvos 96/9/EB 5 straipsnio a punkte ir 7 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2001/29/EB 2 straipsnyje ir šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalyje numatytų teisių išimtį dėl mokslinių tyrimų organizacijų ir kultūros paveldo įstaigų atlikto atgaminimo ir perkėlimo siekiant mokslinių tyrimų tikslais atlikti kūrinių ar kitų objektų, su kuriais jos gali teisėtai susipažinti, tekstų ir duomenų gavybą.
2. Laikantis 1 dalies padarytos kūrinių ar kitų objektų kopijos saugomos atitinkamu saugumo lygiu ir gali būti išlaikytos mokslinių tyrimų tikslais, be kita ko, siekiant patikrinti mokslinių tyrimų rezultatus.
3. Teisių turėtojams leidžiama taikyti priemones, užtikrinančias tinklų ir duomenų bazių, kuriuose priglobti kūriniai ar kiti objektai, saugumas ir vientisumas. Tokiomis priemonėmis neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
4. Valstybės narės skatina teisių turėtojus ir mokslinių tyrimų organizacijas ir kultūros paveldo įstaigas apibrėžti bendrai sutartą su pareigos ir priemonių, nurodytų atitinkamai 2 ir 3 dalyse, taikymu susijusių geriausių praktiką.

4 straipsnis

Išimtis ar apribojimas tekstų ir duomenų gavybos tikslais

1. Valstybės narės numato Direktyvos 96/9/EB 5 straipsnio a punkte ir 7 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2001/29/EB 2 straipsnyje, Direktyvos 2009/24/EB 4 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose ir šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalyje numatytų teisių išimtį ar apribojimą, susijusį (-ią) su teisėtai prieinamų kūrinių ir kitų objektų atgaminimu ir perkėlimu tekstų ir duomenų gavybos tikslais.

2. Pagal 1 dalį atgaminta ir perkelta medžiaga gali būti saugoma tiek laiko, kiek reikia tekstų ir duomenų gavybos tikslais.
3. 1 dalyje numatyta išimtis ar apribojimas taikomi su sąlyga, kad toje dalyje nurodytų kūrinių ir kitų objektų teisių turėtojai atitinkamomis priemonėmis, pavyzdžiui, kompiuterio skaitomomis priemonėmis viešai internete prieinamo turinio atveju, aiškiai nenurodė, jog pasilieka sau teisę naudoti tuos kūrinius ir kitus objektus.
4. Šis straipsnis nedaro poveikio šios direktyvos 3 straipsnio taikymui.

5 straipsnis

Kūrinių ir kitų objektų naudojimas skaitmeninėje ir tarpvalstybinėje mokymo veikloje

1. Valstybės narės numato Direktyvos 96/9/EB 5 straipsnio a, b, d ir e punktuose ir 7 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2001/29/EB 2 ir 3 straipsniuose, Direktyvos 2009/24/EB 4 straipsnio 1 dalyje ir šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalyje numatytų teisių išimtį ar apribojimą, kad leistų skaitmeninį kūrinių ir kitų objektų naudojimą tik mokymo iliustracijoms, įrodžius nekomercinį siekiamų tikslų pobūdį, su sąlyga, kad toks naudojimas:
 - a) vyksta švietimo įstaigos atsakomybe, jos patalpose ar kitose vietose arba naudojant saugią elektroninę aplinką, prie kurios prieigą turi tik švietimo įstaigos moksleiviai ar studentai ir mokytojai (dėstytojai) ir
 - b) vyksta nurodant šaltinį, įskaitant autoriaus vardą, nebent tai neįmanoma.
2. Nepaisant 7 straipsnio 1 dalies, valstybės narės gali nustatyti, kad pagal 1 dalį priimta išimtis ar apribojimas netaikomas arba netaikomas kūrinių ar kitų objektų specifinių naudojimo būdų arba tipų, pavyzdžiui, medžiagos, kuri visų pirma skirta švietimo rinkai arba partitūroms, atžvilgiu, jei rinkoje galima lengvai gauti švietimo įstaigų poreikius ir ypatumus atitinkančių tinkamų licencijų, kuriomis leidžiami šio straipsnio 1 dalyje nurodyti veiksmai.

Valstybės narės, kurios nusprendžia taikyti šios dalies pirmą pastraipą, imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad licencijos, kuriomis leidžiami šio straipsnio 1 dalyje nurodyti veiksmai, būtų tinkamai prieinamos ir matomos švietimo įstaigoms.

3. Kūrinių ir kitų objektų naudojimas tik mokymo iliustracijoms saugioje elektroninėje aplinkoje, laikantis pagal šį straipsnį priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų, laikomas vykstančiu tik valstybėje narėje, kurioje įsisteigusi švietimo įstaiga.
4. Valstybės narės gali numatyti teisingą kompensaciją teisių turėtojams už patirtą nuostolį dėl jų kūrinių ar kitų objektų naudojimo pagal 1 dalį.

6 straipsnis

Kultūros paveldo išsaugojimas

Valstybės narės numato Direktyvos 96/9/EB 5 straipsnio a punkte ir 7 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2001/29/EB 2 straipsnyje, Direktyvos 2009/24/EB 4 straipsnio 1 dalies a punkte ir šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalyje numatytų teisių išimtį, siekdamas leisti kultūros paveldo įstaigoms daryti bet kurių jų rinkiniuose nuolat esančių kūrinių ar kitų objektų kopijas bet kokiame formate ar bet kokiais laikmenomis tokių kūrinių ar kitų objektų išsaugojimo tikslais ir tiek, kiek tai būtina jiems išsaugoti.

7 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Netaikoma jokia 3, 5 ir 6 straipsniuose numatytoms išimtims prieštaraujanti sutartinė nuostata.
2. Šioje antraštinėje dalyje numatytoms išimtims ir apribojimui taikomos Direktyvos 2001/29/EB 5 straipsnio 5 dalis. Šios direktyvos 3–6 straipsniams taikomos Direktyvos 2001/29/EB 6 straipsnio 4 dalies pirmą, trečią ir penktą pastraipos.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

LICENCIJŲ TEIKIMO TVARKOS TOBULINIMO IR DIDESNIŲ GALIMYBIŲ SUSIPAŽINTI SU TURINIŲ
UŽTIKRINIMO PRIEMONĖS

1 SKYRIUS

Kūriniai ir kiti objektai, kuriais nebeprekiuojama

8 straipsnis

Kultūros paveldo įstaigų vykdomas kūrinių ir kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudojimas

1. Valstybės narės numato, kad kolektyvinio administravimo organizacija, laikydama savo teisių turėtojų įgaliojimų, gali suteikti kultūros paveldo įstaigai nekomercinės paskirties neišimtinę licenciją dėl įstaigos rinkiniuose nuolat esančių kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, atgaminimo, platinimo, viešo paskelbimo ar padarymo viešai prieinamais visuomenei, nepriklausomai nuo to, ar visi teisių turėtojai, kuriems taikoma licencija, suteikė įgaliojimus kolektyvinio administravimo organizacijai, su sąlyga, kad:

- a) kolektyvinio administravimo organizacija pagal savo įgaliojimus pakankamai atstovauja atitinkamo tipo kūrinių ar kitų objektų teisių turėtojams ir teisėms, kurioms taikoma licencija, ir
- b) visiems teisių turėtojams užtikrinamos vienodos sąlygos, kiek tai susiję su licencijos nuostatomis.

2. Valstybės narės numato Direktyvos 96/9/EB 5 straipsnio a, b, d ir e punktuose ir 7 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2001/29/EB 2 ir 3 straipsniuose, Direktyvos 2009/24/EB 4 straipsnio 1 dalyje ir šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalyje numatytų teisių išimčių ar apribojimą, kad leisti nekomerciniais tikslais kultūros paveldo įstaigoms pateikti naudotis jų rinkiniuose nuolat esančius kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, su sąlyga, kad:

- a) nurodomi autoriai ar bet kuris kitas nustatytas teisių turėtojas, nebent paaiškėja, kad tai neįmanoma, ir
- b) tokie kūriniai ar kiti objektai viešai skelbiami nekomercinėse interneto svetainėse.

3. Valstybės narės numato, kad 2 dalyje numatyta išimtis ar apribojimas taikomas tik tų tipų kūriniams ar kitiems objektams, kurių atveju 1 dalies a punkte nustatytas sąlygas atitinkančios kolektyvinio administravimo organizacijos nėra.

4. Valstybės narės numato, kad teisių turėtojai gali bet kuriuo metu lengvai ir veiksmingai nustoti taikyti 1 dalyje nustatytą licencijų teikimo mechanizmą savo kūriniams ar kitiems objektams arba atsisakyti taikyti jų naudojimo būdą pagal 2 dalyje numatytą išimtį ar apribojimą – apskritai arba konkrečiais atvejais – įskaitant tuos atvejus, kai licencija jau suteikta arba kūrinys ar kitas objektas jau pradėtas naudoti atitinkamu būdu.

5. Laikoma, kad kūriniumi ar kitu objektu nebeprekiuojama, kai galima daryti pagrįstą prielaidą, kad visas kūrinys ar kitas objektas nėra visuomenei pasiekiami įprastais prekybos srautais, idėjus pakankamai pastangų siekiant įsitikinti tuo, ar jie pasiekiami visuomenei.

Valstybės narės gali numatyti konkrečius reikalavimus, pavyzdžiui, galutinę datą, kad nustatytų, ar kūriniams ir kitiems objektams gali būti suteikta licencija pagal 1 dalį arba jie gali būti naudojami pagal 2 dalyje numatytą išimtį ar apribojimą. Tokie reikalavimai negali viršyti to, kas būtina ir pagrįsta, ir neturi atimti galimybės nustatyti, ar nebeprekiuojama visu kūrinių ar kitų objektų rinkiniu, kai galima pagrįstai manyti, kad visais kūriniams ar objektais nebeprekiuojama.

6. Valstybės narės numato, kad 1 dalyje nurodytų licencijų prašoma iš kolektyvinio administravimo organizacijos, kuri yra reprezentatyvi valstybėje narėje, kurioje įsisteigusi kultūros paveldo įstaiga.

7. Šis straipsnis netaikomas kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, rinkiniams, jei, atsižvelgiant į 5 dalyje nurodytas pastangas, yra įrodymų, kad tokius rinkinius daugiausia sudaro:

- a) kūriniai ar kiti objektai, išskyrus kinematografinius ar audiovizualinius kūrinius, buvo pirmiausia išleisti arba, jei išleisti nebuvo, pirmą kartą transliuoti trečiojoje šalyje;

- b) kinematografiniai arba audiovizualiniai kūriniai, kurių gamintojų būstinė arba įprastinė gyvenamoji vieta yra trečiojoje šalyje arba
- c) trečiosios šalies piliečių kūriniai arba kiti objektai, kai po pakankamų pastangų pagal a ir b punktus nebuvo galima nustatyti valstybės narės ar trečiosios šalies.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, šis straipsnis taikomas, kai trečiųjų šalių teisių turėtojams pagal 1 dalies a punktą pakankamai atstovauja atitinkama kolektyvinio administravimo organizacija.

9 straipsnis

Tarpvalstybinio naudojimo būdai

1. Valstybės narės užtikrina, kad turėdamos pagal 8 straipsnį suteiktas licencijas, kultūros paveldo įstaigos kūrinis ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, gali naudoti bet kurioje valstybėje narėje.
2. Kūriniai ir kiti objektai pagal 8 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtį ar apribojimą gali būti naudojami tik valstybėje narėje, kurioje yra įsisteigusi kūrinis ir kitus objektus tokiu būdu naudojanti kultūros paveldo įstaiga.

10 straipsnis

Viešinimo priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad kultūros paveldo įstaigų, kolektyvinio administravimo organizacijų ar atitinkamų valdžios institucijų suteikta informacija, siekiant nustatyti kūrinis ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama ir kuriems taikoma pagal 8 straipsnio 1 dalį suteikta licencija arba kurie naudojami taikant 8 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtį, taip pat informacija apie 8 straipsnio 4 dalyje nurodytas teisių turėtojams suteiktas galimybes ir, kai tik ji prieinama ir kai tinkama, informacija apie licencijos šalis, teritorijos aprėptį ir naudojimo būdus būtų nuolat, lengvai ir veiksmingai prieinama viename viešame interneto portale bent šešis mėnesius iki kūrinių ar kitų objektų platinimo, viešo paskelbimo ar pateikimo naudotis visuomenei pagal licenciją arba pagal suteiktą išimtį ar apribojimą.

Šį portalą pagal Reglamentą (ES) Nr. 386/2012 sukuria ir administruoja Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba.

2. Valstybės narės numato, kad, jei to reikia siekiant bendro teisių turėtojų informuotumo, imamasi papildomų atitinkamų viešinimo priemonių dėl kolektyvinio teisių administravimo organizacijų laisvės pagal 8 straipsnį suteikti licencijas naudoti kūrinis ar kitus objektus, dėl suteiktų licencijų, naudojimo pagal 8 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtį ar apribojimą ir 8 straipsnio 4 dalyje nurodytų teisių turėtojams suteiktų galimybių.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytos atitinkamos viešinimo priemonės priimamos valstybėje narėje, kurioje siekiama gauti licenciją pagal 8 straipsnio 1 dalį, arba – naudojimo pagal 8 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtį ar apribojimą atvejais – valstybėje narėje, kurioje įsisteigusi kultūros paveldo įstaiga. Jei esama argumentų, kad teisių turėtojų informuotumas galėtų būti veiksmingiau didinamas kitose valstybėse narėse ar trečiojoje šalyje, pavyzdžiui, kūrinių ar kitų objektų kilmė, tokios viešinimo priemonės taip pat taikomos tose valstybėse narėse ir trečiojoje šalyje.

11 straipsnis

Suinteresuotųjų šalių dialogas

Prieš nustatydamos konkrečius reikalavimus pagal 8 straipsnio 5 dalį, valstybės narės konsultuojasi su kiekvieno sektoriaus teisių turėtojais, kolektyvinio administravimo organizacijomis ir kultūros paveldo įstaigomis ir skatina reguliarių naudotojams ir teisių turėtojams atstovaujančių organizacijų, įskaitant kolektyvinio administravimo organizacijas, ir kitų svarbių suinteresuotųjų subjektų organizacijų dialogą aptariant kiekvieną sektorių, kad didėtų 8 straipsnio 1 dalyje nustatytų licencijų suteikimo mechanizmų svarba ir panaudojimo galimybės ir kad būtų užtikrinta, jog šiame skyriuje nurodytų teisių turėtojų apsaugos priemonės būtų efektyvios.

2 SKYRIUS

Priemonės, kuriomis siekiama palengvinti kolektyvinių licencijų teikimą

12 straipsnis

Išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimas

1. Kiek tai susiję su naudojimu jų teritorijoje ir atsižvelgiant į šiame straipsnyje numatytas apsaugos priemones, valstybės narės gali numatyti, kad tais atvejais, kai kolektyvinio administravimo organizacija, kuriai taikomos nacionalinės taisyklės, kuriomis įgyvendinama Direktyva 2014/26/ES, pagal savo teisių turėtojų suteiktus įgaliojimus sudaro licencinę sutartį dėl kūrinių ar kitų objektų naudojimo:

- a) tokią sutartį galima išplėsti, kad ji būtų taikoma teisių turėtojų, kurie nesuteikė teisės tai kolektyvinio administravimo organizacijai jiems atstovauti pagal pavedimą, licenciją ar bet koki kitą sutartimi įformintą susitarimą, teisėms arba,
- b) kiek tai susiję su tokia sutartimi, organizacija turi teisinius įgaliojimus arba numanoma, kad ji atstovauja teisių turėtojams, kurie organizacijai nesuteikė atitinkamo leidimo.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodytas licencijų teikimo mechanizmas būtų taikomas tik aiškiai apibrėžtose naudojimo srityse, kai atskirų leidimų gavimas iš teisių turėtojų paprastai yra tiek sudėtingas ir nepraktiškas, kad dėl atitinkamų kūrinių ar kitų objektų naudojimo pobūdžio ar tipų būtino licencijos suteikimo sandorio sudarymas tampa mažai tikėtinas, ir užtikrina, kad toks licencijų teikimo mechanizmas apsaugotų teisėtus teisių turėtojų interesus.

3. 1 dalies tikslais valstybės narės numato tokias apsaugos priemones:

- a) kolektyvinio administravimo organizacija pagal jai suteiktus įgaliojimus pakankamai atstovauja atitinkamo tipo kūrinių ar kitų objektų teisių turėtojams ir teisėms, kurioms taikoma licencija atitinkamoje valstybėje narėje;
- b) visiems teisių turėtojams užtikrinamos vienodos sąlygos, įskaitant su licencijos nuostatomis susijusias sąlygas;
- c) teisių turėtojai, kurie nesuteikė leidimo organizacijai suteikti licenciją, gali bet kuriuo metu lengvai ir veiksmingai savo kūriniams ar kitiems objektams nustoti taikyti licencijų teikimo mechanizmą, nustatytą pagal šį straipsnį, ir
- d) imamasi atitinkamų viešinimo priemonių, likus pagrįstam laikotarpiui iki kūrinio ar kito objekto naudojimo pagal licenciją, siekiant informuoti teisių turėtojus apie kolektyvinio administravimo organizacijos suteikiamų licencijų naudoti kūrinius ar kitus objektus galimybę, apie licencijų suteikimą pagal šį straipsnį, taip pat apie c punkte nurodytas teisių turėtojams suteikiamas galimybes. Viešinimo priemonės turi būti pakankamai veiksmingos, kad atskirai nereikėtų informuoti kiekvieno teisių turėtojo.

4. Šis straipsnis neturi poveikio išplėstos apimties kolektyvinių licencijų suteikimo mechanizmų taikymui, laikantis kitų Sąjungos teisės nuostatų, įskaitant nuostatas, pagal kurias leidžiama numatyti išimtis ar apribojimus.

Šis straipsnis netaikomas privalomam kolektyviniams teisių administravimui.

Šiame straipsnyje numatytam licencijų suteikimo mechanizmui taikomas Direktyvos 2014/26/ES 7 straipsnis.

5. Jei valstybė narė savo nacionalinėje teisėje numato licencijų teikimo mechanizmą pagal šį straipsnį, ta valstybė narė informuoja Komisiją apie tų nacionalinių nuostatų taikymo sritį, apie tikslus ir licencijų, kurios gali būti nustatytos pagal tas nuostatas, rūšis, nurodo organizacijų, išduodančių licencijas pagal tą licencijų suteikimo mechanizmą, kontaktinius duomenis ir informuoja apie tai, kaip galima gauti informaciją apie licencijų išdavimą ir apie 3 dalies c punkte nurodytas teisių turėtojams suteikiamas galimybes. Komisija tą informaciją paskelbia.

6. Remdamasi pagal šio straipsnio 5 dalį gauta informacija ir Direktyvos 2001/29/EB 12 straipsnio 3 dalimi įsteigta ryšių komitete vykusiomis konsultacijomis, Komisija ne vėliau kaip 2021 m. balandžio 10 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų licencijų teikimo mechanizmų naudojimą Sąjungoje, jų poveikį licencijų teikimui ir teisių turėtojams, įskaitant teisių turėtojus, kurie nėra licencijas teikiančių organizacijų nariai arba kurie yra kitos valstybės narės piliečiai, arba gyvena kitoje valstybėje narėje, jų veiksmingumą siekiant palengvinti kultūrinio turinio sklaidą ir poveikį vidaus rinkai, įskaitant tarpvalstybinį paslaugų teikimą ir konkurenciją. Pririnkus kartu su ta ataskaita pateikiamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, be kita ko, dėl tokių nacionalinių mechanizmų tarpvalstybinio poveikio.

3 SKYRIUS

Galimybė susipažinti su audiovizualiniais kūriniais ir jų pasiekiamumas užsakomųjų vaizdo programų platformose

13 straipsnis

Derybų mechanizmas

Valstybės narės užtikrina, kad šalys, kurios patiria sunkumų gauti licencijas dėl teisių norėdamos sudaryti sutartį tam, kad audiovizualiniai kūriniai būtų pasiekiami teikiant užsakomųjų vaizdo programų paslaugas, galėtų sulaukti nešališko subjekto ar tarpininkų paramos. Šio straipsnio tikslais įsteigtas arba valstybių narių paskirtas nešališkas subjektas ir tarpininkai teikia paramą šalims per jų derybas ir padeda šalims pasiekti susitarimus, be kita ko, kai tinkama, joms teikdami pasiūlymus.

Valstybės narės praneša Komisijai apie pirmoje pastraipoje nurodytą subjektą arba tarpininkus ne vėliau kaip 2021 m. birželio 7 d. Kai valstybės narės nusprendžia pasinaudoti tarpininkavimu, Komisijai pateikiamame pranešime turi būti bent informacija apie šaltinį, kuriame galima rasti reikiamą informaciją apie įgaliotus tarpininkus, jei jos turima.

4 SKYRIUS

Vaizduojamojo meno kūriniai viešojoje erdvėje

14 straipsnis

Vaizduojamojo meno kūriniai viešojoje erdvėje

Valstybės narės numato, kad pasibaigus vaizduojamojo meno kūrinio apsaugos terminui bet kokiai medžiagai, gautai atgaminus tą kūrinį, netaikomos autorių ar gretutinės teisės, išskyrus atvejus, kai po atgaminimo gauta medžiaga yra originali, t. y. ji yra paties autoriaus intelektualinis kūrinys.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

SKLANDŽIAI VEIKIANČIOS AUTORIŲ TEISIŲ PREKYVIETĖS KŪRIMO PRIEMONĖS

1 SKYRIUS

Teisės į publikacijas

15 straipsnis

Su naudojimo internete būdais susijusi spaudos publikacijų apsauga

1. Valstybės narės spaudos publikacijų leidėjams, įsisteigusiems valstybėje narėje, suteikia Direktyvos 2001/29/EB 2 straipsniu ir 3 straipsnio 2 dalimi nustatytas teises dėl informacinės visuomenės paslaugų teikėjų internete naudojamų jų spaudos publikacijų.

Pirmoje pastraipoje numatytos teisės netaikomos atskiriems naudotojams naudojant spaudos publikacijas teisėtai privačiais ar nekomerciniais tikslais.

Pagal pirmą pastraipą suteikta apsauga netaikoma hipersaitų įterpimo veiksams.

Pirmoje pastraipoje numatytos teisės netaikomos, kai naudojami tik paskiri žodžiai iš spaudos publikacijos arba labai trumpos jos ištraukos.

2. 1 dalyje numatytos teisės nekeičia Sąjungos teisėje nustatytų autorių ir kitų teisių turėtojų teisių, susijusių su kūriniais ir kitais objektais, įtrauktais į spaudos publikaciją, ir joms nedaro jokio poveikio. 1 dalyje numatytomis teisėmis neturi būti remiamasi prieš tuos autorius ir kitų teisių turėtojus ir visų pirma jos neatima iš jų teisės naudoti savo kūrinius ir kitus objektus nepriklausomai nuo spaudos publikacijos, į kurią jie yra įtraukti.

Kai kūrinys ar kitas objektas įtraukiamas į spaudos publikaciją remiantis neišimtaine licencija, 1 dalyje numatytais teisėmis neturi būti remiamasi siekiant uždrausti, kad kūrinium ar kitu objektu naudotųsi kiti įgaliojami naudotojai. 1 dalyje numatytais teisėmis neturi būti remiamasi siekiant uždrausti naudotis kūriniais ar kitais objektais, kai apsaugos terminas jau pasibaigė.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisių atžvilgiu *mutatis mutandis* taikomi Direktyvos 2001/29/EB 5–8 straipsniai, Direktyva 2012/28/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1564 ⁽¹⁹⁾.

4. 1 dalyje numatytos teisės nustoja galioti praėjus dvejiems metams po to, kai spaudos publikacija yra paskelbiama. Tas terminas skaičiuojamas nuo metų, einančių po dienos, kai spaudos publikacija yra paskelbiama, sausio 1 d.

1 dalies netaikoma spaudos publikacijoms, pirmą kartą paskelbtoms iki 2019 m. birželio 6 d.

5. Valstybės narės numato, kad į spaudos publikacijas įtrauktų kūrinių autoriai gautų tinkamą dalį pajamų, kurias spaudos publikacijų leidėjai gauna už tai, kad spaudos publikacijas naudoja informacinės visuomenės paslaugų teikėjai.

16 straipsnis

Teisingos kompensacijos reikalavimai

Valstybės narės gali numatyti, kad, autoriui perleidus teisę ar suteikus jos licenciją leidėjui, toks perleidimas ar licencija yra pakankamas teisinis pagrindas leidėjui turėti teisę į dalį kompensacijos už kūrinio naudojimą pagal perleistos ar licencijuotos teisės išimtį ar apribojimą.

Pirma pastraipa nedaro poveikio esamiems ir būsimiems valstybių narių susitarimams dėl viešosios panaudos teisių.

2 SKYRIUS

Tam tikri internetinių paslaugų teikėjų būdai naudoti saugomą turinį

17 straipsnis

Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų naudojimas saugomu turiniu

1. Valstybės narės numato, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas, suteikdamas visuomenei prieigą prie autorių teisių saugomų kūrinių ar kitų saugomų objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai, šios direktyvos tikslais atlieka viešo paskelbimo arba padarymo viešai prieinamu veiksma.

Todėl turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas, norėdamas viešai paskelbti arba padaryti viešai prieinamą kūrinį ar kitą objektą, turi gauti Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą teisių turėtojų leidimą, pavyzdžiui, sudarydamas licencinę sutartį.

2. Valstybės narės numato, kad kai turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas gauna leidimą, be kita ko, sudarant licencinę sutartį, tas leidimas taip pat taikomas į Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio taikymo sritį patenkančių paslaugų naudotojų veiksams, kai jie veikia ne komerciniu pagrindu arba kai jų veikla neduoda didelių pajamų.

3. Kai turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas atlieka viešo paskelbimo arba padarymo viešai prieinamu veiksma šioje direktyvoje nustatytais sąlygomis, Direktyvos 2000/31/EB 14 straipsnio 1 dalyje nustatytas atsakomybės ribojimas netaikomas šiame straipsnyje numatytoms situacijoms.

⁽¹⁹⁾ 2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1564 dėl aklų, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labai leidžiamų tam tikrų būdų naudoti tam tikrus autorių teisių ir gretutinių teisių saugomus kūrinius ir kitus objektus, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 242, 2017 9 20, p. 6).

Šios dalies pirma pastraipa nedaro poveikio galimam Direktyvos 2000/31/EB 14 straipsnio 1 dalies taikymui tiems paslaugų teikėjams į šios direktyvos taikymo sritį nepatenkančiais tikslais.

4. Jei leidimas nesuteikiamas, turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai atsako už neteisėtus autorių teisėmis saugomų kūrinių ir kitų objektų viešo paskelbimo veiksmus, įskaitant padarymą viešai prieinamu, nebent paslaugų teikėjai įrodo, kad jie:

- a) dėjo visas pastangas leidimui gauti ir
- b) vadovaudamiesi aukštais pramonės profesinio atidumo standartais, dėjo visas pastangas, kad užtikrintų konkrečių kūrinių ir kitų objektų, dėl kurių teisių turėtojai paslaugų teikėjams suteikė aktualios ir reikalingos informacijos, neprieinamumą, ir bet kuriuo atveju,
- c) gavę pakankamai pagrįstą teisių turėtojų pranešimą, operatyviai veikė, kad savo interneto svetainėse panaikintų prieigą prie kūrinių ar kitų objektų, apie kuriuos pranešta, arba pašalintų juos iš savo interneto svetainių, ir dėjo visas pastangas, kad užkirstų kelią jų įkėlimui ateityje pagal b punktą.

5. Nustatant, ar paslaugų teikėjas laikosi savo išpareigojimų pagal 4 dalį ir atsižvelgiant į proporcingumo principą, be kitų dalykų, turėtų būti atsižvelgiama į šiuos elementus:

- a) paslaugos tipą, auditoriją ir apimtį, taip pat į kūrinių ar kitų objektų, kuriuos įkėlė paslaugų naudotojai, tipą ir
- b) tinkamų ir efektyvių priemonių prieinamumą paslaugų teikėjams ir tų priemonių sąnaudas.

6. Valstybės narės numato, kad naujų turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų, kurių paslaugos viešai prieinamos Sąjungoje trumpiau nei trejus metus ir kurių metinė apyvarta yra mažesnė nei 10 mln. EUR, apskaičiuota remiantis Komisijos rekomendacija 2003/361/EB⁽²⁰⁾, atveju pagal 4 dalyje nustatytą atsakomybės tvarką taikomos sąlygos apsiriboja atitiktimi 4 dalies a punktui ir reikalavimu gavus pakankamai pagrįstą pranešimą operatyviai veikti, kad iš jų interneto svetainių būtų apribota prieiga prie kūrinių ar kitų objektų, apie kuriuos pranešta, arba tie kūriniai ar kiti objektai būtų pašalinti iš jų interneto svetainių.

Jei tokių paslaugų teikėjų vidutinis mėnesinis pavienių lankytojų skaičius viršija 5 mln., skaičiuojant pagal ankstesnių kalendorinių metų duomenis, jie taip pat turi įrodyti, kad dėjo visas pastangas, siekdami užkirsti kelią kūrinių ir kitų objektų, apie kuriuos pranešta ir apie kuriuos teisių turėtojai suteikė aktualios ir reikalingos informacijos, įkėlimui ateityje.

7. Bendradarbiaujant turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjams ir teisių turėtojams neturi būti užkertamas kelias naudotojų įkeltų kūrinių ar kitų objektų, kurie nepažeidžia autorių ir gretutinių teisių, įskaitant atvejus, kai tokiems kūriniams arba kitiems objektams taikoma išimtis ar apribojimas, prieinamumui.

Valstybės narės užtikrina, kad naudotojai kiekvienoje valstybėje narėje, įkeldami arba padarydami prieinamą turinį, kurį sukūrė turinio dalijimosi internetu paslaugų naudotojai, galėtų pasikliauti bet kuria iš šių esamų išimčių ar apribojimų:

- a) citatos, kritika, recenzijos;
- b) naudojimas karikatūrai, parodijai ar pastišui.

8. Šio straipsnio taikymas nelemia jokie bendro stebėjimo įpareigojimo.

Valstybės narės numato, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai, teisių turėtojams paprašius, suteikia jiems pakankamai informacijos apie savo praktiką, susijusią su 4 dalyje nurodytu bendradarbiavimu, ir, tais atvejais, kai paslaugų teikėjai ir teisių turėtojai yra sudarę licencines sutartis, – informaciją apie turinio, kuriam taikomos sutartys, naudojimą.

9. Valstybės narės numato, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai sukurtų veiksmingą ir operatyvų skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo mechanizmą, kuriuo galėtų naudotis jų paslaugų naudotojai kilus ginčui dėl prieigos prie jų įkeltų kūrinių ar kitų objektų panaikinimo ar jų pašalinimo.

⁽²⁰⁾ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

Kai teisių turėtojai prašo, kad prieiga prie konkrečių kūrinių ar kitų objektų būtų apribota arba tie kūriniai ar kiti objektai būtų pašalinti, jie turi tinkamai pagrįsti savo prašymų priežastis. Pagal pirmoje pastraipoje numatytą mechanizmą pateikti skundai tvarkomi nepagrįstai nedelsiant, o sprendimai panaikinti prieigą prie įkelto turinio arba jį pašalinti turi būti peržiūrėti žmogaus. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad vartotojai galėtų naudotis neteisminiais teisių gynimo mechanizmais. Tokie mechanizmai užtikrina, kad ginčai būtų sprendžiami nešališkai ir kad naudotojas neprarastų pagal nacionalinę teisę suteikiamos teisinės apsaugos, nedarant poveikio vartotojų teisėms pasinaudoti veiksmingomis teisminėmis teisių gynimo priemonėmis. Valstybės narės visų pirma užtikrina, kad naudotojai turėtų galimybę kreiptis į teisimą ar kitą atitinkamą teisminę instituciją, kad apgintų taikomą autorių teisių ir gretutinių teisių taisyklių išimtį arba apribojimą.

Ši direktyva nedaro jokio poveikio teisėtam naudojimui, kaip antai naudojimui pagal Sąjungos teisėje nustatytas išimtis arba apribojimus, ir ją taikant neturi būti nurodoma pavienių naudotojų tapatybė ar tvarkomi asmens duomenys, išskyrus atvejus, kai laikomasi Direktyvos 2002/58/EB ir Reglamento (ES) 2016/679.

Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai savo nuostatose ir sąlygose savo naudotojams praneša, kad jie gali naudotis kūriniais ir kitais objektais, kuriems taikomos Sąjungos teisės aktuose numatytos autorių ir gretutinių teisių išimties arba apribojimai.

10. Nuo 2019 m. birželio 6 d. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, organizuoja suinteresuotųjų subjektų dialogus, kad aptartų geriausią turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų ir teisių turėtojų bendradarbiavimo praktiką. Komisija, pasikonsultavusi su turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjais, teisių turėtojais, naudotojų organizacijomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir atsižvelgdama į suinteresuotųjų šalių dialogų rezultatus, parengia šio straipsnio taikymo gaires, visų pirma dėl 4 dalyje nurodyto bendradarbiavimo. Aptariant geriausią praktiką, be kita ko, ypač turėtų būti atsižvelgiama į poreikį rasti pusiausvyrą tarp pagrindinių teisių ir išimčių ir apribojimų taikymo. Suinteresuotųjų subjektų dialogų tikslu naudotojų organizacijos turi turėti prieigą prie tinkamos turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų teikiamos informacijos apie tai, kaip veikia jų praktika, susijusi su 4 dalimi.

3 SKYRIUS

Teisingas atlygis pagal autorių ir atlikėjų sutartis dėl teisių naudojimo

18 straipsnis

Tinkamo ir proporcingo atlygio principas

1. Valstybės narės užtikrina, kad kai autoriai ir atlikėjai suteikia licenciją arba perleidžia savo išimtinę teisę naudoti savo kūrinius ar kitus objektus, jie turi teisę gauti tinkamą ir proporcingą atlygį.
2. Įgyvendindamos 1 dalyje nustatytą principą nacionalinėje teisėje, valstybės narės gali taikyti skirtingus mechanizmus ir atsižvelgti į sutarties laisvės principą bei teisingą teisių ir interesų pusiausvyrą.

19 straipsnis

Skaidrumo pareiga

1. Valstybės narės užtikrina, kad autoriai ir atlikėjai iš šalių, kurioms suteikė licenciją arba perleido savo teises, arba iš savo teisių perėmėjų bent kartą per metus ir, atsižvelgiant į kiekvieno sektoriaus ypatumus, gautų naujausią, aktualią ir išsamią informaciją apie jų kūrinių ir atlikimo įrašų naudojimą, visų pirma apie naudojimo būdus, visas gautas pajamas ir priklausantį atlygį.
2. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai dėl 1 dalyje nurodytų teisių vėliau buvo suteiktos licencijos, autoriai ir atlikėjai arba jų atstovai paprašę gautų iš sublicencijos turėtojų papildomos informacijos, jei pirmoji sutartį su jais sudariusi šalis neturi visos informacijos, kuri būtų reikalinga taikant 1 dalį.

Kai paprašoma tos papildomos informacijos, pirmoji su autoriais ir atlikėjais sutartį sudariusi šalis suteikia informaciją apie tų sublicencijų turėtojų tapatybę.

Valstybės narės gali numatyti, kad bet koks prašymas pagal pirmą pastraipą sublicencijų turėtojams būtų tiesiogiai arba netiesiogiai pateikiamas per su autoriumi arba atlikėju sutartį sudariusią šalį.

3. 1 dalyje nustatyta pareiga turi būti proporcinga ir veiksminga ir užtikrinti aukšto lygio skaidrumą kiekviename sektoriuje. Valstybės narės gali numatyti, kad tinkamai pagrįstais atvejais, kai dėl 1 dalyje nustatytos pareigos atsirandanti administracinė našta taptų neproporcinga atsižvelgiant į pajamas, gautas naudojant kūrinių ar atlikimo įrašą, ši pareiga taikoma tik tokio tipo ir lygio informacijai, kurios tokiais atvejais galima pagrįstai tikėtis.

4. Valstybės narės gali nuspręsti, kad šio straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga netaikoma, kai autoriaus ar atlikėjo įnašas nėra reikšmingas atsižvelgiant į visą kūrinių ar atlikimą, išskyrus atvejus, kai autorius arba atlikėjas įrodo, kad jam ši informacija reikalinga tam, kad jis galėtų pasinaudoti savo teisėmis pagal 20 straipsnio 1 dalį, ir prašo informacijos tuo tikslu.

5. Valstybės narės gali numatyti, kad sutartims, kurioms taikomi kolektyviniai susitarimai arba kurios jais grindžiamos, taikomos atitinkamo kolektyvinio susitarimo skaidrumo taisyklės su sąlyga, kad tos taisyklės atitinka 1–4 dalyse numatytus kriterijus.

6. Kai taikomas Direktyvos 2014/26/ES 18 straipsnis, šio straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga netaikoma sutartims, kurias sudaro tos direktyvos 3 straipsnio a ir b dalyse apibrėžti subjektai, arba kiti subjektai, kuriems taikomos nacionalinės taisyklės, kuriomis įgyvendinama ta direktyva.

20 straipsnis

Sutarčių tikslinimo mechanizmas

1. Valstybės narės užtikrina, kad, nesant taikytino kolektyvinio susitarimo su jame numatytu mechanizmu, palyginamu su šiuo straipsnyje nustatytuoju, autoriai ir atlikėjai arba jų atstovai turėtų teisę reikalauti papildomo tinkamo ir teisingo atlygio iš subjekto, su kuriuo jie sudarė sutartį dėl savo teisių naudojimo, arba tokio subjekto teisių perėmėjo, kai iš pradžių sutartas atlygis pasirodė esąs neproporcingai mažas, palyginti su visomis vėlesnėmis susijusiomis pajamomis, gautomis iš kūrinių naudojimo ar atlikimo.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma sutartims, kurias sudarė Direktyvos 2014/26/ES 3 straipsnio a ir b punktuose apibrėžti subjektai arba kiti subjektai, kuriems taikomos nacionalinės taisyklės, kuriomis įgyvendinama ta direktyva.

21 straipsnis

Alternatyvaus ginčų sprendimo procedūra

Valstybės narės numato, kad ginčai dėl skaidrumo pareigos pagal 19 straipsnį ir sutarčių pritaikymo mechanizmo pagal 20 straipsnį gali būti pateikti spręsti pagal savanorišką alternatyvią ginčų sprendimo procedūrą. Valstybės narės užtikrina, kad autoriams ir atlikėjams atstovaujančios organizacijos galėtų inicijuoti tokias procedūras konkrečiu vieno ar daugiau autorių ar atlikėjų prašymu.

22 straipsnis

Atšaukimo teisė

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai autorius arba atlikėjas suteikė licenciją arba perleido savo teises į kūrinių ar kitą saugomą objektą išimties tvarka, autorius arba atlikėjas gali visiškai arba iš dalies atšaukti licenciją arba teisių perleidimą, jei tas kūrinys arba kitas saugomas objektas nepakankamai naudojamas.

2. Nacionalinėje teisėje gali būti numatytos specialios nuostatos dėl 1 dalyje numatyto atšaukimo mechanizmo, atsižvelgiant į:

a) įvairių sektorių ir įvairių kūrinių ir atlikimo tipų ypatumus ir,

b) kai kūrinys ar kitas objektas susijęs su daugiau nei vieno autoriaus ar atlikėjo indėliu, santykinę atskirų autorių ar atlikėjų indėlio svarbą ir visų autorių ir atlikėjų, kuriems turi poveikį atskiromis ar atlikėjo taikomas atšaukimo mechanizmas, teisėtus interesus.

Valstybės narės gali netaikyti atšaukimo mechanizmo kūriniais arba kitiems objektams, jei tokie kūriniai arba kiti objektai paprastai susiję su daugelio autorių ar atlikėjų indėliu.

Valstybės narės gali numatyti, kad atšaukimo mechanizmas gali būti taikomas tik per tam tikrą laikotarpį, kai tokį apribojimą galima tinkamai pagrįsti atitinkamo sektoriaus ar atitinkamo kūrinio ar kito objekto tipo ypatumais.

Valstybės narės gali numatyti, kad autoriai ar atlikėjai, užuot atšaukę licenciją ar teisių perleidimą, gali nuspręsti panaikinti išimtinį sutarties pobūdį.

3. Valstybės narės numato, kad 1 dalyje numatytas atšaukimas gali būti įvykdytas tik praėjus pagrįstam laikotarpiui po licencinės arba teisių perleidimo sutarties sudarymo. Autorius arba atlikėjas apie tai praneša asmeniui, kuriam suteikta licencija arba perleistos teisės, ir nustato atitinkamą terminą, iki kurio gali būti naudojama suteikta licencija arba perleistomis teisėmis. Pasibaigus tam terminui, autorius arba atlikėjas, užuot atšaukęs licenciją arba teisių perleidimą, gali nuspręsti panaikinti išimtinį sutarties pobūdį.

4. 1 dalis netaikoma, jei teisėmis nesinaudojama daugiausia dėl aplinkybių, kurias, kaip galima pagrįstai tikėtis, autorius arba atlikėjas gali ištaisyti.

5. Valstybės narės gali numatyti, kad bet kuri sutartinė nuostata, nukrypstanti nuo 1 dalyje numatyto atšaukimo mechanizmo, yra vykdytina tik tuo atveju, jeigu ji pagrįsta kolektyvine sutartimi.

23 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Valstybės narės užtikrina, kad bet kokios sutartinės nuostatos, trukdančios laikytis 19, 20 ir 21 straipsnių, nebūtų įgyvendinamos autorių ir atlikėjų atžvilgiu.
2. Valstybės narės numato, kad šios direktyvos 18–22 straipsniai netaikomi kompiuterių programų autoriams, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/24/EB 2 straipsnyje.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24 straipsnis

Direktyvų 96/9/EB ir 2001/29/EB daliniai pakeitimai

1. Direktyva 96/9/EB iš dalies keičiama taip:
 - a) 6 straipsnio 2 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) jeigu duomenų bazė naudojama tik mokymo ar mokslinių tyrimų iliustracijoms, nurodant informacijos šaltinį ir įrodžius nekomercinį siekiamų tikslų pobūdį, nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/790 (*) numatyto išimtims ir apribojimams;
- (*) 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB (OL L 130, 2019 5 17, p. 92).“
- b) 9 straipsnio b punktas pakeičiamas taip:
 - „b) perkelti bazės duomenis tik mokymo ar mokslinių tyrimų iliustracijoms, nurodęs informacijos šaltinį ir įrodęs nekomercinį siekiamų tikslų pobūdį, nedarant poveikio Direktyvoje (ES) 2019/790 numatyto išimtims ir apribojimams;“;

2. Direktyva 2001/29/EB iš dalies keičiama taip:
- a) 5 straipsnio 2 dalies c punktas pakeičiamas taip:
- „c) kai atgaminama specifiniais atvejais viešosiose bibliotekose, mokymo įstaigose ar muziejuose arba archyvuose, nesiekiant tiesioginės ar netiesioginės ekonominės ar komercinės naudos, nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/790 (*) numatytais išimtims ir apribojimams;
- (*) 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB (OL L 130, 2019 5 17, p. 92).“;
- b) 5 straipsnio 3 dalies a punktas pakeičiamas taip:
- „a) naudojama vien iliustracijos tikslais mokomajame arba mokslo tiriamajame darbe, jeigu nurodomas šaltinis, įskaitant autoriaus vardą, išskyrus atvejus, kai tai padaryti neįmanoma, ir tiek, kiek tai pateisina nekomerciniai tikslai, nedarant poveikio Direktyvoje (ES) 2019/790 numatytais išimtims ir apribojimams;“;
- c) 12 straipsnio 4 dalis papildoma šiais punktais:
- „e) nagrinėti Direktyvos (ES) 2019/790 perkėlimo poveikį vidaus rinkos veikimui ir atskleisti perkėlimo sunkumus;
- f) lengvinti keitimąsi informacija apie atitinkamus teisės aktų ir precedentų teisės pokyčius ir apie tai, kaip praktiškai taikomos priemonės, kurių ėmėsi valstybės narės Direktyvai (ES) 2019/790 įgyvendinti;
- g) aptarti visus kitus klausimus, kylančius taikant Direktyvą (ES) 2019/790“.

25 straipsnis

Ryšys su išimtimis ir apribojimais, numatytais kitose direktyvose

Valstybės narės gali priimti arba išlaikyti su direktyvose 96/9/EB ir 2001/29/EB numatytais išimtimis ir apribojimais suderinamas platesnes nuostatas, taikytinas naudojimo būdams arba sritims, kuriems taikomos šioje direktyvoje numatytos išimtys ar apribojimai.

26 straipsnis

Taikymas laiko atžvilgiu

1. Ši direktyva taikoma visiems kūriniams ir kitiems objektams, kurie saugomi autorių teisių nacionalinės teisės 2021 m. birželio 7 d. arba vėliau.
2. Ši direktyva taikoma nedarant poveikio jokiems iki 2021 m. birželio 7 d. atliktiems veiksams ir įgytomis teisėms.

27 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostata

Susitarimams dėl autorių ir atlikėjų licencijos ar teisių perleidimo nuo 2022 m. birželio 7 d. taikoma 19 straipsnyje nustatyta skaidrumo pareiga.

28 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

Įgyvendinant šią direktyvą asmens duomenys tvarkomi pagal Direktyvą 2002/58/EB ir Reglamentą (ES) 2016/679.

29 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi, ne vėliau kaip 2021 m. birželio 7 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

30 straipsnis

Peržiūra

1. Ne anksčiau kaip 2026 m. birželio 7 d. Komisija atlieka direktyvos vertinimą ir pateikia pagrindinių išvadų ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.

Komisija ne vėliau kaip 2024 m. birželio 7 d. įvertina 17 straipsnyje nustatytos specialios atsakomybės tvarkos, taikomos turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjams, kurių metinė apyvarta yra mažesnė nei 10 mln. EUR ir kurių paslaugos pagal 17 straipsnio 6 dalį yra viešai prieinamos Sąjungoje mažiau nei trejus metus, poveikį ir, jei tinkama, imasi veiksmų pagal savo vertinimo išvadas.

2. Valstybės narės teikia Komisijai informaciją, kurios reikia rengiant 1 dalyje nurodytą ataskaitą.

31 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

32 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2019 m. balandžio 17 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. CIAMBA

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT